

TUYỂN TẬP

TRUYỆN, THƠ, CÂU ĐỐ DÀNH CHO TRẺ MẦM NON

- TRẦN THỊ NGÂN
  - PHẠM HỒNG THÚY
  - NGUYỄN THỊ MỸ NGỌC
- (Sưu tầm, biên soạn)*

Vh NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC

TUYỂN TẬP
TRUYỆN, THƠ, CÂU ĐỐ
DÀNH CHO TRẺ MẦM NON

TRẦN THỊ NGÂN

PHẠM HỒNG THÚY

NGUYỄN THỊ MỸ NGỌC

(Sưu tầm, biên soạn)

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC
Hà Nội - 2009

LỜI NÓI ĐẦU

Trẻ em như búp trên cành

Biết ăn, biết ngủ, biết học hành là ngoan...

Ngay từ khi em bé được sinh ra, được đón nhận tình yêu đầu đời của cha của mẹ, mỗi bước đi và sự trưởng thành của bé đều có những dấu ấn riêng khó có thể phai mờ. Đó có thể là tiếng ru ầu ơ của mẹ, là bàn tay ấm áp của cha, là tiếng bà kể chuyện mỗi trưa hè bên cánh võng,...

Những câu chuyện ngộ nghĩnh, những câu ca dao, hò vè,... tất cả luôn mang lại cho bé sự khám phá thích thú, nuôi dưỡng niềm tin và mơ ước khám phá thế giới tươi đẹp xung quanh.

Qua lời ru của mẹ, câu chuyện của bà, các bé được tiếp cận và phát triển ngôn ngữ, trí tuệ, tình cảm; đời sống tâm hồn trẻ thơ của bé luôn được nuôi dưỡng và kích thích phát triển.

Xuất phát từ mong muốn dành cho bé yêu những gì tốt đẹp nhất trong cuộc sống ngay từ khi bé chào đời, chúng tôi tổ chức sưu tầm và biên soạn cuốn **“Tuyển tập truyện, thơ, câu đố dành cho trẻ thơ”**.

Nội dung cuốn sách gồm 3 phần:

Phần thứ nhất: Truyện dành cho trẻ Mầm Non.

Phần thứ hai: Bài thơ, bài hát dành cho trẻ Mầm Non.

Phần thứ ba: Những câu đố về thế giới, sự vật xung quanh dành cho trẻ Mầm Non.

Ở phần thứ nhất, với 82 truyện ngắn, các bé sẽ được tiếp cận và khám phá thế giới xung quanh với những bài học chân thực về cuộc sống, với các sự vật được nhân cách hoá. Qua đó giáo dục cho bé về cách ứng xử trong cuộc sống.

Phần thứ hai gồm 332 bài thơ, bài hát dành cho thiếu nhi. Lời thơ ngắn gọn, giản dị và trong sáng, giúp các bé dễ nhớ và dễ thuộc.

Phần thứ ba gồm 252 câu đố về thế giới, sự vật xung quanh dành cho trẻ Mầm Non. Qua đó, các bé có thể dễ dàng hình dung về những sự vật xung quanh theo các hướng tư duy khác nhau, thông qua đó phát triển khả năng nhận thức của trẻ.

Với các thầy cô giáo trong trường Mầm Non và các bậc cha mẹ, đây sẽ là những tư liệu văn học để thực hiện các nội dung giáo dục và hoàn thiện nhân cách cho trẻ theo từng lứa tuổi.

Với các bậc cha mẹ, đây còn là món quà nhỏ bé nhưng chứa đựng trong đó muôn vàn tình yêu thương ngọt ngào dành cho bé yêu của mình, để từ đó, cả thế giới rộng lớn sẽ được đưa vào tâm hồn trẻ thơ của bé qua những lời kể, điệu ru.

Vì cuốn sách được hình thành từ nhiều nguồn tư liệu phong phú và đa dạng khác nhau, nên chúng tôi gặp nhiều khó khăn trong việc liên hệ trực tiếp với các tác giả, soạn giả của các tư liệu được chúng tôi sử dụng. Rất mong các tác giả, soạn giả thông cảm và vui lòng liên hệ trực tiếp với chúng tôi để trao đổi những thông tin cần thiết.

Xin gửi lời cảm ơn chân thành tới các tác giả, soạn giả với tư cách là người gián tiếp cung cấp tư liệu để chúng tôi có thể ấn hành cuốn sách này.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc!

T/M nhóm tuyển chọn
TRẦN THỊ NGÂN

Phần 1

**TRUYỆN DÀNH CHO
TRẺ MẦM NON**

Chủ điểm BÉ VÀ GIA ĐÌNH

CÔ BÉ QUÀNG KHĂN ĐỎ

Ngày xưa, có một cô bé thường hay quàng khăn đỏ, vì vậy, mọi người gọi cô là cô bé quàng khăn đỏ. Một hôm, mẹ cô bảo cô mang bánh sang biểu bà ngoại. Trước khi đi, mẹ cô dặn:

- Con đi thì đi đường thẳng, đừng đi đường vòng qua rừng mà chó Sói ăn thịt con đấy!

Nhưng cô bé quàng khăn đỏ không vâng lời mẹ. Cô đi đường vòng qua rừng vì đường này có nhiều hoa, nhiều bướm. Cô đi được một quãng thì gặp Sóc. Sóc nhắc:

- Cô bé quàng khăn đỏ ơi, lúc nãy tôi nghe mẹ cô dặn đi đường thẳng, đừng đi đường vòng cơ mà! Sao cô lại đi đường này?

Cô bé không trả lời Sóc. Cô cứ đi theo đường vòng qua rừng. Vừa đi, cô vừa hái hoa, bắt bướm. Vào đến cửa rừng thì cô gặp chó Sói. Con chó Sói rất to đến trước mặt cô. Nó cất giọng ồm ồm hỏi:

- Này, cô bé đi đâu thế?

Nghe chó Sói hỏi, cô bé quàng khăn đỏ sợ lắm, nhưng cũng đành bạo dạn trả lời:

- Tôi đi sang nhà bà ngoại tôi.

Nghe cô bé nói đi sang bà ngoại, chó Sói nghĩ bụng “nó lại có bà ngoại nữa, thế thì mình phải ăn thịt cả hai bà cháu”. Nghĩ vậy nên chó Sói lại hỏi:

- Nhà bà ngoại cô ở đâu?

- Ở bên kia khu rừng. Cái nhà có ống khói dầy, cứ đẩy cửa là vào được ngay.

Nghe xong, chó Sói bỏ cô bé quàng khăn đỏ ở đấy rồi chạy một mạch đến nhà bà ngoại cô bé. Nó đẩy cửa vào, vỗ lấy bà cụ rồi nuốt chửng ngay vào bụng. Xong xuôi, nó lên giường nằm đắp chăn giả bà ngoại ốm.

Lúc cô bé quàng khăn đỏ đến, cô thấy chó Sói đắp chăn nằm trên giường, cô tưởng “bà ngoại” bị ốm thật, cô hỏi:

- Bà ơi! Bà ốm đã lâu chưa?

Sói không đáp, giả vờ rên hừ.., hừ..

- Bà ơi, mẹ cháu bảo mang bánh sang biếu bà.
- Thế à, thế thì bà cảm ơn cháu và mẹ cháu. Cháu ngoan quá. Cháu lại đây với bà.

Cô bé quàng khăn đỏ chạy đến cạnh giường, nhưng cô ngạc nhiên lùi lại hỏi:

- Bà ơi! Sao hôm nay tai bà dài thế?
- Tai bà dài để bà nghe cho rõ! - Chó Sói đáp:
- Thế còn mắt bà, sao hôm nay to thế?
- Mắt bà to để bà nhìn cháu được rõ hơn.

Chưa tin, cô bé quàng khăn đỏ lại hỏi:

- Thế còn mồm bà, sao hôm nay mồm bà to thế?
- Mồm bà to để bà ăn thịt cháu đấy.

Nói xong, Sói nhồm dậy định vồ lấy cô bé. May sao, lúc đó bác hàng xóm chạy sang thấy thế, sẵn cái búa trong tay, bác liền phang ngay vào đầu Sói một cái. Con Sói gian ác vỡ sọ chết ngay. Bác hàng xóm liền lấy dao mổ bụng chó Sói và kịp thời cứu được bà. Thế là cả hai bà cháu đều không việc gì.

Từ dạo ấy, cô bé quàng khăn đỏ không bao giờ dám làm sai lời mẹ dặn.

Sưu tầm

CHIẾC ẤM SÀNH NỞ HOA

Trời mùa đông lạnh buốt, mây đen xám xịt. Những ngọn gió len lỏi như muốn truyền cái lạnh vào từng lá cây, ngọn cỏ. Bên vệ đường một chiếc ấm sành sứ quai nằm lăn lóc. Có một đôi bướm vàng đảo đảo tìm chỗ trú rét, ấm sành rụt rè hỏi:

- Bướm vàng ơi bướm vàng, hãy vào lòng tôi đây này!

Đôi bướm vàng bay vụt vào lòng ấm sành. Thật là chỗ trú ẩn tuyệt vời: ấm áp và khô ráo. Mùa xuân đến, đôi bướm vàng cảm ơn ấm sành và bay đi tìm hoa thơm. Còn lại một mình, ấm sành vừa buồn, vừa tủi thân nức nở khóc.

- Hu! Hu! Sao chẳng có ai kết bạn với tôi? Sao chẳng có ai cần tôi thế này!

Có cô bé đi qua nhặt chiếc ấm sành sứ quai mang về nhà. Cô rửa sạch và đổ đầy đất vào lòng ấm, rồi gieo vào đó vài hạt giống. Mấy hôm sau, bỗng có tiếng ấm sành hốt hoảng:

- Ối! Ối! Có ai đang cựa quậy trong lòng tôi thế này?
- Tôi đây, tôi đây! Tôi là một cái cây con vừa nảy mầm đây!

Và chẳng bao lâu sau, một bông hoa tựa mình rồi xòe cánh rực rỡ, tỏa hương thơm ngát. Bướm vàng bay đến reo to:

- Hoa đẹp quá, thơm quá. Cảm ơn ấm sành nhé!

Và từ đó, ấm sành không còn buồn vì không có bạn nữa.

Sưu tầm

CẬU BÉ MŨI DÀI

Ngày xưa có một cậu bé có một cái mũi rất dài vì vậy mọi người gọi chú là "bé Mũi Dài".

Một buổi sáng mùa thu đẹp trời, tiếng gió thổi vi vu lay động những chiếc lá. Bé Mũi Dài nhìn thấy một vườn hoa với muôn vàn bông hoa đua nhau khoe sắc. Hoa hướng dương có màu vàng rực, hoa hồng, hoa cẩm chướng đỏ tươi. Xa xa có tiếng chim Họa mi hót véo von.

Bỗng bé Mũi Dài nhìn thấy một cây táo sai trĩu quả. Những quả táo chín đỏ thơm lừng. Chú vội vàng trèo lên cây để hái những quả táo chín nhưng... chú không tài nào trèo lên được vì vướng cái mũi của mình. Bực quá, bé Mũi Dài liền nói to: "Ước gì cái mũi của tôi biến mất. Tôi chẳng cần có mũi, tôi chỉ cần có miệng để ăn đủ thứ thơm ngon trên đời, để cười, để nói, tôi cũng chẳng cần tai, và tay, cũng chẳng cần gì cả". Gần đấy có chú ong đậu trên một cành hoa, nghe thấy thế, ong ngạc nhiên và nói: "Tại sao bạn lại không cần có mũi? Đối với tôi, mũi rất cần, có mũi tôi thở được này, còn ngửi và phân biệt được các mùi thơm khác nhau của các loài hoa. Còn bạn, bạn có ngửi thấy mùi táo thơm ngon không? Nhờ có mũi mà bạn ngửi được và phân biệt được các mùi vị và hương thơm khác nhau". Vừa lúc đó chim Họa mi hót véo von bay đến nói với bé Mũi Dài: "Bạn Mũi Dài ơi, nếu bạn không cần có tai thì làm sao bạn nghe được tiếng nói của tôi và những âm thanh diệu kỳ xung quanh. Bạn biết không nhờ có tai mà bạn nghe và phân biệt được mọi âm thanh đấy".

Ở gần đấy các cô hoa rung rinh cánh cũng đua nhau gọi: "Bạn Mũi Dài ơi! Bạn có nhìn thấy một vườn hoa rực rỡ của tôi không? Bạn có thấy chúng tôi đẹp nhường nào không? Nếu bạn không có mắt thì làm sao bạn có thể nhìn thấy vẻ đẹp rực rỡ của chúng tôi được?".

Bé Mũi Dài nghe xong, ngẫm nghĩ một lát rồi hốt hoảng đưa tay sờ lên đầu, lên mặt, tai, mắt, mũi, miệng của mình để xem chúng có còn nữa không hay đã giập chú mà đi mất rồi. Bé muốn gọi to lên để nói lời xin lỗi nhưng run quá không tài nào gọi được. Chú ong, cô hoa, chim Họa mi cùng gọi giúp cho cậu bé, còn chúng ta, các cháu có đồng ý gọi giúp cậu bé không nào?".

Từ đó, cậu bé Mũi Dài nhận thấy tất cả tai, mũi, mắt, miệng, lưỡi đều cần thiết cho mình và không thể thiếu chúng được. Cậu trầm nghĩ: "Ôi! Nếu ta không có chúng thì sẽ như thế nào nhỉ? Thật là đáng sợ!". Và cũng từ đó cậu bé luôn nghe lời người lớn giữ gìn vệ sinh cơ thể sạch sẽ, giữ gìn đôi mắt, cái mũi... của mình mà không bao giờ có ý định rút chúng đi nữa.

Lê Thu Hương - Lê Thị Đức.

Phỏng theo truyện của GV trường MN Hòa mi - HN

CHÀNG LƯỜI

Xưa ở vùng Nam Tây Nguyên có một bà cụ nghèo, góa bụa, có một người con trai siêng ăn biếng làm, dân làng quen gọi là chàng Lười.

Lười có thể nằm ngủ suốt ngày, chỉ cần mở mắt dậy ăn một bát cơm, xong lại nhắm mắt ngủ tiếp. Mẹ nói không được. Có hôm, mẹ bụng cơm canh đến tận buổi mà Lười vẫn không chịu thức dậy. Từ nhỏ đến lớn Lười chưa biết nắng thiêu, lửa đốt, khó nhọc là gì.

Một hôm Lười nghe người ta đồn ngoài sông Hinh có nhiều cá, quờ tay xuống là bắt được cá. Lười lấy chiếc cần câu cũ của người cha để lại, đem ra câu. Hắn nằm ngửa, buộc cần câu vào cổ chân, chờ cá động mới giật. Từng đàn cá thấy mồi, bơi lượn xung quanh, không có con nào đớp cả. Mãi tới chiều, Lười mới giật được một con cá nhỏ. Cá lên bờ rồi Lười cũng không thèm bắt, cứ để cho nó nhảy tanh tách dưới gốc sung. Vừa lúc ấy, một con quạ khoang bay qua, trông thấy cá liền sà xuống cắp mất. Lười đưa mắt nhìn theo một cách tiếc rẻ. Chàng ngáp dài, ngáp ngắn, thả cần câu cho trôi theo dòng nước rồi đi về. Lười lên cầu thang, bước vào sân ngồi phịch xuống, bốc cơm ăn một mạch. Ăn no lại ngủ ngay đến tối mịt.

Tin đồn gần xa, con gái xinh đẹp của Pơ-Tao giàu có nhất vùng không chồng mà đẻ con trai. Thành bé lớn lên, nước da hơi đen, nhưng có khuôn mặt rất thông minh, khẩu khỉnh. Pơ-Tao gạn hỏi mãi con gái nhưng nàng chỉ một mực nói: "Con chẳng đi lại với ai cả". Tức quá, Pơ-Tao cho tôi tớ cưới ngựa đi loan báo khắp vùng: "Con gái Pơ-Tao sinh được một con trai, ai là cha em bé đến nhà mà nhận con sẽ được thưởng một ngàn con voi và mấy căn nhà dài chứa đầy chóc ba, chóc túc (một loại chóc quý bằng đất nung)".

Thanh niên trong vùng nghe tin ấy, mặc những chiếc áo thêu đẹp nhất, những chiếc khố dài viền nẹp đỏ, lũ lượt kéo đến nhà Pơ-Tao. Cô con gái Pơ-Tao

công con chỉ từng thanh niên bảo: "Đây là cha mày! Đây là cha mày". Nhưng em bé cứ khóc giãy nảy lên. Đám trai tráng này kéo về, đám trai tráng khác kéo đến, nhưng chẳng có người nào được làm cha cậu bé. Giữa lúc chàng Lười vẫn còn hết giấc này đến giấc khác. Pơ-Tao sai người đi từng làng xem còn sót ai không. Chỉ còn sót mỗi chàng Lười. Bọn tôi tớ Pơ-Tao xúm nhau lại đánh thức chàng dậy nhưng không được. Tức mình, họ nấu chì cho chảy ra, rồi đổ vào vành tai Lười. Nóng quá, Lười mới chịu dậy, ngồi vào bành voi cho họ chở tới nhà Pơ-Tao. Nghe tôi tớ kể lại, Pơ-Tao cười:

- Thằng nhác này, có bước đến nhà ai mà đi lại với con gái ta, nhưng cũng cứ cho hắn gặp thử.

Được tin, người con gái công con trên lưng, bước xuống cầu thang. Vừa thấy chàng Lười, thốt nhiên thằng bé reo lên: "Cha! Cha!" làm mọi người hết sức kinh ngạc. Pơ-Tao thấy con gái mình xinh đẹp lại giàu có mà lại đi lại với thằng lười nhác xấu xí như vậy, nổi giận đui đui con gái lên núi cao. Lười cũng đi theo, họ thành vợ chồng. Hai vợ chồng công theo hai gùi gạo to. Nhưng chúng nào vẫn tật ấy, có vợ đẹp, con khôn rồi mà Lười vẫn chẳng thay đổi tâm tính. Chàng vẫn ăn rồi ngủ. Chị vợ không nói gì, một bữa, Lười đang cơn ngủ say, người vợ bỗng chạy vào, giọng hối hả, lo âu, lay mạnh người Lười dậy và bảo:

- Anh ơi, chúng ta sắp chết đói rồi, em có cục vàng làm ra cơm gạo, thấy con gà ăn thóc, em cầm xua gà, chẳng may sảy tay, vàng chạy đâu mất. Em tìm từ sáng đến giờ mà chẳng thấy đâu!

Nghe vợ nói mất cục vàng làm ra cơm gạo, hoảng quá, Lười vác rựa đi phát rừng tìm kiếm. Chàng ra tay phát miết. Mồ hôi tuôn chảy ra đầm đìa như tắm, cây ngã rạp dưới chân. Người vợ theo sau, lấy cây nhọn đào lỗ tra lúa.

Mặt trời lên, Lười phát cây phát bụi. Mặt trời lặn, Lười vẫn phát cây phát bụi. Lười cặm cụi phát mãi, khi ngoảnh cổ lại, chàng thấy cả hai quả đồi lúa mọc xanh rờn. Lười bảo vợ:

- Em ơi, anh vẫn không tìm thấy vàng em ạ!

Vợ lấy tay quệt mồ hôi chảy lấm tấm trên má, chỉ rẫy lúa xanh mơn mớn bảo chồng:

- Vàng đấy, lúa là vàng, chàng không biết à?

Chàng Lười bấy giờ mới hiểu ý vợ. Từ hôm ấy, hai vợ chồng chăm chỉ làm ăn và ngày một giàu có. Một hôm, hai vợ chồng nằm chung bên bếp lửa ấm, nhìn đứa con đang ngủ say, nàng nói nhỏ với chồng:

- Anh này, em không phải là con Pơ-Tao đâu. Em là con của Ben-En (tiên). Mẹ em thấy anh lười quá, chẳng chịu làm ăn gì cả nên mẹ em sai em xuống làm con gái Pơ-Tao. Em đã ăn con cá của anh câu, do con quạ trời tha

tới, ăn xong con cá ấy em có mang sinh được thằng bé này, để rồi cùng anh kết duyên lành. Bây giờ anh đã biết làm ăn để nuôi con, nuôi mẹ rồi, em được lệnh phải về trời. Anh ở lại làm ăn cho giỏi, cứ bốn mùa, em lại xin phép xuống chăm con, thăm anh một lần.

Nói xong, nàng cúi đầu xuống hôn con, từ biệt chồng và bay về trời. Chàng Lười nhìn theo vợ cho đến khi khuất bóng. Từ đó, ngày ngày hai buổi, càng thương vợ, Lười càng ra sức phát nương, dọn rẫy. Chẳng bao lâu chàng trở nên giàu có nhất vùng.

Theo camnanggiadinh.com.vn

GẤU CON NGOAN

Bác Voi tới nhà Gấu con chơi và tặng Gấu con một ổ lê thơm. Gấu con mừng lắm, không quên cảm ơn bác Voi.

Gấu con chọn quả lê to nhất mang đến biếu ông nội, ông nội rất vui, xoa đầu Gấu con và bảo:

- Gấu con thật ngoan, đáng yêu nhất nhà.

Gấu con mang quả lê to thứ nhì mang đến biếu bố và mẹ. Bố mẹ cũng rất vui, ôm hôn Gấu con và bảo:

- Gấu con của mẹ, mẹ thương nhất nhà!

Gấu con lại chọn quả to thứ ba mang đến cho Gấu em. Gấu em thích quá, ôm lấy quả lê cười hơn hở. Gấu con thấy Gấu em vui cũng vui theo. Thế là hai anh em Gấu con vừa cười vừa ôm nhau lăn khắp nhà.

Theo báo Giáo dục TP. HCM

CON RỪA VÀNG

Xưa kia có hai người bạn chơi với nhau rất thân, hiềm vì một người thì giàu, còn một người nghèo. Người bạn giàu có cái tên là Đại Phú, còn người nghèo tên là Chí Quân. Vợ chồng Đại Phú thấy bạn nghèo thì có ý muốn giúp đỡ vốn liếng để làm ăn. Chí Quân lòng dạ ngay thẳng ngại rằng lấy tiền của bạn đem về, rui làm ăn thất bát thì lấy đâu mà trả cho bạn. Vì vậy nên từ chối việc giúp đỡ của bạn.

Nhà Đại Phú chẳng thiếu gì của quý, nhưng lại muốn có thêm của lạ nên một hôm lấy năm nén vàng đưa cho một người thợ bạc đặt làm con rùa vàng. Ngày kia, Chí Quân đến thăm bạn, Đại Phú liền đem con rùa vàng ra khoe. Chí Quân xem rồi để trong một cái đĩa, đoạn cùng bạn uống rượu đến say khướt nằm ngủ quên.

Lúc bấy giờ, con trai của Đại Phú đi học ở xa về, thấy con rùa vàng lấy đem đi chơi. Đến chùng Chí Quân ra về được một lát, Đại Phú mới sực nhớ tới con rùa vàng, hỏi vợ thì vợ nói không cát. Đại Phú lấy làm bối rối, chẳng lẽ nghi cho người bạn tốt của mình ăn cắp con rùa vàng? Ngày sau, Đại Phú đến nhà Chí Quân chơi, tiếc con rùa vàng có hỏi mát bạn rằng:

- Này anh, hôm trước anh có lấy con rùa vàng của tôi đem về để cho chị coi không?

Nghe vậy Chí Quân nghĩ thầm rằng: "Có lẽ bạn ta nghi ta ăn cắp con rùa vàng chăng?". Nhưng chẳng lẽ bảo là không lấy, để khỏi phật lòng bạn mình, nên đành nhận là có lấy. Đại Phú mới bảo bạn:

- Thôi được, anh cứ giữ con rùa vàng mà chơi. Tôi xin biểu anh.

Đại Phú về rồi, vợ chồng Chí Quân lấy làm lo lắng, làm sao có con rùa vàng để trả cho bạn. Vợ chồng bàn nhau bán nhà bán cửa cho ông Phú và xin làm người hầu hạ để có đủ tiền làm con rùa vàng trả cho bạn. Ông Phú biết chuyện lấy làm cảm động, mới gọi người thợ bạc đến làm một con rùa vàng khác, trao cho vợ chồng Chí Quân đem về trả bạn và cũng không nhận vợ chồng Chí Quân làm người hầu hạ, mà chỉ cho ở nhờ.

Được ít lâu, người con trai của Đại Phú trở về nhà có đem theo con rùa vàng đã lấy độ trước, trả cho cha mẹ và nói:

- Hôm nọ, con về nhà thỉnh linh thấy con rùa vàng để trong đĩa nên con lấy cát đây, nếu gặp phải kẻ gian thì mất luôn rồi. Vậy con xin trả lại. Thấy vậy, vợ chồng Đại Phú vô cùng ngạc nhiên. Rùa vàng con mình lấy đem đi chơi, rùa vàng nào bạn đem trả? Mới nghĩ ra, có lẽ người bạn nghèo sợ mình phiền trách nên làm con rùa khác để thế. Bấy giờ Đại Phú mới đem con rùa vàng đến nhà Chí Quân để trả lại và xin lỗi bạn. Nhưng nhà đã bán rồi, vợ chồng bạn lại ở nhờ trong nhà ông Phú. Lập tức Đại Phú đến gặp ông Phú trao trả con rùa và xin đưa vợ chồng bạn về. Ông Phú từ chối:

- Anh có mượn rùa của tôi đâu mà trả? Còn vợ chồng Chí Quân tôi có bắt buộc gì đâu mà lãnh về?

Còn Chí Quân nhận mình mắc nợ ông Phú nên không chịu về. Câu chuyện trở thành rắc rối, cả ba mới đưa nhau đến cửa công để nhờ phân xử. Lẽ tự nhiên quan trên không biết xử làm sao đối với ba người ngay thật và tốt bụng.

Theo <http://buihixuan.info/forum/index.php?showtopic=6878>

CON NGỒNG VÀNG

Xưa có một người có ba con. Con thứ ba tên là chàng Ngốc thường bị khinh rẻ chế giễu và làm việc gì cũng bị gạt ra. Một hôm, con cả muốn vào rừng đốn củi...

Trước khi anh ta đi, người mẹ cho anh ta một chiếc bánh trứng ngon lành và một chai rượu vang để mang theo ăn uống. Anh vào rừng gặp một ông lão nhỏ bé, tóc hoa râm, chào anh và nói:

- Cho lão xin miếng bánh ở trong bị anh và một ngụm rượu vang. Lão vừa đói vừa khát đây.

Anh chàng khôn ngoan đáp:

- Nếu tôi cho lão bánh và rượu thì tôi chẳng còn gì! Thôi lão xéo đi!

Rồi anh để kệ ông lão ở đấy mà đi. Anh dẫn cây được một lát thì trượt tay, rìu chém vào cánh tay, phải về nhà băng bó. Tai nạn ấy chính do ông lão bé nhỏ gây ra. Sau đó, người con thứ hai đi rừng. Người mẹ cũng cho một chiếc bánh trứng và một chai rượu vang y như với con cả. Ông lão bé nhỏ cũng đến xin anh miếng bánh và ngụm rượu. Người con thứ hai cũng rất khôn:

- Tôi cho lão cái gì là tôi thiệt cái ấy. Thôi lão xéo đi!

Rồi anh để kệ ông lão ở đấy mà đi. Anh cũng bị trừng phạt ngay: anh mới chặt cây được vài nhát thì chặt ngay vào chân, phải lê về nhà.

Chàng Ngốc liền nói:

- Thưa bố, bố để cho con đi đốn củi một lần.

Bố đáp:

- Thôi! Hai anh mày bị thương. Mày đốn củi thế nào được!

Chàng Ngốc xin mãi, cuối cùng bố đành bảo:

- Thôi thì mày cứ đi đi. Có vấp thì mới sáng mắt ra.

Mẹ cho một chiếc bánh luộc ủ tro và một chai bia chua. Anh vào rừng thì cũng gặp một ông lão bé nhỏ tóc hoa râm, chào anh rồi bảo:

- Cho lão xin một miếng bánh và một ngụm rượu, lão vừa đói vừa khát đây.

Chàng Ngốc đáp:

- Cháu chỉ có bánh ủ tro và bia chua thôi. Nếu cụ thấy tạm được, thì ông cháu ta ngồi xuống cùng đánh chén.

Họ ngồi xuống. Chàng Ngốc rút bánh ủ tro ra thì thấy đó là một chiếc bánh trứng ngon lành; bia chua đã biến thành rượu vang ngon. Ăn uống xong, ông lão bảo:

- Cháu tốt bụng, sẵn sàng chia của mình cho người khác. Để lão ban phúc cho. Chỗ kia có cây cổ thụ, cháu dẫn xuống sẽ thấy trong đám rễ cây có của quý. Nói xong ông lão từ biệt lên đường.

Chàng Ngốc đi dẫn cây. Hạ cây xuống thì thấy trong đám rễ có một con ngỗng lông bằng vàng thật. Anh nhắc ngỗng lên âm vào một quán trọ để ngủ đêm. Chủ quán có ba con gái. Ba cô thấy ngỗng, tò mò không biết là chim gì mà lạ thế, chỉ muốn lấy một chiếc lông của nó. Có cả nghĩ cách nhỏ trộm một chiếc. Khi chàng Ngốc vừa ra, chị nắm ngay lấy cánh ngỗng. Nhưng tay bị dính chặt vào đó, không rút ra được. Một lát sau, cô thứ hai đến cũng chỉ chăm chăm muốn lấy một chiếc lông vàng. Cô vừa đụng đến cô chị thì bị dính ngay vào chị. Cô thứ ba cũng tới cũng định tâm lấy lông. Hai cô chị kêu lên:

- Ối trời ơi là trời, tránh ra, tránh ra!

Cô út chẳng hiểu tại sao lại phải tránh ra, nghĩ bụng các chị làm thì mình cũng làm được, liền nhảy lại. Cô vừa đụng tới các chị thì cũng bị dính vào. Cả ba cô suốt đêm phải ở liền với ngỗng. Sáng hôm sau, chàng Ngốc mang ngỗng ra đi, cũng chẳng để ý đến ba cô dính vào ngỗng. Các cô đành lẻo đẹo theo sau, rẽ sang phải sang trái tùy theo bước của anh. Giữa đồng, cha xứ gặp cả đoàn người bèn nói:

- Đồ gái quạ mỏ, không biết xấu hổ à? Cứ bám lấy giai ra đồng như vậy coi có được không?

Cha liền nắm tay cô út kéo lại; cha vừa đụng đến thì chính cha cũng bị dính vào và cũng phải lẻo đẹo đi theo. Một lúc sau, người giữ đồ thánh thấy cha xứ lẻo đẹo theo ba cô, ngạc nhiên quá hỏi:

- Thưa cha, cha đi đâu mà vội vàng thế? Cha nhớ là hôm nay còn phải làm lễ rửa tội cho một đứa trẻ nữa cơ đấy.

Ông ta chạy theo nắm áo cha thì cũng bị dính vào. Năm người đang bước thấp bước cao như vậy thì gặp hai bác nông dân vác cuốc ở đồng về. Cha xứ gọi họ, nhờ gỡ hộ mình và người giữ đồ thánh ra. Hai bác vừa sờ đến thì bị dính vào nốt. Như vậy là bảy người đi theo chàng Ngốc ôm ngỗng.

Chàng Ngốc đi tới kinh kỳ. Nhà vua có một cô gái nghiêm nghị, không ai làm cô cười được. Vua phán là ai làm cho cô cười thì được lấy cô làm vợ. Chàng Ngốc nghe thấy nói vậy, liền vác ngỗng và cả bảy người theo đuôi đến trước công chúa. Nàng thấy bảy người lếch thếch theo nhau, liền cười sằng sặc, không kìm lại được nữa. Chàng Ngốc liền đòi lấy nàng. Vua không thích chàng rể này, viện cớ nọ cố kia để từ chối, ra điều kiện cho anh phải tìm ra người uống hết được một hầm rượu vang thì mới cho lấy. Chàng Ngốc nghĩ đến ông lão nhỏ bé, có thể giúp được mình, liền vào rừng tìm. Tới chỗ cây bị

đẫn, anh thấy có một người ngồi, mặt buồn rười rượi. Anh hỏi y sao lại buồn bã thế. Y đáp:

- Tôi khát quá, uống bao nhiêu cũng không đỡ khát. Tôi không chịu được nước lã. Quả là tôi đã uống cạn một thùng rượu, nhưng chẳng qua mới như muối bỏ bể.

Chàng Ngốc nói:

- Thế để tôi giúp anh. Anh chỉ việc đi với tôi là tha hồ uống.

Anh dẫn người ấy đến hầm rượu nhà vua. Y nhẩy xổ vào những thùng rượu to, uống mãi, uống mãi đến căng cả bụng. Chưa hết một ngày, anh đã uống sạch cả hầm rượu.

Chàng Ngốc lại đòi lấy công chúa. Nhưng vua bực lắm, không muốn để một tên vợ vắn mà mọi người gọi là Ngốc lấy con gái mình. Vua lại ra những điều kiện mới: anh ta phải tìm cho ra được một người ăn nổi một núi bánh. Chàng Ngốc chẳng suy nghĩ gì lâu la, lại đi ngay vào rừng. Vẫn ở chỗ cũ có một người mặt mũi thiếu nảo, thắt chặt bụng bằng dây da và nói:

- Tôi đã ăn cả một lò bánh, nhưng không ăn thua gì. Tôi háu đói quá. Bụng vẫn lép kẹp, phải thắt lại kẻo chết đói mất.

Chàng Ngốc thấy vậy cả mừng bảo:

- Thôi đi đi, đi với tôi thì tha hồ no nê.

Anh dẫn người ấy vào triều. Vua cho tập trung bột mì cả nước lại rồi sai nướng một núi bánh khổng lồ. Người ở rừng chỉ ăn một ngày hết sạch cả núi bánh.

Lần thứ ba, chàng Ngốc lại đòi lấy công chúa. Vua tìm cách thoái thác, đòi có một chiếc tàu đi được cả ở trên cạn lẫn dưới nước. Vua nói:

- Nếu tàu ấy cập bến thì lập tức người được lấy con gái ta.

Chàng Ngốc đi thẳng vào rừng. Ông lão được anh cho bánh vắn ngồi đó, bảo anh:

- Chính lão đã uống và ăn hộ cho anh. Để lão cho anh chiếc tàu. Gì lão cũng làm, vì anh đã cư xử với lão tử tế.

Lão bèn cho anh một chiếc tàu đi được cả trên cạn lẫn dưới nước. Vua thấy không còn cách gì giữ con gái được nữa đành cho tổ chức đám cưới. Sau khi vua mất, chàng Ngốc lên ngôi. Vợ chồng sống hưởng hạnh phúc.

Truyện cổ Grim

HAI CON CHÓ

Tối nào, cậu bé cũng vào phòng ông, ngồi tựa cằm lên đầu gối ông và hỏi đủ các câu trên trời dưới bể như bất kỳ một đứa bé nào. Nhưng một hôm, cậu bé vào phòng ông với vẻ mặt còn vương nét bực bội giận hờn.

Ông cậu bé liền bảo:

- Cháu cứ ngồi xuống và kể cho ông nghe chuyện gì xảy ra suốt ngày hôm nay.

Cậu bé ngồi thụp xuống đất, lại tựa cằm vào đầu gối ông. Cậu ngược mắt nhìn khuôn mặt nhiều nếp nhăn và phúc hậu của ông, rồi lặng lẽ khóc. Sau một hồi thút thít, cậu bé mới kể:

- Hôm qua bố đưa cháu vào thành phố để bố bán hàng. Bố nói nếu cháu ngoan và giúp bố gói đồ cho khách, bố sẽ mua cho cháu thứ gì cháu thích. Cháu thích rất nhiều thứ ở thành phố, vì cháu chưa vào thành phố bao giờ. Nhưng cuối cùng, cháu thấy một cây bút bằng kim loại sáng loáng rất đẹp, lại nhỏ gọn, nên bố mua cho cháu.

Nói đến đây, cậu bé tựa đầu vào đầu gối ông và im lặng. Ông nhẹ nhàng đặt tay lên mái tóc ram ráp của cậu bé:

- Rồi sao nữa?

Không ngáng đầu lên cậu bé đáp:

- Rồi cháu chờ bố đi lấy xe chở cháu về. Nhưng trong khi cháu đứng chờ, một bọn trẻ thành phố đi qua và thấy cháu. Chúng đi quanh và nói đủ những điều không hay, rằng cháu thật là bẩn thỉu, nhà quê và ngu ngốc nên không thể có một cây bút đẹp như thế. Rồi đứa lớn nhất đẩy cháu ngã làm rơi cái bút. Một đứa khác chộp lấy nó rồi chúng chạy mất, còn vừa chạy vừa cười.

Nói đoạn, sự bực bội như trở lại, cậu bé gằn giọng:

- Cháu ghét bọn nó!

Người ông, với đôi mắt nhìn thấy nhiều việc trên đời, bế cậu bé lên giường để nhìn thẳng vào mắt cậu.

Ông bảo:

- Ông cũng sẽ kể cho cháu nghe một câu chuyện. Có nhiều khi ông cũng cảm thấy vô cùng căm ghét những kẻ độc ác, những ai không biết hối hận, những người được hưởng quá nhiều... Nhưng sự căm ghét thường làm chúng ta mệt mỏi chứ không bao giờ ảnh hưởng đến những người chúng ta căm ghét. Nó cũng giống như tự mình uống thuốc độc rồi ngồi ước rằng người mình ghét sẽ đau bụng mà chết. Cảm giác này hầu như ai cũng có. Như thể hai con chó rất lớn bên trong mỗi người, một con trắng và một con đen.

Con chó trắng tốt bụng và không làm hại ai nếu không ai làm ảnh hưởng đến nó. Nó chỉ vùng dậy khi có lẽ phải và có quyền được làm, và làm theo đúng cách. Nhưng con chó đen thì luôn cáu giận. Chuyện nhỏ đến mấy cũng làm nó nổi điên nổi khùng. Nó chống lại tất cả mọi người, mọi ngày, không vì lý do gì cả. Nó không biết suy nghĩ vì sự tức giận và căm ghét trong nó quá lớn. Nhưng nó chẳng làm được gì, việc tức giận không bao giờ làm thay đổi được mọi việc.

Đôi khi, thật khó mà sống với cả hai chú chó này trong đầu óc mình, vì cả hai đều muốn làm chủ lý trí của mình.

Cậu bé háo hức nhìn ông, hỏi:

- Rồi con nào thắng, hả ông?

Người ông mỉm cười:

- Con nào ông cho ăn thì thắng.

Sưu tầm

ĐỒNG TIỀN VÀNG

Ngày xưa, có hai vợ chồng giàu có nọ sinh được một người con trai. Vì quá đổi yêu thương con nên bà mẹ hầu như cả ngày chẳng để cậu ta đụng đến việc gì, dần dần cậu con trai trở nên lười biếng, lười đến nỗi một đồng xu cũng không kiếm nổi.

Người cha dốc sức để nuôi đứa con trưởng thành, đến lúc tuổi đã cao, sức đã yếu mà nhìn lại thấy đứa con trai vẫn chững nào tật nấy, chẳng chịu sửa đổi, chẳng lo lắng làm lụng gì hết thì lấy làm buồn bã vô cùng.

Một hôm, ông nằm trên giường gọi bà vợ lại và nói:

- Bà à, toàn bộ tài sản chúng ta đã để dành được từ trước tới nay, sau này khi tôi chết đi, tùy bà muốn đem cho ai thì cho chó tôi đã quyết định không để lại cho thằng con này một xu nào. Đồ lười chảnh thây chẳng chịu làm gì cả như nó thì sẽ không được gì hết.

Người mẹ nghe xong liền ra sức bênh con trai:

- Ông nói nghe lạ, chẳng lẽ con mình tệ đến nỗi chẳng bao giờ kiếm được một đồng hay sao?

Người chồng nói dứt khoát:

- Được, nếu bà đã nói thế thì bà hãy bảo nó thử đi kiếm tiền đi! Dù chỉ kiếm được một đồng xu thôi cũng được, tôi sẽ giao toàn bộ tài sản này lại cho nó.

- Được! Vậy là ông hứa rồi đó nhé! - Người vợ nói.

- Ừ, tôi sẽ cố chờ xem nó làm được việc gì!

Ngày sáng hôm sau, người mẹ đi đến bên đứa con, đưa cho cậu ta một đồng tiền vàng và căn dặn:

- Con trai yêu quý của mẹ! Con hãy đi loăng quăng đâu đó, thích đến đâu thì đến, đợi đến chiều tối hãy quay về và đưa ngay đồng tiền này cho cha con, nói rằng đây là tiền con đã tự mình kiếm được nhé.

Cậu con trai cứ vậy mà làm. Đến chiều tối cậu quay về đưa đồng tiền vàng cho cha. Người cha cầm lấy tiền rồi tiện tay ném ngay ra ngoài cửa sổ:

- Đây không phải tiền mà đã kiếm được. - Người cha nói.

Cậu con trai thấy cha làm thế vẫn không nói một lời. Thản nhiên đi tới chiếc ghế gần đó và ngồi xuống.

Qua ngày hôm sau, người mẹ lại đưa cho đứa con trai một đồng tiền vàng khác và dặn:

- Con hãy leo lên núi chơi, đến chiều tối thì chạy lấy vài vòng, sao cho khắp người ướt đẫm mồ hôi, sau đó chạy về nhà và nói với cha con rằng đây là đồng tiền tự tay con đã kiếm được chẳng dễ dàng gì.

Cậu con trai làm đúng như lời mẹ dặn, đến chiều tối thì toàn thân mệt lử, mồ hôi mồ kê toát ra như tắm, chạy về nhà và nói với cha rằng:

- Cha ơi, cha hãy nhìn xem, người con ướt sũng. Đồng tiền này con kiếm được thật chẳng dễ dàng gì!

Người cha nhận lấy đồng tiền từ tay đứa con trai lật qua lật lại xem xét rồi lại ném ra ngoài cửa sổ, người cha ném hơi mạnh tay nên rơi tuốt xuống ao gần đó. Và quát lên:

- Chớ có lừa ta, đồ trẻ ranh - Người cha nói tiếp - Đây không phải là tiền do mày kiếm được.

Đứa con thấy thế bật cười rồi bước đi nơi khác.

Bà mẹ bây giờ mới hiểu rằng sự việc không thể tiếp tục lừa dối được nữa. Nếu đứa con muốn có được toàn bộ gia tài của người cha thì chỉ còn cách đi kiếm việc làm thật sự. Và ngày sáng hôm sau, bà mẹ đến phòng con trai và nói:

- Không được, con trai ạ, chúng ta không thể lừa cha được nữa, con đành phải tự mình đi kiếm tiền thôi, tìm một việc gì đó mà làm, cho dù một ngày chỉ kiếm được vài xu cũng tốt, con hãy đưa số tiền đó cho cha, cha nhất định sẽ tin con.

Người con trai nghe theo lời mẹ, ra đi kiếm việc làm, và cậu đã thực sự làm việc trọn một tuần lễ. Nay làm việc này, mai làm việc khác, cuối cùng cậu cũng đã gom đủ một đồng tiền vàng mang về cho cha. Người cha nhận lấy đồng tiền vàng và tiện tay ném ngay vào bếp lò đang cháy gần đấy.

- Không, đây vẫn không phải tiền do con kiếm được. Mà đừng tưởng là ta không biết!

Cậu con trai rất bất ngờ khi thấy cha mình ném những đồng tiền của mình vào lửa. cậu đã không chút do dự chạy ngay đến bếp lò, vừa dùng tay nhặt lấy đồng tiền vàng từ trong đám lửa cháy rực, vừa lớn tiếng gào:

- Cha, cha điên rồi hay sao! Con đã phải làm trâu làm ngựa cho người ta, đầu tắt mặt tối suốt cả tuần mới kiếm được đủ một đồng tiền vàng này. Cha không tin thì thôi, cứ sao cha lại ném nó vào trong lò lửa chứ!

Lúc này, người cha nước mắt giàn giụa, cầm tay đứa con trai mà nói:

- Con trai của ta! Cha thật hạnh phúc khi thấy con đã biết quý trọng những đồng tiền. Bây giờ thì cha đã thật sự tin rằng những đồng tiền này là do tự tay con kiếm được. Và cha cũng thật yên tâm khi giao toàn bộ của cải, sản nghiệp này lại cho con, con trai ạ!

Sưu tầm

MÓN QUÀ ĐẶC BIỆT

Một hôm đang nô đùa với các bạn trên đồng cỏ ven rừng, Thỏ Nâu nghe Thỏ Trắng hỏi:

- Sắp đến ngày 8 tháng 3 rồi, các bạn có món quà gì tặng cho mẹ mình không?

- Mình sẽ tặng mẹ một cái áo ấm mới. - Sóc con hí hửng khoe:

- Tôi sẽ tặng mẹ một cái kẹp xinh ơi là xinh. - Gấu con đáp:

Cứ thế mọi người đều khoe với nhau những món quà sẽ tặng cho mẹ trong ngày 8 tháng 3, chỉ Thỏ Nâu là im lặng.

- Còn Thỏ Nâu bạn tặng gì cho mẹ thế?

- Ồ... ơ, món quà rất đặc biệt đấy! - Thỏ Nâu lúng túng.

Nghe Thỏ Nâu nói mọi người đều ồ lên thích thú, chỉ có Thỏ Nâu là lo lắng vì chưa nghĩ ra món quà.

Thỏ Nâu đến quầy tạp hóa "Mua gì có nấy" của cô Hươu hỏi:

- Cô Hươu ơi, cô có món quà nào đắt tiền không?

- Cháu mua món quà đắt tiền làm gì? - Cô Hươu rất ngạc nhiên.

- Dạ, để làm quà tặng cho mẹ trong ngày 8 tháng 3 ạ! Cháu đã hứa với các bạn sẽ tặng cho mẹ một món quà đặc biệt đấy cô.

Nghe Thổ Nâu nói cô Hươu mỉm cười:

- Món quà đặc biệt không nhất thiết phải đắt tiền đâu. Cháu không thử tặng mẹ một bữa trưa đi. Cô nghĩ mẹ cháu sẽ thích hơn bất kì món quà nào trong tiệm của cô đấy!

Nhưng từ trước đến nay Thổ Nâu có bao giờ phụ mẹ đâu. Thổ Nâu chỉ biết học và vui chơi thôi.

- Ôi mình không phải là đứa con ngoan, Thổ Nâu trách thầm.

- Cô tặng cháu quyển "Cẩm nang nấu ăn", hãy học làm món ăn ngon tặng mẹ nhé!

- Dạ, cháu cảm ơn cô!

Cẩm quyển sách trên tay, Thổ Nâu sung sướng vô cùng, nó hiểu rằng bạn nào cũng có thể tặng mẹ mình "mỗi ngày một món quà đặc biệt" cả, miễn bạn là một đứa trẻ ngoan.

Võ Mạnh Hào

BÀ VÀ CHÁU

Chuyện đời xưa Sơn đã được xem trên đài truyền hình không biết bao nhiêu lần, nhưng Sơn vẫn thích nghe bà kể chuyện hơn. Cái miệng của bà móm mém là thế mà kể chuyện cổ tích đến là hay!

Khoái nhất vẫn là lúc Sơn cùng bà chơi trò lắp ráp. Sơn hướng dẫn bà làm, tưởng tượng như mình là cô giáo. Oai biết bao nhiêu! Tay bà gầy gầy, run run, chật vật mãi mới ráp được một mô hình. Bất chước cô giáo, Sơn khen:

- Bà giỏi lắm!

Bà cười, cái miệng móm mém nở ra, đôi mắt híp lại.

Ba mẹ Sơn bận việc cơ quan tối mắt tối mũi, nhà chỉ có hai bà cháu thủ thỉ. Chung cư vừa có thêm mấy gia đình nữa dọn tới. Sơn mừng lắm vì có bạn mới. Cũng từ đó, bà bị "thất nghiệp", không còn được Sơn mời làm "học trò" để dạy chơi trò lắp ráp nữa.

Một bữa, buồn quá không biết làm gì, bà mon men đến bên lư trẻ. Nhưng khi bà vừa chạm tay vào đồ chơi, Sơn đã la lên:

- Bà bỏ xuống đi, kéo hỏng đồ chơi của cháu!

Bà tần ngần rút tay lại rồi buồn bã quay đi.

Khi lư bạn đi vắng hết, không có ai chơi cùng, Sơn lại rủ bà. Bà mừng lắm, sà vào chơi liền, chẳng biết giận.

Một bữa đi học về, Sơn không thấy bà dâu. Ba mẹ Sơn nói bà bị bệnh phải nằm viện. Đêm đó, không có giọng kể chuyện tí tê của bà, Sơn nhớ bà không ngủ được, nằm khóc thút thít, mẹ dỗ mãi mới chịu nín.

Hôm sau, Sơn vào viện thăm bà. Nắm bàn tay gầy gầy đầy nếp nhăn của bà, Sơn nói:

- Bà ráng uống thuốc cho mau hết bệnh, chóng lớn! Rồi cháu sẽ cho bà chơi lắp ráp. Cháu hứa đấy!

Nằm trên giường bệnh, bà phì cười, đôi môi nhợt nhạt nở ra, đôi mắt híp lại. Sơn cũng cười, phô hai cái răng to như hai hạt ngô ngô nghĩnh.

Ngọc Hồng

NHỮNG CON CÒ, CÂY BẮP CẢI, MẸ VÀ BÉ

Các bé thường băn khoăn: Mình được sinh ra, có mặt ở trên đời như thế nào nhỉ?

Linh, Mai, Hoài vẫn bế búp bê, chơi trò làm mẹ. Linh bảo:

- Tổ nghe nói những chú cò bay đến từ rất xa, trên lưng các chú công chúng ta.

Mai lắc đầu:

- Không! Có lẽ mấy đứa mình nở ra từ cây bắp cải, như trong ảnh ấy!

Hoài phân vân, không biết tin Linh hay Mai. Cô bé đem thắc mắc này ra hỏi mẹ. Mẹ cười, không nói. Mẹ chỉ bảo:

- Chủ nhật này, mẹ sẽ cho con vào thăm cô Vân mới sinh em bé trong bệnh viện.

Sáng chủ nhật, mẹ đeo Hoài qua Tràng Thi vào bệnh viện. Có rất nhiều các bác, các cô đang ôm những chiếc bụng nặng nề, đi lại mệt mỏi và đau đớn. Các bác sĩ cũng đi lại tất bật, an ủi các bà mẹ rằng: chẳng mấy nữa các em bé sẽ được sinh ra. Tiếng một vài em bé khóc khiến Hoài háo hức hơn mỗi lần chơi búp bê. Em bé nhà cô Vân đang ngủ say bên bầu vú mẹ. Cô Vân vuốt tóc Hoài:

- Trước đây, cháu cũng được mẹ sinh ra trong bệnh viện này đấy!

Mẹ gạt đầu:

- Ngày mẹ sinh con, nắng trải vàng trên đám lá xà cừ bên kia bờ tường thư viện liền kề. Mẹ đếm từng giọt nắng, cầu mong ông trời nhanh đem con ra cho mẹ. Chỉ đến lúc con cất tiếng khóc chào đời, mẹ mới dám thiếp đi.

Vậy là không phải em bé được sinh ra từ những chú cò, từ cây bắp cải. Hoài đã hiểu. Cô bé ôm chầm lấy mẹ, trào lên niềm thương yêu và thâm cảm ơn mẹ.

Thu Hiền

GIẤC MƠ CỦA BÉ TI

Các bạn biết không, năm nay Ti lên năm tuổi rồi đấy. Ngày sinh nhật, Ti được ba mẹ, anh chị và các cô chú tặng rất nhiều quà: nào là gấu bông, thỏ bông, xe hơi, máy bay trực thăng và có cả một chú rô-bốt nữa.

Nhưng chỉ một tuần sau, chú gấu bông đã bị mất hai mắt, chú thỏ bị rách tai, máy bay không còn cánh quạt. Chú rô-bốt mới thật thảm thương: một cánh tay bị gãy lìa, nắp đậy ở sau lưng bị mất, hai cục pin rơi cả ra ngoài. Đồ chơi hỏng, Ti chẳng buồn chút nào. Bé nghĩ: "Ba mẹ sẽ mua cho mình nhiều đồ chơi khác nữa mà không cần phải đợi đến ngày sinh nhật. Vậy mình giữ gìn những đồ chơi cũ này làm gì!".

Mẹ vào phòng Ti, thấy đồ chơi bị vứt khắp nơi liền nói:

- Chao ôi! Sao con trai của mẹ nghịch quá vậy? Đồ chơi hỏng hết rồi!

Ti đáp:

- Ba mẹ lại mua cho con đồ chơi khác nhé!

Mẹ lắc đầu:

- Nếu con không biết giữ gìn và yêu quý những đồ chơi này thì sẽ chẳng có gì để chơi đâu!

Tối đến, đang nằm ngủ, bỗng Ti nghe có tiếng nói lao xao trong phòng. Đầu tiên là tiếng khóc thút thít của Gấu Bông:

- Ôi, tôi đau quá! Tôi đã bị mù vì bạn Ti đã giật mắt tôi ra làm bi rồi!

Thỏ than thở:

- Cậu ấy đã làm rách tai mình, bây giờ mình xấu xí quá!

Trực thăng cần nhân:

- Tôi bị mất cánh quạt rồi, làm sao bay được nữa!

Rô-bốt la lên:

- Các bạn còn đỡ. Các bạn hãy nhìn tôi xem! Tay tôi bị gãy không nhấc lên được, còn lưng bị vỡ một mảng to. Những cục pin rơi ra ngoài nên tôi không thể cử động được.

Xe hơi bèn nói:

- Bạn Ti xấu tính quá! Đã chơi với chúng mình mà không yêu thương lại còn hành hạ như thế. Thôi, chúng mình đừng ở đây nữa, hãy đi nơi khác đi! Siêu nhân rú:

- Chúng ta qua nhà cậu Bo đi! Hôm trước, tôi nghe cậu ấy trách cậu Ti sao không biết giữ đồ chơi. Cậu ấy sẽ giữ gìn chúng mình cẩn thận.

Các đồ chơi bảo nhau:

- Ừ, chúng mình sang nhà bạn Bo đi!

Căn phòng bỗng trở nên im lặng. Ti hé mắt nhìn thì thấy xung quanh thật trống trải. Những đồ chơi Ti vứt khắp phòng không còn nữa. Căn phòng trở nên lạnh lẽo. Hối hận, Ti ôm mặt khóc thút thít.

Nghe tiếng khóc, mẹ vội chạy vào, lay Ti:

- Ti! Ti! Làm sao con khóc?

Ti mở mắt ra nhìn rồi ôm chầm lấy mẹ, nức nở:

- Mẹ ơi, các bạn đồ chơi bỏ con đi hết rồi!

- Con nói gì mẹ không hiểu?

Ti liền kể cho mẹ nghe những điều vừa xảy ra. Mẹ cười, nói:

- Con vừa nằm mơ đấy thôi! Đồ chơi vẫn còn đây kia mà!

Ti nhìn quanh phòng. Đúng rồi, đồ chơi vẫn còn đó, không đồ chơi nào bỏ đi cả.

Ti liền bảo mẹ:

- Ngày mai, mẹ sửa lại đồ chơi cho con nhé! Từ nay, con sẽ yêu quý và giữ gìn đồ chơi cẩn thận.

Mẹ ôm Ti vào lòng, khẽ bảo:

- Con của mẹ ngoan lắm!

Các đồ chơi trong phòng như đang cười với Ti.

Nguyễn Thị Thanh Hoa

EM TRAI CỦA BÉ HẰNG

Ai cũng bảo bé Hằng giống ba, còn em Huy xinh giống mẹ. Họ hàng nội, ngoại ai thấy Huy cũng muốn bông, muốn nựng. Có quà bánh, mọi người đều phần Huy nhiều hơn. Ba lúc nào cũng bênh nó:

- Hằng, con phải biết nhường em chứ! Em có bệnh mà con, em thiệt thòi lắm!

Còn mẹ lại nói:

- Bộ con không thương em sao?

Ba mẹ dành hết tình thương cho em Huy rồi. Mà Hằng đâu thấy nó bệnh hay đau gì đâu? Thiệt thòi à! Hằng chẳng thấy nó thiệt thòi gì. Được người lớn

nuông, nó càng nghịch. Nó hay phá đồ chơi của Hằng. Có lần, nó lấy số bé ngoan của Hằng xé toang, tức mình, Hằng gọi nó là "thằng quý sú". Nó nhỏ hơn Hằng hai tuổi, nhưng là con trai nên khỏe, nó vật ngã được Hằng, đâm vào lưng Hằng "bịch, bịch". Hằng ghét nó! Hằng lén nhéo nó thiệt đau, nó khóc ré lên. Hằng giấu đồ chơi để chơi riêng. Hằng hay lấy cố sang nhà bạn chơi, bỏ nó một mình. Ghét!

Hết hè này, Hằng vào lớp một, trường học gần nhà. Em Huy được bốn tuổi nhưng vẫn chưa đi học.

Thì ra đến giờ Hằng mới biết em có tật, em không nghe, không học nói được. Từ lâu, ba mẹ đưa em đi chữa bệnh đủ nơi, nhưng Hằng chẳng để ý xem em bệnh gì. Hằng đã có lỗi với em rồi!

Biết lấy gì đền bù cho em đây?

Cái tên Huy của em thiệt đẹp, mà em đâu biết. Con chim hót, con đé gáy, tiếng mưa rơi, tiếng gió thổi... em nào nghe được. Xem tí vì em chỉ coi được phần hình. Nghĩ đến đó, Hằng thương em quá! Nhất định mình không tranh giành với em nữa, nhường cho em hết.

Từ ấy, trong giấc ngủ, Hằng thường mơ thấy em Huy nói, nó gọi: "Chị Hằng, chị Hằng" nghe rất vui.

Ba mẹ cầu mong từng ngày em Huy sẽ nói được, vì hình như em không đến nổi điếc lảm. Ba dặn không được "ra dấu" với em, mà rằng nói to để em nghe được tiếng nào hay tiếng đó. Ba bảo đợi Huy thêm vài tuổi nữa, nếu không nói được, chắc phải đi học ở trường Niềm Vui dành cho trẻ em khiếm thính, rất xa nhà.

Nếu mai này em phải đi học xa... Thương em biết chừng nào.

Nguyễn Phi Hùng

ĐÔI BẠN ĐƯỜNG

Một già một trẻ cùng đi trên đường. Hai người nhìn thấy một túi tiền lăn lóc giữa đường. Người trẻ nhặt lên và bảo:

- Thượng đế gửi lộc cho tôi đây.

Còn ông già bảo:

- Chúng ta cùng hưởng chứ.

Người trẻ cãi lại:

- Không, chúng ta đâu có cùng thấy, một mình tôi nhặt lên thôi.

Ông già chẳng nói gì thêm. Hai người đi tiếp một chút nữa. Chợt họ nghe thấy có người cười ngạ đuổi theo sau, quát bảo:

- Đứa nào ăn cắp túi tiền?

Người trẻ sợ hãi nói:

- Bác ơi, không khéo vì cái của bắt được của chúng ta mà chúng ta khốn mất.

Ông già liền bảo:

- Của bắt được của ông chứ đâu phải của chúng ta, thế thì ông nguy khốn chứ chúng ta không nguy khốn.

Người ta tóm cổ người trẻ và giải về tỉnh xét xử, còn ông già ung dung trở về nhà.

Truyện ngụ ngôn

GÀ CÁNH TIÊN

Trời đã sáng, bác Gà Trống đánh thức cả xóm gà: "Hãy dậy đi thôi, hãy dậy đi thôi!". Chim rời tổ vừa bay vừa hót chào ông Mặt trời. Gà mẹ "Cục, cục" gọi các con đi kiếm mồi. Các chú Gà con líu ríu chạy ra khỏi chuồng đi theo mẹ. Gà út lại gần mẹ thở thê:

- "Mẹ ơi, chị Cánh Tiên vẫn chưa dậy đâu mẹ ạ".

Mẹ dẫn út về rú Cánh Tiên. Út gọi chị rõ to, nhưng Cánh Tiên vẫn nằm im không nhúc nhích, ông Mặt trời đỏ chói đã lên khỏi ngọn cây, nhìn vào chỗ Cánh Tiên nằm. Ôi chao! Chói mắt quá, Cánh Tiên vươn vai bò dậy.

Bên ngoài, Trâu, Thỏ, Chó, Lợn cũng dậy từ bao giờ. Ngựa chạy trên đồng cỏ xanh, Cánh Tiên lững thững đi ra vườn. Chim trông thấy bay đến hỏi:

- Chị Cánh Tiên ơi, chị đi bắt sâu đấy à?

Cánh Tiên xòe bộ lông cánh vênh mở trả lời:

- Mình còn phải rìu cánh cho đẹp chứ, chẳng cần phải kiếm sâu, mẹ về sẽ có sâu.

Chim nghe nói bay đi ngay, không chơi với Cánh Tiên nữa. Cánh Tiên chơi một mình buồn quá, bụng đói. Cánh Tiên mếu máo: "Mẹ ơi! Hu hu hu". Mẹ ở đằng xa vội tha mồi về cho Cánh Tiên. Sáng nay mẹ ốm không dậy được, mẹ giục Cánh Tiên theo chị em đi kiếm ăn.

Cánh Tiên đứng ì ra, không chịu đi. Đứng chán, Cánh Tiên lại ra vườn, ngắm vườn hoa, xuống rìa ao soi bóng, chờ mẹ mang mồi về như mọi hôm. Chờ mãi không thấy gì, Cánh Tiên đành đi kiếm ăn vậy. Đất rắn như đá lại có bao nhiêu gai và mảnh sành. Cánh Tiên vừa bới được vài cái đã vội rụt chân lại: "Hu hu, gai đâm đau quá mẹ ơi".

Rấn nằm trong hang nghe thấy liền bò ra dỗ ngọt : “Cánh Tiên ơi! Về nhà chị đi, chị cho ăn ngon mà chẳng phải làm gì cả”. Cánh Tiên thích quá đi theo Rấn về hang. Về đến hang, Cánh Tiên hỏi Rấn: “Chị Rấn ơi, mời của Cánh Tiên đâu?”. Rấn cười, lưỡi thè dài: “Mời ấy à? Mời chính là cô mình đây, ta cũng đang đói đây”. Cánh Tiên sợ quá đâm nhào ra ngoài, Rấn đuổi theo chỉ cách tẹo nữa là chop được Cánh Tiên.

Chim trông thấy liền về gọi các bạn đi cứu Cánh Tiên. Rấn trông thấy có Lợn, Ngựa, Trâu đến vội cút về hang. Cánh Tiên thoát nạn, về đến nhà rồi mà vẫn chưa hết sợ. Cánh Tiên sụt sịt nói với mẹ: “Từ giờ con sẽ vâng lời mẹ, con không lười biếng nữa.”

Sưu tầm

BÀI HỌC ĐẦU TIÊN CỦA GẤU CON

Ngày chủ nhật Gấu con xin phép mẹ ra đường chơi cùng các bạn. Gấu mẹ dặn:

- Con chơi ngoan nhé. Nếu làm sai điều gì, con phải xin lỗi. Được ai giúp đỡ thì con phải cảm ơn.

Gấu con tung tăng chạy nhảy và mãi lắng nghe chim Sơn Ca hát nên va phải bạn Sóc khiến giỏ nấm văng tung tóe ra đất. Gấu con vội vàng khoanh tay và lễ phép nói:

- Cảm ơn bạn Sóc!

Nói xong Gấu con cúi xuống nhặt nấm bỏ vào giỏ giúp Sóc. Sóc ngạc nhiên nói:

- Sao Gấu con lại cảm ơn, phải nói xin lỗi chứ!

Mãi nhìn Khỉ mẹ ngồi chải lông cho Khỉ con nên Gấu con bị trượt chân, rơi xuống hố sâu. Gấu con sợ quá kêu thất thanh:

- Cứu tôi với! Ai cứu tôi !!!

Bác Voi ở đâu đi tới liền đưa vôi xuống hố và nhắc bóng Gấu con lên mặt đất. Gấu con luôn miệng:

- Cháu xin lỗi bác Voi, cháu xin lỗi bác Voi!

Bác Voi cũng rất ngạc nhiên liền nói:

- Sao Gấu con lại xin lỗi, phải nói cảm ơn chứ!

Về nhà, Gấu con kể lại chuyện cho mẹ nghe. Gấu mẹ ôn tồn giảng giải:

Con nói như vậy là sai rồi. Khi làm đổ nấm của bạn Sóc, con phải xin lỗi. Còn khi bác Voi cứu con ra khỏi hố sâu, con phải cảm ơn.

- Con nhớ rồi ạ! - Gấu con vui vẻ nói.

Lê Bạch Tuyết

CỦ CẢI TRẮNG

Mùa đông đã đến rồi, trời lạnh buốt. Thỏ con không còn gì để ăn nữa, nó đành mặc áo ấm và đi ra khỏi nhà để tìm cái ăn. Thỏ tìm, tìm mãi, bỗng nhiên Thỏ con reo lên một cách sung sướng:

- Ôi! Ở đây có hai củ cải trắng, mình mới may mắn làm sao.

Thỏ con liền nhổ hai củ cải trắng lên khỏi mặt đất và vội vàng đi về nhà.

Đi được một lúc, Thỏ con chợt nhớ tới Dê con.

- Trời lạnh thế này chắc Dê con chẳng có gì ăn. Ta phải mang cho Dê con một củ cải trắng mới được.

Thỏ con đến nhà Dê con, nhưng Dê con đi vắng. Thỏ để một củ cải trắng trên bàn của Dê con rồi ra về.

Dê con đi kiếm ăn, nó kiếm được một cái bắp cải, Dê con ăn một nửa còn một nửa để dành cho ngày hôm sau. Vừa mở cửa vào nhà, Dê con nhìn thấy củ cải trắng trên bàn, nó ngạc nhiên kêu lên:

- Ôi! Củ cải ở đâu ngon thế này?

Dê con ngắm nghía củ cải rồi chợt nghĩ:

- Trời lạnh thế này, chắc Hươu con không có gì ăn. Ta phải đem cho Hươu con củ cải trắng mới được.

Dê con đến nhà Hươu con, nhưng Hươu con không có ở nhà, Dê con liền đặt củ cải trắng trên bàn Hươu con rồi ra về.

Hươu con từ rừng trở về, nó ngạc nhiên khi thấy có một củ cải trắng rất ngon ở trên bàn. Hươu con định ăn nhưng nó chợt nghĩ:

- Trời lạnh thế này, chắc Thỏ con không có gì ăn, ta phải đem củ cải trắng này đến cho Thỏ con mới được.

Hươu con vội vã đến nhà Thỏ con. Thỏ con đang ngủ say. Hươu con không muốn đánh thức bạn dậy, lặng lẽ đặt củ cải trắng trên bàn Thỏ con rồi ra về.

Thỏ con ngủ mãi, ngủ mãi, đến khi tỉnh dậy ngạc nhiên vô cùng, trên bàn của Thỏ có một củ cải trắng. Thỏ kêu lên:

- Ôi! Sao củ cải trắng lại ở đây nhỉ?

Thỏ con suy nghĩ và hiểu rằng: những người bạn tốt đã đem củ cải trắng đến cho mình.

(Sưu tầm)

THỎ CON THÔNG MINH

Trong khu rừng nọ có một chú Thỏ con thông minh sống cùng mẹ. Ngày ngày, Thỏ con thường tung tăng chạy ra bờ sông uống nước. Trước khi đi, bao giờ Thỏ mẹ cũng nhắc:

- Con phải cẩn thận nhé vì Cáo và Chó Sói cũng hay ra sông dạo chơi lắm đấy!

Thế rồi một ngày nọ, sau khi khom lưng uống một hơi no bụng, Thỏ con ngẩng lên nhìn thì đã thấy Cáo đang tiến lại gần mình với vẻ mặt rất thân thiện:

- Chào Thỏ con, lên lưng anh công vào rừng hái nấm và hoa nào!

Thỏ con chần chừ nhìn Cáo. Chợt nhớ lời mẹ dặn, Thỏ con hồ hởi, tươi cười nói:

- Em thích lắm nhưng anh Cáo ơi, chờ em về nhà lấy nón đội che nắng đã nhé!

Nói rồi Thỏ con nhanh nhẹn chạy ào về nhà. Sà vào lòng mẹ, Thỏ con kể lại câu chuyện gặp Cáo và cách nó lừa con Cáo gian ác để chạy về với mẹ.

Thỏ mẹ ôm Thỏ con vào lòng, khen con thông minh và nhanh trí.

Ngoài bờ sông, con Cáo gian ác và ngờ nghệch cứ đứng chờ mãi, chờ mãi mà không thấy Thỏ con trở lại. Cuối cùng, khi ông mặt trời đã đi ngủ, nó không thể chờ được nữa nên đành ôm cái bụng đói meo lủi về rừng.

*Thái Hà phỏng theo truyện
"Thỏ con lém lỉnh" của Thanh Hương*

ĐÔI MẮT NÓI ĐIỀU GÌ?

Mỗi lần Bin anh muốn gì? chưa kịp vòì thì mẹ đã cười xòa, hiểu ý ngay. Mẹ bảo:

- Cứ nhìn vào đôi mắt là biết ngay con muốn gì rồi. Con trai của mẹ có đôi mắt biết nói.

Bin anh cứ ngấm nghĩa trước gương suốt, để xem đôi mắt mình đang nói những gì, thế nhưng nào có thấy đôi mắt nói bao giờ?

Thế rồi Bin em xuất hiện, dân lớn lên bên cạnh Bin anh. Mẹ cũng bảo đôi mắt Bin em biết nói như mắt Bin anh. Từ đó, Bin anh bắt đầu chăm chú quan sát đôi mắt Bin em để "nghe" xem mắt em bé nói như thế nào.

Mới đầu, Bin anh cũng chỉ thấy mắt em bé đen long lanh với ánh nhìn tinh nghịch, chứ chẳng thể nào nghe em bé nói bằng mắt. Nhìn mãi, nhìn mãi. Bỗng một hôm, Bin anh chợt thấy em bé nhú mày, mắt dần đỏ rồi khóc

ré lên. À, thì ra em bé lật nằm ngang, dè phải chiếc cánh máy bay đồ chơi nên em bị đau.

Một hôm khác, mắt em bé cứ dõi theo chiếc xe hơi màu đỏ đang chạy loanh quanh, hai tay chấp chới muốn chụp lấy. Bin anh biết ngay em bé thích chiếc xe nên lấy đưa cho em. Em bé mừng rỡ, nhẩy cẫng lên trong tay mẹ như muốn nói lời cảm ơn Bin anh vậy.

Rồi thêm một lần em bé đang chơi bỗng cuống cuống, bấu lấy chân Bin anh, đôi mắt ngược nhìn Bin anh sợ hãi. Thì ra chú sâu bằng nhựa biết chạy đang tiến dần tới bên em bé. Bin anh tắt máy cho sâu ngừng chạy, trấn an em: "Đừng sợ! Có anh đây mà, lo gì?".

Lại thêm một lần khác, em bé "ọ ẹ" nhìn Bin anh, mắt long lanh ướt, đưa ngón tay lên miệng mút lấy mút để. Ôi! Thế là em bé đói bụng chứ còn gì! Bin anh chạy ra sau nhà, gọi mẹ đưa cho em bình sữa. Nhìn thấy Bin anh trở lên với bình sữa trong tay, em bé cười toe toét.

Từ đó, mẹ thường nhờ Bin anh chơi chung với Bin em để mẹ giặt giũ, nấu cơm, quét dọn nhà cửa. Mẹ nói, vì Bin anh đã hiểu em nên dù em chẳng nói ra, Bin anh cũng biết em bé muốn gì, cần gì để có thể giúp đỡ em bé được rồi. Mẹ cũng nói rằng, khi hai anh em yêu thương nhau thì chỉ cần nhìn vào mắt nhau sẽ hiểu đôi mắt muốn nói gì.

Đúng là như thế thật, em bé chỉ "a... á... à" thôi nhưng Bin anh yêu em lắm. Vì thế, nhìn vào mắt Bin em là Bin anh đã "nghe" được tất cả những điều Bin em muốn nói với mình.

Ngọc Ánh

NHỮNG NGÓN TAY

Một hôm, những ngón tay tranh luận với nhau xem những ngón nào là quan trọng hơn cả. Thoạt tiên, ngón tay giữa nói:

- Tôi chiếm vị trí trung tâm của bàn tay, không có tôi thì bàn tay chẳng ra bàn tay nữa.

Các ngón khác đều cãi rằng:

- Tuy cậu ở vị trí trung tâm và cao hơn tất cả nhưng chỉ ngời đó cho có vị thôi, chứ có giúp được việc gì cho bàn tay để cầm nắm đâu!

Ngón tay đeo nhẫn vênh mặt nói một cách tự hào rằng hẳn đóng vai trò quan trọng nhất: chính hẳn là người mang dấu hiệu tượng trưng cho sự trưởng thành của chủ, tức là đeo nhẫn cưới.

Nhưng các ngón tay khác đều cười và nhận xét rằng:

- Thà cậu im đi còn hơn. Chiếc nhẫn cưới ấy ông chủ cất trong túi nhiều hơn, cốt để các cô gái trẻ tưởng ông ấy chưa lập gia đình, chứ có đeo đâu. Ngoài ra cậu có làm được việc gì khác đâu?

- Quan trọng nhất vẫn là tôi! - Ngón tay trở nói - Ai là người chỉ đường? Ai là người vạch ra những thiếu sót của cơ quan? Chính là tôi. Thử nghe ông chủ thường nói: Các bạn, nguyên nhân sự chậm tiến của chúng ta chính là ở đây..., mọi người đều sợ tôi trở vì không ai muốn mình là nguyên nhân chậm tiến của cả tập thể.

- Bạn nhầm rồi, bạn thân mến ạ - Ngón tay cái phản đối - Không phải chỉ mình bạn biết chỉ. Tôi cũng chỉ, nhưng chỉ một cách khéo léo, tế nhị hơn cơ. Tôi không chỉ thẳng vào người ta mà lại chỉ qua bên phải, qua sau lưng, nhưng vẫn trúng thủ phạm như thường. Hơn nữa, trong một số trường hợp, khi muốn thoái thác trách nhiệm, tôi giúp ông chủ chỉ cho khách sang cửa khác, gặp người khác mà cầu xin, phản đối...

Từ nãy chỉ có ngón tay út im lặng. Vả lại, nó còn biết khoe khoang gì nữa, nó vốn là ngón tay bé nhất. Nhưng...

- Kìa, tại sao chú út không nói gì? - Những ngón tay khác hỏi.

- Em cũng biết chỉ đấy chứ. Vì em vốn nhỏ bé cho nên trong những lúc ông chủ cần tự phê bình, ông ấy dùng em chỉ vào ngực mình thì chẳng ai trông thấy cả. Ngoài ra, em còn được việc trong những khi cần móc ngoặc: nếu thỏa thuận với ai, chỉ cần nói xong ngay. Thế là cả hai người đều chìa em ra móc với nhau. Nhiều khi được việc ra phết đấy!

Truyện ngụ ngôn Tiệp Khắc

CÁO VÀ MÈO

Trong khu rừng nọ có một con Cáo và một con Mèo sinh sống. Mèo vốn tính hiền lành còn Cáo luôn tự cao, tự đại cho mình là người thông minh tài giỏi hơn người.

Một sáng đẹp trời, Mèo con ra khỏi nhà đi dạo và gặp Cáo. Nghĩ Cáo là người biết điều, từng trải, ai ai cũng kính nể nên Mèo thân mật bắt chuyện:

- Xin chào anh Cáo. Anh vẫn khỏe chứ?

Nghe Mèo chào, Cáo không những không trả lời mà còn nhìn Mèo từ đầu tới chân bằng ánh mắt khinh khỉnh. Cuối cùng Cáo mới lên giọng hách dịch:

- Ô, cái đồ gỗ kia! Mi không xứng đáng được hỏi thăm sức khỏe của ta. Thử hỏi xem, mi có được những tài nghệ gì nào?

Trước lời lẽ khinh miệt của Cáo, Mèo vẫn khiêm tốn đáp:

- Tôi chỉ có một tài duy nhất thôi anh Cáo ạ!

Cáo liền hỏi dồn:

- Tài gì? Tài gì nào?

Mèo thủng thẳng đáp:

- Đó là tài khi bị Chó đuổi tới bên, tôi có thể nhảy phắt lên cây khiến chúng không thể bắt tôi được!

Cáo cười vang, bĩu môi, vênh vênh cái mặt kiêu ngạo nói:

- Tưởng gì, chỉ có thể thôi à? Ta đây thông thạo trăm thuật khác nhau và còn có cả một túi đầy mưu trí. Mi làm ta thấy thương hại quá. Hãy theo ta, ta sẽ dạy mi cách thoát thân khỏi lũ chó!

Vừa lúc ấy, một người thợ săn cùng đàn chó đi tới. Mèo nhanh chân nhảy tót lên cây và rồi rít kêu Cáo mở cái túi mưu trí của nó ra. Nhưng Cáo cứ loay hoay, loay hoay mãi chưa biết túi mưu trí để ở chỗ nào. Thế là Cáo liền bị lũ chó săn túm chặt lấy.

Ngồi an toàn trên ngọn cây, Mèo nói vọng xuống:

- Này anh Cáo ơi, anh nói anh có trăm mưu trí mà bây giờ lại như gà mắc tóc thế. Giá mà anh chỉ có một cái tài leo cây như tôi thì đâu đến nỗi mất mạng phải không?

Lúc này Cáo mới thấy ân hận nhưng còn biết kêu ai! Mặc cho Mèo nói gì thì nói, Cáo chỉ còn mỗi một việc là im lặng chờ ai đó tới giúp!

Thái Hà phỏng theo truyện của Vân Anh

Chủ điểm TRƯỜNG MẦM NON

HOA TẶNG CÔ

Hình như bé Bin đang có chuyện buồn. Nó nhệu nhạo nhai cơm và đôi mắt dăm chiêu suy nghĩ, chốc chốc lại thở dài. Ăn hết một chén Bin buông đũa đứng dậy. Má nó ngạc nhiên lắm. Hôm nay có món trứng mà Bin rất thích ăn, nếu là mọi ngày nó ních đến no bụng rồi. Má nó lo lắng hỏi:

- Sao ăn ít vậy bé Bin?

- Dạ, con ăn no rồi má.

Bin lững thững đi ra sau vườn. Buổi trưa gió mát rười rượi. Nó bắc ghế ngồi dưới gốc cây vú sữa ngắm các liếp rau đang xanh mơn mớn. Cải ngọt, cải đắng, tần ô, xà lách... chen chúc nhau vươn lên tươi tốt. Thích mắt thật! Nhưng bé Bin không thấy vui, nó chép miệng nghĩ thầm: "Ước chi đó là những luống hoa thì hay biết bao!". Ngày mai đã là Quốc tế Phụ nữ 8 tháng 3 mà chưa có gì tặng cô Lan cả. Cô là chủ nhiệm lớp 3A của Bin, rất hiền và rất tốt nên cả lớp đều yêu cô. Máy hôm nay đi học nghe các bạn bàn bạc mua quà, mua hoa tặng cô mà Bin sốt ruột quá. Biết nhà nó nghèo nên cô đã động viên nó đi học phụ đạo mà chẳng bao giờ thu học phí cả. Bin rất muốn tặng cô một thứ gì đó để tỏ lòng biết ơn. Nhưng ba má vất vả với những liếp rau cả ngày mà cái ăn còn thiếu trước hụt sau, nó đâu dám mở miệng xin tiền. Với lại những ngày này, cái gì cũng mắc kinh khủng. Ước gì nhà nó trồng hoa thì hay biết mấy!

- Bé Bin! Con làm gì ngoài này mà không ngủ trưa vậy?

Bin giật mình quay lại. Má đã đứng đằng sau tự lúc nào, dang cau mặt nhìn nó.

- Con có chuyện gì giấu má phải không?

- Ô, đâu có má.

- Con trở thành đứa trẻ biết nói dối từ bao giờ vậy bé Bin? Không nói là má giận nghe!

Bin bối rối cup mắt xuống. Nó thật sự không muốn má bận tâm chuyện này. Nhưng Bin cũng không muốn má giận và cũng không muốn là một đứa trẻ nói dối nên nó đành kể cho má nghe hết mọi chuyện. Má rất nghiêm túc lắng nghe, sau đó xoa đầu Bin và cười nhẹ nhàng:

- Thế mà không nói cho má biết sớm, sáng mai chắc chắn bé Bin sẽ có hoa tặng cô!

- Má, má mượn tiền ai hả má? Thôi khỏi cần đâu má.

- Ai nói má mượn.

Má bật cười và cùn vào trán Bin một cú đau điếng. Nó ngơ ngác, vậy má lấy hoa ở đâu nhỉ?

Sáng hôm sau bé Bin tung tăng đến lớp, trên tay xách một chiếc làn mây rất xinh xắn. Má cũng kì cục ghê, hoa gì mà để trong làn mây có nắp đậy? Lại còn dặn Bin không được mở ra nữa chứ? Nhưng má bảo đảm với Bin rằng cô sẽ rất thích món quà đó. Và nó tin má!

Hôm nay không khí trong lớp thật vui. Mặc dù cô Lan đã dặn dò đừng mua gì cho cô hết nhưng bạn nào cũng mua hoa hoặc quà nào đó vô lớp. Vì tất cả đều rất yêu cô! Những bó hoa hồng, hoa cúc xinh đẹp và những hộp quà thất nơ xanh đỏ, đủ màu. Bé Bin chột nhìn xuống chiếc làn của mình mà lo lắng. Không biết má để hoa gì trong đó? Bin tò mò quá mà đã hứa với má là không mở ra nên giả vờ là không để ý đến làn hoa nữa.

Cô Lan vừa bước vào, cả lớp ríu rít lên chúc mừng và tặng cô những thứ mình mang tới. Cô có vẻ vui lắm, mắt sáng lấp lánh. Bé Bin cũng từ từ tiến lên đưa cho cô chiếc làn mây. Nó thậm chí không dám nhìn thẳng vào mắt cô.

- Dạ con chúc mừng cô nhân ngày 8 tháng 3.

- Ủa, gì mà trông bí mật vậy bé Bin?

- Dạ con cũng không biết nữa, má dặn không được mở ra. Má bảo chỉ mình cô được coi thôi!

Cô Lan ngạc nhiên liền mở nắp làn ra coi. Cả lớp ồ lên khi thấy đó là những bông bí màu vàng tươi nằm chen chúc nhau. Có lẽ má đã hái sau vườn hồi sớm, bắt đầu có những tiếng cười ríu rít lan ra thật nhanh. Lớp ồn ào bàn tán, trời ơi tặng hoa gì mà ngộ vậy nè? Giờ mới thấy đó nha! Lạ ghê!... Bé Bin đỏ bừng mặt vì mắc cỡ, đứng im lặng như pho tượng, chỉ muốn òa khóc ngay lập tức. Má kì cục quá hà, không có tiền thì thôi, ai đời lại tặng cô bông bí?... Bỗng cô Lan bảo cả lớp im lặng. Cô đưa mắt nhìn khắp lượt rồi nhẹ nhàng nói:

- Sao các con lại cười? Trước tiên cô cảm ơn cả lớp vì đã chúc mừng cô hôm nay. Đặc biệt cô cảm ơn bạn Bin và má bạn ấy đã tặng cô món quà để thương này, cô thật sự rất thích. Loài hoa nào cũng đẹp và có giá trị riêng của nó. Bông bí cũng vậy, ngoài vẻ đẹp giản dị, thì bông bí còn là món ăn rất ngon. Thế lớp mình bạn nào thích ăn cơm nóng với bông bí xào thịt bò hoặc bông bí luộc chấm xì dầu không?

- Dạ có, con thích nè cô.

- Vậy các con phải biết ơn những người đã trồng ra nó như má bạn Bin

nha! Nhưng các con biết cô thích hoa nào nhất không, đó là hoa điểm 10 của các con. Các con cứ chăm ngoan học giỏi là cô vui lắm rồi!

Nhìn nụ cười dịu dàng của cô Lan, cả lớp yêu cô hơn bao giờ hết. Cả lớp thấy cô như người mẹ thứ hai của mình. Mà nhắc đến mẹ mới nhớ, hôm nay là ngày Quốc tế Phụ nữ mà hồi sáng chưa chúc mừng má câu gì hết trơn, tệ thật! Má cũng là phụ nữ chứ bộ.

Sưu tầm

BÉ TOM ĐI HỌC

Từ ngày khai giảng năm học mới, mọi người trong khu phố không còn thấy bé Tom - ba tuổi chạy lon ton nô đùa khắp nơi, hay khóc nhè mỗi khi mẹ đánh đòn vì không chịu ăn nữa. Thì ra cu cậu đã đi học, cậu học lớp mầm 3 ở một trường mầm non gần nhà.

Chị Vân - mẹ cậu không quên được ngày đầu tiên đi học của cậu. Tay Tom cứ níu ghì lấy chị như sợ bị mẹ bỏ lại một mình ở trường. Mắt cậu tròn xoe nhìn lữ trẻ xa lạ. Đứa thì đang khóc nhè đòi mẹ, đứa khác lại say sưa chơi đồ chơi... Hằng ngày ở nhà cậu đâu có thấy nhiều bạn nhỏ như thế này. Chỉ toàn người lớn, có mình cậu là nhỏ, thỉnh thoảng ra ngoài chơi thì cậu cũng chỉ đứng từ xa nhìn mấy em bé nhỏ xíu ngồi trên xe đẩy. Rồi cậu bắt đầu lo lắng thật sự khi mẹ đưa đến trước cô giáo. Cậu khóc ré lên khi mẹ gỡ tay cậu ra để đưa cho cô giáo.

- Mẹ ơi, mẹ...! - Cậu kêu lên thảng thốt.

Cô giáo ra hiệu cho chị về và nhẹ nhàng kéo cậu vào lớp. Chị Vân nhìn con ái ngại. Dù cậu cố sức kéo lấy mẹ và kêu khóc, chị cũng kiên quyết ra về. Khắp nơi có bao nhiêu là bạn, rồi bao nhiêu là đồ chơi đẹp nữa, nhưng sao chẳng giống ở nhà chút nào. Cậu bắt đầu khóc to hơn, khi thấy xung quanh các bạn khác cũng khóc như mình, mặc cho cô giáo dỗ dành hết lời. Nhưng có khóc thế nào thì mẹ cũng đi rồi và không thể đưa cậu về nhà được. Buổi chiều, mẹ vừa đến cậu đã chạy vội ôm chầm lấy, khóc nức nở. Cô giáo kể: cả ngày hôm ấy, cậu cứ khóc không thôi, đến giờ ăn cậu đã đói lả nhưng cô giáo dứt mãi cậu mới ăn được một ít. Tối về cậu cứ ôm lấy mẹ như không muốn rời xa. Trong giấc ngủ cậu vẫn còn thút thít không thôi.

Lo cho con nhưng chị tự nhủ, đứa bé nào lần đầu đi học mà chẳng thế, rồi cũng sẽ qua cả thôi. Mà chị lo lắng cũng phải vì đã lên ba nhưng Tom vẫn quen ăn cháo nhuyễn. Thường ngày Tom vốn khá nhút nhát với người lạ, thấy một em bé lạ Tom cũng không dám đến gần. Bởi thế nên chị cứ phân vân chưa muốn gửi cậu đi mẫu giáo. Mấy tháng trước chị bắt đầu đi làm, không ai trông

Tom nên đành vội gửi Tom vào một trường mầm non gần nhà. Từ khi Tom đi học, chị thấy cậu có nhiều thay đổi. Trước đây, dù nhút nhát nhưng cậu vẫn thường lon ton đi sang nhà hàng xóm chơi. Rồi hễ cho ra ngoài chơi thì cậu khoái lắm, chạy nhảy tung tăng cả lên. Bây giờ, cậu chỉ thích ở nhà, cái gì cũng gọi mẹ, đòi mẹ, mỗi khi đi đâu lại ôm khư khư mẹ. Có hôm, chị thấy cậu cầm đồ chơi đập xuống bàn cậu nói bằng giọng lơ lơ chưa thành câu:

- Rồi tới giờ học rồi... lấy sách ra... Bây giờ ngủ đi... Mẹ đón kia... Ah mẹ cười he he nhe!

Điều bộ của cậu sao mà giống như cô giáo. Chị Vân thấy con như thế, vừa buồn cười lại càng thêm lo lắng. Với sự nhạy cảm của một người mẹ, chị cảm nhận dường như tâm lý của con không ổn. Dù rằng từ khi đi học, Tom trầm tính và có vẻ ngoan ngoãn, dễ bảo hẳn so với trước đây. Nhưng sự hồn nhiên, nụ cười toe toét thường ngày dường như không còn thấy nữa. Ít khi thấy Tom cười đùa, chạy nhảy, vui chơi với mọi người như trước đây. Khi có ai đó hỏi "Tom đi học có ngoan không nào?" Cậu chỉ lắc đầu, không nói, mặt buồn buồn.

Dan Thu

VÌ SAO BÉ HUY NÍN KHÓC?

Ngày đầu tiên đến lớp mẫu giáo, bé Huy thấy mọi thứ đều lạ lắm. Bé Huy tủi thân quá khóc òa lên.

Cô giáo càng dỗ dành, an ủi, bé Huy càng khóc to hơn. Các bạn xúm quanh, một bạn trai đưa đồ chơi cho, bé Huy lắc đầu. Một bạn gái chìa cho bé Huy chiếc kẹo màu xanh, bé Huy vẫn lắc đầu. Bé Huy tiếp tục khóc thốn thứt. Bỗng một cô bé có chiếc nơ đỏ trên bím tóc nói:

- Hồi trước, mới đi học, tớ khóc liền ba ngày rồi mới nín cơ.

Một bạn khác cũng nhớ ra:

- Tớ còn khóc bốn ngày ấy chứ!

Các bạn khác cũng nói: "Tớ khóc tất cả năm ngày!", "Tớ khóc sáu ngày!" ... Và có một bạn khóc tới ba mươi ngày! Bé Huy ngạc nhiên đến nỗi quên cả khóc. Sao lại có bạn khóc liền ba mươi ngày nhỉ? Bé Huy chỉ nín khóc có một lúc mà thấy mỗi mồm lắm lời.

Bạn cài nơ đỏ lại nói:

- Tớ khóc nhiều quá làm cho mẹ tớ nóng ruột, thế là mẹ bị vấp ngã, chảy máu cả ngón chân đấy! Từ hôm đó, tớ không bao giờ khóc nữa.

Thật là tình cờ, mẹ các bạn khác ai cũng bị vấp. Thế là không còn ai dám khóc nữa. Vì chẳng ai muốn mẹ mình vấp ngã phải không nào?

Lúc này, bé Huy chột nín bật. Bé Huy không muốn thấy mẹ bị vấp ngã. Mẹ Bé Huy quét sơn cho những tòa nhà mới, nếu mẹ bị vấp ngã từ trên cao xuống thì nguy hiểm lắm.

Buổi chiều, mẹ đến đón, bé Huy ôm lấy cổ mẹ thủ thủ:

- Mẹ ơi! Hôm nay, con không khóc đâu. Con mà khóc thì mẹ sẽ nóng ruột và vấp ngã phải không mẹ?

Mẹ âu yếm hôn lên má Bé Huy:

- Cảm ơn con trai của mẹ. Con ngoan thì mẹ sẽ rất vui, mẹ không vấp ngã đâu.

Bây giờ thì bé Huy đã hiểu vì sao trẻ con đi mẫu giáo ai cũng ngoan. Vì ai cũng rất yêu mẹ của mình.

Phương Dung

THỎ TRẮNG ĐI HỌC

Một buổi sáng trời trong xanh, Thỏ trắng mặc chiếc áo mới tung tăng đến trường. Cậu được mẹ đưa vào lớp của cô giáo Họa mi.

- Mình chào các bạn ! - Thỏ trắng vừa nói vừa nhún nhảy đôi chân

- Chào Thỏ trắng! Cả lớp đồng thanh nói.

Mẹ Thỏ trắng gật đầu chào cô giáo rồi vội vã bước ra khỏi lớp. Thỏ trắng kêu to:

- Mẹ đứng lại!

Rồi cậu chạy đến dang hai tay ngăn không cho mẹ đi. Cô giáo Họa mi đến gần, vỗ về Thỏ trắng:

- Nào, mình sẽ cùng mẹ vào lớp để xem các bạn nhảy múa nhé!

Cô nhìn mẹ Thỏ trắng, ra dấu mời bà cùng vào. Thỏ trắng nhanh nhẹn chạy đến chọn ngay một vị trí ngồi cạnh Sóc nâu và kéo mẹ cùng ngồi.

- Vâng, mời chị ngồi phía sau để xem các cháu học! - Cô Họa mi vui vẻ nói.

Cô đến bên cây đàn để ở góc phòng, tiếng nhạc nổi lên. Các bạn trong lớp say sưa hát và còn cầm tay nhau nhảy múa. Đôi chân Thỏ trắng nhún theo điệu nhạc, cậu cũng muốn hòa vào các bạn nhưng đôi chân vẫn chưa nghe lời cậu. Bạn Sóc chạy đến rủ Thỏ trắng:

- Mình cùng chơi chung nhé!

Sóc cầm tay Thỏ trắng đưa ra vòng tròn đến bên các bạn. Thỏ trắng vừa nhún nhảy vừa hát nhỏ nhỏ và dần hòa nhịp cùng các bạn. Thỏ trắng cảm thấy rất vui.

Ngày thứ hai, Thỏ trắng rụt rè nhìn vào lớp xem có Sóc nâu không. Khi thấy Sóc nâu đang chăm một chậu cây cảnh trong lớp, cậu đến gần và nói:

- Mình cùng làm nhé!

Hai bạn say sưa làm nhiệm vụ trực nhật. Có tiếng kêu: "Thỏ trắng đâu?".

Cậu ngược lên, tay vung vẩy làm cho chậu cây rời khỏi kệ và một tiếng "xoảng". Chậu cảnh bị vỡ rồi. Thỏ trắng sợ quá, khóc oà lên...

Cô giáo Họa mi nghe tiếng khóc liền chạy đến hỏi:

- Có chuyện gì thế? Sao Thỏ trắng lại khóc?

Sóc nói:

- Con lỡ tay làm vỡ chậu cây, bạn sợ nên khóc, có ạ!

Cô giáo bảo:

Các con hãy mang chậu cây ra vườn trồng lại, còn chiếc chậu vỡ cô sẽ mang bỏ đi nhé!

Hai bạn nhanh nhẹn cùng làm. Thỏ trắng nhìn Sóc với đôi mắt ngấn lệ:

- Cám ơn bạn nhé!

Chiều về nhà, Thỏ đến bên mẹ và thủ thỉ câu chuyện sáng nay. Mẹ bảo:

- Ngày mai con hãy nói với cô giáo điều bí mật này nhé!

Thỏ bảo:

- Con không dám đâu mẹ ạ!

Thỏ mẹ vẫn nhẹ nhàng:

- Con phải dũng cảm lên. Biết lỗi và nhận lỗi con sẽ tự tin hơn ngay. Sáng hôm sau, Thỏ trắng đến trường với khuôn mặt lo âu. Cậu rụt rè đến bên cô giáo:

- Thưa cô, con đã lỡ tay làm vỡ chậu hoa!

Cô Họa mi nhìn Thỏ trắng, ngạc nhiên:

- Thì ra không phải Sóc nâu làm vỡ à?

Thỏ trắng bật khóc:

- Là tại con ạ, con sợ lắm!

Cô Họa mi ôm Thỏ trắng vào lòng và nói:

- Không, con rất ngoan. Cô có phần quà này cho con.

Thỏ hỏi:

- Con được quà ư?

Cô Hòa mi cười và đưa ra một chiếc hộp vuông vắn. Cô bảo:

- Thỏ hãy mở ra đi!

Thỏ lúng túng, mở mãi chưa được. Sóc nâu đến bên:

- Minh giúp bạn nhé!

Sóc mở nắp hộp quà. Trong đó là một chiếc chậu xinh xắn. Chúng reo lên:

- Thích thật, chúng con sẽ gieo hạt, trồng cây cô nhé!

Nói rồi, chúng cầm tay nhau chạy ra vườn trường cùng các bạn chăm sóc vườn cây của lớp. Kể từ hôm nay, Thỏ trắng ngày nào cũng mong ước đến trường để được học và khám phá bao điều mới lạ. Đến lớp, Thỏ trắng còn có bạn bè và cô giáo Hòa mi thật đáng yêu. Thỏ trắng đi học ngoan lắm đấy!

Sưu tầm

CHÚ VỊT KHÀN

Gà và Vịt đều học lớp cô giáo Hòa mi. Gà nghe lời cô giáo: Khi đi đường, Gà luôn đi bên tay phải và gặp ai Gà cũng đứng lại khoanh tay chào. Còn Vịt con thì chỉ thích chạy lăng xăng. Thấy ai, Vịt cũng hét toáng lên gọi tên âm ĩ. Trên đường đi, thấy bác Ngỗng dẫn con ăn cỏ ở bờ ruộng, đứng từ xa, Vịt con gân cổ gọi Ngỗng con âm ĩ, làm bé Ngỗng út giật mình suýt rơi xuống nước. Thấy vậy, bác Ngỗng bảo:

- Cháu muốn hỏi ai thì đến gần và nói nhẹ nhàng, đừng đứng ở xa mà kêu toáng lên như vậy là không tốt đâu!

Trên lớp học, cô giáo Hòa mi dạy hát. Các bạn ai cũng khen Gà hát đúng giọng như cô dạy, còn Vịt thì gân cổ hát thật to, làm cô giáo phải nhiều lần nhắc nhở. Đến giờ chơi, Vịt con cứ chạy lăng xăng từ góc xây dựng sang góc phân vai rồi đến góc nghệ thuật và hét vào tai các bạn làm các bạn đang chơi ở các góc đều giật mình. Cô giáo lại phải nhắc nhở Vịt, nhưng Vịt con vẫn chúng nào tật ấy.

Hôm cô giáo cho cả lớp đi thăm quan cửa hàng bán đồ chơi, khi vào cửa hàng, Vịt con cứ luôn mồm khen cái này đẹp, chê cái kia xấu. Cô giáo lại phải nhắc nhở.

Trên đường về, Vịt con lại chẳng đi theo hàng cùng các bạn và cô giáo. Vịt con cứ chạy lăng xăng và bị vấp ngã. Vịt con kêu toáng lên và gào khóc âm ĩ. Cô giáo Hòa mi phải đưa Vịt về nhà. Về đến nhà, Vịt con thấy mẹ lại làm nũng, khóc to hơn. Một lúc sau, Vịt con mệt quá, ngủ thiếp đi.

Tỉnh dậy, Vịt con chẳng nói được nữa, mẹ phải đưa Vịt đến bác sĩ Sóc nâu khám bệnh. Bác sĩ bảo:

- Cháu bị khàn tiếng là do nói to, nói nhiều và hay khóc nhè.

Vịt con nghe bác sĩ nói thấy hối hận lắm. Vịt cúi đầu trầm nghĩ: "Từ nay mình sẽ không như thế nữa".

Rồi Vịt định hứa với mẹ điều gì, nhưng giọng Vịt khàn mất rồi nên Vịt chỉ kêu được mấy tiếng "Cạp cạp cạp".

Nguyễn Thị Hòa

AI LỚN NHẤT, AI BÉ NHẤT?

Các bạn số 1, số 2, số 3... số 10 mọi ngày vẫn chơi vui vẻ với nhau. Thế mà hôm nay các bạn lại cãi nhau âm ỉ cả lên. Số 1 bảo:

- Từ nay, các cậu phải gọi tớ là anh.

- Sao lại thế? - Cả bọn cùng hỏi:

Số 1 bảo:

- Vì tớ sinh ra đầu tiên mà.

Nghe thế, số 2 liền nói:

- Cậu mà lớn nhất à, có mà bé nhất thì có, chính tớ mới lớn nhất đấy!

Nghe số 2 nói thế, số 3, số 4, số 5 đều lên tiếng:

- Hừ, chúng tớ mới là lớn nhất.

Số 6 liền găt gỏng:

- Tớ mới là lớn nhất.

Thế rồi cả bọn cứ nhao nhao lên, ai cũng bảo mình là lớn nhất. Các con số cãi nhau một lúc thì số 7 lên tiếng:

- Hay chúng mình đi hỏi chị Bé xem sao.

- Đúng đấy! - Tất cả đồng thanh đáp.

Thế rồi cả bọn kéo nhau đến nhà chị Bé. Vừa đến nơi, số 9 đã gọi to:

- Chị bé ơi!

Chị bé cất tiếng hỏi:

- Có chuyện gì thế, những con số đáng yêu?

- Chị bé ơi! Chị hãy nói cho chúng em biết trong số chúng em, số nào lớn nhất, số nào bé nhất?

Chị bé suy nghĩ một lúc rồi lấy que tính ra chia làm hai phần, một phần có 9 que tính, một phần có 10 que tính. Chị bé hỏi:

- Phần nào có nhiều que tính hơn?

Các số cùng đáp:

- 10 que tính nhiều hơn.

Chị bé đáp:

- Đúng rồi! Mười que tính tương ứng với số 10 đấy! Như vậy 10 lớn hơn 9, 9 lớn hơn 8, 8 lớn hơn 7... Và 2 lớn hơn 1. Thế nào, các em đã hết thắc mắc chưa?

Lập tức số 10 reo lên:

- Tổ lớn nhất, tổ lớn nhất!

Còn số 1 lúc này buồn bã và công nhận:

- Như vậy tổ là nhỏ nhất.

Số 10 an ủi:

- Đừng buồn. Dù chúng ta là số lớn, số bé nhưng chúng ta vẫn là bạn tốt của nhau.

- Đúng đấy! - Tất cả cùng reo lên.

Thế rồi các chữ số lại chơi đùa với nhau vui vẻ như trước.

Trần Thị Hoài

MÈO HOA ĐI HỌC

Mèo Hoa có cái đuôi dài rất đẹp. Lúc nào Mèo cũng chăm sóc, chải chuốt cho cái đuôi của mình. Mèo rất thích mọi người để ý và khen cái đuôi đẹp của mình. Bạn Nai cũng khen:

- Cái đuôi của cậu đẹp thật. Tôi cũng thích đuôi dài, đẹp nhưng khốn nỗi đuôi của tôi lại ngắn tũn.

Mèo rất thích và hãnh diện. Nhưng niềm vui vừa chợt đến thì Mèo mẹ nói:

- Ngày mai con phải đến trường để học cùng các bạn.

Mèo Hoa nghĩ đến trường có nhiều bạn lắm, không biết có ai khen mình không nhỉ? Ối! Nếu mà bạn nào cũng sờ vào cái đuôi của mình thì nó sẽ xấu đi mất.

Mèo Hoa buồn bực trong lòng. Không biết phải làm thế nào đây? Nghĩ mãi, nghĩ mãi Mèo Hoa liền nói với mẹ:

- Mẹ ơi! Cái đuôi của con hôm nay bị ốm rồi, ngày mai con không đi học

được đầu. Mèo mẹ buồn lắm. Bác Cừu gần đó nghe thấy Mèo Hoa than thở như vậy liền nói toáng lên rằng:

- Tôi sẽ chữa cho khỏi ngay! Bác Cừu vừa nói vừa cầm cái kéo đến bên Mèo Hoa. Mèo Hoa thảng thốt:

- Bác sẽ làm gì?

Bác Cừu nói:

- Tốt hết là bỏ cái đuôi ấy đi.

Mèo Hoa:

- Eo ôi! Cắt đuôi cắt đuôi thì đau lắm. Vậy thì cái đuôi lâu nay mà mình hãnh diện thì đi tong rồi. Ôi! Đau lắm, sợ lắm.

Mèo Hoa liền vội vã:

- Thôi thôi cháu xin đi học ngay thôi, mẹ ơi con đi học đây.

Mèo Mẹ lúc ấy rất vui vẻ nói với Mèo Hoa:

- Con cứ đi học đi, ở trường con sẽ có nhiều bạn mới rất vui, con sẽ trở thành học trò giỏi, lúc ấy con còn hãnh diện hơn nhiều. Mẹ cũng tự hào về con.

Bạch Dương Lan

CÚN CON NGẠC NHIÊN VÌ ĐIỀU GÌ?

Có một chú Cún con, một chú Mèo con và một chị Gà mái cùng sống chung trong một ngôi nhà nhỏ ven rừng. Cún con thật thông minh và nó không bao giờ ngạc nhiên vì một điều gì cả. Lúc nào Cún con cũng nói:

- Không có gì đáng phải ngạc nhiên!

Mèo con nghe vậy liền tức lắm. Vì thế nó muốn làm một điều gì thật bất ngờ để bắt Cún con phải ngạc nhiên.

Hôm sau, Mèo con quyết định nhảy bằng qua một cái đầm lớn mà không ai có thể nhảy qua được. Sự kiện này khiến cho muông thú trong rừng đều phải kinh ngạc nhưng Cún con thì lại thủng thẳng nói:

- Có gì mà tài giỏi. Nhảy qua một cái đầm cũng chẳng có gì khiến tôi ngạc nhiên!

Mèo con giận lắm vì nó nghĩ Cún con chọc quê nó trước mặt mọi người. Gặp chị Gà mái, Cún con ấm ức nói:

- Chị nghĩ thử xem, Cún con thế đấy, nó không ngạc nhiên và lạ lắm về chuyện gì cả!

Và rồi Mèo con lại ra sức tìm mọi cách để bắt Cún con phải ngạc nhiên. Nào là leo lên cây thật cao. Nào là đi trong trời mùa đông lạnh lẽo mà không đội mũ. Nào là chỉ đi bằng hai chân sau mà thôi! Nhưng, Cún con vẫn không có gì tỏ ra ngạc nhiên và thán phục!

Một hôm, Mèo con ra sân và ngồi xuống đọc sách mà chẳng thèm để mắt đến Cún con nữa. Đang chăm chú đọc, bỗng Mèo con nghe vang lên một giọng nói đầy thán phục và kinh ngạc của Cún con:

- Thật là kinh ngạc! Mèo con ơi, mình không thể tưởng tượng được là cậu cũng có thể đọc sách được kia đấy!

Các bé ơi, việc Mèo con còn đọc được sách có làm các bé ngạc nhiên không nhỉ?

Thái Hà phỏng theo truyện cùng tên của V. Goliavkin - Liên Xô

BÉ BI HỌC NÓI ÂM "R"

Bé Bi không nói được âm "r". Khi chơi cùng các bạn ở ngoài sân, lâu lâu có bạn bảo:

- Này bé Bi, hãy nói "Thuyền rồng" đi!

Bé Bi lại nói: "Thuyền lông".

- Nói: "Con ruồi" đi!

Bi liền nói: "Con lười".

- Bảo: "Cá rô" đi!

Bi lại bảo: "Cá lô".

Các bạn cứ cười nhạo Bi mãi làm Bi tức lắm.

Một hôm Bi chơi với các bạn nhưng đã nói sai câu gì đó và các bạn lại bắt đầu châm chọc cậu bé. Bi buồn rầu nên đã bỏ đi và trèo lên mái một nhà tắm thấp rồi khóc thút thít.

Bỗng một con quạ bay tới, đậu lên hàng rào và kêu: "Crrrrraaa!"

Bé Bi buột miệng lại kêu lên nhưng lại ra là: "Kllllaaa!".

Con quạ nhìn Bi, nghiêng đầu, tắc tắc mỏ rồi liền thoảng các kiểu:

- Karr, kraa, krrr, rrra, rrra!

Bé Bi thì nói: "Klala, klll, klklkl,...".

Suốt nửa tiếng Bi nói tiếng quạ, chú đặt lưỡi ở mọi hình thế trong miệng và bật hết hơi mà chưa có kết quả. Khi lưỡi chú đã mệt, môi chú trở ra thì bỗng dựng chú thành công:

- Krrrrrrrrrrraaaa!

Tốt quá. Tựa như một đồng đá lăn rào rào trên mặt sỏi: "r...r...r..."

Bi mừng quá vội tụt xuống khỏi mái nhà, miệng không ngớt rung "r" cho khỏi quên.

Đang bò xuống thì bị tuột tay. Cũng may mái nhà thấp, Bi chỉ rơi xuống bụi cây nhỏ nên không việc gì.

Bi đứng dậy, chạy đến chỗ các bạn đang chơi, vui mừng kêu lên:

- Mình nói được chữ "r" rồi!

- Vậy hả, thì nói xem nào! - Các bạn bảo Bi.

Bé Bi nghĩ một chút rồi nói: "Nắng rung rinh".

Thật ra thì Bi định nói "Lung linh", nhưng lại lẫn lộn cả. Nhưng các bạn chẳng ai còn để ý nữa vì Bi đã nói "r" được rồi mà!

E.I Tsarusin - Liên Xô

THỎ CON SỢ GÌ?

Thỏ tai dài đi học ở trường thú rừng về. Trong bữa ăn trưa, ngỗng đối diện ngắm con ăn cà rốt, Thỏ mẹ hỏi:

- Ở trường có chuyện gì không con?

Thỏ tai dài vui vẻ trả lời:

- Tốt lắm mẹ ạ. Chúng con chịu khó học lắm!

- Thế Cáo và Chó Sói có bắt nạt con không?

- Không mẹ ạ vì chúng có đuổi kịp con đâu! Ở trường thì con chạy nhanh nhất đấy!

Thỏ mẹ lại hỏi:

- Thế con không sợ cả Gấu à?

- Không ạ. Anh Gấu không động chạm đến chúng con đâu. Anh ấy còn dạy chúng con cử tạ cơ mà.

- Thế con có sợ người thợ săn mang theo súng không?

Thỏ tai dài cười lớn và trả lời mẹ rất tự tin:

- Sợ gì người thợ săn cơ chứ. Ở trường, cô giáo đã dạy chúng con cách tránh người thợ săn rồi!

Thỏ mẹ vui mừng nói:

- Thỏ tai dài của mẹ, con thật là người can đảm! Vậy con không còn sợ thứ gì phải không?

Thở tai dài ngo nguậy đôi tai và nói thật nhỏ:

- Không phải thế mẹ ạ. Có một thứ mà con rất sợ.

Thở mẹ lo lắng:

- Sợ gì thế con?

Sưu tầm

CÔ TIÊN CỦA RÍT

Trên ngọn núi cao quanh năm mây phủ có một bản làng của người dân tộc Tày sinh sống. Cuộc sống của mọi người ở đây vô cùng vất vả và thiếu thốn. Gia đình Rít cũng thế. Pá mẹ Rít phải làm việc quần quật ngoài nương rẫy từ khi mặt trời chưa thức giấc đến lúc con gà đã đi ngủ mới trở về nhà. Mới năm tuổi Rít đã phải giúp pá mẹ trông em, thổi cơm, cho ngựa ăn cỏ. Người Rít bé nhỏ giống như em bé ba, bốn tuổi. Không được đi học, không biết cái chữ, Rít cũng không được vui chơi như các bạn cùng tuổi ở dưới xuôi. Nhưng Rít vốn là một chú bé ngoan biết thương pá mẹ. Rít ao ước cô tiên ban cho Rít phép lạ để Rít giúp pá mẹ và dân làng không phải làm việc vất vả mà lúa gạo vẫn đầy nhà, gà đầy sân, lợn đầy chuồng. Rít và các em bé được ăn no, được mặc quần áo đẹp và được đến trường.

Một hôm, em bé của Rít bị ốm, người em bé nóng như hòn than trong lò. Rít lo quá, không biết làm thế nào, đành dỗ cho em bé ngủ rồi quàng quàng chạy đi tìm pá mẹ về. Rít chạy nhanh lắm, như con sóc nhỏ chuyên cành. Đang chạy, bỗng Rít đâm sầm vào một người lạ. Người ấy là một cô gái xinh đẹp có mái tóc dày đen như gỗ mun, còn đẹp hơn cả búi tóc của mẹ Rít. Cô mặc bộ quần áo rất lạ mà bản rít chưa ai từng mặc. Rít dang ngăn mặt ra thì cô gái cất tiếng hỏi:

- Em có sao không?

Rít chưa bao giờ được nghe một giọng nói dịu dàng đến thế. Cô gái mỉm cười với Rít và hỏi tiếp:

- Em đi đâu mà vội thế?

Lúc này Rít mới chợt nhớ đến em bé đang ốm. Nó thương em quá liền òa khóc:

- Cô ơi, em bé nóng quá, nóng như hòn than trong lò ấy. Pá mẹ thì ở mãi trên nương.

- Em đừng lo, cô sẽ về nhà giúp em!

Nghe cô gái nói, Rít rất ngỡ ngàng. Nhưng khi nhìn đôi mắt dịu dàng ấm áp của cô thì Rít thấy tin tưởng lạ.

Rít dẫn cô gái về. Nó thấy em bé đang khóc. Người em bé nóng bừng bừng. Rít sợ quá òa khóc theo em. Cô gái ôm lấy em bé vào lòng dỗ dành rồi lấy từ trong túi của mình ra một viên gì nho nhỏ, trắng trắng cho em bé uống. Cô cất tiếng hát. Tiếng hát của cô trong veo như tiếng suối chảy, nhẹ nhàng như làn gió mùa thu. Tiếng hát cô dịu dàng đưa em bé vào giấc ngủ. Rít thấy em bé mỉm cười trong mơ. Ôi! Đúng là phép lạ. Phải chăng cô tiên đã nghe thấy lời cầu xin của Rít. Pá mẹ về, Rít kể cho pá mẹ nghe chuyện lạ. Pá mẹ mừng lắm, mời cô tiên ở lại. Cô tiên đến từng nhà dạy chữ cái cho những ai thích học. Cô tắm rửa cho bọn trẻ con như Rít, dạy chữ cho Rít và các bạn của em phải giữ vệ sinh thân thể, sống ngăn nắp, gọn gàng để cái bệnh không có chỗ mà quấy rầy mọi người.

Cô tiên của Rít còn hát hay lắm cơ. Cô kể những câu chuyện rất lạ, rằng: Ở dưới xuôi, các bạn nhỏ như Rít được mặc quần áo đẹp, được học trong những ngôi trường khang trang, còn được đi chơi công viên, thăm lăng Bác Hồ. Cô bảo: Rít và các bạn phải học cái chữ thật giỏi để sau này xây dựng quê hương của Rít cũng giàu đẹp như ở dưới xuôi. Cả bản làng ai cũng yêu quý cô vì cô cho người bệnh uống thuốc, giúp đỡ người già.

Bây giờ thì Rít biết cô là ai rồi. Cô là giáo viên miền xuôi lên dạy cái chữ cho người Tày. Nhưng Rít vẫn muốn gọi cô là cô tiên - cô tiên của Rít.

Nguyễn Thị Dung

BÀI HỌC ĐẦU NĂM

Sang năm mới, Chuột Nhắt thêm một tuổi rồi. Vì thế, Chuột mẹ cho phép cậu được đi một mình ra công viên chơi. Chuột Nhắt vốn rất thích đi xe ô tô. Mặc dù đường đến công viên không xa lắm, nhưng khi chiếc xe buýt chở khách đến bến đỗ, Chuột Nhắt quyết định trèo lên xe. Song, bậc lên ô tô thì cao, mà cậu thì bé tí làm sao lên được? Cậu loay hoay một lát rồi chui tọt vào chiếc ủng của một bà hành khách đang lên xe. Xe chuyển bánh, mọi người lần lượt đưa tiền cho người phụ xe để mua vé. Nhưng tiền mẹ cho, vừa ra khỏi cổng Chuột Nhắt đã ăn bánh rán hết rồi, làm thế nào bây giờ? Cu cậu lúng cuống không biết trốn vào đâu. Bí quá, nó liền nhảy ngay lên thành ghế nói thầm vào tai anh Tí Tô nhờ anh giúp đỡ. Bấy giờ hành khách trên xe mới phát hiện ra Chuột Nhắt đi ô tô trốn vé, lại còn ngồi vắt vẻo trên thành ghế, vừa không an toàn, vừa mất lịch sự.

Anh Tí Tô quay lại nói với Chuột Nhắt:

- Thôi được, lần này anh cho tiền mua vé. Nhưng nhớ lần sau là phải mua vé đấy nhé!

Chuột Nhất vàng dạ rồi rít và nói:

- Cảm ơn anh. Em xin anh. Em nhớ lời anh dặn rồi ạ!

Ô tô đến bến. Một lần nữa, Chuột Nhất cảm ơn anh Tí Tô rồi phấn khởi xuống xe vào công viên chơi. Thế là, nhờ buổi đi chơi đầu năm, Chuột Nhất lại biết thêm một điều rất bổ ích là đi xe ô tô chở khách là phải mua vé và ngồi ngoan ngoãn đúng chỗ. Nếu không sẽ bị mọi người chê cười, thậm chí, còn bị đuổi xuống xe nữa.

Sưu tầm

CHIẾC ÁO ĐẸP

Gió bắc thổi ào ào qua khu rừng vắng. Một chú Thỏ bước ra, tay cầm lá cọ che thân. Bỗng cơn gió bay vèo kéo theo tấm lá của Thỏ xuống nước. Rét quá, Thỏ co ro thăm nghĩ trong bụng: "Giá như mình có một chiếc áo thì hay biết mấy".

Vừa lúc đó Nhím đi tới, Thỏ mừng quá:

- Bạn Nhím ơi, trời rét quá mà tôi thì không có áo mặc, bạn giúp tôi may một chiếc áo nhé.

Nhím gật đầu ngay:

- Tôi sẵn lòng, kim thì tôi nhiều lắm, bạn xem này!

Nói xong Nhím rút một chiếc lông nhọn trên mình. Rồi như chợt nhớ ra điều gì:

- Kim thì có rồi, nhưng phải có chỉ thì mới may được áo chứ. Chúng mình đi tìm bạn nào có chỉ đi.

Cả hai đi một lúc đến bãi nương dâu. Trên lá dâu là chị Tằm đang ra sức nhả tơ làm kén. Thỏ và Nhím cùng nói:

- Chị Tằm ơi, giá chị giúp chúng tôi được ít tơ làm chỉ may áo thì tốt biết mấy.

Chị Tằm thả mình xuống đưa cuộn tơ cho Thỏ và Nhím một cách vui vẻ.

- Có chỉ, có kim nhưng chưa có người cắt vải vẫn chưa may áo được. Chúng ta phải đi tìm người cắt vải đã.

Đi một quãng, họ gặp anh Bọ Ngựa đang vung kiếm cắt lá. Quả thật đúng là một tay cắt cừ khôi rồi!

Bọ Ngựa vung kiếm lên cắt ào ào, mọi người ngạc nhiên nói:

- Phải cắt theo kích thước chứ! Cắt bừa sẽ hỏng hết vải.

Bọ Ngựa vùng vằng:

- Đã bảo mà! Tôi có quen giúp ai đâu?

Nói rồi Bọ Ngựa giận dỗi bỏ đi. Thấy vậy Nhím liền nói:

- Chúng ta phải đi tìm người cắt giỏi nữa.

Đang đi thì họ gặp một ông Ốc Sên đang bò chậm chậm ven đường. Thỏ mừng quá reo lên:

- A đây rồi! Ta đã có người cắt giỏi rồi.

Rồi cuối cùng chiếc áo đã hoàn thành, Thỏ vui mừng khoác lên mình chiếc áo đẹp đầy tình nghĩa bạn bè.

Trong rừng, gió bắc vẫn vi vu thổi, lá vàng vẫn rơi rơi. Nhưng các bạn cùng nhau nắm tay nhảy múa ca hát tưng bừng, chúng không còn lo Thỏ bị rét nữa.

Thế là một xưởng may quần áo toàn thợ lành nghề ra mắt, khách hàng tấp nập đến xưởng. Trong xưởng may ai nấy đều cùng làm việc rất vui vẻ, chan hòa tình yêu thương.

Cảm Bích sưu tầm

MÈO CON VÀ QUYỂN SÁCH

Mèo Con ngồi bên một hốc cây, trên tay chú là quyển sách tập tô rất mới, rất đẹp. Mèo Con ngắm nghía một lúc rồi “soạt! soạt!”, chú ta xé quyển sách. Thấy vậy, bác Gà Trống đang kiểm mỗi gần đó liền hỏi:

- Cháu làm gì thế?

- Dạ cháu xé sách để gấp đồ chơi đấy ạ! - Mèo Con trả lời.

Rồi Mèo Con hớn hờ ngắm những con vật vừa gấp của mình. Còn bác Gà Trống thì nghiêm mặt nhắc:

- Vậy là chú đã làm hỏng quyển sách rồi đó! Phải biết giữ gìn sách vở chứ!

Mèo Con cầm đồ chơi chạy đi. Vừa đi chú ta vừa lẩm bẩm: “Có thể mà bác Gà Trống cũng mắng. Mình xé quyển sách thì có gì ghê gớm đâu?”. Bác Gà Trống nghe thấy những lời đó liền nói với theo: “Đúng là một chú Mèo không biết nghe lời, hư quá!”.

Tối hôm đó, nằm trên giường, Mèo Con cứ thắc mắc mãi: “Mình chẳng làm điều gì xấu cả. Vì sao bác Gà Trống lại bảo mình hư nhỉ?”. Rồi chú ngủ thiếp đi. Trong giấc mơ, Mèo con thấy những bức tranh và chữ cái quen thuộc

của quyển sách hiện ra. Ai cũng trách móc chú và bảo lần sau không làm bạn với chú nữa.

Tỉnh dậy, Mèo Con vội tìm những mảnh giấy rách đem dán lại. Chú đưa cho bác Gà Trống xem:

- Bác Gà Trống ơi! Cháu đã dán lại quyển sách rồi này!

Bác Gà Trống nhìn quyển sách tỏ vẻ rất ngạc nhiên rồi lắc đầu chán nản. Thì ra Mèo Con đã dán nhầm lung tung, trang nọ lẫn trang kia, mảnh nọ chồng lên mảnh kia. Bác Gà Trống chậm rãi bảo:

- Sách vỡ là người là bạn tốt, luôn mang đến cho chúng ta nhiều điều bổ ích. Nếu lỡ tay làm rách thì chớ có dán lại ẩu như thế này nhé!

Mèo Con ngượng nghịu nhìn bác Gà Trống khẽ nói:

- Vâng ạ! Cháu hiểu rồi ạ!

Từ đó, Mèo Con không xé sách nữa mà học xong, chú lại cất đi cẩn thận.

Trần Thị Thu

BẠN MỚI

Lớp mẫu giáo của Hà có thêm bạn mới. Tên bạn ấy là Hoa. Cả lớp cứ xì xào, chỉ chỗ vào bàn tay trái của bạn ấy.

"Kỳ lạ lắm, thật đấy!" - Tí sún thì thầm với Hà như thế. Hà vội đi uống nước rồi liếc nhìn. Ừ, mà lạ thật. Mấy ngón tay của bạn ấy quắp lại, bé tẹo.

Đến lúc nghỉ trưa, cả lớp cứ đùn đẩy nhau không ai chịu nằm cạnh Hoa. Cuối cùng Tí sún bảo:

- Oản tù tì, ai thua thì phải nằm cạnh bạn mới nhé!

Hà thua, Hoa nằm ngoài cùng rồi đến Hà. Các bạn đã ngủ khi từ khi nào, nhưng Hà không sao ngủ được. Hà hé mắt nhìn sang Hoa đang nằm im bên cạnh. Hàng mi bạn ấy khe khẽ động đậy. Bạn ấy cũng chưa ngủ. Bàn tay bị tật giấu chặt vào trong lòng. Nước mắt lạnh lẽo chảy xuống chiếc gối bông.

Buổi chiều, cô giáo dạy cả lớp tập múa:

- Các con giơ tay ra phía trước nào!

Hoa lúng túng rồi mếu máo:

- Thưa cô con không múa được!

Cả lớp nhìn về phía bạn mới. Hoa chột ngời thụp xuống sàn, giấu bàn tay trái vào lòng và òa khóc nức nở. Cô giáo bước lại ôm Hoa vào lòng:

- Nín đi con, cô thương!

Rồi cô ghen ngào nói:

- Cô đã tận mắt nhìn bàn tay tật nguyên của bạn Hoa biết trông em và nấu cơm đỡ mẹ. Cô nghĩ, bàn tay ngoan ấy phải được cả lớp yêu thương chứ! Chỉ những bàn tay lười, bàn tay bẩn không rửa mới là bàn tay xấu và đáng chê cười thôi, có phải không các con?

Nghe cô nói, Hà thấy thương Hoa quá. Hà nhớ lại những giọt nước mắt của Hoa buổi trưa. Thế là Hà chạy lại nắm tay Hoa:

- Tớ là Hà!

Cô giáo mỉm cười:

- Hà ngoan lắm!

Các bạn khác cũng lần lượt xúm lại:

- Tớ là Dung.

- Tớ là Phương.

Tí sún thấy vậy vội chen vào:

- Còn tớ là Tí sún. Hoa ơi, tí nữa chúng mình chơi trò chơi em bé ăn bột nhé!

Cô giáo gật đầu:

- Có thể chứ! Bạn bè trong lớp như con một nhà, các con phải biết yêu thương đoàn kết thì cô mới vui.

Thu Hằng

AI QUAN TRỌNG NHẤT

Bé Lan sắp đi học rồi. Mẹ mua cho bé một cái bút chì thật đẹp và bộ 29 chữ cái. Hằng ngày, bé hay mang các chữ cái ra xếp thành chữ “ba”, “mẹ” và tập đánh vần.

Đêm hôm đó, đợi bé Lan ngủ say, các chữ cái rủ nhau nhảy ra khỏi cái ba lô xinh xinh của bé.

Chữ cái “m” nói:

- Tớ là chữ cái quan trọng nhất! Ngày nào bé Lan cũng mang tớ ra xếp và ngắm tớ mãi.

Chữ cái “e” cũng lên tiếng:

- Thôi đi, anh phải đứng gần tôi, lại phải thêm anh dấu “nặng” mới thành chữ mẹ. Thế thì bé Lan mới ngắm, bé yêu mẹ nhất mà.

Chữ cái “b” uốn cái bụng ra và nói:

- Nếu không có tở, không thể nào ghép thành chữ “ba” được, tở mới là quan trọng nhất.

Chữ cái “a” cũng kêu lên:

- Phải có tôi mới thành chữ “ba” chứ!

- Ừ đúng rồi đấy! - Cả bốn chữ cái gật gù khen. Chúng vênh vào nhìn các chữ cái còn lại và nói:

- Các bạn chữ cái kia thật là vô dụng, chẳng bao giờ được bé Lan dụng đến.

Các chữ cái còn lại buồn rầu nép vào tận đáy ba lô. Đúng là chẳng bao giờ chúng được bé Lan sử dụng thật. Đúng lúc ấy, bác Bút Chì đứng lên và nói:

- Này các cháu, lại đây chơi với bác!

Các chữ cái chạy đến vây quanh bác Bút Chì. Bác Bút Chì từ tốn nói:

- Các cháu ạ, chữ cái nào cũng quan trọng vì có tất cả các chữ cái mới ghép thành các từ có nghĩa. Chữ “b, a, m, e” được bé Lan ghép nhiều vì bé mới học các chữ đó. Khi nào học xong mẫu giáo, bé Lan biết đủ 29 chữ cái, lúc đó bé sẽ sử dụng tất cả các chữ cái. Và lúc đó, bé Lan cũng có thể dùng bác, viết đủ 29 chữ cái các cháu. Bốn chữ cái “a, b, e, m” rất xấu hổ. Chúng cảm ơn bác Bút Chì, xin lỗi các bạn.

Sáng hôm sau, bé Lan lại tung tăng khoác chiếc ba lô có 29 chữ cái và bác Bút Chì đến trường mẫu giáo.

Phòng GD huyện Thanh Trì - Hà Nội

MÓN QUÀ CỦA CÔ GIÁO

Hôm thứ hai đầu tuần, cô giáo Hươu Sao nói với cả lớp mẫu giáo lớn:

- Các con sắp được nghỉ hè rồi. Tuần này, ai được phiếu bé ngoan, cô sẽ tặng cho một món quà.

Từ hôm ấy, bé nào cũng cố gắng hát hay hơn, múa dẻo hơn và trật tự hơn khi ngồi trong lớp. Đến ngày thứ bảy, cả lớp mẫu giáo lớn hồi hộp lắm, vì bé nào cũng thích được cô giáo cho quà mà!

Hết giờ ra chơi, trong lúc các bé xếp hàng vào lớp, Cún Đốm bá vai Gấu Xù khiến cho Gấu Xù xô vào Mèo Khoang làm Mèo Khoang ngã nhào, đầu gối bị trầy da thâm tím. Mèo Khoang đau quá liền khóc òa lên. Cô giáo Hươu Sao phải lấy dầu cao xoa bóp vào chỗ đau cho Mèo Khoang.

Giờ sinh hoạt cuối tuần, cô khen cả lớp:

- Tất cả các con đều xứng đáng nhận phiếu bé ngoan và nhận quà của cô.

Rồi cô đi từng bàn phát quà và phát phiếu bé ngoan cho các bé. Nào là những con búp bê, thú nhồi bông trông thật ngộ nghĩnh. Lại có bạn được cô tặng cho chiếc bút chì để tập viết hoặc kẹo sô cô la.

Đến lượt Gấu Xù, cô giáo tặng cho Gấu Xù một cái ô tô đồ rất đẹp, nhưng cậu cứ cúi mặt xuống, không đưa tay ra nhận quà. Cô giáo dịu dàng hỏi:

- Gấu Xù làm sao thế?

Gấu Xù nói lí nhí:

- Thưa cô, con không ngoan ạ!

- Con hãy nói cho cô nghe nào!

- Thưa cô, con đã xô vào Mèo Khoang làm bạn ấy bị ngã ạ.

Cô Hươu Sao nhìn Gấu Xù triu mến rồi nói:

- Đó là lúc xếp hàng, con đi hơi nhanh nên lỡ xô vào bạn. Con không cố ý làm bạn ngã, phải không nào?.

- Thưa cô, lỗi tại con ạ. Chính con đã bá vai bạn Gấu Xù ạ! - Cún Đốm nói.

Cô Hươu Sao gật đầu:

- Có hiểu rồi. Lần sau, khi xếp hàng, các con đừng đùa nghịch, xô đẩy nhau. Còn hôm nay, Gấu Xù và Cún Đốm vẫn được nhận quà và phiếu bé ngoan vì các con đã thật thà, dũng cảm nhận khuyết điểm của mình. Nói rồi, cô giáo tặng cho mỗi bạn một chiếc ô tô đồ chơi rất đẹp. Chắc hẳn đó là đồ chơi mà cả hai bạn quý nhất trong năm học mẫu giáo này.

Phỏng theo truyện ngắn của Tú Anh

BÁC VOI TỐT BỤNG

Một buổi sáng mùa xuân, trăm hoa khoe sắc, Gà con vui vẻ gọi Vịt con ra vườn chơi.

Gà con rủ Vịt con bắt sâu bọ, còn trùn có hại cho cây cối. Nhờ có mỏ nhọn nên Gà con bắt sâu rất dễ dàng. Vịt con không có mỏ nhọn nên không thể nào bắt sâu được. Thấy thế Gà con vội chạy tới giúp Vịt con.

Bỗng một chú Voi con xuất hiện, chú dùng vòi khều con sâu đưa cho Vịt con. Vịt và Gà con cùng cảm ơn chú Voi. Vịt và Gà con lại rủ nhau ra ao chơi. Chân Vịt con có màng nên Vịt bơi lội rất giỏi, còn Gà con vô ý nên bị ngã xuống ao, vì không biết bơi nên Gà con bị ướt sũng nước, lạnh đến phát run. May quá, chú Voi lại đi tới. Chú cứu Gà con lên, chú còn đùa nghịch dùng vòi phun đầy nước vào Gà con và Vịt con. Gà và Vịt cười vang bỏ chạy, còn lữ ruồi

đậu trên lưng chú Voi cũng phải hốt hoảng bay đi. Sau đó Voi dùng kèn thổi acmônica. Chú thổi hay đến nỗi Gà con và Vịt con đang chơi vui cũng phải chạy đến, những chú chim trên cành cây cũng ngừng hót để lắng nghe những âm thanh tuyệt vời mà Voi thổi.

Gà và Vịt con rất yêu quý chú Voi tốt bụng. Chúng thích vui đùa và nhảy vào nằm trong lòng chú Voi. Chúng cảm thấy ấm áp và hết sức an toàn.

Sưu tầm

CÓ MỘT BẦY HƯƠNG

Có một bầy hương đang gặm cỏ bên một dòng suối trong vắt. Chú hương nào cũng có đôi mắt to tròn, đen nháy và khoác bộ lông màu vàng hoặc màu nâu mịn như nhung, điểm những dấu hoa trắng.

Bầy hương đang gặm cỏ thì bỗng có một chú hương bé nhỏ đi tới. Chú bước tập tễnh trông thật vất vả, một chân của chú bị đau, bộ lông xơ xác đầy những vết bùn đất. Chắc là chú ta bị ngã rất đau.

Chú hương nói:

- Các bạn ơi! Cho tôi đi ăn cùng với nhé!

Các chú hương khác nghe thấy vậy đua nhau mời:

- Bạn lại đây, lại đây ăn cùng với chúng tôi!

Rồi các chú hương đứng vươn hai chân trước một tảng đá, lấy gạch cắt rụng mấy cái chồi nói:

- Bạn ăn đi! Rồi chúng tôi lấy thêm cho bạn mấy chiếc búp nữa thật ngon!

Chú hương bị đau chân ăn rất ngon lành và cảm động nhìn các bạn hương.

Đúng lúc ấy, một bác hương già từ trong rừng đi tới. Thấy bầy hương con giúp bạn, bác hương già hài lòng lắm. Bác khen:

- Các cháu ngoan lắm !

Còn bầy hương con rất vui vì đã làm một việc tốt giúp bạn.

Vũ Hùng

Chủ điểm QUÊ HƯƠNG, ĐẤT NƯỚC, BÁC HỒ

THẾ LÀ NGOAN

Trong sân trại nhi đồng, bé Tộ đang tập múa hát cùng các bạn thì bỗng thấy tiếng các bạn reo:

- Bác Hồ đến! Bác Hồ đến!

Thế là tất cả mọi người cùng ùa ra đón Bác. Tộ cố leo lên phía trước để được nhìn Bác cho rõ hơn. Bác Hồ đang đi đến với các cháu đây, giống Bác Hồ ở trong ảnh lắm. Tộ chọn chỗ đứng gần nhất để nhìn Bác nhiều và lâu hơn. Tộ nhìn Bác mãi không thôi.

Tộ cứ tưởng Bác vào lớp học, nhưng không, Bác dắt hai bạn nhỏ đi vào phòng họp rồi xuống thẳng nhà ăn, buồng ngủ, nhà tắm, nhà bếp... của trại. Tộ đã tìm cách đến gần Bác hơn nữa, gần đến mức Tộ đi sát ngay cạnh Bác từ lúc nào.

Trở lại phòng, bác ngồi xuống và bảo các cháu ngồi xung quanh. Ôi chòm râu của Bác trắng và đẹp làm sao! Bác hỏi:

- Các cháu chơi có vui không?

Cả trại cùng thưa:

- Thưa Bác vui lắm ạ!

Bác cười:

- Các cháu ăn có no không?

Cả trại cùng thưa:

- No ạ!

Bác vui lòng khen:

- Thế thì tốt lắm! Bây giờ Bác chia kẹo cho các cháu. Các cháu có thích kẹo không?

Cả trại thưa vang:

- Có ạ! Có ạ!

Một bạn gái giơ tay xin nói:

- Thưa Bác, ai ngoan thì được ăn kẹo ạ!

Bác gạt đầu:

- Các cháu có đồng ý không?

- Đồng ý ạ, đồng ý ạ!

Bác đứng lên cầm kẹo và chia cho từng cháu một. Ai cũng vui, cũng cười tươi, chỉ có Tộ là hơi buồn. Tộ tự nhận thấy mình chưa ngoan. Khi bác đưa kẹo cho Tộ, Tộ cúi đầu khê thưa:

- Thưa Bác, hôm nay cháu không vâng lời cô giáo, cháu chưa ngoan ạ!

Giọng Tộ nghẹn ngào, hối hận. Bác hiền từ cúi xuống xoa đầu đứa cháu bé bỏng nhưng đã dũng cảm nhận khuyết điểm. Bác khen:

- Cháu biết nhận lỗi thế là ngoan lắm đấy! Cháu vẫn được phần kẹo như các bạn khác.

Tộ sung sướng quá, ngẩng lên nhìn Bác đặt phần kẹo vào tay em... Thế rồi, bác còn quay lại bảo các cô cất phần kẹo cho các cháu vắng mặt. Kẹo ngon Bác cho, Tộ đã ăn hết từ lâu. Nhưng tình thương của Bác đối với các cháu nhỏ thì Tộ vẫn còn nhớ mãi, không thể nào quên được.

Bác Hồ yêu chúng em

TRUYỀN THUYẾT HẠT LÚA THẦN

Tục truyền, hạt lúa thời vua Hùng mới dựng nước to như cái thuyền con, khi chín thì tự lặn về nhà. Chỉ vì chị vợ của quan lang lưỡi biếng và nóng nảy đã làm thần lúa giận bỏ đi. Từ đấy, những hạt lúa ngày càng bé đi và mỗi lần lúa chín, người dân lại phải gặt lúa về.

Tục truyền ngày xưa khi vua Hùng mới dựng nước, ven các con sông Thao, sông Đà, sông Lô đất đai màu mỡ, cây cối tốt tươi. Cư dân Văn Lang về chàm vào người xuống đồng bắt cá về ăn. Vùng đồng kê Gáp, kê Vây cá nhiều vô kể, ăn cá mãi cũng chán. Các cụ già làng thường thấy trên những bãi bồi hàng năm nở lên những vạt cây tốt nhanh, lá giống lá mía, thân như thân lau, nở từng bụi sum suê, bông trĩu, quả to, có quả như cái thuyền con, khi quả chín rụng xuống đất, chìm sọc cứ mổ mà ăn không xuê.

Các già làng liền rủ nhau lấy riu bồ ăn thử, ăn vào đến đâu thấy dễ chịu đến đấy, nếu đem cho vào ống nứa đốt như nấu khoai mài, ăn thấy càng thơm ngon. Thấy vậy, dân làng rủ nhau đi nhặt về để dành ăn vào mùa đông rét mướt.

Nhưng có năm cây vẫn tốt, lúc ra hoa trời nắng hồng lại lép kẹp. bông thì to nhưng cứ giờ thẳng lên trời như những mũi mác, cả làng cả bản tha hồ

đốt cây trầm hương gọi là vía, gọi hồn hạt cũng không to, bông vàng không trĩu xuống.

Vua Hùng thấy vậy, cùng các già làng tìm một ngọn núi cao im lặng trèo lên trên đỉnh, đốt hương khấn vái bốn phương mong Long Quân về phù hộ. Vua Hùng cùng các già làng cầu khẩn mãi từ sáng đến hết đêm. Sáng hôm sau, bỗng nhiên trời nổi sấm sét, mưa từ đâu như trút nước xuống, rồi từ trong đám mưa có vị thần nói to lên rằng: "Từ nay trở đi cứ sáng mồng một Tết, nhà nào cũng phải quét sạch nhà cửa cổng ngõ sân bãi đến giờ "dần" sẽ có lúa thần về mới được ăn, bằng trái ý là lúa bay đi".

Tan cơn mưa, vua Hùng và các già làng như tỉnh giấc mộng, nhìn thấy ngay trước mắt mình một hạt lúa thần thật to bằng chiếc thuyền con.

Từ đó về sau năm nào cũng vậy, cứ khoảng tháng bảy, tháng tám khi nước các con sông rút đi là tất cả cư dân Văn Lang, cùng với vua Hùng nghe theo lời thần dạy, ra những bãi bồi ven sông cày bừa vun xới, chăm chút nâng niu những cây lúa thần. Từ đấy năm nào lúa cũng về đều đặn, dân cư no lành, vui mừng ca hát, nhảy múa. Nhưng bỗng một năm có hai vợ chồng nhà quan lang còn trẻ, chị vợ ngủ trưa, khi mở mắt ra những tia sáng của thần trời đã le lói chiếu qua khe liếp nhà, mới vội vàng cầm chổi đi quét sân. Chị vợ đang quét thì lúa tới giờ đã lăn từ ngoài bãi bồi lăn về. Hạt lúa thật to, thật đẹp, nhưng cổng nhà rác quá, lúa không vào được, chị vợ sợ chồng mắng mới quay ra mắng lúa:

"Lúa gì mà chưa đến giờ đã mò về".

Lúa giận rồi bỏ đi. Trước khi đi, lúa còn bảo: "Nhà chị lười quá, từ nay cứ lấy ngoèu tre, lưỡi sắt cắt từng bông chứ đừng hòng ta lăn về cho mà ăn nữa".

Chị vợ hối hận chạy theo van nài, nói thế nào cũng không được. Lúa thần bay đi, cư dân Văn Lang lại lao đao vì thiếu cái ăn. Vua Hùng lại phải cùng các già làng lên đỉnh núi cầu khẩn trời đất, thắp hương suốt ngày đêm, gọi vía lúa, lúa thần vẫn không về. Còn những cây lúa hàng năm vẫn chăm sóc ở bãi bồi ven sông thì lá bé đi, bông nhỏ lại chỉ bằng phần nghìn, phần vạn hạt lúa thần và phải lấy cái ngoèu tre, đóng một miếng sắt (gọi là liềm) đi cắt từng bông một mang về.

Từ đó, hằng năm cứ sắp đến mùa lúa nỏ, cư dân Văn Lang và vua Hùng lại cầu khẩn thần lúa. Và mỗi khi nước sông rút đi, lại ra sức chăm sóc những cây lúa ven sông rồi mang ngoèu tre, lưỡi sắt đi cắt từng bông lúa mang về.

Sưu tầm

SỰ TÍCH CHÚ CUỘI CUNG TRĂNG

Ngày xưa ở một miền nọ có một người tiểu phu tên là Cuội. Một hôm, như lệ thường, Cuội vác rìu vào rừng sâu tìm cây mà chặt. Khi đến gần một con suối nhỏ, Cuội bỗng giật mình trông thấy một cái hang cộp. Nhìn trước nhìn sau anh chỉ thấy có bốn con cộp con đang vờn nhau. Cuội liền xông đến vung rìu bổ cho mỗi con một nhát lăn quay trên mặt đất. Nhưng vừa lúc đó, cộp mẹ cũng về tới nơi. Nghe tiếng gầm kinh hồn ở sau lưng, Cuội chỉ kịp quẳng rìu leo thoát lên ngọn một cây cao. Từ trên nhìn xuống, Cuội thấy cộp mẹ lỏng lộn trước đàn con đã chết. Nhưng chỉ một lát, cộp mẹ lẳng lẳng đi đến một gốc cây gần chỗ Cuội ẩn, đớp lấy một ít lá rồi trở về nhai và mớm cho con. Chưa đầy ăn giập miếng trầu, bốn con cộp con đã vẫy đuôi sống lại, khiến cho Cuội vô cùng sung sướng. Chờ cho cộp mẹ tha con đi nơi khác, Cuội mới lần xuống tìm đến cây lạ đào gốc vác về.

Đọc đường gặp một ông lão ăn mày nằm chết vật trên bãi cỏ, Cuội liền đặt gánh xuống, bứt ngay mấy lá nhai và mớm cho ông già! Mầu nhiệm làm sao, mớm vừa xong, ông lão đã mở mắt ngồi dậy. Thấy có cây lạ, ông lão liền hỏi chuyện. Cuội thực tình kể lại đầu đuôi. Nghe xong ông lão kêu lên:

- Trời ơi! Cây này chính là cây có phép "cải tử hoàn sinh" đây. Thật là trời cho con để cứu giúp thiên hạ. Con hãy chăm sóc cho cây nhưng nhớ đừng tưới bằng nước bẩn mà cây bay lên trời đó!

Nói rồi ông lão chống gậy đi. Còn Cuội thì gánh cây về nhà trồng ở góc vườn phía đông, luôn luôn nhớ lời ông lão dặn, ngày nào cũng tưới bằng nước giếng trong.

Từ ngày có cây thuốc quý, Cuội cứu sống được rất nhiều người. Hễ nghe nói có ai nhắm mắt tắt hơi là Cuội vui lòng mang lá cây đến tận nơi cứu chữa. Tiếng đồn Cuội có phép lạ lan đi khắp nơi.

Một hôm, Cuội lội qua sông gặp xác một con chó chết trôi. Cuội vớt lên rồi gỡ lá trong mình ra cứu chữa cho chó sống lại. Con chó quấn quít theo Cuội, tỏ lòng biết ơn. Từ đấy, Cuội có thêm một con vật tinh khôn làm bạn. Một lần khác, có lão nhà giàu ở làng bên hết hải chạy đến tìm Cuội, vật nài xin Cuội cứu cho con gái mình vừa sẩy chân chết đuối. Cuội vui lòng theo về nhà, lấy lá chữa cho. Chỉ một lát sau, mặt cô gái đang tái nhợt bỗng hồng hào hẳn lên, rồi sống lại. Thấy Cuội là người cứu sống mình, cô gái xin làm vợ chàng. Lão nhà giàu cũng vui lòng gả con cho Cuội.

Vợ chồng Cuội sống với nhau thuận hòa, êm ấm thì bỗng nhiên một hôm, trong khi Cuội đi vắng, có bọn giặc đi qua nhà Cuội. Biết Cuội có phép cải tử hoàn sinh, chúng quyết tâm chơi ác. Chúng bèn giết vợ Cuội, cố ý moi ruột người đàn bà vớt xuống sông, rồi mới kéo nhau đi. Khi Cuội trở về thì vợ đã

chết từ bao giờ, mồm bao nhiêu lá vẫn không công hiệu, vì không có ruột thì làm sao mà sống được.

Thấy chủ khóc thảm thiết, con chó lại gần xin hiến ruột mình thay vào ruột vợ chủ. Cuội chưa từng làm thế bao giờ, nhưng cũng liều mượn ruột chó thay ruột người xem sao. Quả nhiên người vợ sống lại và vẫn trẻ đẹp như xưa. Thương con chó có nghĩa, Cuội bèn nặn thử một bộ ruột bằng đất, rồi đặt vào bụng chó, chó cũng sống lại. Vợ với chồng, người với vật lại càng quấn quít với nhau hơn xưa.

Nhưng cũng từ đây, tính nết vợ Cuội tự nhiên thay đổi hẳn. Hễ nói đâu là quên đó, làm cho Cuội lấm lức bực mình. Đã không biết mấy lần, chồng dặn vợ: "Có đáì thì đáì bên Tây, chó đáì bên Đông, cây dông lên trời!". Nhưng vợ Cuội hình như lú ruột, lú gan, vừa nghe dặn xong đã quên biến ngay. Một buổi chiều, chồng còn đi rừng kiếm củi chưa về, vợ ra vườn sau, không còn nhớ lời chồng dặn, cứ nhằm vào góc cây quý mà đáì. Không ngờ chị ta vừa đáì xong thì mặt đất chuyển động, cây đảo mạnh, gió thổi ào ào. Cây đa tự nhiên bật gốc, lững thững bay lên trời.

Vừa lúc đó thì Cuội về đến nhà. Thấy thế, Cuội hôì hoảng vút gánh củi, nhảy bổ đến, toan níu cây lại. Nhưng cây lúc ấy đã rời khỏi mặt đất lên quá đầu người. Cuội chỉ kịp móc rìu vào rễ cây, định lôi cây xuống, nhưng cây vẫn cứ bốc lên, không một sức nào cản nổi. Cuội cũng nhất định không chịu buông, thành thử cây kéo cả Cuội bay vút lên đến cung trăng.

Từ đây Cuội ở luôn cung trăng với cả cái cây quý của mình. Mỗi năm cây chỉ rụng xuống biển có một lá. Bọn cá heo đã chực sẵn, khi lá xuống đến mặt nước là chúng tranh nhau đớp lấy, coi như món thuốc quý để cứu chữa cho tộc loại chúng. Nhìn lên mặt trăng, người ta thấy một vết đen rõ hình một cây cổ thụ có người ngồi dưới gốc, người ta gọi cái hình ấy là hình chú Cuội ngồi gốc cây đa....

CHUYỆN ÔNG GIÓNG

Vào đời vua Hùng thứ sáu, giặc Ân tàn bạo sang xâm chiếm nước ta. Vua Hùng sai sứ giả đi khắp nơi tìm người tài giỏi để đánh giặc cứu nước.

Thuở ấy, ở làng Phù Đổng, có một bà mẹ sinh được một đứa con trai, đặt tên là Gióng. Gióng đã lên ba mà vẫn chưa biết nói, biết cười. Một hôm, sứ giả về làng bắt loa gọi:

- Loa, loa, loa! Ai là người tài giỏi, hãy ra đánh giặc cứu nước!

Gióng lắng nghe rồi bỗng nhiên bật dậy và nói với mẹ:

- Mẹ ơi! Mẹ ra mời sứ giả vào đây cho con!

Mẹ Gióng ngạc nhiên quá, cứ đứng sững sờ nhìn con, mãi sau mới lật đật chạy ra mời sứ giả. Sứ giả vào đến nhà, Gióng nói đồng dục:

- Hồi sứ giả, hãy về tâu với vua Hùng rèn cho ta một con ngựa sắt, một chiếc nón sắt và một chiếc gậy sắt để ta đi đánh giặc.

Sứ giả đi rồi. Gióng bảo mẹ thổi cơm cho ăn. Mẹ Gióng thổi cơm, rồi cả làng thổi cơm, bao nhiêu Gióng ăn cũng hết. Ăn xong, Gióng vươn vai đứng dậy thành một chàng trai cao lớn, khỏe mạnh.

Trong khi ấy, tất cả các lò rèn đêm ngày đúc ngựa, rèn gậy cho Gióng. Chẳng bao lâu sau, ngựa sắt, nón sắt, roi sắt đã làm xong. Gióng đội nón, cầm gậy, nhảy phóc lên lưng ngựa. Ngựa sắt hí vang, phun ra lửa rồi phóng như bay ra trận. Lúc đó, giặc Ân đang tràn đi khắp nơi giết người, cướp của. Gióng thúc ngựa phi thẳng vào quân giặc. Gậy sắt vung lên như ánh chớp đánh xuống đầu quân giặc, ngựa sắt phun lửa thiêu lũ giặc ra tro. Bỗng nhiên, cây gậy sắt của Gióng bị gãy. Gióng quơ nhỏ từng bụi tre trên đường quạt túi bụi vào quân giặc. Giặc Ân thua chạy tan tác, xác giặc ngổn ngang khắp nơi.

Đánh xong giặc Ân, Gióng cưỡi ngựa bay qua làng Phù Đổng, bay thẳng lên núi Sóc Sơn.

Đời sau, để nhớ ơn Gióng có công đánh giặc, cứu nước, nhân dân ta đã lập đền thờ Gióng ở làng Phù Đổng.

Chủ điểm THẾ GIỚI TỰ NHIÊN

TẠI SAO VỊT KÊU "CẠC CẠC"

Ngày xưa, Vịt có giọng hát rất hay. Mỗi khi Vịt cất tiếng hát là ai cũng lắng nghe. Những ca sĩ tài hoa như Họa mi và Sơn Ca cũng phải thán phục giọng hát của Vịt. Tuy vậy, Vịt lại có tính tham ăn.

Một hôm, các loài vật tổ chức buổi liên hoan, Vịt hào hứng hát tặng các bạn năm bài liền. Nội dung bài hát nào cũng hay, lại được thể hiện bằng giọng ca truyền cảm nên mỗi lần Vịt hát xong một bài, các bạn lại vỗ tay tán thưởng. Anh Trống Hoa có cái mào đỏ chót vỗ cánh phành phạch, rướn cao cổ:

- Ồ...ó...o...o... Hát nữa đi!

Vịt cao hứng hát thêm hai bài nữa. Sau đó, Vịt xoa xoa bụng, nghiêng nghiêng đầu bảo với mọi người:

- Tôi còn muốn hát nhiều bài nữa, nhưng bụng đói rồi...

Anh Ngan vội dọn ra một mâm cỗ thịnh soạn. Vịt chẳng mời ai mà chỉ ngồi ăn một mình, nhai thức ăn nhồm nhoàm, ngấu nghiến. Trống Choai và Hoa Mơ đều nói:

- Trông Vịt ăn xấu quá!...

Bỗng Vịt hét toáng lên:

- ...Ồi... ời!...

Tất cả đổ dồn mắt về phía Vịt. Lúc này, mặt Vịt đỏ bừng bừng, nước mắt, nước mũi chảy ròng ròng. Thấy thế, các bạn vội chạy đến hỏi:

- Bạn Vịt sao thế?

Vịt rướn cổ, há mồm định trả lời nhưng tiếng Vịt bị chặn lại ở cuống họng. Vịt "hắc...hắc..." dứt quãng:

- Tớ... bị... hóc... xương cá... Tớ... đau... quá!...

Vịt thọc đầu cánh vào mồm định lôi cái xương cá ra nhưng không sao lấy được. Trông Vịt thật khổ sở: mồm hơi tuôn ra dầm dìa, cái đầu ngọ nguậy, đôi chân giậm giậm. Cuối cùng, Vịt phải há to mồm để khạc. Vịt "khạc" liên tục và tiếng to dần. Lúc sau, tiếng "khạc" ấy khản đặc lại, nghe không rõ, rồi chuyển thành những tiếng: "Cạc...cạc...".

Từ đó, Vịt bị mất giọng hát hay, ngay cả đến tiếng nói trong trẻo bình thường cũng không còn nữa. Vịt chỉ còn lại mỗi một giọng khàn khàn "cạc... cạc..." mà thôi.

Sưu tầm

CHUYỆN CHŨ GÀ TRỤI

Một hôm, Gà Trụi chào cả đàn Gà đẻ đi kiếm ăn nơi khác, nó bảo:

- Ở đây chán quá, chẳng có món gì ngon để ăn...

Trên đường đi, Gà Trụi gặp Vịt Con đang sục cái mỏ dẹt ở đầm để kiếm tép ăn. Chợt nhớ ra từ sáng đến giờ chưa có cái gì vào bụng. Gà Trụi lẩm bẩm:

- Ôi, đói quá! Ước gì mình có cái mỏ dẹt như Vịt Con thì chắc đã được một bữa tép no nê rồi.

Đi được một đoạn, Gà Trụi trông thấy các bạn Khỉ đang chuyền cành và hái những trái cây chín mọng, nó lại ước:

- Giá mình có được đôi tay dài như loài Khỉ, mình cũng sẽ trèo cây và ăn trái chín chứ chẳng phải vất vả đi kiếm mồi.

Tối trưa, Gà Trụi trông thấy Hồ Vằn đang ăn miếng thịt to, nó nghĩ:

- Nếu ta có bộ nanh sắc nhọn như Hồ Vằn, ta cũng sẽ ăn thịt chứ chẳng phải kiếm mồi con giun bé tí...

Bỗng trước mặt Gà Trụi xuất hiện một chú Nhện Vàng có vàng hào quang lấp lánh. Nhện Vàng nói:

- Tôi có phép biến hóa. Tôi cho anh một điều ước, anh muốn ước điều gì?

Gà Trụi nghĩ một lát rồi đáp:

- Tôi ước có cái mỏ dẹt như loài Vịt, đôi tay dài khéo léo như loài Khỉ và bộ nanh sắc nhọn như loài Hồ.

- Gà Trụi vừa quay lại chỗ Hồ Vằn để thử ăn một miếng thịt. Vừa nhìn thấy Gà Trụi, Hồ Vằn đã gầm lên giận dữ, Gà Trụi sợ quá, co cẳng chạy biến. Gà Trụi nghĩ: "Hay là ta ăn một vài trái cây giống loài Khỉ". Thế rồi, Gà Trụi nhún chân, giơ tay định nhảy lên cành cao. Nhưng nó chỉ cất mình lên khỏi mặt đất được một đoạn rồi lại rơi phịch xuống. Gà Trụi đành chạy tới đầm nước gọi:

- Vịt Con ơi, cho tớ ăn tép với nhé!

Vịt Con thấy một con vật kỳ lạ thì sợ quá, liền bơi ra xa. Gà Trụi đứng tần ngần trên bờ, vì cái mỏ dẹt cũng chẳng giúp nó bơi được. Bụng đói cồn cào, Gà Trụi liền trở về tìm đàn. Nhưng cả đàn Gà đều hoảng sợ khi nhìn thấy một con vật hình dạng kỳ quái như vậy. Gà Trụi bèn đi tìm Nhện Vàng và khẩn khoản nói:

- Xin Nhện Vàng hóa phép cho tôi trở lại hình dạng trước đây! Nhện Vàng liền hóa phép cho Gà Trụi được trở lại hình dạng như trước đây. Gà Trụi sung sướng chạy về tìm đàn gà của mình và nói to:

- Các bạn ơi! Tớ là Gà Trụi đây, Gà Trụi đây mà...

Cả đàn cùng chạy ủa ra đón Gà Trụi. Sau mấy ngày đi xa, Gà Trụi có bao nhiêu chuyện hay để kể cho các bạn cùng nghe.

Sưu tầm

CON VẬT RƠI XUỐNG HỐ NƯỚC

Trên núi có nhiều loài vật sống với nhau rất vui vẻ. Một hôm, các con vật đang vui chơi ở sườn núi thì trời bỗng đổ mưa rất to. Thế là ai nấy đều chạy vội về nhà.

Một lúc sau, mưa tạnh hẳn. Phía chân trời xuất hiện chiếc cầu vồng rực rỡ. Những con vật nhỏ lại vui mừng hớn hở chạy ra đón ông mặt trời sau cơn mưa. Thỏ Trắng nhảy nhót tung tăng, vô tình đến bên một cái hố nước. Thỏ Trắng nghiêng đầu nhòm xuống thì thấy một chú Thỏ Nâu ở dưới hố nước. Thỏ Trắng hốt hoảng chạy về gọi Thỏ Nâu:

- Thỏ Nâu ơi! Có một bạn Thỏ Trắng rơi xuống hố nước rồi! Chúng mình mau đến cứu bạn ấy đi!

Thỏ Nâu vội chạy đến bên hố nước và ngó xuống. Dưới ấy đâu có bạn Thỏ Trắng nào mà chỉ có một chú Thỏ Nâu. Thỏ Nâu liền chạy vội về tìm Sơn Dương và nói:

- Anh Sơn Dương ơi! Nguy quá! Một bạn Thỏ Nâu bị rơi xuống hố nước rồi! Chúng mình mau đến cứu bạn ấy đi!

Sơn Dương chạy đến nhìn xuống hố nước nhưng chẳng thấy Thỏ Nâu mà lại thấy một bạn Sơn Dương. Sơn Dương vội đi gọi Nai Vàng:

- Nai Vàng ơi! Nguy quá! Một bạn Sơn Dương bị rơi xuống hố nước rồi! Chúng mình mau đến cứu bạn ấy đi!

Nai Vàng đến bên miệng hố nhòm xuống nhưng chỉ thấy một chú Nai Vàng. Nai Vàng vội gọi các bạn đến cứu giúp Nai Vàng ở dưới hố nước. Các bạn cùng chạy tới và nhìn xuống hố nước. Lạ thật, dưới hố nước có rất nhiều bạn, nào là Thỏ Trắng, Thỏ Nâu, Sơn Dương và cả Nai Vàng nữa. Thấy nhiều con vật rơi xuống hố nước, các bạn liền chạy đi tìm các bạn khác đến cứu. Ánh mặt trời chiếu xuống hố làm nước bốc hơi, một phần nước bị thấm xuống đất. Vì thế, khi Thỏ Trắng, Thỏ Nâu, Sơn Dương và Nai Vàng tìm được bác Voi, anh Gấu cùng nhiều bạn khác đến thì cái hố đã cạn nước và cũng chẳng thấy có một con vật nào ở trong đó. Thỏ Trắng quả quyết:

- Nhất định là các bạn ấy đã tự trèo lên được rồi.

... Bé thử nghĩ xem Thỏ Trắng nói có đúng không? Các con vật mà các bạn nhìn thấy ở dưới hố nước là những ai vậy?

(Mẹ kể bé nghe, tập 1, NXB Trẻ, 1999)

CÁI ĐUÔI THẦN LẦN

Trong khe cửa bức tường bao quanh sân có một chú Thần Lăn con sống cùng với mẹ. Chú Thần Lăn con có bốn cái chân ngắn ngủn nhưng lại có một cái đuôi rất dài.

Một hôm, thấy đói bụng, Thần Lăn con xin phép mẹ:

- Con ra ngoài kiếm thức ăn mẹ nhé!

Mẹ dặn:

- Con chớ đi xa, ăn no rồi về ngay đây!

Thần Lăn con chào mẹ rồi bò ra khỏi khe tường. Bức tường thật là cao và rộng. Thần lăn con mặc sức bò đi bò lại, bò xuống bò lên. Tuy bức tường thẳng đứng nhưng Thần Lăn con bò trên tường như đi trên mặt đất bằng vì chú ta vừa bò vừa bám chặt bàn chân vào tường.

Thần Lăn con thấy một con muỗi vo ve bay qua. Chú há miệng, thè cái lưỡi dài dớp dính con muỗi, nuốt chửng vào bụng.

Lát sau một con ruồi nữa bay tới, Thần Lăn con lại há to miệng dớp rồi nuốt chửng. Mải kiếm muỗi, Thần Lăn con đã bò dần xuống phía chân bức tường lúc nào không hay. Cũng vì mải kiếm muỗi, Thần Lăn con không biết rằng có một chú Mèo Khoang trong sân đang chăm chú rình nó. Mèo Khoang nhìn theo Thần Lăn con bò qua bò lại trên tường. Khi Thần Lăn con bò gần tới chân bức tường, mèo Khoang liền cong người lại, gừ một tiếng rồi phóng vút tới, nắm chặt lấy cái đuôi của Thần Lăn con. Thần Lăn con giật mình vội vàng bỏ chạy nhưng cái đuôi của nó đã bị mèo Khoang túm chặt. Thần Lăn con cố hết sức giãy thật mạnh, cái đuôi của chú bị đứt lia ra khỏi thân mình.

Thế là Thần Lăn con đã thoát được Mèo Khoang nhưng lại bị cụt đuôi. Về đến nhà chú òa lên khóc:

- Mẹ ơi! Cái đuôi của con... bị... bị Mèo Khoang kéo... đứt mất rồi. Hu... hu... con không có cái đuôi nữa rồi...

Thần lăn mẹ dỗ dành:

- Con đừng khóc! Đuôi đứt đâu có sao. Vài ngày sau, con lại có một cái đuôi mới mà!

Thần lăn con ngạc nhiên hỏi mẹ:

- Sao lại có thể mọc được đuôi mới hả mẹ?

- Ô! Họ Thần Lăn chúng ta có đặc điểm là đuôi đứt rồi không bao lâu đuôi mới lại mọc. Nếu con có bị kẻ nào nắm đuôi thì con cứ tặng luôn cái đuôi cho nó; còn mình phải kịp thời chạy trốn, sau đó, mình lại mọc một cái đuôi mới mà.

Nghe nói vậy, Thần Lăn con nín khóc và vui vẻ cùng mẹ đi bắt những côn trùng có hại để ăn. Mấy ngày sau, cái đuôi mới của Thần Lăn con đã lại mọc dài ra.

(Mẹ kể bé nghe, tập 1, NXB Trẻ, 1999)

THỜN BƠN MÉO MIỆNG

Thuở xa xưa, Thờn Bơn là chú cá đẹp, chứ không phải khi mới nở ra đã méo miệng như bây giờ.

Chuyện kể rằng, hằng năm, cứ đến mùa xuân là họ hàng nhà cá khắp nơi đều nô nức rủ nhau đi dự hội thi nhảy.

Một năm nọ, khi cuộc thi tài đến, mọi loài cá lại nô nức đi thi.

Cuộc thi diễn ra rất sôi nổi. Trong lúc các con cá khác im lặng theo dõi cuộc đua tài thì Thờn Bơn cứ liếng thoảng nói. Thấy Tôm Hùm không vượt sóng được, Thờn Bơn nhếch mép chê bai:

- Thế mà cũng vào thi!

Lúc Cá rô tung mình lên nhảy nhưng chỉ băng qua một con sóng nhỏ, Thờn Bơn lại cười nửa miệng:

- Xoàng quá!

Lát sau thấy Cá Chày lao phải nhót cá Nheo mà trượt ngã sút đuôi, khóc đỏ hoe cả mắt, đang sụt sùi đi ra, Thờn Bơn trề môi:

- Trông đẹp mã thế mà cũng khóc nhè!

Bỗng ở một góc trường đấu có tiếng ồn ã. Thờn Bơn nhào tới, rẽ vào xem. Có tiếng ai kêu: "Cá Trê vỡ đầu rồi!". Thì ra Cá Trê vì hấp tấp, mãi lấy đà nhảy, không để ý nên đâm đầu vào mai Rùa cũng rách toác. Thờn Bơn nói:

- Hay thật! Người thi bẹp đầu, người thi nứt mai!

Vì cứ luôn luôn cười nửa miệng và nhếch mép chế nhạo người khác như thế mãi nên Thờn Bơn đã bị méo miệng lúc nào không hay. Đến khi thấy vương môi, mồm lệch hẳn sang một bên, nó mới giạt mình, cuống lên. Song Thờn Bơn đã không thể nào làm cho miệng nó trở lại bình thường như xưa được nữa.

Giá Thờn Bơn đừng có tính hay chế nhạo người khác thì nó vẫn là chú cá xinh xắn, đẹp dễ rồi không...

Phong Thu, Xe lu và xe ca, NXB Kim Đồng, H., 2002

THÊM SỨC CHIẾN ĐẤU

Bên kia sông có rất nhiều quả ngọt nên Sóc muốn chuyển nhà sang đó. Vì đồ dùng nào cũng cần thiết nên Sóc phải mang theo hết.

Thuở đó, Cáo chuyên lái đò sang sông. Vốn là đứa gian tham, Cáo nảy ra ý đồ cướp đoạt những đồ dùng của Sóc. Cáo nói:

- Anh Sóc ơi! Đò của tôi không chở nặng được đâu! Anh thấy đó, đò của tôi bé quá! Chở nặng sẽ bị chìm. Như vậy sẽ chở làm hai chuyến. Chỉ mình anh sang sông trước, đồ đạc của anh phải chuyển sang sau.

Sóc đáp:

- Người tôi nhẹ lắm, không làm chìm đò được đâu!

- Thôi được! Tôi sẽ chở cả anh và chỗ đồ đạc này sang sông cùng một chuyến.

Cáo chống đò rời bến. Chợt Cáo cúi xuống vờ nhặt cây chèo nhưng nó nhanh tay rút cái nút dưới lòng đò cho nước chảy vào rồi kêu thất thanh:

- Ối! Chìm đò! Chìm đò! Kìa anh Sóc ơi! Mau lên! Mau lên! Anh mau nhảy lên bờ đi tìm lá để tôi nút chỗ bị hở lại!

Sóc hoảng hốt nhảy phốc lên bờ, chạy tìm lá. Cáo đứng trên đò thấy Sóc đã chạy xa, liền cúi xuống nhét lại cái nút. Nhét xong, Cáo ung dung chống đò rời bến.

Sóc tìm được một mớ lá tươi, chạy lại bến thì thấy con đò chở đồ đạc của Sóc đã xuôi giữa sông. Sóc đuổi theo trên bờ, vừa chạy vừa hét:

- Kìa! Thằng Cáo! Bắt lấy nó! Nó cướp hết đồ đạc của tôi rồi!

Mọi người chạy đến... Ai cũng muốn bắt được thằng Cáo xảo quyệt. Nhưng đứng trước con sông rộng và sâu, nước đang chảy xiết, cả bọn đều thấy bất lực. Chèo Béo vừa bay đến. Hiểu được đầu đuôi câu chuyện, Chèo Béo liền bay vút lên cao rồi phóng xuống đầu Cáo. Chóc chóc, Cáo lại bị Chèo Béo vạt một túm lông. Gõ Kiến cũng vừa bay đến. Gõ Kiến thấy Cáo phải lo chống đỡ với Chèo Béo liền sà xuống lòng đò, dùng mỏ moi cho kì được cái nút. Cái nút dần mở ra, nước lại chảy vào đò... Cáo phải gấp rút chống thuyền vào bờ, trả lại tất cả những đồ đạc cho Sóc và xin thể sẽ bỏ nghề trộm cướp

Võ Quảng - Tuyển tập Võ Quảng, NXB Văn Học, H., 1998

TRONG MỘT HỒ NƯỚC

Giếc sinh ra trong một hồ nước. Giếc bị lạc mẹ nên sống một mình. Gần chỗ ở của mình, Giếc chỉ thường gặp Nòng Nọc. Nòng Nọc với Giếc hay chơi cùng nhau, dần dần trở thành đôi bạn.

Một hôm, chợt Giếc nhìn thấy từ phía trên bụng của Nòng Nọc có hai cục thịt lồi ra. Giếc tưởng đó là đôi vây của Nòng Nọc đang mọc. Hai cục thịt đó

mỗi ngày một dài ra. Hóa ra đó không phải là đôi vây mà là đôi chân trước của Nòng Nọc. Tiếp theo, đôi chân sau của Nòng Nọc cũng mọc dài ra. Giéc không sao hiểu nổi một việc lạ lùng như vậy vì tất cả những bạn sống trong hồ nước như Rô, Mè đều có vây... Thế mà Nòng Nọc lại mọc chân.

Hoa sen trong hồ đang nở, Giéc rủ Nòng Nọc bơi xa dạo chơi một chuyến. Nòng Nọc lắc đầu:

- Bốn chân của tôi lều nghều nên tôi không bơi xa được!

Giéc đành dạo chơi một mình quanh hồ. Đến khi quay về chỗ cũ, Giéc tìm khắp hồ nước nhưng chẳng thấy tăm hơi Nòng Nọc đâu cả... Chợt Giéc nghe có tiếng gọi:

- Giéc về đó hả?

Tiếng gọi nghe vang từ đâu trên mặt nước. Giéc nhảy lên cao và thấy một anh chàng đang ngồi trên một cái lá sen... Giéc còn đang ngơ ngác tìm Nòng Nọc thì anh chàng này kêu lên:

- Ô Giéc! Nòng Nọc đây mà!

- Nòng Nọc sao lại không có đuôi? Nòng Nọc không biết ngồi như anh.

- Đuôi của tôi đã rụng mất rồi. Nó rụng lúc Giéc đi vắng. Vết rụng đây này!

Giéc đã nhận ra người bạn cũ của mình. Người bạn đó đã mọc chân, rụng đuôi và đã trở thành một chú Nhái Bén nhưng vẫn nhớ đến bạn cũ. Từ đó, tình bạn của Giéc và Nòng Nọc ngày càng thân thiết.

Võ Quảng - Tuyển tập Võ Quảng, NXB Văn Học, H., 1998

BÚP MĂNG NON

Bé đã bao giờ nhìn thấy tre chưa? Cây tre mọc thẳng, dáng cao cao, lá nhòn nhọn, trông rất đẹp. Bất kể trời gió lớn mưa to, tre vẫn thẳng vút, không bao giờ ngã nghiêng.

Từ dưới gốc, tre mẹ sinh ra rất nhiều tre con. Tre con ngủ say dưới lòng đất, người ta thường gọi chú là măng.

Một ngày kia, ông Thiên Lôì trên trời gõ chiếc trống lớn "Thì thùng! Thì thùng! Đì đùng! Đì đùng!" làm cho đám măng nhỏ tỉnh giấc.

Những giọt mưa li ti lất phất thấm nhẹ xuống mặt đất. Khi làn nước mưa thấm đến thân mình, đám măng non uống nước mưa thật no. Sau đó, chúng cựa quậy, cựa quậy rồi dùng sức đâm xuyên lên mặt đất.

Có một chú Măng non sức lực khỏe mạnh, thân hình mập mạp, tròn trịa.

Chú mặc rất nhiều lớp áo. Măng non lớn rất nhanh, nhưng khi chuẩn bị vươn lên khỏi mặt đất thì chú cảm thấy như có cái gì đó đang cản mình lại. Một bạn Giun đất trườn qua, nói:

- Măng non ơi! Có một hòn đá to phía trên đầu bạn đấy!

- Thế à? Tớ biết làm thế nào bây giờ?

Giun đất đáp:

- Bạn thử tìm một lối khác để vươn lên mặt đất xem sao.

Măng non bắt đầu tìm đường bên cạnh hòn đá để đâm xuyên lên khỏi mặt đất. Nó lấy hết sức mình nhích lên phía trước, song càng nhích, nó càng mệt... Măng non nản quá.

Tre mẹ biết vậy, liền động viên Măng non:

- Con của mẹ! Hãy dũng cảm lên! Gặp khó khăn thì phải tìm cách vượt qua con ạ!

Măng non cố suy nghĩ, cuối cùng, chú tìm ra được một cách. Chú chuyển mình men theo mạch nước mưa thấm xuống. Lối đó đất mềm và trơn hơn. Thế là chú cố sức nhích lên.

- A! Xuyên qua mặt đất rồi! Măng non hít thật sâu luồng không khí trong lành, lòng vui phơi phới.

Một bạn Chim Sẻ bay tới nhảy trên mặt đất tìm mồi. Thấy Măng non từ khe đất nhú lên, Chim Sẻ khâm phục nói:

- Măng non ơi, bạn giỏi quá!

Măng non cảm thấy thật vui và tự hào. Măng non cùng với các bạn khác được ông mặt trời chiếu sáng và lớn lên mạnh mẽ. Từ búp Măng non, chú đã trở thành cây tre nhỏ giống như mẹ. Những cây tre nhỏ sẽ hợp thành một rừng tre mới.

Mẹ kể bé nghe, tập 1, NXB Trẻ, 1999

CÂY GẠO BÊN HỒ

Bên bờ hồ có một cây Gạo xòe tán lá trên mặt nước. Một hôm, có hai chú chim đến đậu trên cành, một chú có bộ lông đỏ, một chú có bộ lông vàng. Chim Vàng nói với chim Đỏ:

- Loài chim chúng mình thích thật, được bay đi khắp nơi, được nhìn thấy bao nhiêu thứ. Cứ như bác Gạo này chỉ đứng một chỗ thì chẳng biết được gì.

- Không đâu! Tuy loài cây chỉ đứng một chỗ nhưng họ cũng biết nhiều điều lắm! - Chim Đỏ đáp.

Bỗng có tiếng cây Gạo cất lên, rì rào trong gió:

- Này, các cháu, trốn mau đi, chim Cát đến đấy!

Chim Đỏ bay vù đi, còn chim Vàng thì cười khẩy:

- Hừ, cái bác gàn dở này, biết quái gì!

Chim Vàng chưa nói dứt câu thì Chim Cát đã sà xuống. May thay, vì vương cành của cây Gạo nên Chim Cát chỉ làm rụng một túm lông của Chim Vàng.

Hai hôm sau, hai chú chim lại đến đậu trên cây gạo và nói chuyện với nhau:

- Chúng mình sang bên kia sông đi, nghe nói ở đó có nhiều châu báu lắm!

- Nhưng sông rộng thế, bay qua mỗi cánh rơi xuống nước mất.

Cây Gạo lại lên tiếng:

- Các cháu bay ngược dòng một quãng sẽ thấy một hòn đảo nhỏ nổi ở giữa sông. Các cháu đỗ xuống đó mà nghỉ cánh rồi lại bay tiếp sang sông.

Chim Đỏ nói: "Cảm ơn bác!". Rồi bay theo hướng đó. Chim Vàng nghĩ: "Việc gì mình phải nghe theo bác ta!". Thế rồi nó bay thẳng sang sông nhưng mỗi cánh quá, mấy lần suýt rơi xuống nước. Ngày hôm sau nữa, hai chú chim lại đến. Cây Gạo hỏi Chim Vàng:

- Các cháu bay đi nhiều nơi, biết nhiều, thế có biết ngày kia sẽ xảy ra việc gì không?

Chim Vàng trả lời:

- Ngày mai hay ngày kia cũng thế, trời đẹp, chúng cháu bay nhảy và ca hát, thế thôi!

Cây Gạo ôn tồn:

- Ngày kia trời trở rét. Các cháu nên tìm mỗi dự trữ mấy hôm.

Chim Đỏ vội vã làm theo lời cây Gạo. Nó đi bắt sâu, nhặt hạt, tha về tổ để dự trữ cho mấy ngày rét. Còn Chim Vàng vẫn nhớn nhợ rong chơi.

Quả nhiên, hai hôm sau, gió mùa tràn về, suốt ngày mưa rét. Chim Vàng nằm bẹp trong tổ, vừa run, vừa đói, suýt nữa lả đi, may có Chim Đỏ mang thức ăn đến cho. Lần này, Chim Vàng mới chịu phục là cây Gạo nói đúng.

Khi trời nắng ấm, hai chú chim lại đến với cây Gạo. Chim Đỏ hỏi cây Gạo:

- Cả ngày bác chỉ đứng một chỗ, sao chuyện gì bác cũng biết?

- Bác có rất nhiều bạn bè. Bác học mỗi người một chút. Này nhé, mặt hồ nước giúp bác nhìn thấy Chim Cát trên trời, đàn Chim Cốc rất thạo sông hồ đêm về ngủ ở đây kể chuyện sang sông, còn các cô Ngỗng Trời di cư từ phương bắc xa xôi, mỗi lần đến nhà bác trú chân lại báo tin trời rét...

- Ôi, thế mà cháu cứ tưởng... cháu xin lỗi bác! - Chim Vàng hối hận nói.

Từ đấy, hai chú chim trở thành những người bạn thân của cây Gạo

Ngô Quân Miện (Chú bé nhặt bông gạo, NXB Kim Đồng, H., 1994)

SỰ TÍCH HOA THỦY TIÊN

Ngày xưa, có một phú hộ sinh được bốn người con trai. Khi biết mình sắp chết, ông gọi cả bốn người con đến rồi dặn dò các con phải yêu thương nhau; và chia gia tài của cha làm bốn phần đều nhau. Bốn người con hứa sẽ vâng lời cha dặn, tuy nhiên, khi vừa chôn cất cha xong thì cả ba người con đầu giành hết phần gia tài chỉ để lại cho đứa em út một mảnh đất khô cằn.

Người em út rất buồn. Anh vừa thương nhớ cha, vừa buồn trước sự đối xử tệ bạc của các anh; nên đành ngồi khóc một mình trước mảnh đất khô cằn. Bỗng nhiên, một bà Tiên từ mặt ao gần đó hiện lên trước mặt người em và bảo:

- Này con, thôi đừng khóc nữa. Khoảng đất này của con là cả một kho tàng, mà chưa ai biết đấy thôi. Kho tàng này có chứa rất nhiều hạt mầm của một loại hoa quý vô giá. Mỗi năm, cứ đến mùa Xuân, thì loài hoa ấy sẽ đâm chồi nảy lộc, nở từng hàng chi chít trên đất này. Con hãy hái hoa, và đem bán. Chẳng bao lâu cuộc sống con sẽ thay đổi.

Quả thật, đến mùa Xuân ấy, đúng như lời bà Tiên nói, mảnh đất khô cằn của người em bỗng nhiên mọc lên từng hàng hoa trắng, hương thơm ngào ngạt. Để nhớ đến sự chỉ dạy của bà Tiên ở ao năm xưa, người em đặt tên cho loại hoa này là Hoa Thủy Tiên.

Mọi người thi nhau đến mua hoa Thủy Tiên hiếm quý, với giá khá cao của người em.

Chẳng bao lâu, người em đã trở nên giàu có nhờ kinh doanh loại hoa lạ này vào mỗi độ Tết đến.

Và cũng vì việc đó khiến cho người ta tin rằng hoa Thủy Tiên mang lại tài lộc và thịnh vượng. Vì vậy, mỗi dịp Tết đến, chơi hoa Thủy Tiên trở thành một tục lệ đón Xuân. Những ngày cuối năm, Thủy Tiên được chăm sóc để hoa nở đúng Giao Thừa, hy vọng mang đến tài lộc sung túc và may mắn trong năm mới.

Theo webtretho

NHÂN SÂM

Ngày xưa, có hai vợ chồng người tiểu phu nghèo khổ, làm lụng vất vả quanh năm. Tờ mờ sáng đã dậy đi làm, đến tối mịt mới về nhà mà cũng không kiếm đủ gạo ăn. Hai vợ chồng có một đứa con trai còn nhỏ, mỗi ngày để ở nhà cho một phần cơm chỉ ăn vừa lưng dạ.

Trong cảnh thiếu ăn đó, hai vợ chồng lấy làm ngạc nhiên nhận thấy con mình ngày một béo tốt, hồng hào khỏe mạnh như đã được chăm nuôi tằm bố khác thường. Đứa con còn bé chưa nói năng gì được, nên cha mẹ nó muốn hỏi han về sức khỏe lạ lùng của con cũng đành chịu. Được vài năm đứa bé lớn lên như thổi, bắt đầu biết trò chuyện, cha mẹ nó mới hỏi xem phân côm mỗi ngày để dành cho con ăn có đủ không. Thằng bé trả lời chẳng biết mùi côm ra sao vì cứ mỗi khi cha mẹ nó vừa đi khỏi nhà là bầy khỉ ở rừng kéo đến ăn sạch côm.

Hai vợ chồng người tiêu phu quá đổi kinh ngạc, hỏi con trong mấy năm trời không côm ăn mà sao lại được khỏe mạnh như vậy. Đứa con ngày thơ mới kể cho hay rằng trong lúc cha mẹ nó vắng nhà, có một thằng bé láng giềng cũng trần truồng như nó, vẫn đến chơi đùa, và chính đứa bé đáng yêu kia đã truyền sức khỏe sang cho nó. Nghe con nói như thế, cha mẹ nó lại càng lấy làm lạ, nghi hoặc thêm, vì chung quanh ấy lối mười dặm chẳng có nhà cửa của ai cả. Người tiêu phu nghi ngại, đoán chừng đứa bé đến chơi với con mình là Người Sâm (Nhân Sâm), hồn của cây sâm mọc quanh quần gấu đây.

Đến sáng hôm sau, người tiêu phu đi ra chợ mua một cuộn chỉ tơ mang về dặn dò con là hễ thằng bé kia đến chơi thì lấy chỉ buộc vào chân hoặc tay nó. Đứa con hứa sẽ làm theo lời cha bảo. Qua ngày sau, vợ chồng người tiêu phu đi khỏi nhà như lệ thường, song không vào rừng lấy củi mà rình nấp gần đấy. Nhân Sâm lại đến túp lều chơi với thằng bé con người tiêu phu, cũng như mọi ngày, và đứa bé theo lời cha dặn, lấy chỉ buộc vào cổ tay bạn.

Vào lúc giữa trưa, hai vợ chồng người tiêu phu ra khỏi chỗ nấp, đột ngột trở về nhà, bắt chợt cả hai đứa bé đang nô đùa. Thằng bé Sâm vội vàng bỏ chạy rồi biến mất vào cây. Người tiêu phu lần theo dấu chỉ đã buộc vào cổ tay Nhân Sâm mà tìm ra được cây sâm. Tham và ngốc, gã hấp tấp đào xới quá mạnh tay làm chết mất thằng bé Sâm và chỉ lấy được từng miếng rễ cây sâm. Cũng vì thế mà ngày nay người ta chỉ có được các nhánh rễ sâm mừng tượng hình dáng người. Người Sâm chết vì sự vụng về của gã tiêu phu, từ đó Sâm không còn công hiệu giúp cho người ta được trường sinh bất tử nữa, mà uống sâm chỉ được bồi dưỡng sức khỏe thôi.

Theo treem.net

CÂY CHỒ KIỀU NGẠO

Có một cây Chồ cao lớn mọc chon von trên đỉnh núi. Cành lá xum xuê rợp bóng cả một vùng.

Sẽ vui vẻ biết bao nhiêu nếu chẳng có một ngày, cây Chồ bỗng trở tỉnh và

dâm ra kiêu ngạo. Đã nhiều lần, nó tỏ vẻ coi thường đám cây cỏ thấp lè tè dưới chân mình. Mỗi buổi sáng, khi mặt trời lên, thấy bóng mình đổ dài bao phủ lên cả triền núi rộng lớn, nó lấy làm tự đắc.

Nhân bữa có gió lớn, cây Chò rung cành xào xạc:

- Hỡi dòng suối kia! Hãy chảy ngược đỉnh núi mang nước đến cho ta. Khí trời, hơi sương không đủ làm ta thỏa mãn. Mà tại sao ta lại phải dùng rễ dò tìm nước một cách vất vả trong lòng đất sỏi đá này?

Nhưng suối vẫn cứ tiếp tục xuôi dòng. Cây Chò già dùng dùng nổi giận. Để tỏ rõ quyền uy, nó quyết định lấp suối, buộc nước phải dâng lên đỉnh núi. Những chiếc rễ to, khoẻ nhất của cây Chò hi hục cạy bần. Những tảng đá trắng bị bẩy bật ra khỏi vách núi, lăn ầm ầm xuống lòng khe. Chúng mặc sức xô húc, nghiền nát những gì gặp phải trên lối đi.

Và điều khủng khiếp nhất đã xảy ra. Những tảng đá trắng trên đà lao xuống va đập vào nhau kêu tóe lửa. Đám lá cây khô nỏ bắt lửa cháy bùng lên. Ngồi trên đỉnh núi cao, cây Chò khoái trá cười khanh khách. Nhưng chỉ một lát sau, lúc gió thổi hất ngược ngọn lửa về phía triền núi, nó không còn cười được nữa.

Thấy cảnh khu rừng xinh đẹp bị ngọn lửa tàn phá, dòng suối bỗng động lòng thương. Nó gắng khô nhanh để biến thành hơi. Hơi nước bốc lên trời kết tụ thành những đám mây. Chẳng mấy chốc, những giọt mưa đã rơi xuống cánh rừng. Qua gốc cây Chò già, những hạt mưa tí tách thềm thì: "Ta chính là... nước suối đây!". Cây Chò già hổ thẹn chỉ còn biết cúi đầu trông cậy vào những hạt mưa đang cần mẫn dập tắt ngọn lửa trên mình nó.

Theo camnanggiadinhh.com.vn

CÂY CHANH QUẢ VÀNG

Ngày xưa... xưa... xưa, có ba người bạn nhỏ chơi rất thân với nhau. Thù thích đọc sách, ngâm thơ. Mọc ham trồng cây, hái củ. Quân mê xem đánh võ, múa dao. Quân vừa bị cầm lại bị điếc. Muốn nói gì, Quân phải ra hiệu bằng tay chân. Tay chân của Quân nhanh nhẹn và như nói được thành lời. Xem người múa dao, đánh võ, Quân về nhà cũng tập đánh võ, múa dao. Có con dao nào trong nhà, Quân đều mang ra tập đâm, tập chém. Không con dao nào tránh khỏi bị sứt, bị gãy. Cha mẹ Quân liền giấu hết dao lớn, dao con, và chỉ đưa cho Quân một cành tre nhỏ làm roi. Ngày ngày, cha mẹ Quân đi lên rừng dẫn củi. Quân cầm roi, đánh trâu lên, kéo củi về nhà. Không có dao, Quân cầm roi múa, đánh suốt ngày không biết chán. Quân lớn nhanh hơn hai bạn, người to cao và khoẻ mạnh không ai bì. Quân cứ chập hai, ba, rồi bốn, năm cây mây lại cho vừa tay, cân sức để tập luyện. Ngọn roi của Quân, mỗi

lần múa lại vù vù như bão nổi. Gặp trần dũ, Quân vụt một cái, trần dũ đứt đôi; gặp hồ ác, Quân quật một roi, hồ ác toác đầu. Người quanh vùng thấy tài quật roi của Quân liền gọi anh là Quát Giỏi. Năm ấy, nước đang yên thì có tin giặc dũ kéo đến. Giặc đông tiến ào ào như sóng. Vũ khí chúng nhiều, nhìn tua tủa như rừng mía, rừng lau. Tên tướng giặc lại có phép tinh: dao chặt vào người, đứt chỗ nào thịt da lại liền ngay chỗ ấy. Vua cho quan quân đi tìm người tài giỏi để giết giặc. Quát Giỏi xin phép cha mẹ lên đường về kinh. Thư cho Quát Giỏi cây bút đẹp nhất, MỘC cho Quát Giỏi bị gạo ngon nhất. Thấy Quát Giỏi đến, vua liền hỏi:

- Liệu người có đủ sức để giết chết tên tướng giặc kia không?

Tướng vua hỏi cầm gì ở tay, Quát Giỏi liền giơ lên cây bút Thư đã cho mà đọc đường Quát Giỏi đã đánh rơi mất cái đầu. Quan liền tâu:

- Anh ta quyết sẽ chặt bay đầu giặc.

Vua lại hỏi:

- Liệu đánh bao lâu thì trừ được giặc kia?

Tướng vua hỏi mang gì ở vai, Quát Giỏi liền mở bị ra. Quan liền tâu:

- Anh ta hứa, ăn hết chùng ấy gạo thì giặc không còn!

Vua hỏi thêm:

- Đẹp xong giặc, người muốn ta thưởng gì cho xứng đáng?

Tướng vua hỏi kiếm đâu, Quát Giỏi liền giơ ngang cây roi mây to lớn đang cầm ở tay. Ngọn cây roi chỉ vào một cây chanh đầy quả. Quan liền tâu:

- Tâu bệ hạ, chắc anh ta biết bệ hạ có cây chanh quả bằng vàng nên có ý xin chăng?

Vua gật đầu:

- Được! Ta sẽ không tiếc gì với người cả.

Quát Giỏi ra hiệu, xin vua đúc ngay cho anh một cây roi sắt ba cạnh, nhỏ như cây mây, nhưng dài bằng cây tre. Quát Giỏi cầm roi sắt, cưỡi voi ra trận. Tên tướng giặc cũng vừa cưỡi voi, kéo quân đến sát kinh thành. Vừa thấy Quát Giỏi, tên tướng giặc đã cười khẩy, vuốt râu:

- Chú nhãi! Định cầm roi đến phủi bụi áo giáp ta đó à?

Hắn chưa dứt lời, đường roi của Quát Giỏi đã rít lên nghe lạnh gáy. Một bên hông của tên giặc bị rách toác. Nhưng trong nháy mắt, thịt da hắn đã lại kín liền. Hắn lại vung cây đại đao sáng loáng to hơn cả cái mái chèo, chém xuống đầu Quát Giỏi. Quát Giỏi tránh được và cắn răng, lấy hết sức lực vút một đường roi thứ hai. Cây cối quanh đấy như bị bão lốc, rạp cả xuống như lay quỳ. Tên tướng giặc cúi đầu tránh được đường roi, nhưng vừa ngẩng lên thì đã bị ngay một đường roi thứ ba nhanh hơn chớp tiện ngang cổ tên giặc.

Đầu hấn rơi cạnh chân voi, lăn đi lông lốc. Vua mừng rỡ đón Quát Giỏi thắng trận trở về. Vua vừa hỏi:

- Tướng giặc bay đầu thực rồi ư?

Quát Giỏi bỗng đã nghe được, nói được:

- Tâu bệ hạ, giặc có phép tinh liền được da thịt, nhưng không liền được đầu!

Vua liền thưởng cho Quát Giỏi cây chanh quý lóng lánh quả bằng vàng và bảo:

- Muốn lấy vàng thì hái quả, muốn xua rét gọi nắng thì bẻ cành trồng xuống đất sáu!

Quát Giỏi cảm tạ vua, mang cây quý về làng. Năm đó, trời trở rét dữ, Quát Giỏi về đến quê thì thấy mùa màng sắp hỏng mười mươi. Thụ đang ồm vì chịu rét không nổi. Mộc đang âu sầu vì cây cối Mộc trồng đều sắp chết đến nơi. Không ngần ngại, Quát Giỏi liền bẻ từng cành cây chanh vàng cắm sâu xuống đất. Cái rét bỗng tan đi, mây mù biến mất. Sáng ra lại thấy mặt trời trở về rực rỡ, vui tươi. Người người khỏe lại. Cây cỏ đâm chồi, chim chóc líu lo. Bà con khắp nơi mừng rỡ, lạ lùng...

Ba người bạn từ đó càng yêu thương nhau hơn. Thụ học giỏi đi thi đỗ trạng. Mộc gầy được giống lúa hạt cứ to dần, cơm cứ dẻo thơm lên. Quát Giỏi xách roi đi giết thú dữ quanh vùng cho bà con yên ổn làm ăn. Ai cũng vui sướng. Từ đấy mỗi năm, mùa Đông, hễ cây chanh quả vàng đơm quả là nắng về.

Xuân sang. Người ta lấy tên Quát Giỏi đặt cho cây. Cây Quát có bắt đầu từ đây...

Theo camnanggiadinh.com.vn

NHỮNG BÀN TAY NHIỀU NGÓN (Hay SỰ TÍCH CÂY CHUỐI)

Ngày xưa, rất xưa, cứ ba năm một lần, Thần Cây lại mở cuộc thi. Các con của thần cứ ba năm một lần lại mang về những giống cây mới để Thần Cây chấm giải.

Lần thi ấy người con út của Thần Cây tên là Tiêu Ly vừa lấy vợ và sinh được một đứa con trai đầu lòng rất xinh đẹp. Tiêu Ly yêu quý con, suốt ngày cứ ngắm nó mãi không chán. Một hôm đang ngắm con, Tiêu Ly bỗng nảy ra ý định sẽ tạo nên một giống cây vừa xinh đẹp vừa bụ bẫm như con để có thể cho con nhiều thứ vui chơi và có quả ngon thơm nuôi con chóng lớn.

Tiêu Ly nghĩ ra một giống cây hoàn toàn mới lạ. Thân của nó sẽ tròn

trình như tay chân của con, mát mẽ như da thịt của con. Lá của nó sẽ không nhiều nhưng rất to và nhìn giống như những cái lông chim khổng lồ được buộc túm lại xòe ra bốn phía. Lên năm, lên sáu, con có thể bẻ từng lá che đầu đi chơi không sợ mưa, không sợ nắng. Quả của cây sẽ giống như những ngón tay trẻ và sẽ xếp thành hàng dọc theo sống lá. Đến lúc quả chín sẽ thơm ngọt như có mùi sữa và mật quyện vào nhau. Con lớn lên chỉ cần với tay là hái được quả, bóc lấy mà ăn.

Nhưng có một điều đáng lo ngại là năm đó tự nhiên có một con chim ác xuất hiện. Nó to lớn, lông rần rì như vậy rần từ một nơi nào đó rất xa bay đến. Nó chuyên đánh cắp những hạt giống của các thứ cây quý rồi bay đi.

Vậy thì làm thế nào để giống cây quý của mình không bị con chim ác kia đánh cắp được? Tiêu Ly bèn nghĩ ra cách không cho giống cây sinh bằng hạt mà sinh ra từ gốc, từ củ. Để trừ con chim ác, Tiêu Ly vẫn cho quả giống cây có hạt, nhưng hạt ấy dù có gieo xuống đất, có chăm sóc mấy, nó cũng chẳng bao giờ nảy mầm và sinh ra cây con.

Con chim ác hình như đoán biết điều ấy. Nó bèn tìm cách phá hoại cây. Những quả đầu tiên của giống cây quý Tiêu Ly đã tạo nên, vừa chín đủ nắng để chín thì con chim ác bay tới. Nó chỉ bay tới trong đêm. Cái mỏ to quặm và sắc nhọn của nó mổ phá ngay những quả quý của Tiêu Ly. Tiêu Ly giận lắm. Đêm đến, Tiêu Ly cứ thức và rình chộp bắt cho được con chim ác nọ. Nhưng nó cũng tinh khôn vô cùng. Nó đánh hơi rất tài. Biết có Tiêu Ly rình nấp và đang thức nó chỉ bay vụt qua rồi biến mất. Nhưng khi chàng vừa chộp mắt ngủ quên là nó đã lao đến mổ phá những quả quý kia ngay... Tiêu Ly đành phải cố thức suốt đêm.

Có một lần, vừa chợt tỉnh giấc, chàng đã suýt chộp được con chim ác nọ. Không may cho Tiêu Ly là chàng chỉ chộp được một túm lông và con chim ác đã vẫy vùng bay thoát. Nhưng từ đó, nó rất sợ cái hình dáng bàn tay của Tiêu Ly chộp nó. Tiêu Ly đoán biết được điều này và lập tức chàng nảy ra một ý định mới. Chàng sẽ không cho quả cây quý ấy xếp thành hàng dọc từng quả một theo gân lá nữa. Chàng sẽ xếp chúng lại thành từng khóm, giống hệt hình các bàn tay xòe ra như để sẵn sàng vỗ lấy con chim ác. Và những bàn tay bằng quả ấy, cứ xếp xoay tròn, bàn tay này ở trên, bàn tay kia ở dưới, nối tiếp nhau...

Con chim ác quả nhiên không dám bay đến phá phách nữa. Mà hình dáng những quả cây quý xếp theo cách ấy nhìn cũng rất đẹp, rất vui, vì nó giống như bao bàn tay của con trẻ đang xòe múa. Tiêu Ly rất vui lòng. Con trai của chàng cũng rất thích.

Tiếng trống báo mùa thi cây đã đến, vang lừng khắp cả gần xa. Những người anh của Tiêu Ly từ các nơi đã lục tục mang cây về dự giải. Thôi thì đủ

các hình dáng, các màu sắc, đủ các hương vị, cây to, cây nhỏ, quả ngọt, quả chua... Tiêu Ly là người mang đến sau cùng nên giống cây của chàng được xếp ở hàng cuối.

Đến sáng ngày thi, Thần Cây râu tóc bạc trắng, tươi cười từ trên núi cao đi xuống. Thần rất vui mừng vì mùa thi này tất cả ba mươi sáu người con đều đủ mặt và người nào cũng đều mang những giống cây mới về dự.

Thần Cây dừng lại trước từng giống cây một, nghe từng người dự giải nói về cái hay, cái quý của giống cây mình mới tạo nên. Thần Cây càng xem càng vui, nét mặt cứ rạng lên vì công trình của các con mình.

Nhưng phải đến lúc đứng trước giống cây mới lạ, vừa xinh đẹp, vừa mang đầy tình yêu thương con trẻ của Tiêu Ly, Thần Cây mới ha hả cười to lên và tuyên bố Tiêu Ly được giải nhất.

Cây ấy là cây chuối ngày nay.

Nhưng vì sao lại gọi là cây chuối thì có lẽ vì lần ấy, hỏi xem cây nào đạt giải nhất, ai cũng đáp: cây chuối! (tức là xếp ở hàng cuối) nên sai khi đọc chệch ra, tiếng cuối biến dần thành tiếng chuối.

Còn vì sao mà những "bàn tay" chuối đến nay không phải chỉ có năm ngón, năm quả mà có khi đến hàng chục, hàng hai chục thì điều ấy rất dễ hiểu: chắc các em ưa thích ăn chuối, nên những bàn tay chuối tự động sinh thêm ngón, thêm quả cho các em vui lòng. Và đó cũng là một cách cây muốn tỏ ra mình rất hiểu bụng người đã tạo ra cây. Đó là lòng yêu con, yêu trẻ của Tiêu Ly, người con út của Thần Cây.

Phạm Hồ

CÂY CỦ CẢI

Ngày xưa có hai anh em đều đi lính. Anh thì giàu, em thì nghèo. Người em không muốn sống nghèo khổ mãi, bỏ lính về làm nông dân. Anh cuốc một vạt đất ở đầu cánh đồng và gieo hạt củ cải. Mầm mọc, củ lớn dần, lớn dần, lớn không ngừng đến mức có thể coi là củ cải chúa, chưa bao giờ từng có củ cải nào to như vậy và cũng sẽ chẳng bao giờ sẽ thấy củ cải to như thế. Cuối cùng, nó thành một củ cải khổng lồ, một mình nó có thể chiếm hết một xe chở và phải giống hai con bò để kéo xe. Bác nông dân không biết dùng củ cải ấy làm gì và tự hỏi không biết đây là phúc hay là họa. Rút cuộc, bác tự bảo: "Nếu mang bán thì người ta sẽ trả bao nhiêu? Nếu ăn củ cải thì ăn những củ nhỏ cũng đến thế thôi. Tốt nhất là ta mang tiến vua để tỏ lòng thành kính".

Bác khiêng củ cải lên một cái xe, gióng hai con bò, dắt xe đến cung nhà vua để dâng vua. "Cái vật kỳ lạ này là cái gì vậy? - Vua phán - Ta đã từng trông thấy nhiều vật lạ, nhưng chưa thấy một vật khổng lồ như thế này, không biết mọc từ cái hạt giống gì ra? Hoặc giả người là phù thủy và đã đích thân làm ra củ này?". "Tâu bệ hạ, không phải thế đâu ạ - Bác nông dân trả lời - Thần là một anh lính nghèo nuôi thân không xong nên phải thôi lính về làm đất. Thần có một người anh giàu có, bệ hạ biết nhiều về anh ấy. Nhưng thần thì không có gì, nên bị mọi người ruồng bỏ".

Nhà vua thương hại bác nông dân và phán:

- Nhà người sẽ không nghèo đói nữa, ta sẽ ban cho người của cải để nhà người cũng giàu như anh nhà người.

Vua ban cho bác nông dân rất nhiều vàng, ruộng nương, đồng cỏ và gia súc, đến mức bác trở nên rất giàu, của cải người anh không sánh được. Khi người anh biết là em trở nên giàu có nhờ có một củ cải, thì anh ta ghen tức và nghĩ nát óc ra tìm một cách để cũng gặp may như em. Anh láu hơn em, mang biểu nhà vua vàng và ngựa, nghĩ rằng vua sẽ ban cho anh nhiều của cải hơn em. Nếu em ta chỉ biểu nhà vua có một củ cải mà được vua ban cho chừng nấy của thì vua sẽ ban cho ta biết mấy để đáp lại những tặng phẩm quý giá! Vua nhận đồ dâng của anh và phán là không có gì quý hơn và hiếm hơn là cây củ cải. Vua bèn cho anh cây củ cải to tướng. Người anh đành chất cây củ cải của người em lên một cái xe rồi kéo về nhà.

"Ở hiền gặp lành" là sợi chỉ đỏ xuyên suốt nội dung của các truyện cổ tích. Trong câu chuyện trên ca ngợi người em sống thật thà thì luôn gặp may mắn, hạnh phúc. Người anh tham lam dù có cố gắng đến đâu cũng không bao giờ đạt được mục đích.

Sưu tầm

CỔ TÍCH VỀ LOÀI BƯỚM

Thuở nhỏ, khi nhìn thấy những con bướm đêm màu nâu đất, tôi vừa ghét vừa sợ vì chúng quá xấu xí, không như những chú bướm có màu sắc rực rỡ khác. Cho đến một ngày, tôi đã thay đổi suy nghĩ khi nghe câu chuyện sau:

"Xưa lắm rồi, khi có những chú bướm đêm cũng có màu sắc rực rỡ như những loài bướm khác, thậm chí còn lộng lẫy hơn cả những chú bướm bây giờ. Một ngày nọ, những thiên thần thấy buồn bã khi mây đen che phủ bầu trời

khiến họ không còn nhìn thấy loài người ở chốn trần gian. Họ khóc - nước mắt thiên thần rơi xuống, tạo nên những giọt mưa trắng xóa. Những chú bướm đêm hào hiệp vốn ghét nhìn thấy mọi người buồn phiền. Vì thế chúng rủ nhau làm một chiếc cầu vồng. Bướm đêm nghĩ rằng nếu nhờ những loài bướm khác giúp sức thì chúng chỉ cần cho đi một ít màu sắc của mình là có thể tạo ra một chiếc cầu vồng tuyệt đẹp. Thế là một chú bướm đêm tìm đến nữ hoàng của loài bướm khác để nhờ giúp đỡ. Nhưng những loài bướm khác quá đỗi ích kỷ và tự phụ nên không muốn cho đi màu sắc của mình, dù chỉ một chút.

Những chú bướm đêm quyết định làm việc đó một mình. Chúng vỗ cánh thật mạnh làm bột phấn trên cánh rơi rắc trong không trung tạo nên những đám mây ngũ sắc lung linh như thủy tinh. Những đám mây dần dần dần ra tạo thành một đường viền dài. Nhưng chiếc cầu vồng vẫn chưa đủ lớn, vì thế những chú bướm đêm cứ tiếp tục cho đi màu sắc của mình, cứ thêm vào từng chút một cho đến khi chiếc cầu vồng kéo dài đến tận chân trời. Những thiên thần trông thấy cầu vồng trở nên vui sướng. Họ mỉm cười, nụ cười ấm áp chiếu rọi xuống trần gian làm nên những tia nắng rạng rỡ. Và những chú bướm đêm ấy chỉ còn lại duy nhất một màu nâu thô mộc bởi chúng đã cho đi tất cả những sắc màu long lanh nhất để dệt nên chiếc cầu vồng tuyệt diệu...".

Bạn ạ, đừng chăm chăm nhìn vào diện mạo, hãy soi rọi để tìm thấy những điểm sáng bên trong một con người. Có ai đó đã nói: "Nhân cách là ngọc quý, nó có thể cất rọi những ngọc quý khác".

Sưu tầm

CHUYỆN CÂY TÁO

Ngày xưa ngày xưa, có một cây táo rất to. Một cậu bé rất thích đến chơi với cây táo mỗi ngày. Nó leo lên ngọn cây hái táo ăn, ngủ trưa trong bóng râm. Nó yêu cây táo và cây cũng rất yêu nó. Thời gian trôi qua, cậu bé đã lớn và không còn đến chơi với cây táo mỗi ngày.

Một ngày nọ, cậu bé trở lại chỗ cây táo với vẻ mặt buồn rầu, cây táo reo to:

- Hãy đến chơi với ta.

- Cháu không còn là trẻ con, cháu chẳng thích chơi quanh gốc cây nữa. Cháu chỉ thích đồ chơi thôi và cháu đang cần tiền để mua chúng.

- Ta rất tiếc là không có tiền, nhưng cậu có thể hái tất cả táo của ta và đem bán. Rồi cậu sẽ có tiền.

Cậu bé rất mừng. Nó vọt tít cả táo trên cây và sung sướng bỏ đi. Cây táo lại buồn bã vì cậu bé chẳng quay lại nữa.

Một hôm, cậu bé - giờ đã là một chàng trai - trở lại, và cây táo vui lắm:

- Hãy đến chơi với ta.

- Cháu không có thời gian để chơi. Cháu còn phải làm việc nuôi sống gia đình. Gia đình cháu đang cần một mái nhà để trú ngụ. Bác có giúp gì được cháu không?

- Ta xin lỗi, ta không có nhà. Nhưng cậu có thể chặt cành của ta để dựng nhà.

Và chàng trai chặt hết cành cây. Cây táo mừng lắm nhưng cậu bé vẫn chẳng quay lại. Cây táo lại cảm thấy cô đơn và buồn bã.

Một ngày hè nóng nực, chàng trai - bây giờ đã là người có tuổi - quay lại và cây táo vô cùng vui sướng.

- Hãy đến chơi với ta.

- Cháu đang buồn vì cảm thấy mình già đi. Cháu muốn đi chèo thuyền thư giãn một mình. Bác có thể cho cháu một cái thuyền không?

- Hãy dùng thân cây của ta để đóng thuyền, rồi cậu chèo ra xa thật xa và sẽ thấy thanh thản.

Ông chặt thân cây làm thuyền chèo đi. Nhiều năm sau, Ông quay lại.

- Xin lỗi, con trai của ta. Nhưng ta chẳng còn gì cho cậu nữa. Không còn táo.

- Cháu có còn răng nữa đâu mà ăn.

- Ta cũng chẳng còn cành cho cậu leo trèo.

- Cháu đã quá già rồi để mà leo trèo.

- Ta thật sự chẳng giúp gì cho cậu được nữa. Cái duy nhất còn lại là bộ rễ đang chết dần mòn của ta - Cây táo nói trong nước mắt.

- Cháu chẳng cần gì nhiều, chỉ cần một chỗ ngồi nghỉ. Cháu đã quá mệt mỏi sau những năm đã qua.

- Ôi, thế thì cái gốc cây già cỗi này là một nơi rất tốt cho cậu ngồi dựa vào và nghỉ ngơi. Hãy đến đây với ta.

Ông lão ngồi xuống và cây táo mừng rơi nước mắt.

Đây là câu chuyện của tất cả chúng ta. Cây táo là cha mẹ chúng ta. Khi chúng ta còn trẻ, ta thích chơi với cha mẹ. Khi lớn lên, chúng ta bỏ họ mà đi và chỉ quay trở về khi ta cần họ giúp đỡ. Bất kể khi nào cha mẹ vẫn luôn sẵn sàng nâng đỡ chúng ta để ta được hạnh phúc. Ta phải sống sao cho trọn đạo làm con.

Sưu tầm

SỰ TÍCH HOA HƯƠNG DƯƠNG

Khi các cô gái của Thần Mặt Trời tắm tấp xong, đắp thuyền du ngoạn ra tận biển khơi thì nàng út, mới sực nhớ ra là đã bỏ quên chiếc vương miện bằng vàng của mình trên cành cây sồi ven bờ. Không có vương miện, nàng không dám về nhà và nàng tha thiết xin các chị hãy quay thuyền lại. Nhưng các chị kêu mệt, thoái thác và chỉ muốn được đi nằm ngủ ngay, còn nếu nàng út lơ dẽnh quá đáng như vậy thì hãy tự quay lại bờ một mình, và cứ đứng chờ ở đó một mình cho đến sáng, cho đến khi các chị lại trở lại tắm lần nữa.

Nàng út bơi đến bờ... nhưng thật là khủng khiếp: chiếc vương miện không còn trên cành sồi nữa! Dưới gốc cây là một chàng trai tuấn tú, tóc đen, mắt xanh màu nước biển. Chàng giơ cả hai cánh tay vạm vỡ về phía cô gái và ôm chầm lấy nàng, và nói những lời ngọt ngào tựa mật ong vàng.

- Nàng hãy ở lại đây mãi mãi với ta, đôi ta sẽ yêu nhau và đừng bao giờ xa nhau - Chàng thì thảo rồi lại hôn nàng thật lâu và thật thắm thiết.

- Em ở lại trần gian sao được, hỡi chàng? Đêm tối ở đây mịt mù, lạnh lẽo lắm, mà em đã quen ở lâu son, gác tía, nơi dưới từng trần nhà đều có những chùm ngọc tía sáng chói; ban ngày em ngồi dệt chỉ vàng, tới đến đi tắm biển thật thỏa thích. Trong những buổi vũ hội, chúng em nhảy múa cùng các chàng trai của Hằng Nga và cười những con ngựa bạc. Chàng có thể hứa hẹn với em một cuộc sống như thế nào ở nơi trần thế này? - Con gái Thần Mặt Trời hỏi.

- Ta hứa với nàng sẽ có những buổi sáng đầy sương làm mát dịu đôi chân nàng, sẽ có tiếng chim ca, tiếng lá cây rì rầm làm vui tai nàng. Ta hứa với nàng những ngày lao động cật lực và cái mệt mỏi vào những buổi chiều. Còn đêm đến, nàng sẽ được sưởi ấm trong vòng tay ôm ấp của ta - con trai Thần Đất nhẹ nhàng đáp lời.

- Chàng hãy chỉ cho em vẻ đẹp tuyệt vời của trần thế đi, khi đó em sẽ quyết định có ở lại với chàng hay là quay về quê hương - con gái Thần Mặt Trời nói.

Và con trai Thần Đất đã dẫn nàng út tới bên bờ sông, nơi có những cây Anh Đào nở hoa và tiếng Họa mi líu lo. Chàng trai hỏi:

- Nàng đã được nghe bài ca tuyệt diệu ấy bao giờ chưa?

- Chưa. - Nàng út thú nhận.

- Thế nàng đã được nghe tiếng sóng nước ồn ào của những con sông đổ ra biển cả chưa?

Nàng cảm thấy hương hoa Anh Đào thế nào? Và nàng đã biết tình yêu là gì chưa?

- Chàng chính là tình yêu của em, em sẽ ở lại đây với chàng - Nàng út sung sướng hứa.

Và con trai Thần Đất bèn dẫn nàng tới một căn hầm để nàng được thấy lại vương miện của mình.

Cứ sáng sáng, Thần Mặt Trời lại ra rả gọi con gái quay về thiên cung, đồng thời không quên báo cho nàng biết, nếu nàng quyết chí ở lại hạ giới thì nàng sẽ phải làm việc quần quật ngoài đồng. Nhưng nàng út khăng khăng không chịu vâng lệnh cha, bởi lẽ nàng cảm thấy cuộc sống nơi trần thế này thú vị hơn nhiều so với ở thiên cung, nơi mà nàng đã chán ngấy những chuỗi ngày lê thê ngồi bên khung cửi. Ở trần thế, nàng được nghe không biết chán tai tiếng nước sông chảy rì rào, tiếng Họa mi lãnh lót và được thưởng ngoạn những mùa hoa Anh Đào rực rỡ. Thần Mặt Trời đành phải gửi của hồi môn cho nàng út, và nàng đã làm lễ thành hôn với chàng trai trần thế.

- Ta không ưa chàng trai Thần Đất, song ta không thể cấm đoán tình yêu của con được. Nhưng không nên vì ái tình mà con xem thường quê hương tổ quốc. Sẽ xảy ra chuyện gì, nếu con thấy buồn nhớ nhà? - Thần Mặt Trời hỏi và khép màn mây lại có ý báo rằng, cuộc trò chuyện với con gái đã chấm dứt.

- Con sẽ không cầu xin trở về đâu! - Nàng út kêu lên một cách kiêu ngạo.

Hôn lễ vừa xong, mẹ Thần Đất đã bắt con dâu phải lao động. Nàng phải ra vườn coi sóc đàn ong, còn công việc khác xem chừng đôi tay trắng ngần của nàng không cáng đáng nổi. Bây giờ hàng ngày nàng út phải đứng chôn chân giữa vườn trông coi đàn ong để chúng khỏi lạc vào tổ khác. Ngày tháng cứ trôi qua bình lặng, tẻ ngắt như tiếng ong rù rì. Còn đâu nữa những buổi dạo chơi trên lưng ngựa bạc, những đêm nhảy múa cùng các chàng trai của Hằng Nga, những chuyến du ngoạn bằng thuyền trên biển lớn cùng các chị?

Những con ngựa bị xua đuổi ra cánh đồng nặng nề lê từng bước, còn chàng trai Thần Đất bị công việc đồng áng hút hết sức lực nên chẳng còn thời gian nói với nàng những lời lẽ âu yếm nữa.

Một hôm nàng út đòi:

- Chàng hãy mang hoa Anh Đào về cho em!

- Hoa Anh Đào chỉ nở có mùa thôi. - Chàng trai giận dữ đáp.

- Hãy mang tiếng hót Họa mi về cho em nghe!

- Họa mi đâu phải lúc nào cũng cất tiếng hót.

- Đã lâu rồi chàng chưa hôn em. Chẳng lẽ tình yêu của chàng không còn vĩnh hằng nữa sao?

- Tình yêu không là vĩnh hằng.

- Vậy thì cái gì là vĩnh hằng, thưa chàng?

- Lao động là vĩnh hằng. - Chàng trai đáp và cầm cái liềm đi ra đồng.

Con gái của Thần Mặt Trời lại phải ở nhà một mình. Nàng buồn nhớ nơi chôn nhau, cắt rốn đến nỗi mắt cả lòng kiêu ngạo bấy lâu nay, nàng quay về phía Mặt Trời da diết cầu xin:

- Hỡi Thần Mặt Trời kính yêu của con, xin Người hãy chấp thuận lời giải bày của con đây. Hiện giờ con rất nhớ quê nhà. Con thường nằm mơ thấy những con đường của tuổi ấu thơ, thường nghe các chị dệt trên khung cửi rào rào. Người hãy thương con và cho con được trở về thiện cung!

Thần Mặt Trời chỉ im lặng.

Nàng út vẫn không ngừng van xin:

- Hỡi người cha đáng kính, chẳng nhẽ Người không cảm thấy đứa con gái của Người đang bất hạnh trên đất khách, quê người ư? Người hãy gọi con về, nếu Người không muốn thừa nhận con là con gái nữa thì con xin làm kẻ hầu hạ Người.

- Con gái ta ở hạ giới quá lâu rồi, đến nỗi đôi chân con đã bết rữa, khó mà bứt ra được. Giờ đây, cha không thể giúp con được nữa.

Thần Mặt Trời vừa dứt lời, Người dùng ngay chiếc khăn mây trắng che kín hai mắt. Những giọt nước mắt của Người như những giọt thủy tinh trong suốt cứ rơi lã chã xuống đôi tay của con gái.

Nàng út toan nhắc đôi tay lên, song mặt đất này đã giữ chặt lấy nàng. Và nàng đã phải ở lại trần thế trong tình trạng như vậy, để rồi sau đó biến thành một bông hoa, luôn luôn hướng về phía mặt trời, về phía quê cha đất tổ. Chính vì thế loài hoa này có tên gọi: Hoa Hướng Dương.

Sưu tầm

SỰ TÍCH HOA CÚC TRẮNG

Ngày xưa có một cô bé sống cùng mẹ trong một túp lều tranh dột nát nhưng đó là một bé gái vô cùng hiếu thảo. Thật không may mẹ của cô bé lại bị bệnh rất nặng nhưng vì nhà nghèo nên không có tiền mua thuốc chữa, và cô bé vô cùng buồn bã. Một lần đang ngồi khóc bên đường bỗng có một ông lão đi qua thấy lạ bèn dừng lại hỏi, khi biết sự tình ông già nói với cô bé:

- Châu hãy vào rừng và đến bên gốc cây cổ thụ to nhất trong rừng hái lấy một bông hoa duy nhất trên đó, bông hoa ấy có bao nhiêu cánh thì tức là mẹ cháu sống được bằng đấy ngày.

Cô bé liến vào rừng và rất lâu sau mới tìm thấy bông hoa trắng đó, phải khó khăn lắm cô mới trèo lên được để lấy bông hoa, nhưng khi đếm chỉ có một cánh hai cánh ba cánh bốn cánh, chỉ có bốn cánh hoa là sao chứ? Chẳng nhẽ mẹ cô chỉ sống được bằng đấy ngày thôi sao? Không đành lòng cô liền dùng tay xé nhẹ dần từng cánh hoa lớn thành những cánh hoa nhỏ và bông hoa cũng theo đó mà nhiều cánh dần lên, nhiều đến mức không còn đếm được nữa. Từ đó người đời gọi bông hoa ấy là bông hoa cúc trắng để nói về lòng hiếu thảo của cô bé đó dành cho mẹ mình

Sưu tầm

BÊ CON HAM CHƠI

Hôm ấy chị Bò đưa con ra đồng cỏ, trong lúc chị mãi mê gặm những ngọn cỏ tươi non thì Bê con chạy chơi loảng quảng. Một lúc sau, không nhìn thấy con đâu, chị Bò lo lắng gọi:

- Ừm... bò... ò... Con ở đâu?

Không thấy chú Bê đâu, chị Bò hốt hoảng chạy đi tìm.

Gặp Cún con đang say sưa gặm mấy khúc xương, chị hỏi:

- Cậu Cún có thấy con trai tôi đâu không?

- Gâu! Cháu không thấy bạn ấy đâu cả.

Chị Bò nghe nói thế càng lo lắng hơn, chị vội đi về phía ao.

Ở đó mẹ con cô Vịt đang nô đùa vui vẻ. Máy chú Vịt con không ngớt kêu:

- Vít... vít...

Không thấy Bê con ở đó, chị Bò lại chạy đi tiếp. Vừa đi chị vừa gọi:

- Ừm... bò... ò... Con ở đâu?

Chị chạy tới khu chuồng lợn. Trời nắng nóng nên mấy chú lợn con nghịch ngợm, rủ nhau lăn trong bùn, lấm lem từ đầu đến chân. Cũng không có Bê con ở đó.

Chị Bò quay về trang trại, gặp cô Gà đang dẫn đàn con vừa nở ra khỏi ổ.

- Chị có thấy con trai tôi đâu không? - Chị Bò hỏi.

- Cục... cục... cục... Tôi không thấy, không thấy. Gà mẹ trả lời.

- "Không biết thằng bé chơi ở đâu nhỉ?". Chị Bò vừa đi vừa nghĩ. Chợt chị nhìn thấy mấy chú Cừu và Ngựa đang chơi vui vẻ, cạnh đó là Bê con đang tung tăng chạy nhảy.

Bò mẹ mừng quá chạy vội về phía con. Nghe tiếng mẹ gọi, Bê con ba chân bốn cẳng chạy đến với mẹ.

- Ừm... bò... ò! Con đi chơi sao không bảo mẹ, để mẹ đi tìm mãi!

Nghe mẹ âu yếm mắng, Bê con dúi đầu vào ngực mẹ tỏ ý xin lỗi. Rồi hai mẹ con cùng trở về trang trại.

Sưu tầm

SỰ TÍCH HẠT LÚA

Ngày xưa, có một người đàn bà nghèo. Chồng chết sớm, bà ở vậy nuôi đứa con trai duy nhất. Điều đáng buồn là cậu con trai càng được cưng chiều, càng đâm ra hư hỏng, bất hiếu, và không nghe lời mẹ.

Bởi vì nhà nghèo, không đủ miếng ăn, người đàn bà cực nhọc trồng bắp, nuôi gà. Có trái bắp nào lớn đủ, bà luộc rồi đưa cả cho con ăn, phần mình ăn chỗ còn thừa lại. Hôm nào ăn thịt gà, bà để cho con ăn no nê, xong rồi bà kín đáo bòn mót đóng xương vụn. Nhưng cậu con trai không thấy điều đó, cậu không thương yêu mẹ, lại còn hỗn xược, ham chơi nữa.

Một ngày kia, người đàn bà lâm bệnh nặng. Biết mình sắp chết, bà lo lắng, kêu đứa con trai lại, khuyên nhủ rằng:

- Ngày mẹ chết, con sẽ thấy ở chỗ mẹ nằm có một loại hạt nhỏ. Con hãy bỏ vào trong chậu đất, đổ nước vào, rồi quảy về hoàng cung sẽ đổi được rất nhiều vàng bạc.

Ngày mẹ chết, cậu con trai tìm được trên gôi nằm một loại hạt nhỏ bằng đầu ngón tay. Lòng tham lam, cậu liền làm theo lời mẹ dặn, bỏ hạt vào một chiếc chậu nhỏ, rưới nước vào, rồi bỏ lên lưng quảy về phía hoàng cung.

Đường về hoàng cung rất xa, phải mất cả sáu, bảy tháng đi đường. Cậu con trai mệt mỏi, tiền hết, lương thực cạn dần. Cậu bắt đầu phải xin từng bữa ăn, và khó khăn lắm mới xin được chỗ trú ngụ qua đêm. Cậu dần dần nhận ra được công lao của mẹ đã cực nhọc nuôi nấng mình trong bấy lâu. Cậu hối hận vì đã đối xử tệ bạc với mẹ.

Về tới hoàng cung, lúc cậu bỏ cái chậu trên lưng xuống, ngạc nhiên vì thấy tự lúc nào, trên lưng cậu có một nhánh cỏ trĩu những hạt nhỏ, màu vàng xinh xắn, mùi thơm thoang thoảng, nấu ra ăn thật bùi. Cậu con trai nhớ thương mẹ, bèn thôi không đem hạt vào cung vua nữa, mà cậu mang giống hạt ấy về trồng, rồi phân phát cho mọi người cùng trồng nữa... Đó chính là hạt lúa, hạt gạo mà mỗi ngày chúng ta ăn.

Các em có nghĩ ra tại sao người mẹ biến thành hạt lúa, và tại sao bà nói cậu con trai quấy hạt lúa về hoàng cung không? Hãy hết lòng yêu kính mẹ của mình, các em nhé. Vì không có ai yêu thương các em bằng cha mẹ của các em đâu.

Sưu tầm

CHUYỆN CÂY LÚA MẠCH

Nếu bạn đi qua cánh đồng lúa mạch sau cơn bão bạn sẽ thấy lúa đen như thể là bị cháy. Tôi sẽ kể cho bạn nguyên nhân lúa bị đen, qua câu chuyện một chú chim sẻ, chú ta đã nghe từ lời kể của một ông lão già mọc ở gần cánh đồng ngô và lúa mạch.

Ông lão này cao và rất được coi trọng, nhưng vào thời điểm ấy ông đã già cỗi, nhăn nheo. Thân cây bị chẻ làm đôi, cổ cây mâm xôi mọc lên vào kẽ nứt; ông lão ngã ra phía trước và các cành lá của ông xòa xuống mặt đất như một mái tóc xanh dai. Có nhiều cây ngô tốt sống trên cánh đồng, quanh cây lúa mạch. Những bắp ngô được nuôi dưỡng tốt và bắp càng mập bao nhiêu thì lại vít cây nằm ngả xuống bấy nhiêu. Lúa mạch ta vốn kiêu ngạo nên cứ ngẩng thẳng và vươn cao đầu lên. Nó nghĩ thầm: "Mình có khối bắp vàng như cây ngô. Mình còn đẹp hơn hẳn hẳn ta nhiều. Những bông hoa của mình đẹp như những nụ táo vậy...". Thế rồi, lúa mạch nói:

- Này bác lão già, bác đã từng thấy cái cây nào đẹp như tôi chưa hả?

Ông lão gật đầu.

Lúa mạch la lên:

- Cái lão thật dở dẩn. Lão ta già quá rồi. Cổ mọc cả vào trong óc lão rồi. Và chợt một cơn bão ập đến. Đám hoa trên cánh đồng xếp cánh lại và cúi gập những ngọn đầu xinh xinh. Lúa mạch ta vẫn kiêu ngạo vươn cao cổ lên. Những bông hoa bảo nó:

- Hãy cúi đầu xuống như chúng tôi đi.

Lúa mạch đáp:

- Không thể được, tôi sẽ chẳng chịu cúi đầu.

Ông lão già bảo:

- Hãy xếp những cánh hoa và xếp gọn lá vào. Đừng có nhìn vào các tia chớp kéo lại nhìn thấy thiên đàng sớm. Ngay kể cả con người cũng mù nếu họ nhìn vào tia chớp. Nếu bọn ta vươn đầu lên thì cái gì sẽ xảy ra với đám cỏ dại chúng mình?

Lúa mạch kêu lên khinh bỉ:

- Cò dại! Quả thật! Tôi chẳng sợ nhìn lên trời.

Trong giây phút ấy cả thế giới như chìm trong bão tố và tia chớp lửa.

Ngay sau đó, cơn bão đã đi qua, rồi sau một trận mưa mọi vật mới ngọt ngào làm sao. Những bông hoa dại ngẩng lên hít thở khí trời, những cây ngô lại đứng đưa theo chiều gió. Chỉ có cây lúa mạch nằm soài trên đất héo tàn, cháy đen. Ông liễu già lắc đầu. Một giọt nước to rơi xuống từ đám lá liễu như thể ông liễu già đang khóc. Những chú chim sẻ lú lo:

- Tại sao ông lại khóc, ông không thấy sự tươi mát của hoa và lá sao?

Ông liễu già kể lại sự việc xảy ra với cây lúa mạch kiêu ngạo và tôi nghe được câu chuyện này từ các chú chim sẻ vào cái buổi tối mà tôi gọi chuyện với chúng.

Hans Christian Andersen

SỰ THÍCH HOA MAI

Ngày xưa... ngày xưa... Có một cô bé rất giàu lòng yêu thương. Cô yêu bố mẹ mình, chị mình đã đành, cô còn yêu cả bà con quanh xóm, yêu cả ba ông Táo bằng đá núi đêm ngày chịu khói lửa để nấu cơm, hầm ngô, nướng thịt cho mọi người ăn. Một lần, thương ba ông Táo, trời đã nóng lại chịu lửa suốt ngày đêm, cô bé mới lên năm ấy đã lấy một gáo nước to giội luôn lên đầu ba ông. Tro khói bốc lên mù mịt. Ông Táo già nhất vụt hiện ra nói:

- Cháu thương ta nhưng chưa hiểu ta. Lửa càng nóng, ta càng vui. Cháu mà giội nước thì có ngày ta bị cảm mất.

Từ đấy, cô bé không giội nước lên đầu ba ông Táo nữa. Nhưng ông Táo già thì thỉnh thoảng lại hiện lên trò chuyện với hai chị em cô bé trong chốc lát. Một hôm thương ông, cô em hỏi:

- Ông thích lửa thôi à? Ông còn thích gì nữa không?

- Có chứ! Năm sắp hết, ông phải về trời! Cháu bắt cho ông con cá chép, ông cưỡi về trời thì ông thích nhất.

Cô bé liền rủ chị đi bắt cho bằng được một con cá chép về. Cô bỏ ngay vào bếp lửa rồi nói:

- Ông Táo ơi! Chúng cháu biểu ông con chép này đây!

Con cá chép vụt biến mất. Tối hôm ba Tết, quả nhiên hai chị em thấy ông hiện ra, sau đó cưỡi con cá chép như cưỡi ngựa, bay ra khỏi nhà và bay cao

mãi lên trời... Bố cô bé là một người đi săn thú rất tài giỏi. Ông thường chỉ thích đi săn thú dữ. Ông bảo:

- Còn thú ác thì tôi còn đi săn cho kỳ hết!

Ông không muốn truyền nghề cho con mình, vì cả hai đều là gái. Nhưng cô em lại rất thích nghề của cha. Lên năm tuổi, cô đã xin cha dạy cho mình đủ cả côn, quyền và đao kiếm. Cô tuy bé người nhưng nhanh nhẹn vô cùng, và về sức mạnh của đôi tay cô, người cha cũng phải kinh ngạc. Lên chín, cô đã hăm hở xin theo cha đi săn thú. Người mẹ và người chị lo lắng, nhưng cô bé đã thưa ngay:

- Con không giết được con mỗi bằng một nhát như cha thì con đâm ba nhát, năm nhát, mẹ và chị cứ yên tâm.

Nói sao làm vậy, cô bé lần đầu theo cha đi săn đã giết ngay được một con lợn lòi rất hung dữ... Trong vùng bỗng xuất hiện một con quái đầu người mình báo. Bà con ai cũng lo lắng, khiếp sợ. Vì con quái vật chỉ thích ăn thịt người, nhất là thịt trẻ con. Người cha liền dẫn cô gái nhỏ đi tìm quái vật để giết. Người mẹ và chị can ngăn nhưng không được. Người cha bảo:

- Tôi chỉ cho nó đi theo để xem, còn diệt quái ác là việc của tôi, hai mẹ con đừng lo.

Hai cha con đi được mấy ngày thì có tin con quái vật đã bị người cha giết chết thật. Bữa hai cha con trở về, bà con trong vùng mang rượu, gà vịt đến làm cỗ ăn mừng. Cô gái nhỏ không quên đặt vào bếp lửa một con cá chép và khấn với ông Táo già:

- Chúng cháu xin gửi biếu ông con chép để thỉnh thoảng ông cười đi chơi.

Ông Táo già lại hiện lên cảm ơn cô bé và hỏi:

- Cháu thấy con quái vật có sợ không?

- Cháu chỉ thích được cha cháu cho cháu được cùng đánh với nó, nhưng cha cháu không chịu.

Người cha sau đó bỗng bị ốm nặng. Người mẹ và hai cô gái hết lòng chăm sóc. Bệnh người cha có đỡ, nhưng sức khỏe thì không còn được như trước nữa. Vài năm sau, ở vùng trong xa, bỗng xuất hiện một con quái vật cũng đầu người nhưng mình trăn. Con quái này có sức khỏe ghê gớm. Nó có thể quấn chết một con bò mộng chỉ trong chớp mắt. Nó lại cũng thích ăn thịt trẻ con và có thể ăn một lúc đến mấy đứa. Bà con vùng đó liền cử người ra mời cha con người đã giết con quái đầu người mình báo vào diệt quái giúp bà con. Người cha nhìn cô gái nhỏ của mình hỏi:

- Liệu con có nhận lời đi giúp bà con không?

Cô gái nhỏ liền đáp:

- Con xin cha mẹ và chị để cho con đi!

Người cha nói:

- Cha sẽ cùng đi với con, nhưng cha chỉ giúp con thôi. Lần này chính con phải lo diệt quái đấy.

Người mẹ và chị càng lo lắng gấp bội.

- Ông ơi! Đường từ đây vào đó xa xôi cách trở. Quái thì dữ ác mà con bé thì mới mười bốn tuổi, tôi sợ lắm.

- Cha ơi! Cha và em nhận lời, rùi có chuyện gì thì mẹ và con làm sao sống nổi.

Cô gái nhỏ liền thưa:

- Mẹ và chị à, con tuy còn nhỏ nhưng con có đủ sức để diệt quái. Bà con đã ra nhờ lẽ nào mình lại từ chối. Mẹ và chị cứ yên lòng. Cha và con diệt xong quái sẽ trở về ngay.

Thấy không can ngăn được, người mẹ và chị đành lo chuẩn bị mọi thứ cho hai cha con lên đường. Trước đó người mẹ đã may áo mới cho hai con ăn Tết, bây giờ bà liền hỏi cô gái nhỏ:

- Con muốn mẹ nhuộm áo cho con màu gì?

Cô bé nhìn ra ngoài đồi núi, rồi đáp:

- Con rất thích màu vàng!

Người mẹ liền giã nghệ nhuộm cho con một màu vàng thật tươi. Ngày lên đường, cô bé mặc chiếc áo vàng, nhìn càng khỏe, càng đẹp. Cô nói với mẹ và chị:

- Diệt xong con quái lúc về con sẽ mặc áo này cho mẹ và chị nhận ra được con ngay từ xa...

Trước khi đi cô gái cũng không quên khấn chào ông Táo đá núi và hứa:

- Cháu sẽ trở về kể chuyện diệt quái cho ông nghe.

Ông Táo liền hiện ra nói:

- Chúc hai cha con mau trừ được quái. Ông sẽ chờ ngày trở về...

Hai cha con đi ròng rã hơn một tháng trời mới vào đến nơi có con quái đầu người mình rắn. Nghỉ ngơi được dăm ba ngày, hai người liền đi tìm quái để diệt. Hai cha con đánh nhau với nó hai ngày liền mà không diệt nổi. Sức của người cha thì cứ yếu dần. Cô bé liền thưa với cha:

- Cha ơi! Ngày mai cha cứ để cho con bám sát nó. Con sẽ đâm một con dao găm chặt đuôi nó vào thân cây này, đâm một con dao cắm chặt mình nó vào thân cây khác. Nó không quăng mình đi được thì ta sẽ lựa thế mà chặt đầu nó đi.

Người cha biết cách đánh đó hay nhưng rất nguy hiểm. Tin vào tài nghệ của con, ông gật đầu:

- Được! Nhưng con phải đề phòng cẩn thận nếu nó dứt được đuôi ra.

- Cha cứ yên tâm.

Ngày hôm sau theo cách đánh ấy, hai cha con quả đã diệt được quái. Nhưng trước khi chết nó đã quẫy mạnh một cái, dứt được cái đuôi ra khỏi mũi dao. Sau đó nó liền cuốn ngay lấy người cô bé. Cô bé vừa chặt được cái đầu con quái thì cũng bị con quái quấn gẫy cả xương, mềm nhũn cả người. Thấy con gái yêu của mình chết, người cha buông rơi cả thanh kiếm, chạy đến đỡ lấy xác con. Bà con trong vùng cũng vừa chạy đến. Họ đem xác cô gái về chôn cất rồi lập đền thờ. Nhưng cô gái đâu chịu chết như vậy. Vì cô biết rằng cha mẹ chị mình cùng bà con vùng trong, vùng ngoài đều yêu quý mình, mà cô cũng yêu quý và muốn sống với họ. Cô xin Thần Đất giúp cô biến thành một con chim lông vàng rực rỡ, một con chim chưa ai thấy bao giờ rồi bay về quê nhà xin gặp ông Táo đá núi:

- Ông ơi! Cháu bị con quái quấn chết. Nhưng cháu mà chết thì mẹ cháu, chị cháu làm sao sống nổi. Vậy đêm nay hăm ba Tết, ông có về trời ông hãy tâu với trời cho cháu sống lại...

Ông Táo đá núi liền hứa:

- Được, ông sẽ tâu giúp cho cháu...

Con chim lông vàng rực rỡ liền bay xuống chỗ mẹ và chị đang ngồi, kêu lên mấy tiếng rồi bay đi. Cũng vừa lúc đó người mẹ và chị biết tin là cô gái nhỏ đã không còn nữa. Bà mẹ ngã ra chết giắc bên bếp lửa. Ông Táo đá núi liền đưa hai bàn tay ấm nóng áp vào trán cho bà tỉnh lại và nói ngay:

- Bà cứ yên tâm. Đêm nay về trời, tôi sẽ xin trời cho cháu sống lại. Hai mẹ con nghe nói mừng quá liền sụp xuống lạy tạ ơn. Ông Táo đi tối hăm ba thì tối hăm tám ông trở về hạ giới. Ông nói với hai mẹ con:

- Trời rất thương cô bé nhưng cháu chết đã quá ngày, xin sống lại quá chậm. Vì vậy trời chỉ có thể cứu cho cháu mỗi năm sống lại được chín ngày.

Hai mẹ con nghe nói vừa buồn nhưng cũng rất mừng. Thôi cứ được trông thấy con, thấy em trong giây lát cũng đã đỡ khổ rồi. Huống gì lại được thấy đến chín ngày. Bà mẹ liền hỏi:

- Ông ơi! Bao giờ thì cháu sống lại được?

- Tùy hai mẹ con cứ cầu trời sống từ ngày nào, trời sẽ cho ngày ấy.

- Vậy nhờ ông xin cho cháu sống lại ngay đêm nay!

- Đêm nay thì chưa được, sớm nhất là phải từ đêm mai!

- Vâng, ông xin cho cháu sống lại từ đêm mai vậy!

Hai mẹ con suốt đêm hôm ấy cứ thức mãi. Cả ngày hôm sau, hai mẹ con đều chẳng muốn làm gì. Chỉ mong cho trời chóng tối. Chờ mãi rồi trời cũng tối thật. Hai mẹ con hồi hộp đợi, không biết con mình, em mình sẽ sống lại trở về như thế nào. Định khấn gọi ông Táo thì bỗng nghe ngoài cổng có tiếng gọi:

- Mẹ ơi! Chị ơi!

Hai mẹ con vụt chạy ra và thấy đúng là cô gái nhỏ đã trở về. Trong chiếc áo vàng vẫn sáng lên nhìn rất rõ. Ba mẹ con ôm nhau khóc như mưa. Ngày hôm sau người cha cũng từ vùng trong trở về. Dọc đường thương con, thương vợ ông chưa biết sẽ nói gì cho vợ và con ở nhà đỡ khổ. Không ngờ khi về đến nhà đã thấy cô gái nhỏ đang nằm ngủ bên cạnh mẹ và chị. Ông dụi mắt tưởng là con bé nhà ai đến chơi. Khi biết cô gái nhỏ đã được sống lại, trở về ông liền ôm chầm lấy con và cứ để cho nước mắt chảy dài trên má.

Cô gái nhỏ ăn Tết với cha mẹ và chị đúng chín ngày. Trong chín ngày đó, cô gái nhỏ dành làm hết mọi công việc để giúp cha mẹ, giúp chị. Nhưng cả nhà lại không muốn cô gái làm việc gì. Trong chín ngày, họ sống bù cho cả một năm sắp phải xa nhau. Đến đêm thứ chín trời vừa tối, cô bé vừa kịp ôm lấy cha, mẹ và chị để chào ra đi thì người cô bỗng cứ mờ dần như sương khói rồi biến mất. Cả nhà buồn rầu, thương nhớ cô gái nhỏ vô cùng. Nhưng nghĩ đến chuyện Tết năm sau, cô sẽ về, mọi người lại an ủi nhau, lại kiên nhẫn chờ đợi... Và năm sau, cũng vào chiều hai chín Tết, cô gái nhỏ áo vàng lại trở về ăn Tết với gia đình rồi đến tối bỗng Bẩy lại ra đi...

Năm nào cũng thế. Nghe chuyện lạ, người vùng trong liền cử người ra mời cả gia đình vào sinh sống trong đó để bà con được trả ơn và gặp lại cô gái nhỏ đã giúp bà con diệt được con quái đầu người mình trần. Thấy sức người cha đã suy yếu, cả nhà bàn với nhau và nhận lời. Từ đấy hàng năm, cô gái nhỏ áo vàng lại trở về sống chín ngày cuối năm, đầu Xuân với cha mẹ, với bà con vùng trong. Khi cha mẹ và chị đều mất cả, cô gái không về nữa. Cô hóa thành một cây hoa ngay ở ngôi đền bà con đã dựng lên để thờ cô. Cây ấy hầu như cả năm chỉ có lá, nhưng cứ vào khoảng gần Tết, hoa lại nở đầy. Hoa màu vàng tươi như màu áo của cô gái nhỏ ngày trước.

Hoa vui Tết với bà con khoảng chín mười ngày rồi rụng xuống đất, biến mất để năm sau lại trở về. Cây hoa ấy ngày nay ta gọi là cây Mai Vàng. Ngày Tết ở miền Trung và ở Nam Bộ, bà con thường mua một cành mai vàng về cắm trên bàn thờ ông bà. Họ tin rằng, có cành mai vàng vừa đẹp nhà vừa vui Tết lại vừa có thể xua đuổi được hết các loài ma quái trong suốt cả năm

Sưu tầm

TRỐNG CHOAI VÀ MẶT TRỜI

Ồ... ó... ồ.

Trống Choai giữa cổ cất tiếng gáy đồng dục rồi nhìn lên bầu trời. Mặt trời từ từ hiện lên. Những tia nắng óng ả, nhuộm vàng những hạt sương còn long

lanh trên cỏ. Trống Choai vỗ cánh phành phạch, bay vù xuống sân. Gà Mái, Gà Chíp từ trong chuồng chạy ra, nhìn Trống Choai với vẻ thán phục. Trống Choai giương cái mỏ đỏ chót và bảo:

- Không có ta thì mặt đất vẫn còn tăm tối.

Bọn Gà Mái, Gà Chíp trầm trồ:

- Anh Trống Choai giỏi thật đấy!

Trống Choai khoái chí, ưỡn cái ức ra, xòe cánh vỗ vỗ:

- Ta không giỏi còn ai giỏi nữa nào?

Nói xong, Trống Choai phăm phăm bước đi. Gặp ai Trống Choai cũng khoe:

- Nhờ tớ mới có bình minh đấy!

Khi qua nhà Mèo Mướp, thấy Mèo Mướp đang nằm giữa sân phơi nắng, Trống Choai lấy chân đá nhẹ vào Mèo Mướp, vênh vào bảo:

- Mướp ơi! Cậu phải biết ơn tớ đấy nhé!

Mèo Mướp hé cặp mắt, uể oải hỏi:

- Meo... meo... Ơn cậu cái gì nhỉ?

Trống Choai chỉ lên bầu trời?

- Không có tớ gáy gọi Mặt Trời thì lấy đâu ra ánh nắng cho cậu nằm phơi?

Mèo Mướp liền mở to mắt, ngạc nhiên nhìn Trống Choai nói:

- Cậu nhầm đấy! Không có cậu thì mặt trời vẫn mọc.

Trống Choai nổi cáu:

- Vậy thì sáng mai, tớ không gáy nữa cho cậu biết tay!

Hôm sau, Trống Choai dậy thật sớm. Nó co chân nhẩy phốc lên đồng rơm. Đã mấy lần Trống Choai vượn cổ định gáy, nhưng nghĩ đến câu nói của Mèo Mướp nó lại thôi. Trống Choai ngẩng nhìn bầu trời mù mịt mây mờ rồi lẩm bẩm:

- Mèo Mướp ơi! Hôm nay, tớ sẽ không gáy nên không có ánh nắng đâu, cậu tha hồ co ro chịu rét nhé!

Nhưng... Lạ chưa kìa! Bầu trời sáng dần. Phía đông ửng ánh hồng. Rồi mặt trời tròn như quả bóng từ từ vén bức màn mây ló mặt ra. Lập tức, khắp nơi chan hòa ánh nắng.

Trống Choai cũng bị ánh nắng mặt trời làm lóa mắt. Cậu dụi dụi cái đầu xuống đồng rơm, lạng lẽ nhẩy xuống đất vì xấu hổ.

Sưu tầm

AI CHO TRÁI NGỌT

Một cô bé dạo chơi trên đường làng. Thấy bên hàng rào có mấy quả dâu chín mọng, cô bé hái và ăn thật ngon lành.

- Cảm ơn bạn dâu nhé, bạn đã cho tôi mấy quả chín ngọt tuyệt.

- Sao bạn không cảm ơn tôi? - Một giọng nói khe khẽ cất lên.

- Ôi ! Ai đấy? - Cô bé hoảng sợ.

- Tôi là nước, hàng ngày tôi tưới cho cây dâu để dâu lớn lên tươi tốt.

- Bạn cũng quên cảm ơn tôi đấy! - Một giọng nói ồm ồm vang lên.

- Ai mà nói ồm ồm thế? - Cô bé ngạc nhiên hỏi.

- Tôi là đất, tôi nuôi cây dâu để dâu cho quả ngọt.

- Cô bé ơi, cô còn quên cảm ơn tôi nữa - Giọng ai đó lạnh lạnh vang lên.

- Nhưng bạn là ai chứ? - Cô bé hỏi:

- Tôi là ánh nắng. Tôi sưởi ấm cho cây dâu để dâu cho quả chín mọng.

- Cảm ơn tất cả các bạn, bạn nước, bạn đất, bạn mặt trời vì các bạn đã cho tôi những trái dâu ngon tuyệt - Cô bé vui vẻ nói rồi chạy về nhà.

Còn nước, đất và mặt trời lại tiếp tục làm việc của mình để mang đến cho mọi người những trái cây chín ngọt. Những người bạn cần cù và tốt bụng ấy còn mang đến cho chúng mình những gì nữa, các bé có biết không nào?

Nguyễn Đông

CÂU CHUYỆN VỀ BÀY SẮC CẦU VỒNG

Chang chang giữa trưa hè. Trên cánh đồng lúa đang đơm bông. Chàng họa sĩ ra rìa làng, say sưa ngắm cảnh đồng quê và chàng quyết định vẽ một bức tranh phong cảnh. Chàng chọn một chỗ trên đồi sao cho tầm nhìn thật phóng khoáng, rồi bày các màu ra, chuốt lại bút lông và bắt đầu vẽ. Chàng mài miết vẽ, chẳng để ý gì đến thời gian. Sang chiều, mặt trời ngả dần về phía chân trời. Bông mây đen ùn ùn kéo đến. Chẳng mấy chốc, mặt trời bị che khuất. Trời đổ mưa. Họa sĩ vội lấy ô ra để che đầu và che cả bức tranh vừa vẽ xong đang bị thấm vài giọt nước.

Các màu mết bã người vì làm quần quật từ sáng sớm dưới nắng chói chang, rồi lại bị mưa ướt như chuột lột nên càng thấy ngao ngán. Chúng bắt đầu càu nhàu. Màu Đỏ thấy thế bèn lên tiếng bảo:

- Các bạn chán thật, chưa chi đã chán nản. Hãy kiên trì lên nào và đừng than vãn vớ vẩn nữa.

- Cậu nói ai thế?

- Màu Da Cam như tôi đây, nổi tiếng toàn thế giới. Tất cả các quả cam đều phải sơn màu của tôi.

- Thôi đi, đúng là cái đồ vỏ cam. - Màu Vàng chanh chua nói:

- Hãy nhớ rằng mặt trời, ờ, chính mặt trời, còn ai vào đây nữa. Mặt trời màu vàng. Nói gì thì nói mặt trời cũng quan trọng hơn cái vỏ cam hàng tỉ lần. Vậy mà màu Da Cam có là gì so với màu Vàng không!

- Cứ cho là thế đi. Màu Xanh Lục diêm tinh nói:

- Nhưng các bạn nhầm rồi! Màu quan trọng nhất trên quả đất là màu của cây cỏ, của thiên nhiên. Chính con người nói, khi họ nhìn vào màu xanh lá cây, mắt của họ chẳng được nghỉ ngơi còn gì.

- Thế còn bầu trời?

Màu Xanh Lam thốt lên, giọng nghẹn ngào:

- Làm sao các bạn có thể quên được màu xanh của bầu trời trên đầu mình. Vậy còn gì tuyệt vời hơn màu Xanh Lam này.

Nói xong Xanh Lam bật khóc òa lên vì ảm ức.

- Xem kìa, họ óách thật. Màu Xanh Chàm mĩa mai. - Thế còn sắc biếc của đại dương, của sông suối thì sao.

Cả bầu trời nữa, đâu chỉ xanh lam, nhìn kìa, còn có những khoảng xanh lơ nữa. Thưa các bạn, Xanh Chàm mới là màu quan trọng nhất trên thế gian.

- Các bạn bình tĩnh. Màu Tím thì thầm nói. - Khoe khoang màu sắc của mình như thế thật là lỗ bịch. Muốn gì đi nữa, màu sắc đậm thắm, huyền ảo nhất vẫn là màu Tím, cứ nhìn hoa violet thì biết.

Họa sĩ lắng nghe câu chuyện từ đầu chí cuối, chàng hiểu ngôn ngữ của các màu. Chàng yên lặng mỉm cười và vẽ lên bức tranh một cây cầu vồng trên cánh đồng lúa vàng rục.

Đúng lúc đó, mưa vụt tạnh, mây đen tan biến, mặt trời ló ra và trên cánh đồng lấp lánh muôn ánh hào quang từ một cầu vồng thật. Tất cả các màu cùng bừng sáng. Các màu nắm tay nhau và trong vòng tay ấy các màu cùng rục rờ hơn cả ngàn lần khi đứng một mình.

Chàng họa sĩ lại mỉm cười rồi vẽ thêm một bông cúc đại đóa có các cánh hoa mang tất cả bảy sắc cầu vồng. Bông cúc trông thật là đẹp.

Theo Bibi.vn

CHÚ BÉ CHẶN CỪU VÀ CÂY ĐA CỔ THỤ

Ngày xưa ngày xưa, xưa lắm rồi khi mà muôn thú, cây cỏ, con người còn trò chuyện được với nhau. Trên đồng cỏ rậm ven làng có một loài cây gọi là cây đa. Đó là một thứ cây to, khỏe, lá của nó rậm rạp đến nỗi không một tia nắng nào có thể lọt qua được. Vào những ngày trời nắng nóng người ta thường nghỉ chân một lát và trò chuyện hàn huyên cùng dưới bóng râm mát rượi. Mọi người ai cũng biết rằng cây đa rất thông thái vì cây đã có tuổi, đã từng trải. Một hôm, có một cậu bé chăn cừu ngồi nghỉ mát dưới gốc cây sau một ngày dài phơi mình dưới nắng, cậu bé thấy người mệt mỏi và nóng bức. Một làn gió mát man man thổi thoa nhẹ lên tám thân mỗi một của chú bé. Cậu bé bắt đầu thấy buồn ngủ. Vừa đặt mình xuống cậu bé bỗng ngược mắt nhìn lên những cành cây. Bấy giờ cậu bé bỗng thấy mình thật kiêu hãnh, cậu vẫn thường hay khoe với mọi người rằng cậu có tài chăn cừu và đàn cừu của cậu nhờ vậy mà lớn rất nhanh. Khi cậu bé phát hiện ra cây đa chỉ có những chùm quả rất nhỏ nó bắt đầu thấy ngạc nhiên. Cậu bắt đầu chế giễu: hừ, một cái cây to khỏe thế này mà làm sao chỉ có những bông hoa những chùm quả bé tí tẹo thế kia, mọi người vẫn bảo là cái cây này thông thái lắm kia mà nhưng làm sao nó có thể thông thái khi mà quả của nó chỉ toàn bé xíu như vậy. Dĩ nhiên là cây đa nghe hết những lời của cậu bé nhưng cây vẫn im lặng và cành lá chỉ khẽ rung rinh đủ để cho gió cất lên khúc hát ru êm dịu. Cậu bé bắt đầu ngủ, cậu ngáy o... o. Cốc. Quả đa nhỏ rụng chính giữa trán của cậu bé, nó bưng tỉnh nhưng cầu nhàu: "Gừm... người ta vừa mới chớp mắt được có một tí", rồi nó nhặt quả đa lên, chưa hết chưa biết định làm gì với quả đa này bỗng nhiên cậu bé nghe thấy có tiếng cười khúc khích, cậu nghe thấy cây hỏi:

- "Có đau không?"

- "Không nhưng mà làm người ta mất cả giấc ngủ".

- "Đó là bài học cho cậu bé to đầu đấy. Cậu chẳng vừa nhạo tôi là chỉ sinh ra toàn những quả nhỏ xíu là gì".

- "Tôi nhạo đấy, tại sao người đời lại bảo bác là thông thái được nhỉ? Phá giấc ngủ trưa của người khác! Thế cũng là thông minh chắc!".

Cây cười và nói: "Này này anh bạn, anh hãy nghe đây, những chiếc lá của tôi cho cậu bóng mát để cậu lấy chỗ nghỉ ngơi. Ừ thì cứ cho là quả của tôi nó bé đi chăng nữa nhưng chẳng lẽ cậu không thấy rằng tạo hóa hoạt động rất hoàn chỉnh đó sao. Cậu thử tưởng tượng xem, nếu quả của tôi to như quả dừa thì điều gì sẽ xảy ra khi nó rơi vào đầu cậu".

Cậu bé im thin thít: "Ừ nhỉ". Cậu chưa hề nghĩ đến điều này bao giờ cả. Cây lại nhẹ nhàng tiếp lời: "Những người khiêm tốn có thể học hỏi rất nhiều điều từ việc quan sát những vật xung quanh đấy cậu bé ạ".

- “Vâng bác đa bác cứ nói tiếp đi”.

- “Cậu hãy bắt đầu làm bạn với những gì ở quanh cậu. Chúng ta tất cả đều cần tới nhau. Cậu cứ nhìn bầy ong kia mà xem. Nhờ có ong mà hoa của tôi mới có thể trở thành quả. Thế còn bầy chim kia thì sao. Chúng làm tổ ngay giữa tán lá của tôi đây này. Những con chim bố mẹ kia phải làm việc vất vả cả ngày để bắt sâu nuôi con và cậu có biết việc làm đó có ý nghĩa gì với tôi không?”.

- “Không, có ý nghĩa gì vậy hả bác?”.

- “Sâu ăn lá vậy loài chim kia chính là những người bạn của tôi. Chúng còn giúp cả cậu nữa đấy, sở dĩ cừu của cậu có đủ lá và cỏ để ăn là vì chim chóc đã tiêu diệt hết các loài côn trùng và sâu bọ. Và chưa hết đâu cậu bé ạ!”.

- “Còn gì thế nữa hả bác đa?”.

- “Cậu hãy nhìn xuống chân mình mà xem, những chiếc lá rụng tạo thành lớp thảm mục, những con sâu đào đất ngoi lên để ăn lá, chúng đào đất thành những lỗ nhỏ, nhờ đó không khí có thể vào được trong đất. Có không khí trong đất nên bộ rễ của tôi mới khỏe thế này đấy. Rễ khỏe nên tôi cũng khỏe hơn. Nào thế bây giờ cậu trẻ đã hiểu chưa?”.

- “Cháu hiểu rồi thưa bác. Bác tha lỗi cho cháu nhé vì đã cười nhạo bác bác đa ạ”.

- “Không sao, bây giờ cháu hãy ra dắt cừu về đi”.

Có thể cậu bé chăn cừu không phải ngay sau đó sẽ trở nên khiêm tốn, nhưng rõ ràng là cậu đã nhận ra người ta không thể sống lẻ loi phải không các bé?

Theo Bibi.vn

THẦN GIÓ VÀ MẶT TRỜI

Sau khi gây ra thiên tai, bão táp làm đổ sập nhà cửa, cây cối, Thần Gió càng lúc càng tỏ ra ngạo mạn. Một hôm Thần Gió tranh cãi với Mặt Trời xem ai là kẻ mạnh nhất. Nhìn xuống mặt đất, thấy một khách bộ hành khoác chiếc áo tơi đang đi, Mặt Trời bảo: “Chẳng cần cãi nhau làm gì, hễ ai làm cho người khách bộ hành kia phải cởi chiếc áo ra sẽ thắng cuộc và là kẻ mạnh nhất!”. Thần Gió bắt đầu dương oai, thổi làm cát bụi bốc lên mù mịt, cây cối đổ rạp. Những cơn cuồng phong liên tiếp nổi lên, kèm với cái lạnh buốt da, buốt thịt. Tuy nhiên, gió càng lớn chừng nào thì người bộ hành càng cố giữ chặt chiếc áo tơi của mình, làm cho Thần Gió không cách nào lột được chiếc áo kia ra. Đến phiên Mặt Trời, từ trong đám mây đen, Mặt Trời từ từ lộ dạng. Những tia nắng vàng tỏa ra khắp nơi, làm người bộ hành cảm thấy ấm áp, thoải mái. Mặt Trời càng lúc càng nóng ấm. Thế rồi người bộ hành tự động cởi bỏ chiếc áo tơi vô dụng kia ra.

Sưu tầm

SỰ TÍCH "ĐÈN KÉO QUÂN"

Ngày xưa, gần đến dịp tết Trung thu, theo lệnh vua, dân chúng nô nức thi nhau chế ra những chiếc đèn kỳ lạ nhưng không có chiếc đèn nào làm cho vua vừa ý. Bấy giờ, có một nông dân nghèo khó tên là Lục Đức mồ côi cha, ăn ở với mẹ rất hiếu thảo. Một hôm nằm mơ, Lục Đức thấy một vị thần râu tóc bạc phơ hiện ra phán rằng: "Ta là Thái Thượng Lãn Quân, thấy nhà người nghèo khó nhưng ăn ở hiếu thảo với mẹ, vậy ta bày cho người cách làm chiếc đèn dâng vua".

Hôm sau theo lời dặn của Thần, Lục Đức cùng mẹ lấy những thân trúc trắng cùng giấy màu để làm chiếc đèn. Thời gian qua mau, khi chiếc đèn làm xong là ngày rằm Tháng Tám cũng vừa đến. Chàng vui mừng cùng mẹ đem chiếc đèn vào kinh thành dâng vua. Nhà vua xem, thấy chiếc đèn vừa lạ, vừa nhiều màu sắc lại biết chuyển động nên rất hài lòng. Khi vua hỏi ý nghĩa của chiếc đèn, Lục Đức theo lời Thần tâu rằng: "Thưa bệ hạ, thân trúc ở giữa đèn là biểu hiện trực khôn, cái chong chóng quay sáu mặt biểu tượng cho sáu cá tính của con người: thương, ghét, giận, buồn, vui, hờn. Cái chong chóng quay luôn luôn, tượng trưng cho con người hay thay đổi cũng có căn do, đó là đạo làm người. Chong chóng quay luôn cũng nhờ ánh đèn soi sáng, cũng như con người tốt lành cũng nhờ đạo đức. Sáu mặt của chiếc đèn làm bằng giấy tươi sáng biểu hiện cá tính của con người".

Vua truyền đem đèn cho dân chúng cùng xem. Đèn đốt lên làm quay chong chóng. Hiện lên sáu màu sắc rực rỡ là hình ảnh vua, quan, người, ngựa nối đuôi nhau. Tất cả những hình nhân trên đèn được làm bằng giấy. Vua ban thưởng cho mẹ con Lục Đức rất hậu và phong làm Vạn Hộ Hầu.

Từ đó, mỗi khi đến Tết Trung thu, nhớ lại sự tích người con hiếu thảo Lục Đức, dân chúng đua nhau bắt chước chàng làm nên những chiếc đèn màu rực rỡ gọi là đèn kéo quân

Sưu tầm

Chủ điểm NGHỀ NGHIỆP

MỘT LẦN RA BIỂN LỚN

Ngày xưa, ngày xưa, có một con tàu đồ chơi, nó là loại tàu làm bằng nhựa dẻo để các em bé chơi trong bồn tắm mỗi khi đi tắm. Nó nhỏ xíu và xinh xắn nên các em bé rất thích chơi với nó.

Thế mà nó lại không thích chơi với các em. Nó lúc nào cũng buồn rầu, và than vãn với chú vịt cao su màu vàng, bạn thân nhất của nó, rằng thì là mà: "Tôi muốn được nhìn thấy thế giới thực rộng lớn như thế nào, tôi thèm được lướt đi trên những ngọn sóng của biển cả bao la". Dĩ nhiên là tất cả các món đồ chơi tắm khác như con cá đo nhiệt độ nước tắm, miếng bọt biển hình trái tim, và cả chú vịt bạn thân nó đều cười nhạo nó muốn vỡ cả bụng ra. Tất cả bọn họ đều nghĩ rằng con tàu này điên rồi! Nhưng con tàu không nản lòng, nó vẫn hy vọng và hy vọng.

Thế rồi một ngày kia, cơ hội đã đến với nó: cả gia đình đi tắm biển. Các em bé quyết định là mang theo con tàu để chơi khi tắm hồ bơi. Cả gia đình thuê phòng ở một khách sạn năm sao có những bungalow sát bờ biển rất lãng mạn. Phòng của họ có cửa sổ nhìn ra biển, luôn đón nhận những làn gió biển tinh khiết. Cơ hội có một không hai của con tàu rồi cũng đến: sau khi chơi chán chê ở hồ bơi, các em bé để nó lên bậc cửa sổ cho ráo nước. Nhưng theo sức gió thổi, con tàu ẹo qua ẹo lại một hồi là có thể nhẹ nhàng tuột ra khỏi bậc cửa sổ, rớt xuống một con mương gần đó, và theo dòng nước chảy, nó trôi luôn ra biển!

Quả là một cảm giác thú vị chưa từng có với con tàu: nước có vị hơi mặn mặn, mùi lại tanh tanh! Đi thêm một đoạn nữa thì có vài chú cá nhép nhảy nhót xung quanh tàu, chà, khung cảnh đây về mạo hiểm rồi đây! Mọi thứ thật là khác biệt so với cái bồn tắm đầy bọt xà phòng thơm nhà.

Con tàu chọt run lên cầm cập, nước lạnh quá, không ấm áp như nước ở bồn tắm nhà đấy mà. Ồ là là, lại còn có sóng nữa đây này, những con sóng thật dũng mãnh và ồn ào, ghê gớm hơn cả những cơn sóng do các em bé giầy dưng dưng trong bồn tắm gây nên nữa!

Mãi mê nghĩ ngợi và so sánh, con tàu chọt giật mình khi một cơn sóng to vĩ đại đập cái dưng lên đầu tàu làm nó choáng váng hết cả người và xoay

mòng mòng. Chưa kịp hết hoảng loạn, nó thoáng nhìn thấy một con cá to, mồm lởm chởm đầy răng sáng lóa đang há mồm ra phăm phăm lao đến định đớp nó! Không còn sức để mà kêu cứu nữa, nó đang nhắm mắt chờ chết thì một con sóng to khác đã kịp đẩy nó ra khỏi miệng con cá tham lam kia và đánh nó bay dạt lên bãi cát gần đó.

Nằm lơ đờ trên bãi cát và váng vất vì say sóng và say nắng, con tàu chợt nhớ và thèm biết bao cái bồn tắm ấm áp đầy bọt xà phòng và lũ trẻ hiếu động dễ thương của nó, híc híc, biết làm sao bây giờ?

Con tàu đang khóc than cho số phận hẩm hiu của nó thì bỗng có một bé gái đi ngang qua, thấy con tàu trên cát, cô bé cúi xuống lượm lên, nhìn quanh không thấy ai là chủ của con tàu để trả lại, cô bé bèn bỏ nó vào túi đồ của mình. Cô bé đem nó về nhà, rửa nó sạch sẽ và chiều hôm đó, cô cho nó gia nhập cái "câu lạc bộ tắm rửa" của cô luôn.

Chu choa, khỏi phải nói, các bạn cũng biết là con tàu mừng rỡ như thế nào khi lại được tắm mình trong nước ấm, với những bạn mới như chú hải mã bằng nhựa và mấy con sò, ốc xinh xinh mà cô bé lượm được ngoài bãi biển, và bồn tắm lại thơm lừng mùi dầu tắm.

Nhưng cũng không uổng công con tàu từ lâu vẫn thường mơ ước, bố của cô bé lại là một bác thuyền trưởng sở hữu một con tàu du lịch trắng muốt đẹp đẽ, lâu lâu bố lại cho cô bé theo ông lên tàu đi chơi cùng, khi đó, cô lại mang theo đám bạn tắm rửa của cô, thế là cả bọn lại có dịp mở tiệc ăn mừng biển cả thật tưng bừng khi chúng được căng lồng ngực ra hít thở làn gió mạnh mẽ của biển cả nhưng vẫn được dầm mình trong làn nước ấm thơm tho trong buồng tắm của cô bé trên tàu!

Theo website của hãng Nuk

SỰ TÍCH CÁI CHỒI

Ngày xưa ở trên cung điện nhà trời có một người đàn bà nấu ăn rất khéo tay. Bà chế những món bánh trái tuyệt phẩm, làm những thức ăn ngon đến nỗi chỉ nếm qua một miếng là không thể nào quên được. Cho nên Ngọc Hoàng thượng đế cho bà chuyên trông nom công việc nấu ăn cho mình ở thiên trù. Nhưng bà lại hay ăn vụng và tham lam.

Lệ nhà trời những người hầu hạ đều có thức ăn riêng, nhất thiết không được đụng chạm đến ngự thiện, dù là Ngọc Hoàng ăn thừa cũng vậy. Nhưng luật lệ đó không ngăn được những người đang sẵn thèm khát. Người đàn bà vẫn tìm đủ mọi cách để làm cho kho thức ăn của nhà Trời hao hụt.

Tuy đã quá tuổi xuân, bà ta lại yêu một lão vốn chần nựa cho thiên đình. Đời sống của những người chần nựa thì ở cõi trời cũng như cõi đất đều cực khổ không kém gì nhau. Ông ta thích rượu và từ khi gặp người đàn bà này lại thêm ăn ngon. Bà ta say mê ông tưởng trên đời không còn có gì hơn được. Mỗi lúc thấy người đàn ông đó thêm thức ăn, đồ uống của nhà Trời, bà ta không ngần ngại gì cả. Đã nhiều phen bà lấy cấp rượu thịt trong thiên trù giấu đưa ra cho ông. Và cũng nhiều phen bà dắt ông lên vào kho rượu, mặc sức cho ông bí tử.

Một hôm, Ngọc Hoàng thượng đế mở tiệc đãi quần thần. Bà và các bạn nấu bếp khác làm việc tíu tít. Đến chập tối, các món ăn đã phải làm đầy đủ. Rồi khi ánh nguyệt của đêm rằm sáng lòa là mọi người bắt đầu vào tiệc. Nhưng giữa lúc cỗ đang bày lên mâm thì từ đằng xa, bà đã nghe tiếng lão chần nựa hát. Bà biết ông tìm mình. Bà lật đật ra đón và đưa giấu ông ta vào phía góc chạn. Bà đưa cho ông mấy chén rượu, thứ rượu ngon nhất của thiên tào rồi trở ra làm nốt mẻ bánh hạnh nhân.

Người đàn ông đó mới đi tắm nựa ở bến sông về. Bưng lấy bát cơm hẩm, ông sực nhớ đến rượu thịt bây giờ chắc đang ê hề ở thiên trù, nên vội lên đến đây. Trong bóng tối, ông nuốt ực mấy chén rượu lấy làm khoái. Chén rượu quả ngon tuyệt, hơi men bốc lên làm ông choáng váng. Ông bỗng thêm một thức gì để đưa cay. Trong bóng tối, trên giá mâm đặt ở gần đó có biết bao là mỹ vị mùi thơm phưng phức. Đang đói sẵn, ông giở lồng bàn sờ soạng bốc lấy bốc để... Khi những người lính hầu vô tình bưng mâm ngự thiện ra thì bát nào bát ấy đều như đã có người nào nếm trước. Ngọc Hoàng thượng đế vừa trông thấy không ngăn được cơn thịnh nộ. Tiếng quát tháo của Ngọc Hoàng dữ dội làm cho mọi người sợ hãi. Bữa tiệc vì thế mất vui.

Người đàn bà nấu bếp cúi đầu nhận tội. Và sau đó thì cả hai người cùng bị dày xuống trần, làm chổi để phải làm việc luôn tay không nghỉ và tìm thức ăn trong những rác rưởi dơ bẩn của trần gian. Đó là tội nặng nhất ở thiên đình.

Lâu về sau, thấy phạm nhân bày tỏ nông nổi là phải làm khổ sai ngày này qua tháng khác không lúc nào ngơi tay, Ngọc Hoàng thương tình ra lệnh cho họ được nghỉ ba ngày trong một năm. Ba ngày đó là ba ngày Tết nguyên đán.

Bởi vậy đời sau trong dịp Tết nguyên đán, người ta có tục lệ kiêng không quét nhà. Người Việt Nam chúng ta có câu đố về cái chổi "Trong nhà có một bà hay la liếm" mô tả thần tình động tác quét nhà nhưng trong đó chắc còn có ngụ ý nhắc lại sự tích của cái chổi.

Theo Vanhoc.xitrum.net

LÁ ĐƠN KIỆN KÌ LẠ

Ngày xưa, ở một làng nọ có một bác nông dân nghèo, nhà ở ngay cạnh trang trại của chúa đất. Gia tài của bác chỉ có một con bò cái. Một lần nọ, con bò chui vào bãi cỏ của lão chúa đất nên bị lão chúa đất giết thịt. Vợ chồng bác nông dân đến bắt chúa đất đền. Hắn không đền mà còn sai người trói bác nông dân lại đánh mười roi.

Vợ chồng bác quyết định viết đơn lên nhà vua kiện về nỗi uất ức của mình. Nhưng bác lại không biết chữ. Nghĩ mãi, nghĩ mãi, rồi bác cũng kiếm được một cách. Thoạt tiên, bác lấy một tấm ván lớn. Sau đó bác khắc lên tấm ván tất cả nỗi oan ức của mình.

Một hình vuông nhỏ là túp lều của bác, một hình vuông to là trang trại của lão chúa đất, một hình tròn là bãi cỏ trước trang trại của chúa đất, còn con bò cái được vẽ như cái hình chữ nhật nhỏ, hình chữ nhật to là hàng rào sang nhà chúa đất. Dưới bức tranh có người đàn ông nằm dài trên cái ghế và bên cạnh đó là mười cái vạch, tượng trưng cho mười roi mà chúa đất đã sai người đánh bác.

Bác nông dân vác đơn đi kiện hăm hở lên kinh đô. Dọc đường bác gặp người đi săn. Bác chào hỏi và hạ lá đơn xuống cho người đó xem. Người đi săn không hiểu gì cả. Bác nông dân hơi bực mình, giải thích:

- Có vậy mà ngài không rõ thì lạ thật. Tôi chả vẽ rõ ràng đây là gì. Ngài xem nhé! Đây là túp lều nhỏ bé của tôi, còn đây là trang trại của chúa đất, con bò cái của tôi đây, cái hình chữ nhật nhỏ này này. Nó chui qua hàng rào để vào bãi cỏ, còn đây là tôi, lũ khốn khiếp trói tôi vào chiếc ghế này, đây nữa là mười roi mà lão chúa đất đã đánh tôi.

Nghe xong người đi săn bảo:

- Bây giờ tôi hiểu rồi! Bác đến gặp nhà vua ngay đi. Nhất định nhà vua sẽ giúp bác.

Bác nông dân đến kinh đô, vào yết kiến nhà vua.

Bác nông dân đệ tấm ván lên cho mười hai viên đại thần xem. Không ai đọc nổi lá đơn của bác. Họ tức giận định tống cổ bác nông dân ra ngoài.

Nhưng nhà vua đã truyền cho bác nông dân được vào gần bệ rồng. Nhà vua xem lá đơn của bác nông dân và hỏi:

- Hình vuông nhỏ này là túp lều của nhà ngươi phải không? Còn hình vuông to là trang trại của chúa đất chứ gì? Con bò của nhà ngươi là hình chữ nhật nhỏ này. Nó chui qua hàng rào là cái hình chữ nhật to này đúng không? Nó vào bãi cỏ hình tròn này này. Nhà ngươi bị đánh mười roi? Đó là mười cái vạch thẳng này phải vậy không?

Bác nông dân thấy nhà vua đoán đúng quá, sung sướng quên cả mình đang ở đâu. Bác vỗ mạnh vào vai nhà vua, thích thú khen:

- Ô! Đầu óc thế mới là tài giỏi chứ! Có đâu như các anh kia, ngốc hơn cả con bò đực.

Nhà vua hứa sẽ trừng trị tên chúa đất.

Bác nông dân phấn khởi ra về. Dọc đường, bác ta luôn miệng nói:

- Vua thế mới là nhà vua chứ! Thật là sáng suốt.

Truyện dân gian Ba Lan

BA ANH EM

Một ông cụ có một ngôi nhà và ba con trai. Cụ muốn cho các con học nghề bèn bảo các con:

- Các con, mỗi người hãy học lấy một nghề. Sau này, ai tỏ ra tài giỏi nhất cha sẽ cho ngôi nhà này.

Ba người con vâng lời. Họ chia tay nhau, mỗi người đi một ngả. Anh con cả học nghề thợ cạo: anh khéo léo lắm nên thường được vua mời vào cung để phục vụ nhà vua. Anh thứ hai học nghề đóng móng ngựa: anh cũng khéo léo lắm nên thường được đóng móng ngựa cho các vị đại thần. Người em út học múa kiếm rất thành thạo. Đúng ngày đã hẹn trước ba anh em về họp ở nhà cha. Bà con hàng xóm rủ nhau đến chơi. Ba anh em chưa biết trở tài bằng cách nào thì bỗng thấy một con thỏ chạy ngang. Người anh cả vội vàng rút dao cạo và hộp xà phòng đuổi theo, cạo sạch sẽ bộ ria thỏ mà thỏ không bị sây sát mép. Mọi người đều trầm trồ tán thưởng.

Bỗng một cỗ xe bốn ngựa kéo chạy qua. Anh thứ hai liền phóng theo, thay lại các bộ móng tươm tất, trong khi cỗ xe cứ chạy như bay. Mọi người ai cũng phục tài.

Lúc đó trời bắt đầu mưa. Người con út rút kiếm ra sân múa. Mưa càng to anh múa kiếm càng nhanh. Lúc trời lạnh, người anh vẫn khô ráo, không bị dính một giọt nước. Mọi người đều đồng ý thưởng ngôi nhà cho anh.

Nhưng ba anh em thương yêu nhau lắm. Họ vẫn chung sống cùng nhau trong một nhà. Họ làm ăn khéo lại tốt bụng, thật thà nên rất đông khách hàng và học trò. Họ sống bên nhau hòa thuận vui vẻ suốt đời.

Phỏng theo truyện cổ Grim

CÂY RAU CỦA THỎ ỨT

Mùa thu đã qua mùa đông đã tới. Thỏ mẹ dẫn các con ra vườn và bảo:

- Các con ạ, bây giờ là vụ rau rồi, mẹ sẽ dạy các con trồng củ cải nhé.

Ba anh em Thỏ ríu rít trả lời:

- Thưa mẹ, vâng ạ!

Bốn mẹ con quây quần bên luống đất, mẹ bắt đầu giảng:

- Muốn trồng rau, người ta phải làm đất rồi gieo hạt.

Nhưng mới nghe mẹ nói vậy Thỏ út đã nghĩ thầm: “Thế thì mình cũng biết rồi” và không chú ý nghe mẹ nói nữa. Chú ngồi đấy nhưng còn mãi nhìn theo con bướm bướm ngoài vườn nên chẳng biết mẹ còn dặn điều gì nữa.

Mẹ giảng xong, ba anh em bắt đầu làm việc, mỗi người phải trồng một luống rau nho nhỏ. Hai anh của Thỏ út cặm cụi cuốc đất, đập đất cho nhỏ tơi ra rồi mới gieo hạt, còn Thỏ út thì chỉ làm qua quýt rồi nhảy đi chơi.

Ít ngày sau, hạt giống nảy mầm. Những cây rau bé li ti hiện ra. Hai luống rau của các anh cây mọc đều, trông như những chiếc khăn màu xanh tươi phủ lên mặt đất, còn luống rau của Thỏ út thì cây mọc thưa thớt, cây cao, cây thấp. Thế nhưng Thỏ út vẫn mãi chơi chẳng chịu chăm bón gì cả.

Tới vụ thu hoạch, cây rau nào của các anh lá cũng to, củ cũng to, còn những cây rau của Thỏ út thì cằn cỗi vì thiếu nước, củ bé tí tẹo. Thỏ út xấu hổ quá, biết nói sao với mẹ bây giờ?

Thấy vậy, Thỏ mẹ bảo:

- Nếu con chú ý nghe lời mẹ và chăm sóc vườn rau thì rau của con sẽ tươi tốt đúng không?

Sau vụ ấy, Thỏ út hỏi lại mẹ cách làm đất, trồng rau, vun luống, gieo hạt rồi bắt đầu trồng lại luống rau khác.

Đúng như lời mẹ đã nói: “Phải biết cách trồng và chăm sóc tưới bón”. Lần này, rau của Thỏ út lớn rất nhanh. Đến vụ thu hoạch, Thỏ út chở về nhà những cây rau lá xanh non. Thỏ út rất vui. Mẹ thỏ còn vui hơn vì thấy thỏ út đã biết chăm chỉ và chịu khó làm việc.

Phong Thu

SỰ TÍCH QUẢ DỪA HẤU

Ngày xưa, đất nước ta có núi cao, sông dài, biển rộng, trời đẹp nắng vàng, nhưng đồng ruộng thưa thớt, hoa quả chưa có nhiều thứ thơm ngọt như bây

giờ. Thời đó, có một người tên là Mai An Tiêm vốn làm ăn chăm chỉ, lại khéo tay, tháo vát nên được nhà vua yêu mến và nhận làm con nuôi.

Một hôm, trong bữa tiệc thiết khách, Mai An Tiêm vui vẻ nói:

- Nem công chả phượng của rừng của biển đều nhờ có tay người cầm cái nỏ, quăng cái lưới, đến cả hạt gạo ủ ra chén rượu này cũng do bàn tay con người làm nên cả.

Một viên quan trong triều vốn ghen ghét An Tiêm bèn về tâu với vua, Vua dùng dùng nổi giận, nói:

- Đã thế, ta cho nó cứ thử trông cậy vào hai bàn tay xem có sống nổi không?

Thế là một buổi sớm, vua ra lệnh đầy cả nhà An Tiêm ra một hòn đảo hoang vu, không một bóng người. An Tiêm phải tìm một hốc đá để ở tạm. Từ đấy, hàng ngày, An Tiêm đi bắt chim, còn nàng Ba, vợ an Tiêm thì ra bờ biển mò ngao, bắt cá làm thức ăn.

Bỗng một hôm, An Tiêm thấy một con chim xuất hiện trên hoang đảo. Con chim ăn một miếng quả lạ và nhả xuống những hạt nho nhỏ màu đen nhánh. An Tiêm nghĩ thầm: "Quả mà chim ăn được thì chắc hẳn người cũng ăn được". Chàng bèn nhặt những hạt đó và đem ươm vào một hốc đá rêu ẩm. Ít ngày sau, hạt đã nảy mầm đâm lá, bò tỏa ra khắp khoảng đất. Hai vợ chồng An Tiêm sớm chiều chăm bón những cây lạ đó. Chẳng bao lâu, cây nở hoa, hoa kết thành quả.

Đến lúc quả đã to, vỏ có màu xanh thẫm, An Tiêm cắt về rồi bỏ ra thì thấy ruột quả màu đỏ tươi, cùi màu trắng và nhiều hạt màu đen nhánh. Cả nhà ăn đều thích vì quả có vị ngọt và thơm mát. An Tiêm gọi đó là quả dưa đỏ.

Từ đấy, An Tiêm tiếp tục trồng thêm dưa. Giống dưa ngày càng sai, quả càng to, vị càng thơm ngọt.

Cứ mỗi mùa hái quả, An Tiêm lại khắc tên mình vào mấy quả dưa rồi thả xuống biển, nhờ sóng biển đưa vào đất liền.

Một hôm, có một chiếc thuyền ghé đến muốn đổi giống dưa quý để đem về bán trên đất liền. Từ đó, An Tiêm đổi được các thức ăn, đồ dùng thường ngày và còn làm được một cái nhà lá xinh xinh.

Một ngày kia, có người dâng vua quả dưa lạ, vua ăn ngon miệng bèn hỏi thăm tung tích mới biết là do An Tiêm trồng ngoài hoang đảo. Vua ngầm nghĩ thấy mình đã sai, liền cho thuyền ra đón gia đình An Tiêm. Hai vợ chồng An Tiêm mừng rỡ thu lượm hết những quả dưa chín và hạt giống đem về phân phát cho bà con hàng xóm và truyền dạy cách gieo trồng, chăm bón. Đó là nguồn gốc giống dưa hấu mà chúng ta ăn ngày nay.

Theo truyện cổ Việt Nam

Phần 2

**BÀI THƠ, BÀI HÁT
DÀNH CHO TRẺ MẦM NON**

Chủ điểm BÉ VÀ GIA ĐÌNH

GIÓ TỪ TAY MẸ

Quạt nan như lá
Chớp chớp lay lay
Quạt nan mỏng dính
Ngọn gió rất dày.

    Gió từ ngọn cây
    Có khi còn nghi
    Gió từ tay mẹ
    Thổi suốt đêm hè.

        Gió của ông trời
        Có khi rét buốt
        Gió mẹ, mẹ ơi
        Lúc nào cũng mát.

            Quạt nan như cánh
            Chớp chớp lay lay
            Mẹ đưa con bay
            Êm vào giấc ngủ.

Vương Trọng

SỮA

Mẹ uống sữa lúc nào
Mà sữa đây vú mẹ?
Còn con bú nhiều thế
Sữa lại chạy đi đâu?
Ơ kìa mẹ không đáp
Lại cứ cười là sao?

Phạm Hồ

YÊU MẸ

Mẹ đi làm
Từ sáng sớm
Dậy thổi cơm
Mua thịt cá
Em kể má
Được mẹ thơm
Ơi mẹ ơi!
Con yêu mẹ lắm!

Nguyễn Bao

GIÚP MẸ

Hai chú gà con
Lon ton lon ton
Nhảy lên lưng mẹ,
Se se se se
Nhặt những bọ gà.
Con giúp mẹ cha
Ai mà chẳng thích.

Nam Hương

MÁ BẢO

Má bảo em rằng:
"Khi nào có lỗi
Đừng tìm cách chối
Nhận mới đáng khen,
Giấu lỗi là hèn
Thẹn lây cả má.

Sưu tầm

CHUỘT TÚI

Lũ chuột con kêu:
"Mẹ ơi, bé, bé!"
Nhưng nhiều đứa thế
Chuột mẹ tay đâu!

Mẹ bèn ngồi khâu
Một chiếc túi lớn
Cả lũ chuột con
Cuộn tròn trong ổ.

Mẹ đi những đâu
Con đều theo đó
Mẹ, con đều có
Chung một cái tên:
"Cả nhà chuột túi!".

Sưu tầm

LÒNG MẸ

Có miếng ngọt miếng ngon
Mẹ dành cho con hết
Đắng cay chỉ mẹ biết
Nhọc nhằn chỉ mẹ hay.
Mẹ - bếp lửa mỗi ngày
Sưởi ấm con, đông tới
Mẹ là quạt mát rượi
Đuổi cái nóng mùa hè.

Hoàng Thị Minh Khanh

BÉ CHỜ MONG

Bé nũng nịu mong chờ
Được mẹ thơm hai má
Mẹ ôm bé chặt quá
Bé sung sướng cười vui
Mẹ bảo bé suốt đời
Là hoa thơm của mẹ.

Hoàng Thị Minh Khanh

MẸ CÁO DẶN...

Trong đêm tối
Bỗng ánh lên
Một cái gì
Trắng trắng trắng.

Mẹ cáo dặn:
"Này các con,
Nhớ bám theo
Cái đóm trắng.

Đó là đóm
Trên đuôi ta
Đường còn xa
Đường rất tối.

Đuôi chỉ lối
Cho cáo đi
Nối đuôi nhau
Không sợ lạc!".

Sưu tầm

NHƯ CHÚ CHIM NON

Con như chú chim non
Chưa một ngày rời tổ
Cha mẹ là nỗi nhớ
Là tình thương của con.

Mai sau con lớn khôn
Sẽ thành người có ích
Con yêu quê mình nhất
Như yêu mẹ yêu cha.

Hoàng Thị Minh Khanh

GIẶT SÁCH

Mượn anh sách đẹp
Bé cầm đi chơi
Bé bỗng lo quá:
“Bắn cả bìa rồi”.

Cạnh chỗ bé ngồi
Chậu đang đầy nước
Bé nhúng sách vào
Giặt mau cho sạch.

Anh về nhìn sách
Bìa đã rã rời
Lo sợ bị mắng
Nịnh anh, bé cười...

Phạm Hồ

DỠ BÉ

Mẹ bé đi gặt vắng
Bé ở nhà với em,
Em múa cho bé xem
Võng đu cho bé thích.

Lúc nào bé đòi nghịch
Em lấy cho đồ chơi,
Lúc nào bé ngủ rồi
Em buông màn cho bé.

Thùy Dương

ĐỌC THƯ BÀ

Hôm nay cu Dế
Nhận được thư bà
Bà gửi tranh gà
Đẹp ơi là đẹp!

Dế con dọn dẹp
Nhà cửa gọn gàng
Rồi ngồi đàn hoàng
Đọc thư bà gửi.

Đây là chữ A
Dế con đã thuộc
Đây là chữ Bờ
Bây giờ mới biết.

Dế đọc mãi miết
Được một chữ "Bà"
Thế là cả nhà
Cùng khen cu Dế.

Sưu tầm

CON GÀ NGHỊCH

Con gà nghịch ngã xuống ao,
Vịt không biết, hỏi:
"Làm sao ướt đầm?"
Gà ta xấu hổ nói thâm:
"Tôi không nghe mẹ, chơi gần bờ ao".

Nhược Thủy

LÀM ANH

Làm anh khó đấy
Phải đâu chuyện đùa
Vớ em gái bé
Phải "người lớn" cơ!

Khi em bé khóc
Anh phải dỗ dành
Nếu em bé ngã
Anh nâng dịu dàng.

Mẹ cho quà bánh
Chia em phần hơn
Có đồ chơi đẹp
Cũng nhường em luôn.

Làm anh thật khó
Nhưng mà thật vui
Ai yêu em bé
Thì làm được thôi!

Phan Thị Thanh Nhàn

BÀI “ĐỂ MẸ GỌI CON DẬY”

Kúc kù ku
Sáng rồi đây
Nhà nông vác cuốc vác cày
Ra đồng cày cuốc cho đầy nổi cơm...

Sưu tầm

GIỮA VÒNG GIÓ THƠM

Này chú Gà Nâu
Cãi nhau gì thế!
Này chị Vịt Bầu
Chớ gào âm ỉ!

Bà tở ngủ rồi
Cánh màn khép rủ
Hây yên lặng nào
Cho bà tở ngủ.

Bàn tay nhỏ nhắn
Phe phẩy quạt nan
Đều đều ngọn gió
Rung rinh góc màn.

Bà ơi hãy ngủ
Có cháu ngồi bên
Căn nhà vắng vẻ
Khu vườn lặng im.

Hương bưởi hương cau
Lấn vào tay quạt
Cho bà nằm mát
Giữa vòng gió thơm.

Quang Huy

ĐÓN MẸ

Mây hồng bay nhẹ
Gió thổi hiu hiu
Trời đã về chiều
Em ra đón mẹ.

Sưu tầm

THƯƠNG ÔNG

Ông bị đau chân
Nó sưng nó tấy
Đi phải chống gậy
Khập khiễng khập khà
Bước lên thêm nhà
Nhấc chân quá khó.

Thấy ông nhăn nhó,
Viết chơi ngoài sân
Lon ton lại gần
Âu yếm, nhanh nhẩu:
"Ông vịn vai cháu,
Cháu đỡ ông lên!".

Ông bước lên thêm
Trong lòng sung sướng
Quảng gậy, cúi xuống
Quên cả đớn đau
Ôm cháu xoa đầu
"Hoan hô thằng bé!
Bé thế mà khỏe
Vì nó thương ông".

Tú Mỡ

GÀ CON

Gà mẹ hỏi gà con:

- Đã ngủ chưa đấy hả?

Cả đàn gà nhao nhao:

- Ngủ cả rồi đấy ạ!

Phạm Hồ

MẸ VÀ CÔ

Buổi sáng bé chào Mẹ

Chạy tới ôm cổ Cô

Buổi chiều bé chào Cô

Rồi sà vào lòng Mẹ.

Mặt trời mọc rồi lặn

Trên đôi chân lon ton

Hai chân trời của con

Là Mẹ và Cô giáo.

Sưu tầm

ĐI NẮNG

Có con chim chích

Nó đậu cành xoan

Nó kêu ai ngoan

Thì nghe lời nó:

- Đi nắng phải có

Nón, mũ mà che

Hễ ai không nghe

Thì chim không thích.

Nhược Thủy

MƯA

Trời mưa, Vịt ra tắm
Gà con cũng nháy theo
Vịt thì chẳng làm sao
Gà rét run rôi ốm.
Mỗi khi trời mưa xuống
Đã nhớ chưa, Gà con!

Phong Thu

ANH CHUỘT TRŨI

Các bạn nhỏ
Chạy trên sân
Hãy nhẹ chân
Đi cẩn thận:

Ở dưới đất

Có hang sâu

Là ngôi nhà

Anh Chuột trũi

Anh dũi đất

Anh đào hào

Khéo làm sao

Thành nơi ở

Có bếp nhỏ

Để nấu cơm

Có chiếc giường

Anh nằm ngủ

Có chiếc tủ

Đựng đồ chơi

Chuột trũi ơi

Anh giỏi quá!

Sưu tầm

NỤ CƯỜI

Hoa nở từ chiếc nụ con
Gà sinh từ quả trứng tròn nở ra
Khi em chào khách đến nhà
Từ trên môi mẹ nở ra nụ cười.

Thuy Anh

CHÙM QUẢ NGỌT

Rung rinh chùm quả mùa xuân
Nhìn xa thì ảm, nhìn gần thì no
Quả nào quả ấy tròn vo
Cành la cành bóng thơm tho khắp vườn
Tay ông năm ấy trồng ươm
Bây giờ cháu hái quả thơm biếu bà.

Sưu tầm

ONG VÀ BƯỚM

Con bướm trắng
Lượn cành hồng
Gặp con ong
Đang bay vội.
    Bướm liền gọi
    Rủ đi chơi
    Ong trả lời:
    - Tôi còn bận
    Mẹ tôi dặn
    Việc chưa xong
    Đi chơi rong
    Mẹ không thích.

Nhậtục Thủy

MỜI TẮM

Ngồi bên mẹ bé bần khoản
Đưa tã sao lại đưa bằng hai tay
Con ơi con hỏi rõ hay
Cái tã nhẹ thế một tay được rồi.
Nhưng đâu chỉ nhẹ mà thôi
Mà là lễ phép với người bề trên
Hai tay kính mến đưa lên
Là lòng con thảo cháu hiền hiện ra
Thưa mời bố mẹ ông bà
Cái tã hiếu thảo phải là hai tay.

Thuy Anh

LẤY TẮM CHO BÀ

Cô giáo dạy cháu về nhà
Ăn xong nhớ lấy cho bà cái tã
Nhưng bà đã rụng hết răng
Cháu không còn được lấy tã mời bà
Em đi rót nước bưng ra
Chè thơm hương tỏa khắp nhà vui vui.

Thuy Anh

KHÓC NHÈ

- Có ai đang khóc nhè
Mà soi gương không bố?
- Một đứa khóc đủ rồi
Soi chi thành hai đứa!

Phạm Hồ

BÉ NGOAN

Bé tập đếm
Một, hai, ba...
Bé nghe bà
Không bêu nắng
Bé im lặng
Bà nghỉ trưa
Không chơi mưa
Không nghịch bẩn

Không chen lấn
Khi xếp hàng
Không nói càn
Khi chưa nghĩ
Bé thủ thỉ
Cùng với bà
Bé lên ba
Ngoan bà nhỉ!

Sưu tầm

EM YÊU NHÀ EM

Chẳng đâu bằng chính nhà em
Có đàn chim sẻ bên thềm lú lo
Có nàng gà mái hoa mơ
Cục ta cục tác khi vừa đẻ xong
Có bà chuối mật lưng ong
Có ông ngô bắp râu hồng như tơ
Có ao muống với cá cờ
Em là chị Tấm đợi chờ Bống lên
Có đầm ngào ngạt hoa sen
Ếch con làm nhạc đế mèn làm thơ
Dù đi xa thật là xa
Chẳng đâu vui được như nhà của em.

Sưu tầm

BÉ ƠI!

Bé này, bé ơi!
Đừng chơi đất cát
Hãy vào bóng mát
Khi trời nắng to
Sau lúc ăn no
Đừng cho chân chạy.

Mỗi sớm ngủ dậy
Rửa mặt, đánh răng
Sắp đến bữa ăn
Rửa tay đã nhé!
Bé ơi! Bé này...

Phong Thu

SÁO HỌC NÓI

Một hôm cô giáo
Đến nhà bé chơi
Sáo nghe bé mời:
- Mời cô xơi nước!
Sáo liền bắt chước
Chú bộ đội qua
Sáo mừng bay ra:
"Mời cô... xơi nước!".

Mai Ngọc Uyển

VÌ SAO

- Con mà trả lời được
Vì sao mía lại ngọt?
Bố sẽ thưởng cho con
Một đọt mía thật ngon!

- Vì... mía là cây gỗ
Được ngâm trong nước đường!

Phạm Hồ

MƯỜI QUẢ TRỨNG TRÒN

Mười quả trứng tròn
Mẹ gà ấp ủ
Mười chú gà con
Hôm nay ra đủ
Lòng trắng lòng đỏ
Thành mỏ thành chân
Cái mỏ tí hon
Cái chân bé xíu
Lông vàng mát dịu
Mắt đen sáng ngời
Ơi chú gà ơi
Ta yêu chú lắm.

THỎ CON VÀ MẶT TRĂNG

Thỏ chạy, trăng chạy
Thỏ dừng, trăng dừng
- Mẹ ơi, có phải
Trăng cũng có chân?

Phạm Hồ

THỎ BÔNG BỊ ỒM

Thỏ Bông bị ốm
Chóc chóc kêu la
Miệng cú xuyết xoa
Mẹ ơi đau quá.

Thỏ mẹ vội vã
Bế Bông trên tay
Đến bệnh viện ngay
Nhờ bác sĩ khám.

Bác sĩ sờ nắn
Hỏi đau chỗ nào?
Thỏ con thều thào
Đau quanh chỗ rốn.

Bác sĩ liền hỏi:
- Ăn uống gì nào?
Thỏ Bông thều thào:
- Ăn me với sấu
Uống nước chưa nấu
Múc ở ngoài ao
Bụng sôi ào ào
Ruột đau như cắt!

Bác sĩ gật gật
Đặt chiếc ống nghe
Nghe xong liền ghi:
Đau vì ăn bậy!

Sưu tầm

BÀ NUÔI CHÚ DÊ

Bà nuôi chú Dê
Chú Dê màu xám
Bà cho Dê ăn
Bà cho Dê uống
Bà yêu Dê lắm
Dê kêu "Be be".

Sưu tầm

KIM ĐỒNG HỒ

- Sao kim phút chạy nhanh
Kim giờ lại chạy chậm?
- Vì kim phút chân dài
Còn kim giờ chân ngắn.

Phạm Hồ

BÉ GỌI LÀ...

Quả ớt đỏ có đuôi
Bé gọi là quả nắng
Quả nhót dây đu võng
Bé gọi là quả leo
Quả dừa trên cây cao
Bé gọi là quả trèo
Nước đổ lúc mưa rào
Bé gọi là nước chạy
Nước sông ào ạt chảy
Bé gọi là sông đi
Ôi tất cả diệu kì
Bé đều có tên gọi.

Chu Huy

CÁI BÁT XINH XINH

Mẹ cha công tác
Nhà máy Bát Tràng
Mang về cho bé
Cái bát xinh xinh
Có cành hoa cúc
Nở xòe rung rinh
Từ hòn đất sét
Qua bàn tay cha
Qua bàn tay mẹ
Thành cái bát hoa
Nâng niu bé giữ
Mỗi bữa hàng ngày
Công cha, công mẹ
Bé cầm trên tay.

Sưu tầm

MẸ VÀ CON

Thân ngô là mẹ
Bắp ngô là con
Thân mẹ gầy còm
Thân con béo chắc.

Mỗi cây mấy bắp
Hạt căng mẩy tròn
Dùng sức nuôi con
Mẹ đâu có tiếc.

Tất cả về con
Con ơi có biết!

Sưu tầm

NƯỚC OI!

Nước oi, nước oi
Lại đây với bé
Cho bé rửa mặt
Cho bé rửa tay
Cho bé sạch sẽ
Rồi bé đi chơi
Mắt bé sáng ngời
Miệng cười xinh xắn
Răng bé rất trắng
Bé cắn rất đau!

Sưu tầm

CHỖ

Thích buộc nhiều thắt lưng
Cả đời không đi dép
Chỗ múa đạo một vòng
Rác trong nhà biển sạch.

Phạm Hồ

ĐI DÉP

Chân được đi dép
Thấy êm êm là!
Dép cũng vui lắm
Được đi khắp nhà.

Phạm Hồ

MÍA

Bà cầm dao rựa
Đùng đỉnh ra vườn
Chặt mía chia luôn
Mỗi cháu một đốt.
Rước mía ăn liền
Nước sao ngọt mát
Thương bà già rồi
Không ăn mía được...

Phạm Hồ

BỘT XÀ PHÒNG

Nhìn sóng vỗ trắng bờ
Bé lạ lòng hỏi mẹ:
- Ai giặt áo ở đâu
Bột xà phòng nhiều thế?

Phạm Hồ

CU LY

Cu Ly bản lăm
Chẳng tắm bao giờ
Quần áo nhớp nờ
Mặt mày nhem nhuốc
Chân không đi guốc
Lội đất suốt ngày
Dây mũi ra tay
Không ai yêu cả
Một mình buồn bã
Tha thân đi chơi
Ra góc vườn ngồi
Thiu thiu ngủ gật
Cả nhà quên mất
Không nghĩ đến Ly
Có con chim ri
Đi tha hạt cải
Chẳng may đánh vãi
Rơi xuống đầu Ly....

Sưu tầm

ĐÀN GÀ, ĐÀN BƯỚI

Bé chưa hiểu tại sao
Lại gọi đàn gà, vịt
Nên bé gọi đàn chuối
Đàn cam rồi đàn bưởi
Đàn quả trên cây cao
Đàn cá ở dưới ao
Đàn sao trên trời biếc
Đàn con cò, con diệc
Đàn con diệc, con rô
Cứ nhiều nhiều lô xô
Bé gọi là đàn tất
Cứ đông đầy chưa chắt
Bé gọi "đàn", vui chưa!

Chu Huy

NÀNG TIÊN ỐC

Xưa có bà già nghèo
Chuyên mò cua bắt ốc
Một hôm bà bắt được
Một con ốc xinh xinh
Vỏ nó biêng biếc xanh
Không giống như ốc khác.
Bà thương không muốn bán
Liên thả vào trong chum
Rồi bà lại đi làm
Đến khi về thấy lạ
Sân nhà sao sạch quá
Đàn lợn đã được ăn
Cơm nước nấu tinh tươm
Vườn rau tươi sạch cỏ
Bà già thấy chuyện lạ
Bèn có ý rình xem
Thì thấy một nàng tiên
Bước ra từ chum nước
Bà già liền bí mật
Đập vỡ vỏ ốc xanh
Rồi ôm lấy nàng tiên
Không cho chui vào nữa
Hai mẹ con từ đó
Rất là thương yêu nhau.

Sưu tầm

CON YÊU MẸ

- Con yêu mẹ bằng ông trời
Rộng lắm không bao giờ hết.

- Thế thì làm sao con biết
Là trời ở những nơi đâu
Trời rất rộng lại rất cao
Mẹ mong bao giờ con tới!

- Con yêu mẹ bằng Hà Nội
Để nhớ mẹ con tìm đi
Từ phố này đến phố kia
Là con gặp ngay được mẹ.

- Hà Nội còn là rộng quá
Các đường như nhện giăng tơ
Nào những phố này phố kia
Gặp mẹ làm sao gặp hết!

- Con yêu mẹ bằng trường học
Suốt ngày con ở đấy thôi
Lúc con học, lúc con chơi
Là con cũng đều có mẹ.

- Nhưng tối con về nhà ngủ
Thế là con lại xa trường
Còn mẹ ở lại một mình
Thì mẹ nhớ con lắm đấy.

Tình mẹ cứ là hay nhớ
Lúc nào cũng muốn bên con
Giá có cái gì gần hơn
Con yêu mẹ bằng cái đó.

- À mẹ ơi có con đế
Luôn trong bao diêm con đây
Mở ra là con thấy ngay
Con yêu mẹ bằng con đế.

Xuân Quỳnh

VÌ CON

Mẹ dạy con tập đi
Mẹ dạy con tập nói
Mẹ dạy con biết gọi
Mẹ dạy con biết thưa.

Dạy con yêu Thạch Sanh
Chàng trai nghèo dũng cảm
Dạy con yêu cô Tấm
Chăm làm và nét na.

Mẹ giống như cô giáo
Mà lại không phải cô
Mẹ hiền giống như bà
Mà trẻ hơn nhiều lắm.

Mẹ cũng giống như bạn
Nhưng lúc chơi hay nhường
Con không hư không quấy
Vì con lo mẹ buồn.

Vân Long

GÀ NƠ

Ổ trứng lặng im
Giờ kêu chiếp, chiếp
Gà mẹ xơ xác
Đôi mắt có quầng.
Con đông vương chân
Mẹ càng kêu hãnh.

Mẹ dang đôi cánh
Con biến vào trong
Mẹ ngẩng trông chừng
Bọn diều, bọn quạ.

Bây giờ thong thả
Mẹ đi lên đầu
Đàn con bé tí
Lú rú chạy sau.

Con mẹ đẹp sao
Những hòn tơ nhỏ
Chạy như lăn tròn
Trên sân trên cỏ.

Vườn trưa gió mát
Bướm bay rập rờn
Quanh đôi chân mẹ
Một rừng chân con.

Phạm Hồ

CA ĐẠO, ĐỒNG ĐẠO

Ai bỏ cha mẹ cơ hàn
Ngày sau Trời phạt đứng hàng ăn xin.

Ơn cha nặng lắm anh ơi
Nghĩa mẹ bằng trời, chín tháng cưu mang.

Anh ơi! Em bảo anh này
Công cha nghĩa mẹ cao dày chớ quên.

Công cha như núi Thái Sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra
Một lòng thờ mẹ kính cha
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con.

Công cha như núi ngất trời
Nghĩa mẹ như nước ở ngoài biển Đông
Núi cao biển rộng mênh mông
Cù lao chín chữ ghi lòng con ơi!

Gió mùa thu mẹ ru con ngủ
Năm canh chày thức đủ năm canh.

Chim trời ai dễ đếm lông
Nuôi con ai dễ kể công tháng ngày.

Anh em nào phải người xa
Cùng chung bác mẹ một nhà cùng thân
Yêu nhau như thể tay chân
Anh em hòa thuận hai thân vui vầy.

Con ơi ghi nhớ lời này
Công cha, nghĩa mẹ, công thầy chớ quên
Dạy con, con nhớ lấy lời,
Trọng cha, kính mẹ, suốt đời chớ quên.

Ước gì mẹ có mười tay
Tay kia bắt cá, tay này bắt chim.
Một tay xe chỉ luôn kim
Một tay cấy lúa, tay tìm hái rau
Một tay ôm ấp con đau
Một tay vo gạo, tay cầu cúng ma
Một tay vung vãi dăng xa
Một tay bếp núc cửa nhà nắng mưa
Một tay quơ củi, muối dưa
Một tay để vâng lệnh, để bầm thứa, đỡ đòn
Tay này mẹ giữ lấy con
Tay nào lau nước mắt... mẹ còn thiếu tay!

Cái bóng là cái bóng bang
Khéo sậy khéo sàng cho mẹ nấu cơm
Mẹ bóng đi chợ đường trơn
Bóng ra gánh đỡ chạy cơn mưa ròng.

Ấu ơi! Cháu ơi cháu ngủ cho lâu
Mẹ cháu đi cấy đồng sâu chưa về
Chờng về bắt được con cá trê,
Trồng cổ mang về bà cháu mình ăn.

Con ăn con ngủ cho no
Con lầy con chững con bò con đi
Ngày sau con học con thi
Mẹ mong con đỗ mẹ thì nhờ con.

Mẹ em đi chợ dằng trong
Mua em cây mía vừa cong vừa dài
Mẹ em đi chợ dằng ngoài
Mua em cây mía vừa dài vừa cong.

Bà còng đi chợ trời mưa
Cái tôm cái tép đi đưa bà còng
Đưa bà đến quăng đường đông
Đưa bà vào tận ngõ trong nhà bà
Tiền bà trong túi rơi ra
Tép, tôm nhặt được trả bà mua rau.

Đi cầu đi quán
Đi bán lợn con
Đi mua cái xoong
Đem về đun nấu
Mua quả dưa hấu
Về biếu ông bà
Mua một đàn gà
Về cho ăn thóc
Mua lược chải tóc
Mua cặp gài đầu
Đi mau về mau
Kéo trời sắp tối.

Gánh gánh gồng gồng
Gánh sông gánh núi
Gánh củi gánh cành
Ta chạy cho nhanh
Về xây nhà bếp
Nấu nồi cơm nếp
Chia ra năm phần
Một phần cho mẹ
Một phần cho cha
Một phần cho bà
Một phần cho chị
Một phần cho anh
Ta chạy cho nhanh
Về xây nhà bếp
Nấu nồi cơm nếp...

Chủ điểm TRƯỜNG MẦM NON

BÉ ƠI MAU DẬY

Bé ơi mau dậy
Đến lớp mầm non
Con trâu đuôi vẫy
Con gà mào son
Đều đi cả rồi
Bé ơi mau dậy.

Sưu tầm

CÔ DẠY

Mẹ, mẹ ơi! Cô dạy:
Phải giữ gìn đôi tay,
Bàn tay mà dây bản,
Sách, áo cũng bản ngay.

Mẹ, mẹ ơi! Cô dạy:
Cãi nhau là không vui,
Cái miệng nó xinh thế
Chỉ nói điều hay thôi.

Phạm Hồ

ĐẾN LỚP

Bé cài nơ hồng,
Rung rinh nhịp bước,
Bướm trắng lượn vòng,
Theo nơ đến lớp.

Xuân Hoài

CÔ GIÁO CỦA EM

Cô dạy em xếp hàng,
Bạn sau nhường bạn trước
Cùng nhau đi đều bước
Ngay ngắn và nghiêm trang.

Chúng em ngồi thành hàng
Học chữ qua hình vẽ,
Chữ O hình tròn nhé
Chữ Ô hình cái ô.

Rồi cô kể chuyện Thỏ
Chuyện bác Gấu, chuyện Voi
Chuyện nhỏ cây cải củ
Cho cả lớp cùng chơi.

Em yêu cô giáo thế
Như yêu mẹ của em
Thầm thì em gọi nhỏ:
"Cô giáo hiền của em".

Chu Huy

VƯỜN TRÈ

Em yêu vườn trê
Có bạn, có cô
Múa hát, đùa nô
Suốt ngày vui vẻ.

Nhược Thủy

TÌNH BẠN

Hôm nay đến lớp
Thấy vắng Thỏ Nâu
Các bạn hỏi nhau
Thỏ đi đâu thế?

Gấu liền vội kể:
Thỏ bị ốm rồi
Nào các bạn ơi!
Đi thăm Thỏ nhé.

Gấu tôi mua khế
Khế ngọt lại thanh
Mèo tôi mua chanh
Đánh đường mát ngọt.

Hươu mua sữa bột
Nai sữa đậu nành
Chúc bạn khỏe nhanh
Cùng nhau đến lớp.

Học tập thật tốt
Xứng đáng trò ngoan
Trò giỏi kết đoàn
Xứng tình bè bạn.

Sưu tầm

BÉ VÀ CHIM CHÍCH

Con chim chích
Đỗ cành quýt,
Gọi mặt trời
Rích rích rích
Bé thích thích
Vui đến trường
Chim khúc khích
Cười dễ thương.

Lê Thị Mây

LÊN BỐN

Em lên bốn
Đã lớn rồi,
Em không vòi
Không quấy nữa.
Em tắm rửa,
Chẳng vầy lâu.
Mẹ đi đâu,
Em không khóc.
Giờ tan học,
Em về nhà
Không la cà
Chơi ngoài phố.

Nhược Thủy

MẸ VÀ CÔ

Buổi sáng bé chào mẹ
Chạy tới ôm cổ cô,
Buổi chiều bé chào cô
Rồi sà vào lòng mẹ.

Mặt trời mọc rồi lặn
Trên đôi chân lon ton
Hai chân trời của con
Là mẹ và cô giáo.

Trần Quốc Toàn

BẠN MỚI

Bạn mới đến trường
Hãy còn nhút nhát,
Em dạy bạn hát,
Rủ bạn cùng chơi.
Cô thấy, cô cười,
Cô khen đoàn kết.

Nguyệt Mai

CHỌN QUÀ

Mồng một tháng sáu
Tết của thiếu nhi
Mẹ đưa em đi
Sắm quà mậu dịch:
Ô tô bình bịch,
Có cả vịt bơi,
Nào các bạn ơi,
Ta chơi chung nhé!

Nhược Thủy

BÉ VÀO LỚP MỘT

Sáng nay bé dậy sớm
Đến trường cùng má, ba
Bé được vào lớp một
Chao ôi! Thích thích là!

Trời mùa thu xanh thắm
Lông lộng lá cờ bay
Ôi! Cái gì cũng đẹp
Cũng đáng yêu thế này?

Trường trang hoàng lộng lẫy
Bạn đông ơi là đông
Cô dắt bé vào lớp
Trong niềm vui phấp phồng.

Ôi, hôm nay vui quá!
Bé lên lớp một rồi
Ngoài kia ba và má
Nhìn bé cười thật tươi.

Đình Dũng Toàn

CỦA CHUNG

Cái bàn nhỏ nhỏ
Cái ghế xinh xinh,
Của lớp chúng mình,
Để ngồi học đấy,
Ta không vẽ bậy,
Không viết lung tung,
Vì là của chung,
Giữ gìn cẩn thận.

Trần Duy Đức

ĐÓN BẠN

Đế con đi học ven đồng
Tối về gặp trận mưa dông gió lùa.
Đom đóm chẳng quân gió mưa
Mang đèn, mang áo đi đưa Đế về.

Nguyễn Quốc Khánh

RỬA MẶT

Một tay chẳng làm được
Bé phải lau hai tay
Bắt đầu từ mắt này
Lau từ trong ra nhé.

Vắt khăn lên trán bé
Lau từ mũi xuống đi
Sau đó đến cái gì
Cái miệng xinh của bé.

Cô cất giọng thỏ thẻ
Làm thế nào nữa đây?
Bé gấp đôi khăn lại
Lau hai bên má đỏ.

Gấp đôi một lần nữa
Lau cái cổ, cái cằm
Mắt bé nhìn chăm chăm
Kìa cô khen bé giỏi.

Sưu tầm

LÀM ĐỒ CHƠI

Tay em bé tẹo
Nhưng mà thật khéo
Biết làm đồ chơi
Theo đúng những lời
Cô em thường dặn:
Làm cho cẩn thận
Cho đẹp cho xinh,
Làm xong giữ gìn
Để chơi được mãi.

Trần Thị Phan

CÔ GIÁO CỦA CON

Cô giáo của con
Mỗi khi vào lớp
Cô cười thật tươi
Say sưa giảng bài
Giọng cô ấm áp.

Bạn nào hay nghịch
Cô chẳng thích đâu
Bạn nào chăm ngoan
Cô yêu lắm đấy.

Cần như hạt muối
Đẹp như hoa rừng
Cô giáo của con
Ai mà chẳng mến.

Sưu tầm

GIỜ ĂN

Giờ ăn cô đã dạy rồi
Khi ăn chớ để cơm rơi ra bàn
Im lặng chẳng nói chuyện riêng
Không khua thìa bát cô cho cấm cờ.

Sưu tầm

NẶN ĐỒ CHƠI

Bên thêm gió mát
Bé nặn đồ chơi
Mèo nằm vẫy đuôi
Tròn xoe đôi mắt.

Đây là quả thị,
Đây là quả na,
Quả này phần mẹ,
Quả này phần cha.

Đây chiếc cối nhỏ
Bé nặn thật tròn
Biểu bà đáy nhé
Giã trầu thêm ngon.

Đây là thằng chuột
Tặng riêng chú mèo
Mèo ta thích chí
Vênh râu "meo meo".

Nguyễn Ngọc Ký

BÉ HỌC TOÁN

Một cái kéo
Hai cái ca
Thìa có ba
Mũ bốn cái
Bé lại đếm
Năm con chim
Bé đếm tìm
Con số sáu
Bảy dưa hấu
Tám ô tô
Bé tập tô
Tập viết số
Có ai đổ
Chín quả xoài
Đếm không sai
Mười con vịt
Thật là thích
Mười số thôi
Mà đồ chơi
Nhiều vô kể
Nhiều hình vẽ
Nhiều quả ngon
Nhiều chuồn chuồn
Nhiều con kiến
Bé lại đếm
Bé lại tô
Mẹ không ngờ
Con giỏi toán.

Phan Thị Thu Huyền

BẬP BÊNH

Bập bênh bập bênh
Nhún chân cho dẻo
Nhịp bênh cho khéo
Lên xuống thật đều.

Bé như cánh diều
Bay trong trời rộng
Bé như cánh chim
Vỗ vào xanh thắm.

Bạn bè vui lắm
Tít mắt cười vang
Ô ông trắng tròn
Trôi ngang chân bé.

GV Trường CĐSP Quảng Ninh

NĂM MẢNH GỖ

Mèo con nhặt được
Năm mảnh gỗ rơi,
Sắp xếp một hồi,
Thành ngôi nhà nhỏ.

Trồng hoa, trồng cỏ
Xanh đỏ quanh nhà,
Ôi! Cô mèo ta
Thềm vào ở quá!

Phạm Hồ

LÀM QUEN CHỮ SỐ

Mặt trời chỉ có một
Mọc lên để làm ngày
Người có hai bàn tay
Sinh ra mà làm việc.

Một sau và hai trước
Kìa, ba bánh xích lô
Giác ngủ cùng giấc mơ
Bốn chân giường nâng đỡ.

Lá cờ tươi màu đỏ
Nở năm cánh sao vàng
Con xúc xắc lăn tăn
Vuông vuông đều sáu mặt.

Thứ hai đến chủ nhật
Tuần lễ có bảy ngày
Bác cua càng đến hay
Tám chân bò ngang thế?

Các bạn ơi nhớ nhé
Sau tám đến chín, mười
Lại đây học cho vui
Mặt trời chỉ có một.

Vương Trọng

ĐI CHỢ TẾT

Chiếc xe ba bánh
Bố mới mua về
Bé chở búp bê
Đi chơi chợ Tết
"Búp bê đừng sợ.
Yên tâm chị dèo"
Búp bê nghe vậy.
Mắt cười trong veo
Bé hát, bé reo
Đạp xe quay tít
Bé đi chợ Tết.

Chu Huy

GÀ HỌC CHỮ

Ngày đầu đến lớp
Cô dạy chữ O
Gà trống thích chí
Gáy vang "ò... ó"
Thương cô Gà Mái
Đánh vằn chẳng xong
Lục cà lục cục
Kiếm ổ rơm nằm.
Đến môn tập viết
Gà trống bối cào
Nét chữ xiêu vẹo
Hàng thấp hàng cao.
Mái Mơ hôn hở
Nộp bài cho cô
Tục ta tục tác
Quả trứng tròn vo.
Mới hay gà mái
Luyện chữ cả đêm
O tròn quả trứng
Ai ai cũng thềm.

Phan Trung Hiếu

GÀ MẸ ĐẾM CON

Cục... cục... gà mẹ đếm
Một, hai, ba và nhiều
Đàn gà con vừa nở
Chẳng biết là bao nhiêu.

Có hạt nắng bé xiu
Vừa rơi trên nền nhà
Thế là cả đàn gà
Ùa lên tranh nhau nhặt.

Gà mẹ sợ con lạc
Cục cục đuổi theo sau
Phải bắt đầu đếm lại
Một, hai, ba và nhiều...

Nguyễn Duy Chế

EM VẼ

Em vẽ
Con gà trống
Mào đỏ tươi.

Em vẽ
Con mèo lười
Nằm sưởi nắng.

Em vẽ
Đôi bướm trắng
Bay tung tăng.

Em vẽ
Bác Mặt Trăng
Tỏa ánh sáng.

Em vẽ
Cánh đồng lúa
Ngát hương thơm.

Em vẽ
Nhiều mái trường
Tươi ngói đỏ.

Hoàng Thanh Hà

BÓ HOA TẶNG CÔ

Ngày mồng tám tháng ba
Chúng em đi hái hoa
Mang về tặng cô giáo.

Bó hoa của em đây
Vàng tươi hoa cúc áo
Hong hồng hoa cốt xay
Đỏ rực nụ dong riềng
Tím tím hoa bìm bìm
Dây tơ hồng em cuốn
Thành một bó vừa xinh.

Sao em hồi hộp thế
Chẳng nói được câu nào
Lời cô tha thiết sao
Vòng tay cô dịu quá
Có phải hoa nói hộ
Cho lòng em xôn xao.

Ôi! Chùm hoa bé nhỏ
Của đồng quê ngọt ngào.

Ngô Quân Miện

BẬP BÊNH

Chơi bập bênh
Ngồi cho chắc
Bám cho chắc
Nhún cho hay
Lên cao này

Lại xuống thấp
Bập bênh bập
Bênh bập bênh
Khéo ngã kênh
Quần áo lấm.

Trần Nguyên Đào

MẸ ĐỐ BÉ

Đèn đường vàng xanh đỏ
Trên dưới xếp thế nào?
Đèn đỏ ở trên cao
Đèn vàng thì ở giữa
Còn đèn xanh dưới cùng
Sáng lên như mắt mở.

Thế thì con có biết
Các màu đèn nói gì
Màu đỏ “xin dừng lại”
Xanh “mời bạn cứ đi”
Còn vàng thì nhấp nháy
“Ngã tư xin cứ tùy”
Con mẹ nhớ giỏi lắm.

Sưu tầm

ĐÈN ĐỎ, ĐÈN XANH

Dung dăng dung dẻ
Vui vẻ đi chơi
Đèn đỏ báo rồi
Bạn chờ tí nhé!
Dung dăng dung dẻ
Vui vẻ đi chơi
Đèn xanh đã mời
Bạn ơi, đi nhé!

Định Hải

NHẢY VÒNG

Này các em ơi
Học xong nghỉ ngơi
Đã đến giờ chơi
Ta được thành thơi
Ra sân chơi bời
Ta đi vẫy vùng
Ta nhảy tứ tung
Nhảy vòng, nhảy vòng
Bạn nhà rất đông
Nhón bé không phân
Lông tay quây quần
Ta hát bắt vần
Cùng nhảy cứng chân...
Thôi! Tùng, tùng, tùng
Kìa trống giục tùng,
Thôi không chơi nữa,
Ứng dụng ta vào...

Sưu tầm.

CHIM SÁO

- Tại sao con chim sáo
Cứ một điệu hát hoài?
- Vì không có cô giáo
Dạy nó hát nhiều bài.

Phạm Hồ

CHƠI Ú TÌM

Rủ nhau chơi ú tìm
Giờ đến phiên chó trốn
Mèo đảo mắt nhìn quanh
Chó nấp đâu giỏi gói!
Bống kìa, chỗ khe tủ
Chó để lộ cái đuôi
Rón rén mèo đến nơi
Oà! Chộp ngay lưng bạn!
Chó vẫn thú vị lắm
Cứ nhe răng ra cười:
- Không! Mình nấp giỏi thật
Lỗi chỉ tại... cái đuôi.

Phạm Hồ

BÉ MÙA

Bàn tay bé uốn uốn
Là dải lụa bay ngang
Bàn tay bé nghiêng sang
Là chiếc dù che nắng
Bàn tay bé dang thẳng
Là cánh con ngỗng trời
Bàn tay bé bơi bơi
Là mái chèo nho nhỏ
Bàn tay bé xòe nở
Là năm cánh hoa tươi
Là mọc dậy mặt trời
Bé dâng lên tặng mẹ.

Chu Huy

HẾT GIỜ

Bạn ơi hết giờ rồi
Nhanh tay cất đồ chơi
Nhẹ tay thôi bạn nhé
Cất đồ chơi đi nào!

NGỔNG VÀ VỊT

Ngổng không chịu học,
Khoe biết chữ rồi,
Vịt đưa sách ngược
Ngổng cứ tưởng xuôi.
Cứ giả đọc nhảm
Làm Vịt phì cười.
Vịt khuyên một hồi:
- Ngổng ơi! Học! Học!

Phạm Hồ

O TRÒN NHƯ... TRỨNG VỊT

Lớp Vịt ngồi yên lặng
Mé cầu ao sau nhà
Cô Ngan say sưa giảng:
- O tròn như trứng gà!
Vịt nghe như nghe... sấm!
Vừa học trước, quên sau
Giảng hoài mà chẳng thấm
Như nước đổ lên đầu.
Cô giáo Ngan nhanh trí
Vội sửa lại giáo trình
Và cả lớp đồng tình:
- O tròn như... trứng vịt!

Nguyễn Duy Quế

CA DAO, ĐỒNG DAO

VỀ ĐÁNH THÉ

Trồng lưỡng cái
Trái con chắt
Một dẻo dang
Hai sang dò
Ba cò kếu
Bốn nghêu ngao
Năm dao thớt
Sáu thịt muôi
Bảy chuôi xanh
Tám hành tỏi
Chín gói ghém
Mười chém chân
Đặt xuống đất
Cất lên tay
Xoay ống nhỏ
Đổ tay chuyền
Chuyền chuyền một
Một một đôi
Chuyền chuyền hai
Hai hai đôi
Chuyền chuyền mười
Mười mười đôi
Đặt xuống chân
Nâng lấy một
Chộp lấy đôi

Đặt xuống đây
Xoay lấy một
Chộp lấy mười
Một này một nữa
Ba này ba nữa
Ba nữa, một sang tư
Tư củ từ
Tư củ khoai
Hai sang năm
Năm lia năm
Năm sang sáu
Sáu lia tư
Tư sang bảy
Bảy lia ba
Ba sang tám
Tám lia hai
Hai sang chín
Chín lia một
Một sang mười
Mười vợ cả
Cả xuống đất
Cất lên tay
Xoay ống nhỏ
Đổ tay chuyền.

ĐẾM SAO

Một ông sao sáng
Hai ông sáng sao
Tôi đổ anh (chị) nào
Một hơi đếm hết
Từ một ông sao sáng
Đến mười ông sáng sao...

TRĂNG ĐẬU?

Mông một lưỡi trai
Mông hai lá lúa
Mông ba câu liêm
Mông bốn lưỡi liềm
Mông năm liềm gặt
Mông sáu thật trăng
Mười rằm trăng náu
Mười sáu trăng treo
Mười bảy sẩy giường chiếu
Mười tám nằm bếp trấu
Mười chín nín niêu xôi
Hai mươi giấc tốt
Hăm một nửa đêm
Hăm hai đeo hoa
Hăm ba gà gáy
Hăm bốn ở đâu?
Hăm năm ở đấy
Hăm sáu đã vậy
Hăm bảy làm sao?
Hăm tám thế nào?
Hăm chín thế ấy
Ba mươi không thấy?
Mặt mày trăng đậu?.....!!!!

Chủ điểm QUÊ HƯƠNG ĐẤT NƯỚC

EM YÊU MIỀN NAM

Miền Nam có lấm dừa xanh,
Có sông lấm cá chảy quanh ruộng đồng
Lúa vàng bát ngát mênh mông,
Em yêu dừa ngọt, yêu đồng miền Nam.

Sưu tầm

GIẤC MƠ

Chú ở Phú Quốc về
Ba lô toàn vỏ ốc
Những câu chuyện thần tiên
Nơi mọc chùm đảo ngọc
Tàu chú cười sóng đi
Gió mặn đùa chân tóc
Bãi cát trắng, dừa xanh
Biển vàng đêm trăng biếc
Cầu vồng dựng trong mưa
Chiều hoàng hôn tím ngát
Những xóm dài râm rạn
Khói thơm mùi tôm, mực...
Mân mê từng vỏ ốc
Bé mơ màng thiếp đi
Thấy mình trôi rất xa
Trên một con tàu lạ
Con tàu chưa từng có
Giữa đại dương bảy màu
Con tàu không có đáy

Như pha lê trong veo!
Cứ trôi thế, rất lâu
Đến một hòn đảo nhỏ
Rất nhiều nàng tiên cá
Thành quách với lâu đài
Và những công chúa trai
Và những hoàng tử ốc
Những vua tôm, quan mực
Những tướng sò, lính cua
Có cả mấy cụ rùa
Vừa bơi vừa ngắm nghĩ
Chao, mùi gì thơm quá?
Hệt như mùi... cá kho
Tiếng ai như tiếng mẹ:
"Con gái ơi! Đói chưa?"
Hóa ra chiều chín tới
Hóa ra là giấc mơ...

Cao Xuân Sơn

BÁC THĂM NHÀ CHÁU

Hôm nào Bác đến thăm nhà,
Cháu vui, vui cả lá hoa ngoài vườn.
Bác xoa đầu cháu Bác hôn,
Bác thương em cháu xúc cơm vụng về.
Bác ngồi ngay ở bên hè,
Bón cho em cháu những thìa cơm ngon.
Bé em mắt sáng xoe tròn,
Vươn mình tay nhẹ xoa chòm râu thưa.
Bác cười Bác nói hiền hòa,
Nâng bàn tay nhỏ nỡ nà búp tơ.
Bác về cháu đứng ngắm ngơ,
Má thơm nhấc mãi Bác Hồ vừa hôn.

Thái Hòa

TRẠNG

Mười ngón tay nhúng mực
Nghệch ngoạc vẽ bầy rồng
Trạng Quỳnh giành giải nhất
Sứ thần ứng xử nhanh.

Quan “thiên triều” “ấm ức”
Nhưng cũng đành cắn răng
Phục người tài nước Việt
Mưu lược giỏi hơn thần.

Dấu gươm kê sát cổ
Dù kiếm gí thủng lưng
Sứ Quỳnh nào có sợ
Thế thái cứ ung dung.

Biên cương ngàn vó ngựa
Đã lạng lẽ lui binh
Khi trạng Việt thi thố
Thắng hết thầy mọi lần.

Trạng Quỳnh ơi cháu hỏi
Nguyệt ngoạc cũng hóa rồng
Phải ông đà nghĩ tới
Non nước mình Thăng Long?

Phạm Minh Dũng

BÁNH CHUNG

Bên ngoài xanh lá dong xanh
Bên trong nếp đỗ mỡ hành hạt tiêu
Gói nghĩa tình, gói yêu thương
Đẻo thơm từ thuở Lang Liêu tới giờ.

Phạm Minh Giang

BÉ TẬP NÓI

Chập chà chập chững
Bé đi chưa vững
Miệng nói bi bô:
"Bác Hồ! Bác Hồ!..."
Ngón tay nhỏ xíu,
Bé chỉ lên tường.
Từ trong bức ảnh,
Bác cười yêu thương.

Trần Thị Nhật Tân

ẢNH BÁC

Nhà em treo ảnh Bác Hồ
Bên trên là một lá cờ đỏ tươi
Ngày ngày Bác mỉm miệng cười
Bác nhìn chúng cháu vui chơi trong nhà.

Ngoài sân có mấy con gà
Ngoài vườn có mấy quả na chín rồi
Em nghe như Bác dạy lời
Cháu ơi đừng có chơi bời đâu xa.

Trồng rau, quét bếp, đuổi gà
Thấy tàu bay Mỹ nhớ ra hầm ngòi
Bác lo bao việc trên đời
Ngày ngày Bác vẫn mỉm cười với em...

Trần Đăng Khoa

HOA QUANH LĂNG BÁC

Hoa ban xòe cánh trắng
Lan tươi màu nắng vàng
Cánh hồng khoe nụ thắm
Bay làn hương dịu dàng.

Mùa đông đẹp hoa mai
Cúc mùa thu thơm mát
Xuân tươi sắc hoa đào
Hè về sen tỏa ngát.

Như bao người đứng gác
Thay phiên nhau đêm ngày
Hoa nở quanh lăng Bác
Suốt bốn mùa hương bay.

Nguyễn Bao

ÔNG LÊ-NIN

Ông Lê-nin ở nước Nga,
Mà em lại thấy rất là Việt Nam.
Cũng vầng trán rộng thênh thang,
Y như trán Bác mệnh mang đất trời.
Cũng đôi mắt đẹp sáng ngời,
Y như mắt Bác luôn cười với em.
Cũng yêu các cháu thiếu niên,
Y như tình cảm thiêng liêng Bác Hồ.
Ông Lê-nin ở nước Nga,
Mà em lại thấy rất là Việt Nam.

Nguyễn Hồng Kiên

ĐÀN TƠ - RỪNG

Như cái cầu treo
Bắc chênh đỉnh núi
Một trăm tiếng suối
Trăm hơi gió rừng
Trăm giọng chim hót
Tay em gõ, chuốt
Chảy tràn tơ-rừng!...

NXB Giáo Dục

CHÚ GIẢI PHÓNG QUÂN

Chú là chú em
Chú đi tiền tuyến, nửa đêm chú về
Ba lô con cóc to bè
Mũ tai bèo bẻ vành xòe trên vai
Cả nhà mừng quá chú ơi!
Y như em đã mơ rồi đêm nao.

Chú về kể chuyện vui sao
Mĩ thua cũng khóc như nhiều trẻ con
Chấp tay lạy má xin cơm
Em mà có đói chẳng thèm thế đâu.
Muốn xin chiếc mũ tai bèo
Làm cô giải phóng, vượt đèo Trường Sơn.

Cẩm Thơ

TRĂNG LƯỠI LIÊM

Những ngôi sao trên trời
Như cánh đồng mùa gặt,
Vàng như những hạt thóc
Phơi trên sân nhà em.

Vàng trăng như lưỡi liềm
Ai bỏ quên giữa ruộng
Hay bác thần nông mượn
Của mẹ em lúc chiều.

Nguyễn Hưng Hải

EM YÊU NHÀ EM

Chẳng đâu bằng chính nhà em
Có đàn chim sẻ bên thềm líu lo
Có nàng gà mái hoa mơ
Cục ta, cục tác khi vừa đẻ xong.

Có bà chuối mật lưng ong
Có ông ngô bắp râu hồng như tơ.
Có ao muống với cá cờ
Em là chị Tấm đợi chờ Bống lên.

Có đầm ngào ngào hoa sen
Ếch con học nhạc, đế mèn ngâm thơ.
Dù đi xa thật là xa
Chẳng đâu vui được như nhà của em.

Đoàn Thị Lam Luyến

CA DAO, ĐỒNG DAO

Tháp Mười đẹp nhất hoa sen
Việt Nam đẹp nhất có tên Bác Hồ.

Đố ai đếm được lá rừng
Đố ai đếm được mấy tầng trời cao
Đố ai đếm đủ vì sao
Đố ai đếm được công lao Bác Hồ.

Đồng Đăng có phố Kỳ Lừa
Có nàng Tô Thị, có chùa Tam Thanh
Ai lên xứ Lạng cùng anh
Bố công bác mẹ sinh thành ra em.

Rủ nhau xem cảnh Kiếm Hồ
Xem cầu Thê Húc, xem chùa Ngọc Sơn
Đài Nghiên, Tháp Bút chưa sòn
Hỏi ai gây dựng nên non nước này?

Đường vô xứ Nghệ quanh quanh
Non xanh nước biếc như tranh họa đồ.

Đò từ Đông Ba, đò qua đập đá
Đò từ Vĩ Dạ, thẳng ngã Ba Sinh
Lờ đờ bóng ngả trăng chênh
Tiếng hò xa vọng nặng tình nước non.

Quảng Nam có núi Ngũ Hành
Có sông Chợ Cùi, có thành Đồng Dương.

Nhà Bè nước chảy chia hai
Ai về Gia Định, Đồng Nai thì về.

Đồng Tháp Mười cò bay thẳng cánh
Nước Tháp Mười lóng lánh cá tôm.

Chủ điểm THẾ GIỚI TỰ NHIÊN

CÂY ĐÀO

Cây đào đầu xóm
Lốm đốm nụ hồng
Chúng em chỉ mong
Hoa đào mau nở.

Bông đào nho nhỏ
Cánh đào hồng tươi
Hễ thấy hoa cười
Đúng là Tết đến.

Nhược Thủy

CÂY GẠO

Có cây bông gạo
Mọc ở ven đê
Sắp đến mùa hè
Hoa đua nhau nở.

Hoa gạo rực đỏ,
Bông gạo trắng tinh,
Gió thổi rung rinh,
Bông bay lả tả.

Nhược Thủy

BẮP CÁI XANH

Bắp cải xanh
Xanh mát mát
Lá cải sắp
Sắp vòng tròn
Búp cải non
Nằm ngủ giữa.

Phạm Hồ

VÒNG QUAY LUÂN CHUYỂN

Từ những hạt quýt
Nảy ra mầm non,
Mầm thành cây xanh
Ra hoa đầy cành.

Hoa lại thành quả.
Quýt vàng ngọt lành
Người ta ăn quả
Nhả hạt xinh xinh.

Từ những hạt ấy
Lại ra mầm non
Mầm thành cây xanh
Ra hoa đầy cành.

Hoa lại ra quả
Quýt vàng ngọt lành.
Vòng quay luân chuyển
Tiếp mãi không ngừng.

Miéc-ta-a-ghi-rê

HỒ SEN

Hoa sen đã nở
Rực rỡ đầy hồ
Thoang thoảng gió đưa
Mùi hương thơm ngát
Lá sen xanh mát
Đọng hạt sương đêm
Gió rung êm êm
Sương long lạnh chạy.

Nhược Thủy

VẢI

Tu hú kêu từ xa
Cho vải dần chín đỏ
Đây giống vải quê ta
Tròn xinh như trứng gà
Vỏ mỏng, lót lụa trắng
Đẹp tay người bóc ra
Chờ vải lúc còn hoa
Ngắm vải mỗi lần qua
Quả đầu tiên... quả cuối
Chia nhau đi trăm nhà...

Phạm Hồ

KHẾ

Hoa từ cành cao
Rủ nhau xuống giếng
Tắm xong, hoa tím
Theo gàu nước lên
Khế ngọt, khế chua
Đều chia năm cánh
Khế chín đầy cây
Vàng treo lóng lánh.

Phạm Hồ

THỊ

Lá xanh quả xanh
Lặng im trên cành
Lá xanh quả vàng
Chim chuyen rung rinh.

Túi thị lủng lẳng
Bé xách trong tay
Có thị cạnh má
Bé càng ngủ say.

Bà kể: "Thị này
Ngày xưa cô Tấm
Chui vào đây trốn
Đợi ngày gặp Vua...".

Phạm Hồ

DỪA

Đầu xanh mũ vua
Mình vàng áo giáp
Một trăm con mắt
Nhìn quanh bốn bề.

Dừa chín trưa hè
Trên đồi đất đỏ
Một quả sóc ăn
Thơm lừng trong gió...

Phạm Hồ

CHANH

Một lùm xanh biếc
Che kín đàn gà
Chanh non sần da
Chanh già láng vỏ
Chanh cốm thơm quá
Bóc mời bạn ăn
Múi chanh chấm muối
Mắt cười long lanh.

Phạm Hồ

NA

Na non xanh
Múi loắt choắt.
Na mở mắt
Múi nở to
Na bỏ vỏ
Đua nhau chín.

Môi chúm chím
Hút múi na,
Hạt nhả ra
Đen lay láy.

Ra tháng tư
Chín tháng bảy
Chào mào nhảy
Suốt mùa na.

Phạm Hồ

DỪA

- Ai mang nước lên cây
Mà dừa kia có nước?
- Chắc mấy hôm trời mưa
Dừa đã lo hứng được!
- Nước mưa có ngọt đâu
Mà nước dừa lại ngọt?
- Chắc dừa đi xin đường
Bỏ vào bụng từ trước.

Phạm Hồ

QUẢ GÌ

Quả gì chua chua thế?
Xin thưa rằng: quả khế
Ăn vào thì chắc là chua?
Vâng, chua!
Chua thì để nấu canh cua.

Quả gì da cứng cứng?
Xin thưa rằng: quả trứng
Ăn vào thì nó làm sao?
Không sao!
Ăn vào thì sẽ thêm cao.

Quả gì gai chi chít?
Xin thưa rằng: quả mít
Ăn vào thì chắc là đau?
Không đau!
Thơm lừng cả mấy hôm sau.

Xanh Xanh

ỒI

Chung một vườn
Bao dòng họ:
Đây, ỏi dào
Kia, ỏi mỡ
Đào, ruột hồng
Mỡ, ruột trắng
Đẹp dấu răng
Em mới cần.

Phạm Hồ

MƯA

Mưa mưa mưa
Rơi rơi rơi
Từng hạt một
Bộp bộp bộp
Trên mái nhà
Thành chùm hoa
Dưới hồ nước
Ướt ướt ướt
Trên lá cây
Lay lay lay
Cánh cửa sổ
Sạch đường phố
Mát đôi chân
Trời tạnh dần
Em yêu mưa lắm.

Sưu tầm

GÀ GÁY

Thấy trời đã sáng
Gà gáy ó ó!
Đua nhau gà gáy
Gà gáy thật to:
Ồ ó ó... ó!

Phạm Hồ

CÂY BÀNG

Cứ vào mùa đông
Gió về rét buốt
Cây bàng trụi trơ
Lá cành rụng hết
Chắc là nó rét!

Khi vào mùa nắng
Tán lá xòe ra
Như cái ô to
Đang làm bóng mát.

Bóng bàng tròn lấm
Tròn như cái nắng
Em ngồi vào trong
Mát ơi là mát!

A! Bàng tốt lắm
Bàng che cho em
Nhưng ai che bàng
Cho bàng khỏi nắng?

Xuân Quỳnh

CÒ CON SẠCH SẼ

Cò con sạch sẽ
Đứng ở bờ sông
Riêng cánh, riêng lông
Kì chân cọ mỏ.

Một con quạ nhỏ
Lười tắm bẩn hôi
Đến rủ đi chơi
Lắc đầu cò nói
Tôi còn tắm gội
Chẳng muốn đi đâu
Bạn hãy cùng thi
Xem ai sạch sẽ.

Nguyễn Thị Thủy

CHÚ ẾCH CON

Có chú là chú ếch con
Hai mắt mở tròn nháy nhót đi chơi
Gặp ai ếch cũng thế thôi
Hai cái mắt lồi cứ ngược trơ trơ.
Em không như thế bao giờ
Vì em ngoan ngoãn biết thưa, biết chào.

Hồng Trang

CHIM HÓT

Chim hót líu lo
Chào cô chào cô
Chim kêu ríu rít
Thích! Thích! Thích! Thích!

Phạm Hồ

CHÚ MÈO CON

Chú mèo thoăn thoắt
Sấp bắt được mồi...
Ô, chú nhầm rồi
Chú vờn đuôi chú
Hỏi chú xem thử
Chơi trò gì kia?
Mèo cười rung ria
- Đuôi... thằng chuột đấy!

Định Hải

GÀ CON GIÚP MẸ

Gà mẹ nằm ngủ
Hai chú gà con
Lon ton lon ton
Nhảy lên lưng mẹ.
Se se, se se
Nhặt những bọ gà
Con giúp mẹ cha
Ai mà chẳng mến.

Sưu tầm

CON KHỈ

Con khỉ thích leo trèo
Hết cành cao cành thấp
Đôi tay dài vươn khắp
Trầy trái cây nhét mồm.

Hoàng Thị Minh Khanh

CON GÀ

Con gà con gà
Hấn đổ trên nhà
Bay ra đóng rác
Cục ta cục tác
Hấn nhảy lên chuồng
Lên giường hấn nghỉ
Ồ thằng cu Tí!
Lo đuổi gà đi
Cục ta cục tác!
Con điều hung ác
Bay lượn trên đầu
Gà con ở đâu?
Về mau mẹ ủ
Mẹ con đông đủ
Chẳng sợ điều hâu!
Cục tác cục ta
Con gà nhảy ổ
Cái rổ đầu hè
Vàng hoe nắng lọt
Mẹ lót ổ gà
Cục ta cục tác.

Sưu tầm

CON LỢN

Con lợn béo múp míp
Thích ăn bèo trộn cám
Suốt ngày rồi suốt tháng
Chỉ hết nằm lại ăn.

Hoàng Thị Minh Khanh

ĐỒNG ĐAO VỀ LOÀI VẬT

Con cua mà có hai càng
Đầu tai không có bờ ngang cả đời
Con cá mà có cái đuôi
Hai vây ve vẩy nó bơi rất tài
Con rùa mà có cái mai
Cái cổ thụt ngắn thụt dài vào ra
Con voi có hai cái ngà
Cái vòi nó cuốn đổ nhà, đổ cây
Con chim mà có cánh bay
Bay cùng nam, bắc, đông, tây tỏ tường.

Sưu tầm

ĐÀN VỊT

Đàn vịt bơi trong ao
Con sau theo con trước
Bơi bơi trên mặt nước
Và quàng quạc gọi nhau.

Hoàng Thị Minh Khanh

CÁI BỐNG

Cái bống đi chợ cầu Cần
Thấy ba ông bụt đang vùn nôi cơm
Ông thì xới xới, đơm đơm,
Ông thì ngồi dờ nôi cơm chẳng vùn.

Cái Bống đi chợ cầu Canh
Cái Tôm đi trước, củ Hành đi sau
Con Cua lạch đạch theo hầu,
Cái chày rơi xuống vỡ đầu con Cua.

Cá Bống còn ở trong hang
Cái rau tập tàng còn ở ruộng dâu
Ta về ta sắm cần câu
Câu lấy cá Bống nấu rau tập tàng.

Sưu tầm

ẾCH ỘP

Ếch tài, ếch giỏi
Ếch nói, ếch cười
Hể anh nào lười
Phải về giải bết
Anh nào nhảy đẹp
Anh nào nhảy cao
Nhảy qua hàng rào
Chiếm ngay giải nhất.

Sưu tầm

CON CÔNG

Công có đuôi, cánh dài
Lốm đốm hoa sặc sỡ
Thích rong chơi xòe múa
Khoe mẽ khắp mọi nơi.

Hoàng Thị Minh Khanh

CON CHIM CHÍCH

Rì rích rì rích
Tôi là chim chích
Nhà ở bụi chanh
Tôi bay thật nhanh
Chuyên càn thoăn thoắt
Tìm sâu, tôi bắt
Tôi là chim chích
Rì rích rì rích.

Lam Hồng sưu tầm

CHIM SÂU

Chim sâu nhỏ nhỏ
Cái mỏ xinh xinh
Chăm nhặt, chăm tìm
Bắt sâu cho lá
Cây yêu chim quá!
Cây vậy, cây vui
Búp nở hoa cười
Chào chim sâu đấy.

Phong Thu

MÈO ĐUỔI CHUỘT

Mời bạn ra đây
Tay nắm chặt tay
Đứng thành vòng rộng
Chuột luôn lỗ hổng
Mèo đuổi đằng sau
Chuột cố chạy mau
Trốn đâu cho thoát
Thế rồi chú chuột
Lại hóa vai mèo
Co cẳng đuổi theo
Bắt mèo hóa chuột.
Sưu tầm

MÈO BẮT CHUỘT

Chít chít meo meo
Con mèo, con mèo
Đuổi theo con chuột
Con chuột chạy nhanh
Luồn khe luồn hốc
Con mèo nhanh lắm
Giờ vượt khe nanh
Đuổi theo con chuột
Ồ kia con chuột
Chẳng chạy được đâu
Ồ kia con mèo
Bắt ngay con chuột.

Sưu tầm

CÚN KHOANG

Cún Khoang chăm giữ nhà
Bé về, duôi ngoáy tí
Chuột chạy, mồm khê rít
Khách đến, sủa gâu gâu.

Hoàng Thị Minh Khanh

MÈO KHÓC CHUỘT CƯỜI

Nửa đêm mèo khóc chuột cười
Bạn từng nghe chuyện lạ đời thế chưa?
Bếp nhà tôi, tự bao giờ
Bầy chuột nhất giờ lăm trèo người
Mà thằng mèo Nhép, than ôi
Đêm đêm vờ bóng, nghịch duôi ngoài thêm.

Chiếc lồng bẫy chuột, ngỡ quên
Bữa kia sực nhớ, tôi đem móc môi
Mồi là mẩu cá khô thối.
Món này, lũ chuột mê tới nhất nhì!

Nửa khuya chợt thức, tôi nghe
Tiếng ai thút thít, lâm li quá chừng
Bật đèn. Bạn có tin không?
Chiếc lồng bẫy chuột, bên trong mèo ngồi
Thấy tôi, Nhép cố giấu duôi
Nhắm nghiền hai mắt, chao ơi, tội tình!
Chuột cười rúc rích xung quanh...

Cao Xuân Sơn

CON CHUỒN CHUỒN

Trời sắp nổi cơn mưa
Chuồn chuồn bay đầy ngõ
Bốn cánh mỏng như tờ
Nghiêng nghiêng chao trong gió.

Hoàng Thị Minh Khanh

LẶC CÒ CÒ

Lặc cò cò
Mò cuốc cuốc
Cò chân bước
Cuốc chân vàng
Sang đây chơi
Ngồi đây hát
Mỏ dính cát
Thì xuống sông
Bùn dính lông
Thì đi rửa
Chân giẫm lúa
Thì phải treo
Cù kheo à ập.

Sưu tầm

CON CÁ VÀNG

Con cá vàng
Bơi nhẹ nhàng
Trong bể nước
Đố ai bơi được
Như con cá vàng.

Lam Hồng sưu tầm

CƯỜI NGỰA NHONG NHONG

Nhong nhong!
Nhong nhong!
Ngựa ông đã về
Cắt cỏ Bồ Đề
Cho ngựa ông ăn.
Sưu tầm

CON VE

Ve kêu suốt mùa hè
Râm ran ngoài ngõ phố
Chào mùa hoa phượng đỏ
Ca mãi một bài ca.

Hoàng Thị Minh Khanh

THỎ CON

Thỏ con ngồi lặng yên
Lông một màu trắng muốt
Hai mắt hồng trong suốt
Trông hiền ơi là hiền!

Hoàng Thị Minh Khanh

CON CUA

Con cua tám càng
Nghênh ngang hai càng
Đeo chiếc yếm trắng
Dạo chơi đồng làng.

Trần Mạnh Hào

ĐÀN BÒ

Đẹp nhất đàn bò
Đuôi dài hông to
Lông vàng bóng mượt
Vươn cổ "ùm bò".

Trần Thanh Dịch

CON TRÁU

Con trâu ăn cỏ
No bụng ngủ ngon
Nghe gà gáy dồn
Dậy đi cày ruộng.

Lam Hồng sưu tầm

TIẾNG CHIM GỖ KIẾN

Cóc! Cóc! Cóc! Cóc!
Tôi: Gõ Kiến đây!
Cây nào sâu mọt
Xin gọi tôi ngay.

Cóc! Cóc! Cóc! Cóc!
Nào mỡ, vàng tâm
Đinh, lim, sến, tấu
Bồ đề, trám trấu
Có Gõ Kiến đây!
Cóc! Cóc! Cóc! Cóc!

Thanh Hào

CON CÁ VÀNG

Con cá vàng
Quàng khăn lụa
Giữa nước trong
Cùng bạn múa.

Phạm Hồ

CHIM BỒ CÂU

Đàn bồ câu trắng
Lượn giữa trời xanh
Cùng vui múa hát
Không chơi một mình.

Lê Đình Long

GÀ MẸ

Gà mẹ xòe đôi cánh
Làm hai mái nhà xinh
Đàn gà con rúc rích
Mưa rơi xuống nhà mình
Gà mẹ xòe đôi cánh
Làm bức tường cản ngăn
Khi mèo khoang, chó vện
Đuổi con mình trên sân.

Phùng Ngọc Hùng

CHIM CHÌA VÔI

Như một vệt vôi trắng
Ai vẽ qua khung trời
Lăn trong làn khói trắng
Tiếng hát từ lưng trời.
Đuổi chim hình lá phễu
Rung rung như dây đàn
Từ trong chùm quả chín
Tiếng chim ngọt không gian.

Trúc Chi

RONG VÀ CÁ

Có cô rong xanh
Đẹp như tơ nhuộm
Giữa hồ nước trong
Nhẹ nhàng uốn lượn.

Một đàn cá nhỏ
Đuôi đỏ lụa hồng
Quanh cô rong đẹp
Múa làm vãn công.

Phạm Hồ

ĐÀN KIẾN

Trông kìa đàn kiến,
Nó bò lên cao,
Sấp có mưa rào,
Kiến đi ẩn dấy.
Con nào con nấy,
Chăm chú mà đi
Gặp bạn trở về,
Ghé đầu: Chào bạn!

Nhược Thủy

NHỚ CON TRÂU MỘNG

Ở chơi nông trường
Nhớ con trâu mộng
Da đen láng bóng.
Ưc rộng thênh thênh
Đôi sừng vênh vênh
Chóp sừng nhọn hoắt.
Dưới bóng râm mát
Trâu đứng nghỉ ngơi,
Em nhảy lên ngồi
Lưng trâu em hát.

Võ Quảng

NGỰA CON

Ngựa cha đi móng sắt
Bật lửa đá dưới chân
Ngựa con thấy, kêu âm:
- Bớ ơi! Chân bớ cháy!

Phạm Hồ

CHÚ BÊ CON

Trên đê sông Hồng,
Bê con gặm cỏ
Bốn chân nho nhỏ
Lon ta lon ton...
Cỏ mát tươi non
Của bê đầy nhà
Bê ăn ngon quá
Bê càng lớn nhanh.

Nguyễn Văn Thắng

CHẤU CHUỘC

Có chú Châu Chuộc
Nhà ở bờ ao
Hễ có mưa rào
Suốt đêm Châu học:
- Chuộc, chuộc, chuộc, chuộc
Chuộc, chuộc, chuộc, chuộc...

Nguyễn Văn Thắng

RÙA CON ĐI CHỢ

Rùa con đi chợ mùa xuân
Mới đến cổng chợ bước chân sang hè
Chợ đông, hoa trái bộn bề
Rùa mua hạt giống đem về trồng gieo.
Mua xong chợ đã vãn chiều
Heo heo gió thổi cánh diều mùa thu.

Mai Văn Hải

TIẾNG VE

Vang lên từ đất
Vang lên từ cây
Vang lên chát ngát
Vang lên đông đầy
Ve ve ve ve
Rộn rã mùa hè
Xóm làng bát ngát
Chỉ còn tiếng ve
Ve! Ve! Ve! Ve!

Hoài Nam sưu tầm

NHỮNG TIẾNG KÊU

Gâu! Gâu! Gâu! - Chó hỏi
Ìt! Ít! Ít! - Lợn đói
Meo! Meo! Meo! - Mèo trách
Be! Be! Be! - Dê cười.

Phạm Hồ

TÌM Ổ

Một chị gà mái
Áo trắng như bông
Yếm đỏ hoa vòng
Cánh phồng bấp chuối
Xăm xăm xúi xúi
Tìm ổ quanh nhà
Chạy vào chạy ra
Tót, tót, tót, tót.

Võ Quảng

CHUỒN CHUỒN

Chiếc máy bay bé tẹo
Nhìn kĩ thật đáng yêu!
Cánh mỏng hơn cả lụa
Bay không một tiếng kêu.
Máy bay này mình xanh
Máy bay kia mình đỏ
Bay thấp rồi bay cao
Sân bay: một lá lúa.

Phạm Hồ

THÁCH ANH TRÊU ĐẤY!

Thách anh Trâu đấy!
Đánh được sáo đen
Anh quất đuôi lên
Sáo sà xuống đất.

Anh quay sừng húc
Sáo lại lên lưng
Sáo mổ tứ tung
Anh thua rồi nhé!

Phạm Hồ

CHIM TU HÚ

Sao chim cứ hỏi
Ở cửa rừng chồi
Sao chim cứ gọi
Trưa không nghỉ ngơi.

Mùa hạ chang nắng
Chim hót véo von
Tìm chim không thấy
Nghe mà bồn chồn.

Chim là người bạn
Của mùa hạ về
Chim là người bạn
Của cánh đồng quê.

Thái Thăng Long

CON CHIM CHIÊN CHIỆN

(Trích)

Con chim chiên chiên
Bay vút, vút cao
Lòng dày yêu mến
Khúc hát ngọt ngào.
Chim bay, chim sà
Lúa tròn bụng sữa
Đồng quê chan chứa
Những lời chim ca.
Bay cao, cao vút
Chim biến mất rồi
Chỉ còn tiếng hót
Làm xanh da trời.

Huy Cận

NGHÉ CON

Một con ghé ra đời.
Ồ vui lắm ai ơi!
Giữa chân mẹ quán quýt
Nó nhảy nghịch, đùa chơi.
Bú no, day vú mẹ
Như trẻ nhỏ, khác chi!
Nó cười - theo kiểu ghé
Vui mướt cỏ đường dê.
Lông nó đen, đen nháy
Mẹ nó liếm càng đen
Mặt trời làm bàn chải
Từng tia nắng vuốt thêm.

(Trích từ bài thơ
Thi ghé của Huy Cận)

ONG

Hoa táo nhờ ai gọi
Hoa nhãn nhờ ai mời
Mà sáng nay... mờ đất
Đã thấy ong đến rồi.

Phạm Hồ

ANH NHÌM

Nhìm nhìm nhìm nhìm
Người thì dây kim
Mà không may áo
Lúc cần đi dạo
Khoác áo kim vào
Đi chậm làm sao
Vì người nặng quá
Nhìm nhìm nhìm nhìm
Người thì dây kim...

Sưu tầm

CHIM ÉN

Từng đàn én trắng
Bay ngang nhà em
Cánh nhỏ rập rờn
Như muôn hoa bạc
Trên đồng cỏ non.

Ơi đàn chim nhỏ
Chim của mùa xuân
Cánh bạc rập rờn
Vừa bay vừa múa
Nắng vàng, trời xanh.

Nhậtơ Thủy

CHÚ MÈO XINH QUÁ

Meo meo meo meo
Chú Mèo xinh quá:
Râu dài trên má
Đuôi bông sau lưng
Mèo vội soi gương
Tự khen "Xinh quá!".

Sưu tầm

CON CÒ LẶN LỘI

Con Cò lặn lội
Lặn lội trời mưa
- Cò ăn cơm chưa?
- Chưa ăn, ... đói lắm!
Hai con Cò trắng
Cùng đi kiếm mồi
Bụng đói lắm rồi
Mà trời mưa quá!
Bắt được con cá
Đem về nấu canh
Mời chị mời anh
Cùng ăn cơm cá.

Sưu tầm

ANH GÀ TRỐNG

Anh Gà Trống
Đẹp làm sao:
Mào anh đỏ
Dáng anh cao
Úc anh nở
Đuôi anh dài
Anh cất tiếng
Ó ò o...

Sưu tầm

NƯỚC MẮT CÁ SẤU

Cá Sấu nức nở
Nước mắt trào ra:
"Nuốt nhầm con gà!
Chao ôi, thương quá!"
Nhưng đừng tin nhá
Các bạn của tôi
Giả dối nhất đời
Nước mắt cá sấu.

Sưu tầm

CÁ VOI

Ngày xưa có anh Cá
Bơi lội dưới dòng sông
Thấy bầy Voi rất đông
Đi ra sông uống nước.

Vòi Voi dài cả thước
Hút được nhiều nước ghê
Voi uống chán uống chê
Rủ nhau chơi phun nước!

Anh cá muốn bắt chước
Các bạn Voi khổng lồ
Anh uống đến cạn khô
Cả dòng sông chảy xiết.

Anh bơi ra biển biếc
Uống mãi... Bụng tròn xoe
Anh vẫn uống mãi mê
Rồi cũng chơi phun nước.

Không có vòi cũng được:
Đục một lỗ trên lưng
Nước vọt lên không ngừng
Anh Cá cười: "Khoái quá!".

Kể từ đó anh Cá
Tự nhận mình: Cá Voi!

Sưu tầm

MÈO CON

Mèo con rình bắt
Cái đuôi của mình
Vô trái vô phải
Đuôi chạy vòng quanh
Mèo con nhanh thế
Đuôi còn nhanh hơn
Mèo dừng lại nghỉ
Đuôi vẫy chờn vờn
Cả trưa tát bật
Chẳng bắt được gì
Mèo con mệt quá
Ôm đuôi ngủ khi.

Sưu tầm

LỜI CHÀO CỦA HOA

Hoa còn ngái ngủ
Ông đã đến rồi
- Dậy mau đi chú
Kìa ông Mặt Trời!
Hoa bừng mở mắt:
- Xin chào bạn Ông!
Hoa liền dang mắt
Thơm ngát cánh rừng.
Suốt ngày mê mải
Cánh Ông bồn chồn
Từng li mật ấy
Đong đầy tổ thơm...

Võ Văn Trực

CÂY HỒNG

Cây hồng nho nhỏ
Mới nhú chồi xinh
Em cào sạch cỏ
Cho cành tươi xanh
Công em chăm bón
Cây nở hoa rồi
Cánh hồng mơn mởn
Thơm lừng khắp nơi.

Tập đọc lớp 1 - 1980

CHĂM VƯỜN HOA

Sân trường khoe nắng
Bướm trắng lượn quanh
Sương đọng long lanh
Trên cành hoa thắm.

Hoa tươi khoe sắc
Ngào ngạt hương thơm
Chúng em chăm nom
Cho hoa tươi tốt.

Em vun em bón
Từng khóm từng bông
Hoa cúc hoa hồng
Thêm vàng thêm đỏ.

Sân trường rực rỡ
Hoa nở đỏ tươi
Rập rờn cánh bướm
Lượn quanh bóng người.

Đức Toàn

ĐẤT VÀ HOA

- Đào đỏ, mai vàng
Bìm xanh, cúc tím
Mẹ ơi ai nhuộm
Đủ các màu hoa?

- Đem hết sức mình
Nhuộm các loài hoa
Ấy là bác Đất
Lặng im thật thà.

Phạm Hồ

DỨA

Đầu đội mũ vua
Mình mang áo giáp
Ngắm nhìn núi đồi
Bằng trăm con mắt.

Rễ lọc sỏi cát
Trổ hoa Mặt Trời
Đất ủ mật ngọt
Mãi đắm trên môi.

Miền Bắc gọi: Dứa
Miền Nam kêu: Thơm
Một tên cây quả
Chứa ngàn nụ hôn.

Sưu tầm

HOA SEN

Hoa sen sáng rực
Như ngọn lửa hồng
Một chú bồ nông
Mải mê đứng ngắm.

Nước xanh thăm thẳm
Lông lộng mây trời
Một cánh sen rơi
Rung rinh mặt nước.

Võ Quảng

GIỌT SƯƠNG

Kìa xem long lanh
Giữa lòng hoa đỏ
Giọt sương nho nhỏ
Giọt sương tròn xinh,
Giọt sương lung linh,
Giọt sương trong suốt,
Giọt sương, hạt ngọc,
Thu nhận màu xanh
Bầu trời thanh thanh
Lá cây, ngọn cỏ...
Giọt sương nho nhỏ
Giọt sương long lanh.

Xuân Tửu

HOA ĐÀO

Quanh năm đi chơi
Trốn tìm trong vỏ
Hẹn mùa xuân về
Đua nhau cùng nở.

Phùng Ngọc Hùng

BÁC BẦU, BÁC BÍ

Bác bầu, bác bí
Lúc liu giàn cao
Nhìn xuống mặt ao
Cá tôm bơi lội
Bác bí nghĩ ngợi
“Mình với cô tôm
Nấu bát canh thơm
Ăn vào thật mát”
Châu cháu ghé cổ:
“Bầu bí cá tôm
Món nào cũng thơm
Đều ngon ngon cả”
Bác bầu chí chát
“Bí bí tôm tôm
Ai ai cũng biết
Nhưng thôi nhường bác
Cá nấu với bầu
Cũng có sao đâu
Vừa ngon, vừa bổ”.
Sưu tầm

HOA ĐÀO, HOA MAI

Hoa đào ưa rét
Lấm tấm mưa bay
Hoa mai chỉ say
Nắng pha chút gió.
Hoa đào thắm đỏ
Hoa mai dát vàng
Thoát mùa xuân sang
Thi nhau nở rộ.
Mùa xuân hội tụ
Niềm vui, nụ cười
Đào, mai nở rộ
Đẹp hai phương trời.

Lệ Bình

CÂY MƠ

Gốc mơ già
Hoa nở vàng
Con gà vàng
Nằm sưởi nắng
Cơn gió đến
Rung cành cây
Trận mưa trắng
Bay, bay, bay.

Ngô Quân Miện

QUẢ

Tròn như quả banh
Vỏ có màu xanh
Đó là quả bưởi.

Hay dành để gửi
Là quả thị thơm.

Múi trắng như cơm
Măng cầu chua ngọt.

Muốn ăn phải gọt
Là quả dứa gai.

Quả cũng có tai
Là thanh long đỏ.

Có gai ngoài vỏ
Là quả sầu riêng.

Những buổi chiều nghiêng
Ngắm nhìn vườn quả
Em yêu tất cả
Vườn quả của em.

Sưu tầm

HOA KẾT TRÁI

Hoa cà tím tím
Hoa mướp vàng vàng
Hoa lựu chói chang
Đỏ như đốm lửa.

Hoa vừng nhỏ nhỏ
Hoa đỗ xinh xinh
Hoa mận trắng tinh
Rung rinh trong gió.

Này các bạn nhỏ,
Đừng hái hoa tươi!
Hoa yêu mọi người
Nên hoa kết trái.

Thu Hà

NGẮM HOA

Em ngắm bông hoa

Tím tươi bờ ngõ

Cánh hoa mới nở

Màu còn rung rinh

Màu đẹp hơn tranh

Càng nhìn càng thắm

Như màu của nắng

Như màu của mưa

Dịu dàng, non tơ...

Yêu hoa đẹp thế

Em đừng quên rẽ

Sân sùi xòe ra

Như tay lấm đốt

Bám vào sỏi cát

Bám vào nắng rát

Bám vào mưa dầm

Làm lụng âm thầm

Cần cù dưới đất

Chẳng nhìn thấy đâu

Chính chòm rế ấy

Làm nên sắc màu.

Trần Đăng Khoa

COM

Sống, gọi là gạo

Chín, gọi là cơm

Nhờ có nước và lửa

Gạo trắng thành cơm thơm.

Phạm Hồ

HOA CÚC VÀNG

Suốt cả mùa đông
Nắng đi đâu miết
Trời đắp chăn bông
Còn cây chịu rét.
Sớm nay nở hết
Đầy sân cúc vàng
Thấy mùa xuân đẹp
Nắng lại về chăng?
Ồ! Chẳng phải đâu!
Mùa đông nắng ít
Cúc gom nắng vàng
Vào trong lá biếc.
Chờ cho đến Tết
Nở bung thành hoa
Rực vàng hoa cúc
Ấm vui mọi nhà.

Nguyễn Văn Chương

VƯỜN CẢI

Gió lên vườn cải tốt tươi
Lá xanh như mảnh mây trời lao xao
Em đi múc nước dưới ao
Chiều chiều em tưới, em rào, em trông.

Sớm nay bướm đến lượn vòng
Thì ra cải đã lên ngồng vàng tươi
Bé Giang trông thấy nhoẻn cười
Nhăn nhăn cái mũi hỏ mũi cái răng...

Trần Đăng Khoa

MÙA XUÂN

Dung dăng dung dè
Đàn trẻ đi chơi
Mùa xuân đến rồi
Ánh xuân tươi sáng.

Đám mây bông trắng
Nổi giữa trời xanh
Gió đưa bông bênh
Cao vời lồng lộng.

Vườn thênh thang rộng
Cỏ non xanh rờn
Hây hây gió vờn
Hoa đào tươi thắm
Vườn xuân đậm ấm
Ríu rít chim ca.

Tú Mỡ

GIỮA TRƯA HÈ

Giữa trưa hè,
Say tiếng ve,
Phượng đỏ hoa
Rung rinh nắng.
Giữa trưa hè,
Đàn cò trắng
Lội sang sông,

Đám mây hồng
Trôi lạng lẽ.
Giữa trưa hè,
Một mình bé,
Võng du đưa,
Ngồi ru ru
Cho em ngủ.

Nguyễn Ngọc Ký

MÙA THU SANG

Hôm nay trời mát dịu
Hết nắng hè chói chang
Mưa thu bay nhẹ hạt
Lúa thu nhuộm sắc vàng
Cánh đồng thơm mùi cốm
Đón mùa gặt mới sang.

Nhược Thủy

CÂY XƯƠNG RỒNG

Mọc trên đất rắn
Cây sống rất tài
Không cần trở lá
Cây ra cành gai.

Bên gai, hoa nở
Màu trắng, màu hồng
Hoa mềm mỏng thế
Lại gọi xương rồng!

Sưu tầm

GIÀN MƯỚP

Sau vườn nhà em
Xanh xanh giàn mướp
Trái tròn thẳng đuột
Trái uốn cong cong.

Mẹ hái mướp ngon
Nấu canh với tép
Dọn ra bàn tròn
Cả nhà đoàn tụ
Dùng bữa vui ghê.

Thanh Hiền

TRĂNG ƠI... TỪ ĐÂU ĐẾN?

(Trích)

Trăng ơi... từ đâu đến?
Hay từ cánh đồng xa
Trăng hồng như quả chín
Lửng lơ lên trước nhà.

Trăng ơi... từ đâu đến?
Hay biển xanh diệu kì
Trăng tròn như mắt cá,
Không bao giờ chớp mi.

Trăng ơi... từ đâu đến?
Hay từ một sân chơi,
Trăng bay như quả bóng
Bạn nào đá lên trời.

...

Trần Đăng Khoa

TRĂNG SÁNG

Sân nhà em sáng quá
Nhờ ánh trăng sáng ngời.
Trăng tròn như cái đĩa
Lơ lửng mà không rơi.
Những hôm nào trăng khuyết
Trông giống con thuyền trôi
Em đi, trăng theo bước
Như muốn cùng đi chơi.

Nhược Thủy

CÂY CHUỐI NHÀ EM

Sau vườn nhà em
Có cây chuối già
Chỉ mới ra hoa
Nhưng mầm đã mọc.

Chuối ơi, chuối ơi!
Sao quá lạ kì?
Chuối khê thâm thì:
“Nay tôi đã già
Con tôi đã mọc,
Đó là mầm xanh
Duy trì nòi giống”.

Đoàn Lê Bích Phượng

SỰ TÍCH CÂY LÔNG GÀ

Xưa có chú gà trống
Đi đánh lộn dẫu về
Rụng nhiều lông đuôi cánh
Bị bạn bè cười chê.

Có loài cây không lá
Nhặt lông gà mang về
“Mặc” vào: Ôi thích quá!
Chiếc áo này đẹp ghê!

Rồi cũng từ hôm đó
Cây cảnh trước sân nhà
Có lá dài óng mượt
Mang tên: CÂY LÔNG GÀ.

Nguyễn Loan

TIẾNG SÁO TRÚC

Có ai đang thổi sáo
Ngay cạnh khóm trúc xinh
Trúc ơi, trúc có biết
Tiếng sáo kia của mình?

Phạm Hồ

LÚA VÀ GIÓ

Cua con hỏi mẹ
Dưới ánh trăng đêm:
- Cô Lúa đang hát
Sao bỗng lặng im!
Đôi mắt lim dim
Mẹ cua liền đáp:
- Chú Gió đi xa
Lúa buồn không hát.

Phạm Hồ

CẶP SONG CA MÙA HÈ

Hè về, bé ve
Lại cùng hoa phượng
Cất giọng say mê
Ru trời quả ngọt.
Ve hát giọng cao
Giọng trầm phượng vĩ
Như hồ với nhị
Suốt mùa véo von...

Hoàng Tá

BỜ TRE ĐÓN KHÁCH

Bờ tre quanh hồ
Suốt ngày đón khách
Một đàn cò bạch
Hạ cánh reo mừng
Tre chột tung bùng
Nở đầy hoa trắng.

Đến chơi im lặng
Có bác bồ nông
Đứng nhìn mênh mông
Im như tượng đá.

Một chú bói cá
Đổ xuống cành mềm
Chú vụt bay lên
Đậu vào chỗ cũ.

Ghé chơi đông đủ
Cả toán chim cu
Ca hát gặt gù:
"Ồ, tre rất mát!".

Khách còn chú ếch
Ì ọp vang lừng
Gọi sao tung bùng
Lúc ngày vừa tắt.

Võ Quảng

UỐNG

Mẹ cho rau uống nước
Bằng cái bình tưới hoa
Trời cho lúa uống nước
Bằng cả trận mưa to.

Phạm Hồ

CẦU VỒNG

Mưa rào vừa tạnh,
Có cái cầu vồng
Ai vẽ cong cong
Tô màu rực rỡ:
Tím, xanh, vàng, đỏ...
Ồ! Hai cái cơ:
Cái rõ, cái mờ
Ai tài thế nhỉ?

Nhược Thủy

CHÚ BÒ TÌM BẠN

Mặt trời rúc bụi tre
Buổi chiều hè nghe mát
Bò ra sông uống nước
Thấy bóng mình ngỡ ai.

Bò chào "kia anh bạn"
Lại gặp anh ở đây
Nước đang nằm nhìn mây
Nghe bò cười toét miệng

Bóng bò chợt tan biến
Bò tưởng bạn đi đâu
Cứ ngoái trước nhìn sau
Ập ò tìm gọi mãi.

Phạm Hồ

ÔNG MẶT TRỜI ÓNG ÁNH

Ông mặt trời óng ánh
Toả sáng hai mẹ con
Bóng con cùng bóng mẹ
Dắt nhau đi trên đường
Ông nhú mắt nhìn em
Em nhú mắt nhìn ông.

Ông ở trên ấy nhé
Cháu ở dưới này thôi
Hai ông cháu cùng cười
Mẹ cười đi bên cạnh
Ông mặt trời óng ánh....

Sưu tầm

NÒNG NỌC TÌM MẸ

Ếch ngồi trong mà kín
Ngủ suốt cả mùa đông
Bên hồ, ao, ruộng, đồng
Xuân sang bừng tỉnh giấc.

Khi hoa bèo khoe sắc
Ếch nhảy xuống hồ xanh
Để bao trứng tròn xinh
Bám bờ cây bụi cỏ.

Chúng dầm sương dải gió
Đợi lúc gặp mưa rào
Đàn trứng ếch bờ ao
Nở thành đàn nòng nọc.

Ồi! Các con thơ dại
Cô chỉ là bạn thân
Mẹ các cháu bốn chân
Cô mình tròn dài ngoẵng.

Đang lúc đàn nòng nọc
Mệt mỏi và buồn rầu
Ếch mẹ bỗng từ đâu
Vội lao mình bơi tới.

Cả đàn cùng bơi rồi.
Nhìn ngơ ngác xôn xao
Ồi! Chẳng giống tí nào
Mẹ ư, đâu dám chắc.

Đầu thì tròn lông lóc
Đuôi dài nhọn phía sau
Lũ nòng nọc rủ nhau
Lượn bơi đi tìm mẹ.

Chúng từ khi tám bé
Đã biết mặt mẹ đâu
Nên bờ ngõ lau chau
Gặp ai cũng dò hỏi.

Chúng gặp cô cá quả
Dẫn một lũ rông rông
Cô phải mẹ con không
Cá lác đầu bai bãi.

Ếch mẹ lau nước mắt
Tội nghiệp các con tôi
Mẹ đã về đây rồi
Khỏi kiếm tìm đâu nữa.

Lớn lên thêm ít bữa
Các con sẽ mọc chân
Đuôi kia sẽ rụng dần
Con sẽ y hệt mẹ.

Trong đêm hè lặng lẽ
Nghe ộp oạp bờ ao
Là tiếng ếch ngọt ngào
Gọi đàn con yêu dấu.

Sưu tầm

GIEO HẠT

Gieo hạt, gieo hạt
Nảy mầm
Một nụ, hai nụ
Một hoa, hai hoa
Mùi thơm, thơm quá
Gió thổi
Cây nghiêng
Lá rụng, nhiều lá quá
Lá rụng, nhiều lá quá.

Sưu tầm

GẤU ĐEN VÀ HAI CHÚ THỎ

Bác Gấu Đen
Đi chơi rừng
Gặp mưa dông
Bị ướt cả.

Bác gõ cửa
Nhà Thỏ Nâu
Thỏ càu nhàu
Không cho trú.
Bác buồn quá
Lại ra đi.

Mưa dầm dề
Càng ướt sũng
Nhà Thỏ Trắng
Bác dừng chân
Thỏ ân cần
Mời bác sưởi.

Đêm mưa càng dữ dội
Thỏ Nâu bị đổ nhà.
Chạy đến miệng kêu ca
Bác ơi, cứu cháu với.

Bác nhẹ nhàng thăm hỏi
“Thỏ Nâu cứ yên lòng
Mai bác làm nhà mới
Chỉ một loáng là xong”.

Em yêu bạn Thỏ Trắng
Em quý bác Gấu Đen.
Bác Gấu thật tốt bụng
Thỏ Trắng thật đáng khen.

Sưu tầm

BẮP CẢI XANH

Xanh xanh mát
Lá cải bắp
Sấp vòng tròn
Búp cải non
Nằm ở giữa
Em thích lắm
Cây bắp cải xanh.

Sưu tầm

CỦ CÀ RỐT

Lá xanh củ đỏ
Lớn nhỏ bên nhau
Đất giội ngập đầu
Củ lên đẹp thật
Tên em cà rốt
Củ đỏ lá xanh.

Sưu tầm

GIÓ

Tên tôi là Gió
Đi khắp mọi nơi
Công việc của tôi
Không bao giờ nghỉ
Tháng ngày chăm chỉ
Tôi dài hơn sông

Suốt đời mệnh mông
Rộng hơn biển cả.
Tên tôi là Gió
Các bạn nhớ không?
Tôi không dáng hình
Tên tôi là Gió.

Xuân Quỳnh

TRƯA HÈ

Trưa hè gió thổi
Hoa phượng lung lay.
Cánh hoa rụng bay
Như bầy bướm lượn.
Tiếng ve ca rộn.
Nghe như tiếng đàn.
Trưa hè liên hoan:
Hoa bay, ve hát.

Trần Đăng Khoa

MÙA THU SANG

Hôm nay trời dịu mát
Hết nắng hè chói chang
Mưa thu bay nhẹ hạt
Lúa thu nhuộm sắc vàng
Cánh đồng thơm mùi cốm
Đón mùa gặt hái sang.

Trần Đăng Khoa

MÙA XUÂN

Tí ta tí tách
Trời đổ cơn mưa
Hạt giống reo vui:
“Mưa đi, mưa đi!
Cho hạt nảy mầm.
Cây táo cũng bảo:
“Mưa đi, mưa đi!
Cho tôi kết hoa”.

Trần Đăng Khoa

MÙA XUÂN

Mùa xuân gọi dậy chồi non
Gọi bông hoa nở xòe tròn trên cây
Gọi con nắng ấm tràn đầy,
Gọi con sáo vỗ cánh bay tìm đàn
Gọi cho con én bay sang
Gọi con gió thoảng mơ màng tiếng xuân.

Dương Khâu Lương

NẮNG BỐN MÙA

Dịu và nhẹ nhàng Vàng như muốn khóc
Vẫn là chị nắng xuân Chẳng ai khác: nắng thu.
Hung hăng, hay giận dữ Mùa đông khóc hu hu
Là ánh nắng mùa hè Bởi vì không có nắng.

Mai Anh Đức

ĐOM ĐÓM

Đom đóm ơi!
Đom đóm, đom đóm
Rủ đàn, rủ đúm
Trời đã tối rồi
Mau mau sáng soi
Đom đóm ơi!
Kìa con nhện chằng mạng
Nhờ sáng mày mới rạng
Kìa con cóc đớp môi
Nhờ sáng mày để coi
Đom đóm ơi!

Nọ con chuột đi tối
Nhờ sáng mày lặn lội
Nọ con chim ăn đêm
Nhờ sáng mày coi xem
Đom đóm ơi!
Khi lửa lụi, trăng tà
Mây soi cho người ta
Thứ nhất đom đóm vào nhà
Thứ nhì chuột rúc
Thứ ba hoa đèn.

Sưu tầm

CA ĐÀO, ĐỒNG ĐÀO

Lúa ngô là cô đậu nành
Đậu nành là anh dưa chuột
Dưa chuột là ruột dưa gang
Dưa gang là nàng dưa hấu
Dưa hấu là cậu lúa ngô
Lúa ngô là cô đậu nành.

***

Con mèo mà trèo cây cau
Hỏi thăm chú chuột đi đâu vắng nhà?
Chú chuột đi chợ đường xa
Mua mắm mua muối, giỗ cha con mèo.

***

Con gà cục tác: "Lá chanh!"
Con lợn ủn ỉn: "Mua hành cho tôi!"
Con chó khóc đứng khóc ngồi:
"Mẹ ơi đi chợ mua tôi đồng riêng!".

***

Con bò ngủ gốc cây đa
Trời mưa mát mẻ bò ta cả cười.
Con chim bay ở trên trời
Trời mưa ướt cánh chim rơi xuống hồ
Cái bánh nằm ở trong lò
Trời mưa lửa tắt vừa lo vừa buồn.

***

Rì rà rì rà
Đội nhà đi chơi
Gặp khi tối trời
Úp nhà lên ngủ
Khi mặt trời mọc
Lại thò đầu ra
Rì rà rì rà.

Con mèo nằm bếp co ro
Ít ăn nhiều ngủ, ít lo ít làm
Con ngựa đi bác về nam
Nhiều ăn ít ngủ, nhiều làm nhiều lo.

***

Con kiến mà leo cành đa
Leo phải cành cộc leo ra, leo vào
Con kiến mà leo cành đào
Leo phải cành cộc leo vào, leo ra.

***

Con vỏi con voi
Cái vỏi đi trước
Hai chân trước đi trước
Hai chân sau đi sau
Còn cái đuôi
Đi sau rốt
Tôi xin kể nốt
Cái chuyện con voi.

***

Tu hú là chú bồ các
Bồ các là bác chim ri
Chim ri là dì sáo sậu
Sáo sậu là cậu sáo đen
Sáo đen là em tu hú
Tu hú là chú bồ các...

***

Con chim se sẻ
Nó ăn gạo tẻ
Nó hót líu lo
Nó ăn hạt ngô
Nó kêu lép nhép
Nó ăn gạo nếp
Nó vãi ra sân
Ơi lán giếng gần
Đuổi con se sẻ.
Quạc quạc, quạc quạc
Con vịt, con vạc
Có thương em tao
Thì lội xuống ao
Bắt ba con ốc
Thì lội xuống rộc
Bắt năm con rô
Thì lội xuống hồ
Bắt mười con diếc.
Thương con ba ba
Đội nhà đi trốn

Gặp con nước cuốn
Trôi tuột ra khơi
Gặp lúc tối trời
Đội nhà đi dạo.

***

Con chim hay hát
Nó hát cành đa
Nó sa cành trúc
Nó rúc cành tre
Nó hát le te
Nó hát la ta
Nó bay vào nhà
Nó ra ruộng lúa
Nó múa nó chơi
Chim ơi, chim ơi!

***

Con gà cục tác cục te
Hay đỗ đầu hè, hay chạy rông lông
Má gà thì đỏ hồng hồng
Cái mỏ thì nhọn, cái mồng thì tươi
Cái chân hay đập hay bơi
Cái cánh hay vỗ lên trời gió bay.

***

Nghé ọ, ghé ơi!
Nghé ra đồng lúa
Nghé chạy đồng bông
Nghé chớ đi rong
Hư bông gãy lúa
Ơi à ơi!
Nghé ọ, ghé ơi!
Nghé đi tập võ
Nghé đi tập cày
Tươi cây tốt cội
Nghé lội đồng sâu
Ơi à ơi!
Nghé ọ, ghé ơi!

***

Con cua mà có hai càng
Đầu, tai không có bờ ngang cả đời.
Con cá mà có cái đuôi
Hai vây ve vẩy nó bơi rất tài.
Con rùa mà có cái mai
Cái cổ thụt ngắn, thụt dài vào ra.
Con voi mà có hai ngà
Cái vòi nó cuốn đổ nhà, đổ cây.
Con chim mà có cánh bay
Bay cùng nam, bắc, đông, tây tỏ tường.

***

Ếch ở dưới ao
Vừa ngớt mưa rào
Nhảy ra bì bọp
Ếch kêu “ộp ộp”
Ếch kêu “ấp ấp”
Thấy bác đi câu
Rủ nhau trốn mau
Ếch kêu “ộp ộp”
Ếch kêu “ấp ấp”
Bê là bê con
Bê là bê vàng
Bê đứng rên ràng
Bê đi với mẹ
Bê đừng chạy xuống bể
Bê đừng chạy lên ngàn
Mà cạp mang
Mà sấu nuốt
Đi tìm nơi cỏ tốt
Bê gặm cho ngon
Bê là bê ơi!

Con công hay múa
Nó múa làm sao
Nó rụt cổ vào
Nó xòe cánh ra
Nó đỡ cành đa
Nó kêu vít vít
Nó đỡ cành mít
Nó kêu vẹt chề,
Nó đỡ cành tre
Nó kêu bê muống,
Nó đỡ dưới ruộng
Nó kêu tầm vông,
Con công hay múa...

Chú Cuội ngồi gốc cây đa
Để trâu ăn lúa gọi cha ời ời.
Cha còn cưỡi cỏ trên trời
Mẹ còn cưỡi ngựa đi mời quan viên
Ông thì cầm bút, cầm nghiên
Ông thì cầm tiền đi chuộc lá đa.

Tôi ở trên trời
Tôi rơi xuống đất
Tưởng rằng tôi mất
Chẳng hóa tôi không
Tôi chảy ra sông
Nuôi loài tôm cá
Qua các làng xã
Theo máng theo mương
Cho người trồng trọt
Thóc vàng chạt cọt
Cơm trắng đầy nồi
Vậy chớ khinh tôi
Hạt mưa hạt móc.

***

Ông sảo ông sao
Ông vào cửa sổ
Ông ở với tôi
Ông ngồi lên chiếu
Tôi biếu củ khoai
Ông nhai nhóp nhép
Cái tôm cái tép
Ông ghép với rau
Ăn mau chóng lớn
Ông ngồi dậy
Ông về trời.

Ông giăng ông giăng,
Xuống chơi với tôi
Có bầu có bạn
Có ván cơm xôi
Có nồi cơm nếp
Có nệp bánh chưng
Có lưng hũ rượu
Có khướu đánh đu
Thằng cu võ chài
Bắt trai bỏ giỏ
Cái đồ ãm em
Đi xem đánh cá
Có rá vo gạo
Có gáo múc nước
Có lược chải đầu
Có trâu cày ruộng
Có muống thả ao
Ông sao trên trời.

Chủ điểm NGHỀ NGHIỆP

BÉ LÀM BÁC SĨ

Mời mẹ ngồi im lặng
Để bác sĩ khám cho
Chắc lại đi đây nắng
Bệnh này là bệnh ho
Thuốc ngọt chứ không đắng
Phải uống với nước sôi
Nếu tiêm thì đau lắm
Mẹ lại khóc nhè thôi.
Mẹ bỗng hỏi bác sĩ
Sổ mũi uống thuốc gì?
Bác sĩ chừng hiểu ý
Uống sữa với bánh mì.

Sưu tầm

BÉ XÉP NHÀ

Bé xếp gỗ
Thành hình nhà
To ơi là to
Đẹp ơi là đẹp!
Đây là bếp
Để nấu cơm,
Đây là vườn
Để trồng quả,

Đây là cửa
Để vào nhà,
Đây giường bà,
Đây giường bố,
Chuyện có thể
Mà thành nghề
Mai bé là
Thợ xây dựng.

Chu Huy

NGHỀ NGHIỆP

Khó thay công việc nhà quê
Cùng năm khó nhọc dám hề khoan thai
Tháng chạp thì mắc trồng khoai
Tháng giêng trồng đậu, tháng hai trồng cà
Tháng ba cày vỡ ruộng ra
Tháng tư bắc mạ thuận hòa mọi nơi
Tháng năm gặt hái vừa rồi
Bước sang tháng sáu nước trôi đầy đồng
Nhà nhà vợ vợ, chồng chồng
Đi làm ngoài đồng sá kể sớm trưa
Tháng sáu, tháng bảy thì vừa
Vun trồng giống lúa, bỏ chừa cỏ tranh
Tháng tám lúa trở đã đành
Tháng mười gặt hái cho nhanh kịp người
Khó khăn làm mấy tháng trời
Lại còn mưa nắng bất thời khổ trông
Cất rồi nộp thuế nhà công
Từ rày mới được yên lòng ấm no.

Đồng dao

ƯỚC

Nay em xếp hạc
Đếm đủ một trăm
Nhắm mắt ước thầm
Mong sao thành đạt
Em là bác sĩ
Chữa bệnh mọi người
Hay là cô giáo
Trẻ nghèo em chăm

Là người đưa thư
Đem niềm vui đến
Chân em đi khắp
Quê hương của mình.
Mơ ước thật xinh
Là mơ hạnh phúc
Đến cho tất cả
Mọi người quanh ta.

Sưu tầm

BÁC NÔNG DÂN

Chúng ta có đủ cơm ăn
Ấy là nhờ bác nông dân cấy cày.
Nắng mưa bác chẳng ngừng tay
Làm việc suốt ngày, bác vẫn vui tươi.

Phương Hoa

BÁC CHỞI CHÀ

Bác chổi chà
Tội lắm đấy!
Già đến vậy
Vẫn siêng năng
Hết quét sân
Rồi quét ngõ.

Dù mưa gió
Hay nắng sương
Bác vẫn thường
Say công việc.

Quét rác hết
Mới nghỉ ngơi
Chổi chà ơi!
Thương bác lắm!

Nguyễn Lâm Thắng

CẦU THANG

Năm tháng mãi khom lưng
Giờ xương sườn từng bậc
Nối tầng cao tầng thấp
Giúp người lên cao tầng.

Nguyễn Lâm Thắng

ĐI CÀY

Chuôi xanh một quả
Cắm bốn chân tre
Thành con trâu đực
Nhìn giống giống ghê!

Hai ngọn cờ ngô
Làm cây cây nhỏ
Dem ra giữa ngô
Buộc trâu đi cày.

Trâu ơi, gắng đi
Cày cho xong ruộng
Chiều ta về sớm
Cất chuồng cho trâu.

Vắt! Vắt! Đi nào
Sao trâu chậm thế?
Trâu mệt rồi ư?
Chúng mình nghỉ nhé!

Bóng mát ngô trưa
Thả trâu ăn cỏ
Bé nằm ngủ quên
Tóc hiu hiu gió...

Sưu tầm

CÁI BÁT XINH XINH

(Trích)

Mẹ cha công tác
Nhà máy Bát Tràng
Mang về cho bé
Cái bát xinh xinh.

Từ bùn đất sét
Qua bàn tay cha,
Qua bàn tay mẹ
Thành cái bát hoa.

Nâng niu bé giữ
Mỗi bữa hàng ngày
Công cha, công mẹ
Bé cầm trên tay.

Thanh Hòa

XE CHỮA CHÁY

Mình đỏ như lửa
Bụng chứa nước đầy
Tôi chạy như bay
Hết vang đường phố.

Nhà nào bốc lửa
Tôi dập liền tay
Ai gọi chữa cháy
- Có... ngay! Có... ngay!

Phạm Hồ

LÀM HỌA SĨ DỄ THÔI

Làm họa sĩ dễ thôi
Đỏ nắng là mặt trời
Vàng thu là hoa cúc
Nâu non màu bùn đất
Khói là màu mây trời.

Làm họa sĩ dễ thôi
Mèo lớn là hổ nhỏ
Chuột có cánh là dơi
Nòng nọc quên vẽ đuôi
Lập tức thành nhái bén!

Tùng Bách

BÉ “LÀM” BAO NHIÊU NGHỀ

Bé chơi làm thợ nề
Xây nên bao nhà cửa,
    Bé chơi làm thợ mỏ
    Đào lên thật nhiều than,
        Bé chơi làm thợ hàn
        Nối nhịp cầu đất nước,
            Bé chơi làm thầy thuốc
            Chữa bệnh cho mọi người,
                Bé chơi làm cô nuôi
                Xúc cơm cho cháu bé.

Một ngày ở nhà trẻ
Bé “làm” bao nhiêu nghề
Chiều mẹ đến đón về
Bé lại là... cái Cún.

Yên Thao

BÀI THƠ CON TÀU

Nhanh, nhanh
Nó chạy rất nhanh
Còi kêu vui quá
Tu tu, tu tu...

Sưu tầm

GẤU ĐEN

Gấu đen chụp ảnh
Gửi tặng bạn thân
Gấu trắng thợ giỏi
“Tách” cái chụp xong.

Lúc nhận ảnh xem
Gấu đen trợn mắt:
Sao mình bé choắt
Lại cụt hai chân.

Chụp chẳng nên thân
Này đây, trả bạn!

Phạm Hồ

TAY MẸ

Bàn tay mẹ em
Không được trắng lấm
Tay mẹ rám nắng
Vì lo việc nhà.

Bàn tay mẹ em
Hàng ngày đi cấy
Ruộng cạn ruộng sâu
Mặc cho nắng cháy.

Mẹ ơi, mẹ ơi
Con yêu mẹ lắm
Tay mẹ tảo tần
Nuôi con khôn lớn.

Nguyễn Thị Thu Thảo

CÚT CA CÚT KÍT

Cút ca, cút kít,
Làm ít, ăn nhiều,
Nằm đâu, ngủ đấy,
Nó lấy mất cửa,
Lấy gì mà kéo.

Sưu tầm

LÀM NGHỀ NHƯ BỐ

Bố Tuấn lái tàu
Bố Hùng đốt lửa,
Từng nghe bố kể
Qua lăm vùng quê
Hùng, Tuấn rất mê
Làm nghề như bố.

Bao nhiêu ghế nhỏ
Buộc níu vào nhau
Cu Tuấn làm tàu
Hùng làm người lái.

Thổi kèn lá chuối
Cho tàu rời ga
Chạy khắp lòng nhà
Tàu kêu: Thích! Thích!

Thu Quỳnh sưu tầm

HẠT GẠO LÀNG TA

(Trích)

Hạt gạo làng ta
Có vị phù sa
Của sông Kinh Thầy
Có hương sen thơm
Trong hồ nước đầy
Có lời mẹ hát
Ngọt bùi hôm nay.

Hạt gạo làng ta
Có bão tháng bảy
Có mưa tháng ba
Giọt mồ hôi sa
Những trưa tháng sáu
Nước như ai nấu
Chết cả cá cò
Cua ngoi lên bờ
Mẹ em xuống cấy...

Hạt gạo làng ta
Gửi ra tiền tuyến
Gửi về phương xa...
Em vui ca hát
Hạt vàng làng ta.

Trần Đăng Khoa

VẼ CÁ

Hạnh Liên lấy giấy, màu
Ngồi hí hoáy tập vẽ
Vẽ một con cá to
Quần bên con cá bé.

Hạnh Liên mang khoe mẹ:
- Con vẽ cá đẹp không?
Mẹ gạt đầu, hỏi bé:
- Sao vẽ có hai con?
Liên bảo: - Đây cá mẹ
Ở nhà với con thôi
Cá bố không có mặt
Là bạn đi kiếm mồi.

Nguyễn Văn Chương

BÉ LÀM HỌA SĨ

Bé muốn làm họa sĩ
Để vẽ ông mặt trời
Với những tia nắng ấm
Sáng rực khắp muôn nơi.

Bé thích làm họa sĩ
Để vẽ cô và mẹ
Mẹ có đôi mắt tròn
Còn cô cười rất tươi.

Bé ước làm họa sĩ
Để vẽ bạn, vẽ trường
Vẽ những gì yêu thích
Đậm hình trên tranh bé.

(Phỏng theo thơ của Tạ Minh Thùy)

CHIẾC CẦU MỜI

Trên dòng sông trắng
Cầu mới dựng lên
Nhân dân đi bên
Tàu xe chạy giữa.

Tu tu xe lửa
Xình xịch qua cầu
Khách ngồi trên tàu
Đoàn người đi bộ
Cùng cười hớn hỡ
Nhìn chiếc cầu dài
Tấm tắc khen tài
Công nhân xây dựng.

Thái Hoàng Linh

CHÚ BỘ ĐỘI HÀNH QUÂN TRONG MƯA

Mưa rơi, mưa rơi
Lộp bộp, lộp bộp
Áo dù có ướt
Vẫn đi, vẫn đi
Đường ra mặt trận
Còn dài, còn dài
Cho dù mưa rơi
Chú vẫn đi tới

Chú đi trong đêm
Long lanh sao đỏ
Như ngọn đèn nhỏ
Soi đường hành quân
Mưa rơi, mưa rơi
Áo dù có ướt
Vẫn đi, vẫn đi
Chân dồn dập bước.

Vũ Thùy Hương

CA DAO, ĐỒNG DAO

Cày đồng đang buổi ban trưa
Mồ hôi thánh thót như mưa ruộng cày
Ài ơi, bưng bát cơm đầy
Dẻo thơm một hạt, đắng cay muôn phần.

* * *

*

Gánh gánh gồng gồng
Gánh sông gánh núi
Gánh củi gánh cành
Tay chạy cho nhanh
Về xây nhà bếp
Nấu nồi cơm nếp
Chia ra năm phần
Một phần cho mẹ
Một phần cho cha
Một phần cho bà
Một phần cho chị
Một phần cho anh
Ta chạy cho nhanh
Về xây nhà bếp
Nấu nồi cơm nếp
...

Rênh rênh rành rành
Ba gang chiếu trải
Xích lại cho gần
Một người hai chân
Hai người bốn chân
Ba người sáu chân
Bốn người tám chân
Chân gầy chân béo
Dệt vải cho bà
Vải hoa vải trắng
Đến mai trời nắng
Dem vải ra phơi
Đến một đẹp trời
Dem ra may áo
Rênh rênh rành rành.

Một tay đẹp
Hai tay đẹp
Ba tay đẹp
Tay dệt vải.

Tay vãi rau
Tay buông câu
Tay chặt củi
Tay đắp núi.

Tay đào sông
Tay cạo lông
Tay mổ lợn
Tay bắt vượn.

Tay bắt voi
Tay bẻ roi
Tay đánh hổ.
Mười ngón tay.

Ngón đi cày
Ngón tát nước
Ngón cầm lược
Ngón chải đầu.

Ngón đi trâu
Ngón đi cấy
Ngón cầm lấy
Ngón đánh cò.

Ngón chèo đò
Ngón dò biển
Tôi ngồi tôi đếm
Mười ngón tay.

Dịch dắc dích dắc
Khung cửi mắc vô
Dịch dắc dích dắc
    Xâu go từng sợi
    Chân mẹ đập vôi
Chân mẹ đập vàng
Mặt vải mịn màng
Gánh ì gánh nặng
Đến mai trời nắng
    Dem vải ra phơi
    Đến một đẹp trời
    Dem ra may áo
Dịch dắc dích dắc.

Vuốt hột nổ
Đổ bánh bèo
Xáo xác vạc kêu
Nồi đồng vung méo
Cái kéo thợ may
Cái cày làm ruộng
Cái thổng đắp bờ
Cái lò thả cà
Cái ná bắn chim
Cái kim may áo
Cái giáo đi săn
Cái khăn bịt trố
Cái nốc đi buôn
Cái khuôn đúc bánh
Cái chén múc chè
Cái ve múc rượu
...

Ăn một bát cơm
Nhớ người cày ruộng
Ăn một đĩa muống
Nhớ người đào ao
Ăn một quả đào
Nhớ người vun gốc
Ăn một con ốc
Nhớ người di mò
Sang dò
Nhớ người chèo chống
Nằm võng
Nhớ người mắc dây
Đứng mát dưới gốc cây
Nhớ ơn người trồng trọt.

Phần 3

**CÂU ĐỐ
DÀNH CHO TRẺ MẦM NON**

Câu đố về CON NGƯỜI

Sớm đi bốn chân, trưa đi hai chân

Chiều đi ba chân, tối đi tám chân.

(Con người: bé bò, lớn đi, già thêm cái gậy, chết quan tài bốn người khiêng)

Đường ngay thông thối

Hai cống hai bên

Trên hàng gương

Dưới hàng lược.

(Cái mũi)

Hai cô nằm nghỉ hai phòng

Ngày thì mở cửa ra trông

Đêm thì đóng cửa lấp trong ra ngoài.

(Đôi mắt)

Trên hang đá, dưới hang đá

Giữa có con cá thồn bơn.

(Miệng)

Năm ông cùng ở một nhà

Tình huynh nghĩa đệ vào ra thuận hòa

Bốn ông tuổi đã lên ba

Một ông đã già mới lại lên hai.

(Bàn tay: ngón cái 2 đốt, ngón khác 3 đốt)

Vừa bằng cái lá đa

Đi xa về gần.

(Gan bàn chân)

Năm ông ngồi chung một bàn
Ông lo việc nước, ông toan việc nhà
Bốn ông tuổi mới lên ba
Còn một ông già, tuổi chỉ lên hai.

(Bàn tay)

Nắng ba năm ta chưa hề bỏ bạn
Mưa một ngày sao bạn nỡ xa ta.

(Cái bóng)

Chẳng lợp mà thành mái
Chẳng cấy mà mọc đều
Già thì trắng phau phau
Non thì đen kìn kít.

(Mái tóc)

Có quả mà chẳng có cây
Ăn vào tác ruột, nhè ngay trả người.

(Quả đắng)

Cái gì mà thuộc của mình
Mình lại ít dùng, thiên hạ dùng luôn?

(Cái tên)

Năm thặng vắc một đôi sào
Lừa đàn trâu bạch ào ào vô hang

(Ăn cơm)

Câu đố về THẾ GIỚI ĐỘNG VẬT

Con gì nhỏ nhỏ
Cái mỏ xinh xinh
Chăm nhặt, chăm tìm
Bắt sâu cho lá?

(Chim sâu)

Mỏ cứng như dùi
Gõ luôn không mỏi
Cây nào sâu đục
Có tôi! Có tôi!
Là con chim gì?

(Chim gõ kiến)

Vừa bằng quả cau
Lông màu nâu đất
Nhảy nhót thoăn thoắt
Líu ríu chuyện trò
Nghe động bay vù
Chim gì thế nhỉ?

(Chim sẻ)

Con, cái hai đứa cùng tên
Con thời có cánh bay trên cây, cành
Cái thời đầy lỗ bên mình
Mỗi đứa một vẻ mười phân khác mười
Nhưng cùng một tình yêu đời
Hay ca hay hát cho đời thêm vui.

(Con chim sáo và cái sáo trúc)

Hai chân bám chặt trên cây
Mỏ luôn gõ gõ suốt ngày tìm sâu
Là con chim gì?

(Chim gõ kiến)

Chân đen, mình trắng
Đứng nắg giữa đồng
Làm bạn nhà nông
Thích mò tôm cá
Là con gì?

(Con cò trắng)

Con gì bay liệng giữa trời
Mỏ khoằm, vuốt nhọn tìm nơi bắt gà?

(Chim diều hâu)

Mặt trông giống mèo
Lại thuộc loài chim
Ngày ngủ lim dim
Đêm bay lùg chuột
Là con gì?

(Con cú mèo)

Con gì đậu ở trên cao
Cúc cu gáy rộn đón chào nắng mai?

(Chim cu gáy)

Mỏ dài lông biếc
Trên cành lặng yên
Bỗng vụt như tên
Lao mình bắt cá
Là con chim gì?

(Chim bói cá)

Con gì đẹp nhất loài chim
Đuôi xòe rực rỡ như nghìn cánh hoa?

(Con công)

Chim gì liệng tựa thoi đưa
Báo mùa xuân đẹp say sưa giữa trời?

(Chim én)

Con gì mào đỏ
Gáy ò ó o...
Từ sáng tinh mơ
Gọi người dậy sớm?

(Con gà trống)

Có mào có cựa
Tiếng tựa như kèn
Mà nhắc đến tên
Tai nghe như trống.

(Con gà trống)

Con chi mào đỏ, lông mượt như tơ
Sáng sớm tinh mơ, gọi người ta dậy?

(Con gà trống)

Mình vàng mặc áo cánh tiên
Ngày năm bảy vợ, nửa đêm la làng.

(Con gà trống)

Có cánh mà chẳng bay xa
Đẻ trứng "cục tác, cục ta" từng hồi
Ấp trứng khi trứng nở rồi
Suốt ngày "cục cục" kiếm mồi nuôi con
Là con gì?

(Con gà mái)

Cái mỏ xinh xinh
Hai chân tí xíu
Lông vàng mát dịu
"Chiếp! Chiếp!" suốt ngày
Là con gì?

(Con gà con)

Mồm kêu "cạc cạc"
Mỏ bẹt màu vàng
Hai chân có màng
Bước đi lạch bạch
Là con gì?

(Con vịt)

Con gì chân ngắn
Mà lại có màng
Mỏ bẹt màu vàng
Hay kêu cạc cạc
Là con gì?

(Con vịt)

Con gì kêu "Vít ! Vít!"
Theo mẹ ra bờ ao
Chẳng khác mẹ tí nào
Cũng lạch bà, lạch bạch
Là con gì?

(Con vịt con)

Thường nằm đầu hè
Giữ nhà cho chủ
Người lạ nó sủa
Người quen nó mừng
Là con gì?

(Con chó)

Con gì ăn no
Bụng to mắt híp
Mồm kêu ụt ịt
Nằm thở phì phò?
(Con lợn)

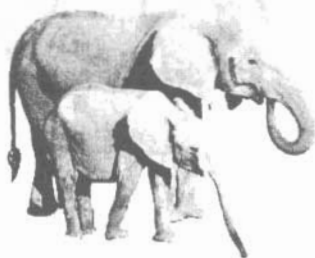

Con gì ăn cỏ
Đầu có hai sừng
Lỗ mũi buộc thừng
Kéo cày rất giỏi?
(Con bò, con trâu)

Là trâu nhưng chưa có sừng
Luôn kêu "nghe ọ" tung tăng chơi đùa.
Là con gì?

(Con nghé)

Con bò con là nó
Nhưng chẳng gọi "bò con"
Bé thử đoán luôn xem
Là con gì thế nhỉ?
(Con bê)

Bốn chân như bốn cột nhà
Hai tai ve vẩy, hai ngà trắng phau
Vòi dài vắt vẻo trên đầu
Trong rừng thích sống với nhau từng đàn
Là con gì?

(Con voi)

Thân mình uyển chuyển nhẹ nhàng
Ngày đêm lùng bắt họ hàng chuột hôi
Mắt tinh, tai thính tuyệt vời
Trèo cau mà chẳng bị rơi mới tài.
Là con gì?

(Con mèo)

Con gì hai mắt trong veo
Thích nằm sưởi nắng, thích trèo cây cau?

(Con mèo)

Con gì tai thính mắt tinh
Nấp trong bóng tối
Ngồi rình chuột qua
Là con gì ?

(Con mèo)

Đôi mắt long lanh
Màu xanh trong vắt
Chân có móng vuốt
Vỗ chuột rất tài
Là con gì?

(Con mèo)

Con gì đuôi ngắn, tai dài
Mắt hồng, lông mượt, có tài nhảy nhanh?

(Con thỏ)

Bằng cái lá tre, ngo ngoe dưới nước.

(Con đũa)

Con gì màu sắc đẹp
Bay rập rờn bên hoa
Suốt ngày chỉ la cà
Không chăm lo làm việc?

(Con bướm)

Đẹp xanh như gấm như hoa
Nhỏ nơ dây dó xem ra thư nhàn
Nhưng gây tai họa vô vàn
Sinh con chuyên phá mùa màng vườn cây.

(Con bướm bướm)

Con gì nhảy nhót leo trèo
Mình dầy lông lá nhẵn nheo làm trò?

(Con khỉ)

Lông vằn, lông vện, mắt xanh
Thang đi uyển chuyển, nhe nanh tìm mồi
Tho, nai gập phai, hời ôi!
Muông thú khiếp sợ tôn ngôi chúa rừng
Là con gì?

(Con hổ)

Lắm tên mà chỉ một con
Xưa nay chừng ấy đông, tây mọi miền
Nghe tên thiên hạ đều kiêng
Gọi ông, gọi cậu lại thêm gọi ngài?

(Con hổ)

Con gì bốn vó
Ngực nở bụng thon
Rung rinh chiếc bờm
Phi nhanh như gió?

(Con ngựa)

Trong nhà hỏi có con gì
Đêm rình bắt muỗi, ngày đi bắt ruồi
Thình lình tặc lưỡi một hai
Bốn chân bám sát tường vôi, trần nhà?

(Con thạch sùng)

Rì rà rì rà
Đội nhà đi chơi
Đến khi tối trời
Úp nhà nằm ngủ
Là con gì?

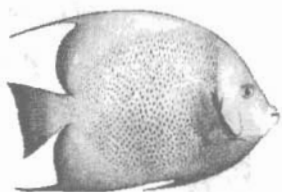
(Con rùa)

Đầu rắn đuôi rắn
Mình ẩn trong sương
Sức khỏe phi thường
Nhịn ăn hàng tháng.

(Con rùa)

Thân bằng hạt sạn
Loạng choạng khắp nhà
Nực cười chó ngáp cách xa
Ban đêm chồn biệt ngày bay ra bay vào.

(Con ruồi)

Nhỏn như bơi lội lượn vòng
Đuôi mềm như dải lụa hồng xòe ra.
Là con cá gì?

(Con cá vàng)

Con gì cô Tấm quý yêu
Cơm vàng, cơm bạc sớm chiều cho ăn?

(Con cá bống)

Con gì sống ở trong hang
Hai càng, tám cẳng bò ngang suốt đời?

(Con cua)

Bốn anh cùng chung một nhà
Cùng sinh một giáp cùng ra một hình
Một anh thì đẽ công sinh
Một anh quý quái như tinh trong nhà
Một thì xấu nốt xấu na
Một anh ăn vụng cả nhà đều ghen.

(Chuột cống, chuột nhắt, chuột chù và chuột đồng)

Nhà nơi sông nước, hồ ao
Có hai mảnh vỏ úp vào, mở ra
Là con gì?

(Con trai, con hến, con trùng trục)

Con gì là cậu ông Trời
Ai mà đánh nó thì trời đánh cho?

(Con cóc)

Mắt lồi mồm rộng
Sấm động mưa rào
Tắm mát rửa nhau
Hát bài "ộp, ộp..."
Là con gì?

(Con ếch)

Hai chân đứng hai chân quỳ
Cái bụng chình ình không phải cóc đầu

(Con ếch)

Cá gì không vảy, bẹt đầu
Ngạnh thì nhọn hoắt mà râu rất mềm
Ao hồ nước lặng, sóng êm
Bùn sâu thỏa thích ngày đêm chui luôn?

(Con cá trê)

Tấm thân bao quản năm đầu
Hồ sâu sông rộng nơi đâu quê nhà.

(Con lươn)

Chân gần đầu
Râu gần mắt
Lưng còng co quắp
Mà bơi rất tài
Là con gì?

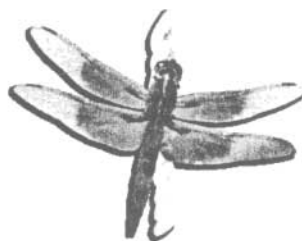
(Con tôm)

Sống trong nước cũng biết bay
Chẳng phải ớt mà cay sè sè.

(Con cà cuống)

Cánh thì mỏng tựa như sa
Tên thì ai gọi cũng ra hai lần
Bay vừa, nó báo: trời râm
Bay cao: trời nắng; thấp dần: trời mưa.
Là con gì?

(Con chuồn chuồn)

Mắt lồi cánh lại mỏng tang
Hè về ca hát rầm rần trên cành
Là con gì?

(Con ve sầu)

Con gì thích các loài hoa
Ở đâu hoa nở dù xa cũng tìm
Cùng nhau cắn mẫn ngày đêm
Làm ra mật ngọt lặng im tặng người?

(Con ong)

Con gì trườn dọc bờ ao
Bắt ếch, bắt nhái, lưỡi le vào le ra?

(Con rắn)

Con gì khi ta ngủ
Nếu không mắc màn che
Quanh người kêu vo ve
Châm vào người hút máu?

(Con muỗi)

Chỉ to bằng hạt đỗ đen
Thường bay đến đậu cơm canh của người
Thức ăn phải đầy ai ơi!
Kẻ nó gieo bệnh làm người ốm đau
Là con gì?

(Con ruồi)

Con gì bé tí
Đi lại từng đàn
Kiếm được mỗi ngon
Cùng tha về tổ?

(Con kiến)

Ăn lá dâu, nhả tơ vàng
Để người dệt lụa, làm hàng gấm hoa
Là con gì?

(Con tằm)

Áo xanh màu cỏ
Đầu nhỏ bụng dài
Múa võ trỏ tài
Giương đôi kiếm sắc
Là con gì?

(Con bọ ngựa)

Thân thì nhỏ, chân thì dài
Chẳng phải tầm cũng miệt mài nhả tơ
Bán nhà chẳng được ai ưa
Nhấn nha làm chiếc lưới thưa bắt mồi.
Là con gì?

(Con nhện)

Câu đố về THẾ GIỚI THỰC VẬT

Thân tròn nhiều đốt
Phơ phất lá dài
Róc hết vỏ ngoài
Bé ăn, ngọt lắm
Là cây gì?

(Cây mía)

Cây gì lá phất trên cùng
Bấp đầy hạt ở lưng chùng thân cây?
(Cây ngô, bắp ngô)

Thân tôi mềm, thấp bé
Mùa về nặng trĩu bông
Chăm tôi, người chẳng quản công
Tôi nuôi người sống, đền công ơn người.
Là cây gì?

(Cây lúa)

Hồi nhỏ đầu nhọn như kim
Lớn lên mấu bắt nhấn chìm xuống sông
Đầu thu sang quá đầu đông
No ngày no tháng trở bông trên đầu
Hương bay ngào ngạt xa gần
Người qua kẻ lại nhìn nhau mỉm cười
Chùm me, nặng bọc sữa tươi
Đến khi mọng hạt vàng mồi trên tay.

(Cây lúa)

Cây gì thân nhẵn, lá xanh
Có buồng quả chín, ngọt lành thơm ngon!

(Cây chuối)

Cây gì trồng ở trong vườn
Lại còn trồng cả trên giường mới hay.

(Cây chuối)

Tên nghe như thể đánh ai
Có tôi, cảnh Tết đẹp thêm lạ thường
Triều từng chùm quả vàng ươm
Từ nông thôn đến phố phường đều yêu
Là cây gì?

(Cây quýt)

Mang tên loài chim đẹp
Hoa như lửa đầy cành
Rực rỡ cạnh lá xanh
Gọi ve về ca hát.
Là cây gì?

(Cây phượng)

Có cây mà chả có cành
Có quả để dành mà cúng tiên sư.

(Cây cau)

Cây bò trên đất
Lá rập, quả tròn
Ruột nhỏ thơm ngon
Vỏ màu xanh thẫm.
Là cây gì?

(Cây dưa hấu)

Lá thì trên biếc dưới nâu
Quả tròn chín ngọt như bầu sữa thơm
Là cây gì?

(Cây vú sữa)

Người thì một tấc, da trắng như ngà
Đầu đội mũ hoa, chân đi có một.

(Cây giá đỗ)

Cây gì lá có cuống dài
Xòe tròn như thể mặt trời màu xanh?

(Cây cọ)

Cây gì lá nhỏ cành mềm
Hoa như đóm lửa thấp bên vườn nhà
Hè về, cây đỏ rực hoa
Sang thu, quả chín như là sơn son?

(Cây lựu)

Thân nhiều gai nhọn
Hoa trắng ngát thơm
Cành trĩu quả tròn
Mang đầy múi ngọt.
Là cây gì?

(Cây bưởi)

Lá dày xanh mượt
Quả chín vàng tươi
Vừa thơm vừa bùi
Như lòng đỏ trứng.
Là cây gì?

(Cây trứng gà)

Thân tôi ruột xóp
Lá xòe chân chim
Củ dài ngủ im
Dưới tầng đất mịn.
Là cây gì?

(Cây sắn)

Cây gì thân to
Lá thưa răng lược
Ai đem nước ngọt
Đựng đầy quả xanh?

(Cây dứa)

Thân to, lá nhỏ
Hoa tím xinh xinh
Tùng chùm rung rinh
Quả chia năm múi.
Là cây gì?

(Cây khế)

Thân cao, nhiều đốt
Mọc chụm thành bờ
Lá nhỏ cành thưa
Đu đưa trong gió.
Là cây gì?

(Cây tre)

Giữa đám lá mượt xanh
Treo từng chùm chuông nhỏ
Trắng xanh và hồng đỏ
Bừng sáng cả vườn quê.
Là cây, quả gì?

(Cây roi, quả roi)

Rau gì bẹ trắng, lá xanh
Thường xào với thịt, nấu canh hằng ngày?

(Rau cải thìa)

Hoa gì chỉ nở vào hè
Từng chùm đỏ thắm, gọi ve hát mừng?

(Hoa phượng)

Hoa gì tươi thắm sắc vàng
Cánh dài mà nở muộn màng vào thu?

(Hoa cúc vàng)

Giống loa kèn
Màu tím tím
Nở trên giàn
Bướm từng đàn
Chào hoa tím.
Là hoa gì?
(Hoa bìm bìm)

Hoa gì cánh mỏng trắng ngần
Mùa xuân nở khắp núi rừng, đẹp sao?
(Hoa ban)

Hoa gì màu đỏ
Cánh mượt như nhung
Chú gà thoáng trông
Tưởng mào mình đấy?
(Hoa mào gà)

Hoa gì nhỏ nhỏ
Cánh màu hồng tươi
Hễ thấy hoa cười
Đúng là Tết đến?
(Hoa đào)

Hoa đào ngoài Bắc
Hoa gì trong Nam
Cánh nhỏ màu vàng
Cùng vui đón Tết?
(Hoa mai)

Thân cành có nhiều gai
Hương thơm tỏa sớm mai
Trắng, hồng nhưng nhiều loại
Tên gọi là hoa chi?

(Hoa hồng)

Hoa gì nở giữa mùa hè
Trong đầm thơm mát, lá xò che ô?

(Hoa sen)

Hoa nở trên ngọn cây cao
Từng bông lấm tấm như sao, thơm lừng?
Là hoa gì?

(Hoa cau)

Hoa gì nhỏ nhỏ trắng ngần
Hương dưa thoang thoang, ướp thơm cánh chè?

(Hoa nhài)

Hoa gì bé xiu vàng ươm
(Giống như trứng cá, mùi thơm lá cành?)

(Hoa ngâu)

Hoa gì nở hương mật trời
Sắc vàng rực rỡ thắm tươi vườn nhà?

(Hoa hướng dương)

Hoa gì thấp nhỏ hàng rào
Tên do người đặt em nào biết đâu
Nửa tiên nửa tục vì sao
Nghe tên ai gọi cho rầu lòng em.

(Hoa dâm bụt)

Hoa gì thơm mát xanh xanh
Trưa hè mẹ nấu bát canh ngọt lành?

(Hoa thiên lý)

Quả gì nhiều mắt
Khi chín nứt ra
Ruột trắng nõn nà
Hạt đen nhanh nhánh?

(Quả na)

Quả gì ruột đỏ
Lay láy hạt đen
Bé nếm thử xem
Ngọt ơi là ngọt?

(Quả dưa hấu)

Khi chim tu hú gọi bầy
Là mùa quả chín đỏ đầy quê ta.
Là quả gì?

(Quả vải)

Da cóc mà bọc bột lọc
Bột lọc mà bọc hòn son
Là quả gì?

(Quả vải)

Gà không đẻ trên cây
Mà sao cây có trứng
Trứng không có lòng trắng
Chỉ toàn lòng đỏ thôi
Gà mẹ chẳng phải ấp
Trứng chín nhờ mặt trời
Là quả gì?

(Quả trứng gà hay là quả lê-ki-ma)

Ba chìm bảy nổi long đong
Hoa gì nở tím dập dềnh trên sông?

(*Hoa bèo*)

Vỏ ngoài màu tím đỏ
Hạt nhỏ như vừng đen
Ăn vào ngon, mát, bổ
Là quả gì, đố em?

(*Quả thanh long*)

Hoa gì đỏ rực cành cây
Đến mùa quả chín, bông bay khắp vùng?

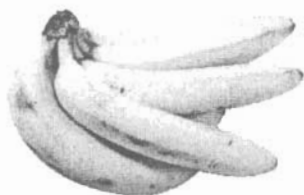
(*Hoa gạo*)

Hạt đen ví như mắt
Cùi ngọt tựa đường phèn
Hương thơm như mùi mật
Là quả gì, nói tên?

(*Quả nhãn*)

Quả gì thường ở trên giàn
Từng chùm chín mọng mang toàn chữ o?

(*Quả nho*)

Nhiều quả dài, cong
Xếp thành một nải
Nải xếp thành buồng
Khi chín vàng thơm
Ăn ngon ngọt lắm
Là quả gì?

(*Quả chuối*)

Da cóc mà bọc trứng gà
Bỏ ra thơm phức, cả nhà muốn ăn
Là quả gì?

(Quả mít)

Quả gì năm múi
Cắt thành hình sao
Bé nếm thử nào!
Ôi chao! Chua quá!

(Quả khế)

Quả gì như quả bóng xanh
Dung đưa trên cành chờ Tết Trung thu?

(Quả bưởi)

Chân chẳng đến đất, cật chẳng đến trời
Lơ lửng giữa trời mà đeo bị tép.

(Quả bưởi)

Quả gì vỏ có gai mềm
Đến mùa chín đỏ thoảng nhìn tưởng hoa?

(Quả chôm chôm)

Quả gì chín đỏ
Vỏ có nhiều gai
Ruột đem đồ xôi
Ăn vào sáng mắt?

(Quả gấc)

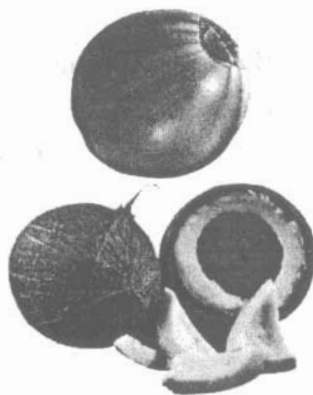
Quả gì nho nhỏ
Chín đỏ như hoa
Tươi đẹp vườn nhà
Mà cay xé lưỡi?

(Quả ớt)

Quả gì ở tận trên cao
Không phải giếng đào mà có nước trong?

(Quả dừa)

Trong trắng ngoài xanh
Chính giữa bọc nước
Mưa ba năm không ứt
Hạn sáu tháng không khô
Trời làm không ngõ ra vô
Tàu ghe không đậu, tàu to đậu kể.

(Quả dừa)

Tên nghe chẳng thiếu chẳng thừa
Ăn vào vừa bổ lại vừa ngọt thơm.
Là quả gì?

(Quả đu đủ)

Quả gì nhiều mắt
Lá sắc có gai
Thơm khắp đó đây
Khi mùa quả chín?

(Quả dứa hay là trái thơm)

Lá dài nhọn sắc
Mọc quanh quả tròn
Khi chín vàng ươm
Tỏa hương thơm ngát.
Là cây gì?

(Cây dứa - khóm thơm)

Quả gì vỏ nhẵn, mập tròn
Ruột căng bầu sữa, thơm ngon, ngọt ngào?

(Quả vú sữa)

Quả gì tên gọi như hoa
Thu về chín đỏ như là sơn son?

(Quả hồng)

Quả gì giống chiếc chuông con
Trắng, xanh, phớt đỏ, ăn cùi giòn tan?

(Quả roi, quả mận)

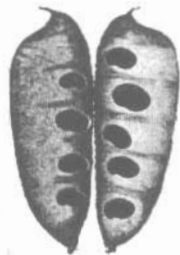
Quả gì vỏ có màu xanh
Hoa vàng màu nắng, nấu canh ngọt lành?
(Quả mướp, quả bí xanh)

Quả gì khi tách làm đôi
Hạt xếp hàng dài nằm ngủ rất ngon?

(Quả đỗ)

Quả gì dùng để gội đầu
Vỏ xanh phơi nắng đổi màu thành đen?

(Quả bồ kết)

Hạt gì nhỏ nhỏ
Trong trắng, ngoài vàng
Xay, giã, giần, sàng
Nấu thành cơm dẻo?

(Hạt thóc, hạt gạo)

Hạt gì trông bé nhỏ
Vỏ như áo lụa màu
Không ăn sống được đâu
Rang chín ăn bùi, béo?
(Hạt lạc)

Bấp gì nhiều áo, nhiều râu
Bóc ra những hạt đầu đầu cũng trông?
(Bấp ngô)

Còn duyên đánh phấn phơi màu
Hết duyên má hóp răng vàng phơi khô.
(Bấp ngô)

Lá xanh cành đỏ huê vàng
Là là mặt đất, thiếp đổ chàng giống ai.
(Hoa sam)

Vừa bằng thằng bé lên ba
Thất lưng con cóc chạy ra ngoài đồng.
(Bó mạ)

Cánh vàng, nhị lớn
Quay hướng mặt trời
Hạt thơm béo ngậy
Mời bạn thử xôi
Là hoa gì, hạt gì?
(Hoa hướng dương, hạt hướng dương)

Hạt gì không nhuộm cũng xanh
Thơm dẻo, ngon lành ai cũng muốn ăn?
(Hạt cốm)

Câu đố về CÁC ĐỒ VẬT

Xe gì hai bánh
Đạp chạy bon bon
Chuông kêu kính coong
Đứng yên thì đỗ?

(Xe đạp)

Xe hai bánh
Chạy bon bon
Máy nổ giòn
Kêu bình bịch.
Là xe gì?

(Xe máy)

Thân tôi bằng sắt
Nổi được trên sông
Chở chú hải quân
Tuần tra trên biển.
Là cái gì?

(Tàu thủy)

Chẳng phải chim
Mà có cánh
Chở hành khách
Đến mọi nơi
Giữa mây trời
Đang bay lượn
Là gì?

(Máy bay)

Xe bốn bánh
Chạy bon bon
Kêu píp píp
Là xe gì?

(Xe ô tô)

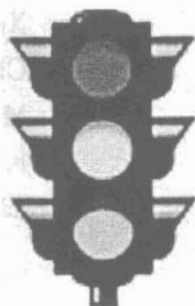

Cái gì chạy trên đường ray
Đưa em đi khắp chốn gần, nơi xa
Khi về đỗ ở sân ga
Người lên kẻ xuống vào ra rộn ràng?

(Tàu hỏa)

Mắt đỏ, vàng, xanh
Đêm ngày đứng canh
Ngã tư đường phố
Mắt đỏ báo "Dừng"
Mắt xanh báo "Đi"
Mắt vàng "Chờ nhé!"
Đố bé: đèn gì?

(Đèn hiệu giao thông)

Đi đâu cũng phải có nhau
Một phải một trái không bao giờ rời
Cả hai cùng mến yêu người
Theo chân đi khắp mọi nơi xa gần.

(Đôi giày, đôi dép)

Luôn luôn làm bạn với chân
Đường đi muôn nẻo xa gần ngại chi.
Là gì?

(Đôi dép, đôi giày)

Lấp la lấp lánh
Treo ở trên tường
Trước khi đến trường
Bé soi chải tóc.
Là cái gì?

(Cái gương)

Hai con mắt thao láo
Hai cái càng ngêu ngào
Thế mà các bác tuổi cao
Ông già, bà cả người nào cũng ưa.

(Cái kính)

Thân gầy trơ gọng
Hai mắt sáng ngời
Đọc báo, vá may
Nhiều người cần tới
Là cái gì?

(Cái kính)

Thân tôi bằng sắt
Chân mắc trần nhà
Tôi có ba tay
Thay trời làm gió.
Là cái gì?

(Quạt trần)

Có cánh mà chẳng phải chim
Mùa đông rét mướt đứng im góc nhà
Mùa hè nóng nực mở ra
Cánh quay gió thổi gần xa mát cùng.
Là cái gì?

(Cái quạt bàn)

Chiều hè tung cánh bay
Nghiêng mình theo cơn gió
Bé giữ chặt đầu dây
Buông tay, bay đi mất.
Là cái gì?

(Cái điều)

Được đan từ những nan tre
Mùa đông xếp lại, mùa hè lấy ra
Hôm nào trời nóng như thiêu
Có tôi bên cạnh bao nhiêu gió về.
Là cái gì?

(Cái quạt nan)

Cây gì không lá, không hoa
Sáng đêm sinh nhật cả nhà vây quanh?

(Cây nến)

Dáng hình quả lê
Trong veo như nước
Thế mà thấp được
Sáng bừng thâu đêm.
Là cái gì?

(Bóng đèn)

Cây gì tích tịch tình tang
Hòa theo tiếng hát rộn vang cả nhà?

(Cây đàn)

Có chân mà chẳng biết đi
Có mặt phẳng lì cho bé ngồi lên.
Là cái gì?

(Cái ghế)

Có chân mà chẳng biết đi
Quanh năm suốt tháng đứng ý một nơi
Bạn bè với chiếu chần thôi
Đỡ người nằm ngủ thanh thoi đêm ngày.
Là cái gì?

(Cái giường)

Khi xưa em trắng như ngà
Lấy anh mấy chốc em đà hóa thâm
Trách người quân tử vô tâm
Đem ra đánh đập còn nằm với em.

(Cái chiếu)

Một thân hình ở hai đầu
Phần cầm áp miệng, phần cầm áp tai
Dấu cho muôn dặm đường dài
Vẫn nghe như thể ngồi ngay cạnh mình
Là cái gì?

(Điện thoại)

Tích tắc tích tắc
Kim chạy vòng quanh
Kim ngắn chỉ giờ
Kim dài chỉ phút
Tích tắc tích tắc.
Là cái gì?

(Đồng hồ)

Không mắt, không mũi, không tai
Hễ đâu có mặt, ai ai cũng nhìn
Chẳng nói mà ai cũng tin
Sáng, chiều, sớm, muộn, cứ nhìn biết ngay.

(Đồng hồ)

Người một nơi, tiếng một nơi
Hễ tôi cất tiếng mọi người lắng nghe
Là cái gì?

(Đài cát-xét)

Ba anh chung một vành khăn
Lọ lem chẳng chút bẩn khoản nề hà
Lửa thiêu đốt chẳng kêu ca
Sớm chiều ba bữa giúp ta no lòng.

(Cái kiềng ba chân)

Con gì dài góm dài ghê
Nằm xuyên qua hết làng kia xã này
Có đầu mà chẳng có tay
Còn như bộ mặt ở ngay giữa lòng.

(Con đường)

Mình tròn, hình trụ
Ruột chứa nước sôi
Mọi nhà dùng tôi
Giữ cho nước nóng
Là cái gì?

(Phích nước)

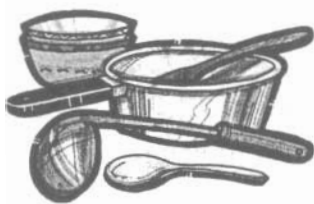
Một mẹ thường có sáu con
Yêu thương mẹ xẻ nước non với đầy.
Là gì?

(Bộ ấm chén)

Miệng tròn, lòng trắng phau phau
Đựng cơm, đựng thịt, đựng rau hằng ngày.
Là những cái gì?

(Cái bát, cái đĩa)

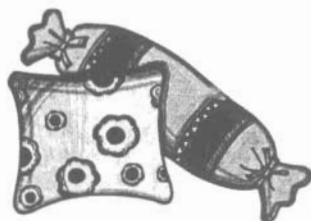

Cái gì mắt mũi biến đầu
Có mũ đội đầu, lại có hai tai
Mình tôi, chịu lửa rất tài
Đến khi nấu nướng, ai ai cũng dùng.
Là cái gì?

(Cái nồi, cái xoong)

Cái gì xốp nhẹ êm êm
Mỗi khi bé ngủ, kê bên má, đầu?

(Cái gối)

Lá dong xanh đặt dưới
Nếp hoa vàng trải ra
Cho đỡ rời cho thịt
Lạt mềm buộc chéo hoa.
Là bánh gì?

(Bánh trưng)

Cũng gọi là bánh
Nhưng chẳng để ăn
Để giặt áo quần
Cho thơm, cho sạch.
Là gì?

(Bánh xà phòng)

Cái gì kết bằng sợi dây
Dung đưa cho bé ngủ say trưa hè?

(Cái võng)

Cái gì mà có hai đầu,
Có trăm con mắt, mang bầu liên miên.
Mỗi lần em lả cánh nghiêng,
Không mồm vẫn tiếng ru êm dịu dàng.

(Cái võng)

Em tuy bé tí
Nhưng quý vô cùng
Vì em góp công
Vá may quần áo.
Là cái gì?

(Cái kim)

Toàn thân vàng tựa kén tằm
Khi đứng xó xỉnh, khi nằm góc sân
Thế mà chịu khó chịu thương
Có tội rác rưởi tìm đường chạy ngay.
Là cái gì?

(Cái chổi rơm)

Bốn bề thành lũy thấp cao
Sông không có nước cá vào đàng mô?
Ngựa xe qua lại không dò
Voi đi đến đó thì co chân dờ
Nào đâu tướng sĩ binh hùng
Mưu cao trí cả anh hùng thử coi.

(Bàn cờ tướng)

Hai mẹ sinh ba mươi con
Ở chung mà còn sinh sự đánh nhau
Đánh nhau cứ đánh trên đầu
Mất con mẹ xót, sức đầu đánh người.

(Ba mươi hai quân cờ tướng)

Cong cong như một vành trăng
Có mũi, có lưỡi, có răng không mồm
Nhà nông gặt gùi sớm hôm
Siêng năng hễ thấy cỏ liền cắt ngay.
Là cái gì?

(Cái liềm)

Nhà vương bịt kín đôi đầu
Một trăm người khách bên Tàu sang chơi
Người nào không mũ thì thôi
Ai mà có mũ thì lôi đánh liền.

(Hộp diêm)

Tôi thường làm bạn
Với em bé thôi
Khi ăn cầm tôi
Dễ hơn cầm đũa
Là cái gì?

(Thìa con)

Cái gì thường chấp thành đôi
Bé so mỗi buổi khi ngồi vào mâm?

(Bó đũa)

Có răng mà chẳng có mồm
Dùng để chải tóc cho luôn mượt mà.
Là cái gì?

(Cái lược)

Vài hàng cước trắng
Có cán cầm tay
Giúp bé hằng ngày
Đánh răng sạch bóng.
Là cái gì?

(Bàn chải răng)

Dệt từ sợi bông
Mà lại có công
Giúp người rửa mặt
Đó biết là gì?

(Khăn mặt)

Khăn gì bằng vải
Xinh xắn hình vuông
Bé mang đến trường
Lau tay, lau mũi?
(Khăn mùi xoa)

Cái gì bằng lá
Chóp nhọn, vành tròn
Người lớn, trẻ con
Nắng, mưa đều đội?
(Cái nón)

Không phải gàu mà tát
Không phải quạt mà để giải nóng
Không phải nong mà dùng để đựng
Không phải mũ cũng để đội đầu.
(Cái nón)

Minh tròn da lại trắng xinh
Hễ nóng đến mình thì uốn ngược ra
(Bánh rán)

Giống hệt như em bé
Đủ mắt, mũi, chân tay
Đặt xuống là ngủ ngay
Không đòi ăn, đòi bế
Là gì?
(Búp bê)

Vừa nằm đã vội ngồi lên
Nghiêng qua lắc lại đôi bên thật đều
Trong bụng có cả tiếng kêu
Hình như đói quá nên hư thế này.
(Búp bê)

Có sống mà chẳng có lưng
Có lưỡi có mũi mà không có mồm.
(Con dao)

Cái gì lưỡi bén mình ơi
Liếm xe xe toạc, liếm người người đau?
(Con dao)

Cái gì lạ lắm
Tên trùng một âm
Nước đục, chui lấm
Thì tiêu đời cá?
(Cái lờ)

Minh tròn lưng không không không
Dây tơ vấn vít con ong nửa vời
Rằng ta tìm trốn nghỉ ngơi
Bắt con rồng đất ghẹo người thủy cung.
(Cái cần câu cá)

Đầu tròn lông lóc
Khi thì ném xuống, khi tung lên trời
Lúc bị người đâm, lúc bị người đá
Lúc bị bỏ giỏ, lúc đau như dằm
Trẻ già tít tít ngoài sân
Cứ thấy nó đến co chân chạy dài.
(Quả bóng)

Quả gì xanh, đỏ, tím, vàng
Kết chùm bay bổng nhịp nhàng trên không?
(Quả bóng bay)

Quả gì không phải để ăn
Mà dùng để đá, để lăn, để chuyền?

(Quả bóng)

Đèn gì giống hệt ngôi sao
Mẹ mua cho bé vào rằm trung thu?

(Đèn ông sao)

Bạn quay vòng quanh
Tôi quay vòng quanh
Đuổi nhau ngày tháng
Không bắt được nhau
Là gì đoán mau?

(Đu quay)

Bạn ngồi một bên
Tôi ngồi một bên
Bạn lên, tôi xuống
Bạn xuống, tôi lên
Hãy cùng đoán tên?

(Bập bênh)

Thân em dài, trắng lại tròn
Viết bao nhiêu chữ em mòn bấy nhiêu.
Đố biết tên em là gì?

(Viên phấn)

Mặt cô như trát nhọ nổi
Phẳng phiu điểm phấn cho người ta trông
Cháu bà cho chí cháu ông
Nhìn cô thỏa lòng, lau mặt cho cô.

(Tấm bảng đen)

Cái gì dài một gang tay
Bé vẽ, bé viết ngày ngày ngắn đi?

(Cái bút chì)

Cây suôn duôn duột
Trong ruột đen thui
Con nít lui cui
Dấn đầu dè xuống.

(Cái bút chì)

Nhỏ bé mà giỏi ai bì
Vì người, đã giúp việc gì cũng xong
Nêu ý nghĩ, tả hình dung
Truyền mệnh lệnh, gửi nỗi lòng đi xa
Mặc dù từ buổi sinh ra
Không hề có miệng để mà nói năng.

(Chiếc bút (cây viết))

Bụng chứa đầy mực
Mình dài xinh xinh
Ngày đêm tận tình
Giúp bé viết chữ
Là cái gì?

(Cái bút mực)

Mỏ nhọn lưng dài
Áo xanh áo đỏ
Uống nước trong lọ
Được nghỉ thì nằm
Có việc thì làm
Cái đuôi chống ngược.

(Cái bút mực)

Bút gì màu đỏ, màu xanh
Mẹ mua cho bé vẽ tranh tô màu?

(Bút màu)

Suốt đời đi với học sinh
Sách, vở, thước, bút trong mình tôi mang.
Là cái gì?

(Cái cặp)

Cái gì thường vẫn để đo
Giúp anh học trò kẻ, vẽ thường xuyên?

(Cái thước kẻ)

Vừa mềm, vừa bé bóng thoi
Mà làm sạch vết mực rơi mới tài.
Là gì?

(Cái tẩy)

Hàng trăm cái lỗ, vô số trẻ con
Đua chạy vòng tròn chen nhau chui xuống.

(Cái sàng gạo)

Hòn gì từ đất nặn ra
Xếp vào lò lửa nung ba, bốn ngày
Khi ra má đỏ hây hây
Người ta dùng nó để xây cửa nhà?

(Hòn gạch)

Cái gì dán kín có tem
Đóng dấu bưu điện, thường đem tin về?

(Lá thư)

Lá gì nền đỏ
Giữa có sao vàng
Khắp nước Việt Nam
Đâu đâu cũng có?

(Lá cờ)

Hồ gì ở giữa Thủ đô
Nước xanh biêng biếc, Tháp Rùa nghiêng soi?

(Hồ Hoàn Kiếm)

Nơi nào có khách tập trung
Có tàu hỏa đỗ, khách đông lên tàu?

(Nhà ga)

Sừng sững mà đứng giữa trời
Chẳng cần mời gọi thiên hạ cũng đến.

(Cái chợ)

Câu đố về CÁC HIỆN TƯỢNG TỰ NHIÊN

Ngọn gì khi nhỏ, khi to
Khi hiền, khi ác ai đo thấu lòng
Thuận vui ai cũng bạn cùng
Nhờ tay trái ý trăm rừng cùng tan.

(Ngọn lửa)

Sớm, chiều gương mặt hiền hòa
Giữa trưa bộ mặt chói lòa gắt gay
Dậy đằng đông, ngủ đằng tây
Hôm nào vắng mặt, trời mây tối mù.
Là gì?

(Mặt trời)

Khi tròn, khi khuyết
Lúc tỏ, lúc mờ
Có cây đa, chú Cuội
Ngồi chơi cùng trời mây.
Là gì?

(Mặt trăng)

Thuở bé em có hai sừng
Đến tuổi nửa chừng, mặt đẹp như hoa
Ngoài hai mươi tuổi đã già
Quá ba mươi tuổi mọc ra hai sừng.

(Mặt trăng)

Mười lăm, mười sáu tốt tươi
Đến ba mươi tuổi không chồng chết queo?

(Mặt trăng)

Nhấp nha nhấp nháy
Trên bầu trời đêm
Buổi sáng em tìm
Đi đâu hết cả.
Là gì?

(Sao trên trời)

Nước đâu chẳng ở hồ ao
Trên mây đổ xuống ào ào như tuôn.
Là gì?

(Hiện tượng mưa)

Quê hương ai ở trên trời
Hết lang thang lại tới bởi thịt da
Về trong lòng mẹ đậm đà
Đứa nuôi thảo mộc, đứa ra giang hà.

(Nước mưa)

Tôi từ trời xuống
Tôi cho nước uống
Cho ruộng để cày
Cho đầy dòng sông
Cho lòng đất mát.
Là gì?

Hạt gì sinh ở trên mây
Khi rơi xuống đất, cỏ cây mát lành?

(Hạt mưa)

(Hạt mưa)

Tuy không có phép tàng hình
Không ai nhìn thấy thân hình ra sao
Bay trên đất thấp trời cao
Cửa nhà đóng lại, không vào được đâu.
Là gì?

(Hiện tượng gió)

Cầu gì không bắc ngang sông
Không trèo qua suối lại chổng trên mây
Hiện lên giữa bụi mưa bay
Giữa quang nắng tỏa, đoán ngay cầu gì?

(Cầu vồng)

Bồng bênh từng đám nhẹ trôi
Lang thang bay khắp bầu trời quê ta.
Là gì?

(Đám mây)

Mùa gì ấm áp mặt trời
Trăm hoa đua nở đón mời bướm ong?

(Mùa xuân)

Mùa gì nóng bức
Trời nắng chang chang
Đi học, đi làm
Phải mang nón, mũ?

(Mùa hè)

Mùa gì dịu nắng
Mưa nhẹ nhẹ bay
Gió khê rung cây
Lá vàng rơi rụng?

(Mùa thu)

Mùa gì rét buốt
Gió bắc thổi tràn
Đi học, đi làm
Phải lo mặc ấm?

(Mùa đông)

Gà gáy ó o
Mặt trời ló dạng
Đố anh, đố bạn
Phải gọi buổi nào?

(Buổi sáng)

Mặt trời lên cao
Dưới sân đứng bóng
Bà đi đón cháu
Phải đội nón vào
Là buổi nào vậy?
(Buổi trưa)

Mặt trời chống gậy
Khuất ngọn núi xa
Bạn nào đoán ra
Buổi gì thế nhỉ?
(Buổi chiều)

Đố bạn tính toán
Phải gọi buổi nào
Cây, lá lao xao
Mặt trời đi ngủ?
(Buổi tối)

MỤC LỤC

Lời nói đầu

3

Phần một **TRUYỆN DÀNH CHO TRẺ MẦM NON**

Chủ điểm bé và gia đình

Cô bé quàng khăn đỏ	7	Những con cò, cây bắp cải, mẹ và bé	22
Chiếc ấm sành nở hoa	8	Giấc mơ của bé Ti	23
Cậu bé Mũi Dài	9	Em trai của bé Hằng	24
Chàng Lười	10	Đôi bạn đường	25
Gấu con ngoan	12	Gà Cánh Tiên	26
Con rùa vàng	12	Bài học đầu tiên của Gấu con	27
Con ngỗng vàng	14	Củ cải trắng	28
Hai con chó	17	Thỏ con thông minh	29
Đồng tiền vàng	18	Đôi mắt nói điều gì?	29
Món quà đặc biệt	20	Những ngón tay	30
Bà và cháu	21	Cáo và mèo	31

Chủ điểm trường mầm non

Hoa tặng cô	33	Cô tiên của Rít	45
Bé Tom đi học	35	Bài học đầu năm	46
Vì sao bé Huy nín khóc?	36	Chiếc áo đẹp	47
Thỏ trắng đi học	37	Mèo con và quyển sách	48
Chú vịt khàn	39	Bạn mới	49
Ai lớn nhất, ai bé nhất?	40	Ai quan trọng nhất?	50
Mèo Hoa đi học	41	Món quà của cô giáo	51
Cún con ngạc nhiên vì điều gì?	42	Bác Voi tốt bụng	52
Bé Bi học nói âm “r”	43	Có một bầy hươu	53
Thỏ con sợ gì?	44		

Chủ điểm quê hương, đất nước, Bác Hồ

Thế là ngoan	54	Sự tích chú Cuội cung trăng	57
Truyện thuyết hạt lúa thần	55	Chuyện Ông Gióng	58

Chủ điểm thế giới tự nhiên

Tại sao vịt kêu "cạc cạc"?	60	Cây củ cải	75
Chuyện chú gà trừ	61	Cổ tích về loài bướm	76
Con vật rơi xuống hồ nước	62	Chuyện cây táo	77
Cái đuôi thần lùn	63	Sự tích hoa Hường dương	79
Thần bơn méo miệng	64	Sự tích hoa Cúc trắng	81
Thêm sức chiến đấu	64	Bé con ham chơi	82
Trong một hồ nước	65	Sự tích hạt lúa	83
Búp măng non	66	Chuyện cây lúa mạch	84
Cây Gạo bên hồ	67	Sự tích hoa mai	85
Sự tích hoa Thủy Tiên	69	Trống Choai và Mặt Trời	89
Nhân Sâm	69	Ai cho trái ngọt?	91
Cây Chò kiêu ngạo	70	Câu chuyện về bảy sắc cầu vồng	91
Cây chanh quả vàng	71	Chú bé chặn cừu và cây đa cổ thụ	93
Những bàn tay nhiều ngón (Hay sự tích cây chuối)	73	Thần Gió và Mặt Trời	94
		Sự tích "Đèn kéo quân"	95

Chủ điểm nghề nghiệp

Một lần ra biển lớn	96	Ba anh em	100
Sự tích cái chổi	97	Cây rau của Thổ út	101
Lá đơn kiện kì lạ	99	Sự tích quả dưa hấu	101

Phần hai

BÀI THƠ, BÀI HÁT DÀNH CHO TRẺ MẦM NON

Chủ điểm bé và gia đình

Gió từ tay mẹ	105	Lòng mẹ	107
Sữa	105	Bé chờ mong	108
Yêu mẹ	106	Mẹ cáo dạn...	108
Giúp mẹ	106	Như chú chim non	109
Má bảo	106	Giặt sách	109
Chuột túi	107	Đổ bé	110

Đọc thư bà	110	Vì sao	120
Con gà nghịch	111	Mười quả trứng tròn	120
Làm anh	111	Thỏ con và Mặt Trăng	120
Bài “Để mẹ gọi con dậy”	112	Thỏ bông bị ốm	121
Giữa vòng gió thơm	112	Bà nuôi chú Dê	122
Đón mẹ	113	Kim đồng hồ	122
Thương ông	113	Bé gọi là...	122
Gà con	114	Cái bát xinh xinh	123
Mẹ và cô	114	Mẹ và con	123
Đi nắng	114	Nước ơi!	124
Mưa	115	Chổi	124
Anh chuột trũi	115	Đi dép	124
Nụ cười	116	Mía	125
Chùm quả ngọt	116	Bọt xà phòng	125
Ong và bướm	116	Cu Lý	126
Mời tắm	117	Đàn gà, đàn bười	126
Lấy tắm cho bà	117	Nàng tiên Ốc	127
Khóc nhè	117	Con yêu mẹ	128
Bé ngoan	118	Vì con	129
Em yêu nhà em	118	Gà nở	130
Bé ơi!	119	Ca dao, đồng dao	131
Sáo học nói	119		

Chủ điểm trường mầm non

Bé ơi mau dậy	134	Mẹ và cô	138
Cô dạy	134	Bạn mới	138
Đến lớp	135	Chọn quả	138
Cô giáo của em	135	Bé vào lớp một	139
Vườn trẻ	136	Cửa chung	139
Tình bạn	136	Đón bạn	140
Bé và chim chích	137	Rửa mặt	140
Lên bốn	137	Làm đồ chơi	141

Cô giáo của con	141	Bập bênh	148
Giờ ăn	142	Mẹ đỡ bé	149
Nặn đồ chơi	142	Đèn đỏ, đèn xanh	149
Bé học toán	143	Nhảy vòng	150
Bập bênh	144	Chim sáo	150
Năm mảnh gỗ	144	Chơi ú tim	151
Làm quen chữ số	145	Bé múa	151
Đi chợ Tết	146	Hết giờ	152
Gà học chữ	146	Ngỗng và vịt	152
Gà mẹ đếm con	147	O tròn như... trứng vịt	152
Em vẽ	147	Ca dao, đồng dao	153
Bó hoa tặng cô	148		

Chủ điểm quê hương đất nước

Em yêu miền Nam	155	Hoa quanh lăng Bác	159
Giấc mơ	155	Ông Lê-nin	159
Bác thăm nhà cháu	156	Đàn tơ-rưng	160
Trạng	157	Chú giải phóng quân	160
Bánh chưng	157	Trăng lưỡi liềm	161
Bé tập nói	158	Em yêu nhà em	161
Ảnh Bác	158	Ca dao, đồng dao	162

Chủ điểm thế giới tự nhiên

Cây đào	163	Chanh	167
Cây gạo	163	Na	167
Bắp cải xanh	164	Dừa	168
Vòng quay luân chuyển	164	Quả gì	168
Hồ sen	165	Ổi	169
Vải	165	Mưa	169
Khế	165	Gà gáy	170
Thị	166	Cây bàng	170
Dứa	166	Cò con sạch sẽ	171

Chú ếch con	171	Chim bồ câu	182
Chim hót	172	Chim chìa vôi	182
Chú mèo con	172	Rong và cá	183
Gà con giúp mẹ	172	Đàn kiến	183
Con khỉ	173	Nhớ con trâu mộng	183
Con gà	173	Ngựa con	184
Con lợn	174	Chú bê con	184
Đồng dao về loài vật	174	Chẫu chuộc	184
Đàn vịt	174	Rùa con đi chợ	185
Cái Bống	175	Tiếng ve	185
Ếch ộp	175	Những tiếng kêu	185
Con công	176	Tim ỏ	186
Con chim chích	176	Chuồn chuồn	186
Chim sâu	176	Thách anh Trâu đấy!	186
Mèo đuổi chuột	177	Chim tu hú	187
Mèo bắt chuột	177	Con chim chiến chiến	187
Cún Khoang	178	Nghé con	188
Mèo khóc chuột cười	178	Ong	188
Con chuồn chuồn	179	Anh Nhím	188
Lạc cò cò	179	Chim én	189
Con cá vàng	179	Chú Mèo xinh quá	189
Cưỡi ngựa nhong nhong	180	Con Cò lặn lội	190
Con ve	180	Anh Gà Trống	190
Thỏ con	180	Nước mắt Cá Sấu	190
Con cua	180	Cá voi	191
Đàn bò	181	Mèo con	192
Con trâu	181	Lời chào của hoa	192
Tiếng chim gõ kiến	181	Cây hồng	193
Con cá vàng	182	Chăm vườn hoa	193
Gà mẹ	182	Đất và hoa	194

Dứa	194	Tiếng sáo trúc	204
Hoa sen	195	Lúa và gió	204
Giọt sương	195	Cặp song ca mùa hè	204
Hoa đào	196	Bờ tre đón khách	205
Hoa đào, hoa mai	196	Uống	205
Bác bầu, bác bí	196	Cầu vồng	206
Cây mơ	197	Chú bò tìm bạn	206
Hoa kết trái	197	Ông mặt trời óng ánh	207
Quả	197	Nòng nọc tìm mẹ	207
Ngắm hoa	198	Gieo hạt	208
Cơm	198	Gấu Đen và hai chú Thỏ	209
Hoa cúc vàng	199	Bắp cải xanh	209
Vườn cải	199	Củ cà rốt	210
Mùa xuân	200	Gió	210
Giữa trưa hè	200	Trưa hè	210
Mùa thu sang	201	Mùa thu sang	211
Cây xương rồng	201	Mưa xuân	211
Giàn mướp	201	Mùa xuân	211
Trăng ơi... từ đâu đến?	202	Nắng bốn mùa	212
Trăng sáng	202	Đom đóm	212
Cây chuối nhà em	203	Ca dao, đồng dao	212
Sự tích cây lông gà	203		

Chủ điểm nghề nghiệp

Bé làm bác sĩ	219	Đi cày	222
Bé xếp nhà	219	Cái bát xinh xinh	223
Nghề nghiệp	220	Xe chữa cháy	223
Ước	220	Làm họa sĩ dễ thôi	224
Bác nông dân	221	Bé "làm" bao nhiêu nghề	224
Cầu thang	221	Bài thơ con tàu	225
Bác chửi chà	221	Gấu đen	225

Tay mẹ	225	Bé làm họa sĩ	228
Cút ca cút kít	226	Chiếc cầu mới	228
Làm nghề như bố	226	Chú bộ đội hành quân trong mưa	228
Hạt gạo làng ta	227	Ca dao, đồng dao	229
Vẽ cá	227		

Phần ba

CÂU ĐỐ DÀNH CHO TRẺ MẦM NON

Câu đố về con người	235	Câu đố về các đồ vật	261
Câu đố về thế giới động vật	237	Câu đố về các hiện tượng tự nhiên	277
Câu đố về thế giới thực vật	249		

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC

18 NGUYỄN TRƯỜNG TỘ - BA ĐÌNH - HÀ NỘI

Điện thoại: 04.37161518 - 04.37161190, Fax: 04.38294781

Email: nxbvanhoc@hn.vnn.vn

Chi nhánh tại Tp.Hồ Chí Minh

190/20 Nam Kỳ Khởi Nghĩa - Quận 3

Điện thoại: 08.38469858, Fax: 08.38483481

Chịu trách nhiệm xuất bản:

NGUYỄN CỬ

Chịu trách nhiệm nội dung:

NGUYỄN THỊ HẠNH

Biên tập:

THẠCH TOÀN

Trình bày:

TRẦN THỊ NGÂN

Bìa:

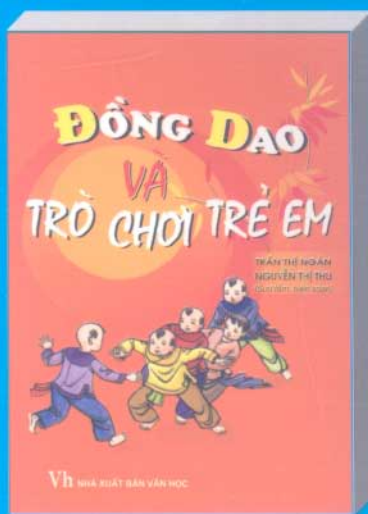
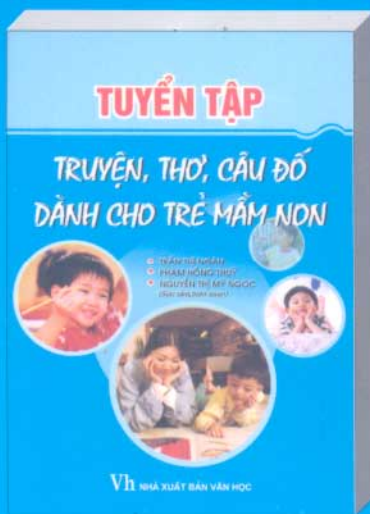
CHÍNH VĂN ANH

Sửa bản in:

PHẠM HỒNG THUỶ

In 1.000 cuốn, khổ 17 x 24 cm, tại Công ty Cổ phần In Hà Nội. Quyết định xuất bản số 307-2009/CXB/16-25/VH. In xong và nộp lưu chiểu quý III năm 2009.

**SÁCH LIÊN KẾT VỚI CÔNG TY ĐÔNG NAM
ĐƯỢC PHÂN PHỐI TẠI:**

HÀ NỘI

Nhà sách Kinh Đô
93 Phùng Hưng
Quận Hoàn Kiếm - Hà Nội
ĐT: 04.39360822 * Fax: 04.39360823
E-mail: nhasachkinhdo@vnn.vn
<http://www.nhasachkinhdo.com>

TP HỒ CHÍ MINH

Nhà sách Kinh Đô 2
225A Nguyễn Tri Phương - Phường 9
Quận 5 - Tp Hồ Chí Minh
ĐT: 08.38547462 * Fax: 08.38547467
E-mail: nhasachkinhdo2@vnn.vn
<http://www.nhasachkinhdo2.com>

Giá: 47.000đ